

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 17.10.2018
COM(2018) 691 final

ANNEX 1

BILAG

til

Forslag til Rådets afgørelse

om indgåelse af frihandelsaftalen mellem Den Europæiske Union og Den Socialistiske Republik Vietnam

FRIHANDELSAFTALE
MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION
OG DEN SOCIALISTISKE REPUBLIK VIETNAM

PRÆAMBEL

Den Europæiske Union, herefter benævnt "Unionen" eller "EU"

og

den Socialistiske Republik Vietnam, herefter benævnt "Vietnam"

i det følgende under ét benævnt "parterne" eller hver for sig benævnt "part"

SOM ANERKENDER deres langvarige og stærke partnerskab baseret på de fælles principper og værdier, der kommer til udtryk i partnerskabs- og samarbejdsaftalen, og deres tætte forbindelser på det økonomiske område samt inden for handel og investeringer

SOM ØNSKER at styrke deres forbindelser yderligere som led i og i overensstemmelse med deres forbindelser i almindelighed og er overbevist om, at denne aftale vil skabe et nyt klima for udviklingen i handelen og investeringerne mellem parterne

SOM ANERKENDER, at denne aftale vil supplere og fremme bestræbelserne på regional økonomisk integration

SOM ER FAST BESLUTTET PÅ at styrke deres forbindelser på det økonomiske område samt inden for handel og investeringer i overensstemmelse med målet om bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig forstand og på at fremme handel og investeringer under denne aftale på en måde, der tilgodeser høje niveauer for miljø- og arbejdstagerbeskyttelse og relevante internationalt anerkendte standarder og aftaler

SOM ØNSKER at hæve levestandarden, fremme økonomisk vækst og stabilitet, skabe nye beskæftigelsesmuligheder og forbedre den generelle velfærd, og med henblik herpå bekræfter deres vilje til at fremme liberalisering af handel og investeringer

SOM ER OVERBEVIST OM, at denne aftale vil skabe et udvidet og sikkert marked for varer og tjenesteydelser samt stabile og forudsigelige vilkår for handel og investeringer og dermed styrke deres virksomheders konkurrenceevne på de globale markeder

SOM BEKRÆFTER deres vilje til at overholde *De Forenede Nationers pagt*, undertegnet i San Francisco den 26. juni 1945, og tage hensyn til principperne i *verdenserklæringen om menneskerettigheder*, vedtaget af De Forenede Nationers generalforsamling den 10. december 1948

SOM ANERKENDER betydningen af gennemsigtighed i den internationale handel til gavn for alle berørte parter

SOM SØGER at indføre klare og gensidigt fordelagtige regler for deres handel og investeringer samt at begrænse eller fjerne hindringerne for deres indbyrdes handel og investeringer

SOM ER BESLUTTET PÅ at bidrage til en harmonisk udvikling og styrkelse af den internationale handel ved gennem denne aftale at fjerne handelshindringer og undgå at skabe nye hindringer for handel og investeringer mellem parterne, som kunne begrænse fordelene ved denne aftale

SOM TAGER UDGANGSPUNKT i deres respektive rettigheder og forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten og andre multilaterale, regionale og bilaterale aftaler og arrangementer, hvori de er part

SOM ØNSKER at fremme deres virksomheders konkurrenceevne ved at give dem en forudsigelig reguleringsmæssig ramme for deres handels- og investeringsforbindelser

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

KAPITEL 1

MÅL OG GENERELLE DEFINITIONER

ARTIKEL 1.1

Oprettelse af et frihandelsområde

Parterne opretter herved et frihandelsområde i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 og artikel V i GATS.

ARTIKEL 1.2

Mål

Denne aftale har til formål at liberalisere og lette handel og investeringer mellem parterne i henhold til bestemmelserne i denne aftale.

ARTIKEL 1.3

Partnerskabs- og samarbejdsaftale

Med henblik på denne aftale forstås ved "partnerskabs- og samarbejdsaftale" *rammeaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Den Socialistiske Republik Vietnam på den anden side om et alsidigt partnerskab og samarbejde*, undertegnet i Bruxelles den 27. juni 2012.

ARTIKEL 1.4

WTO-aftaler

Med henblik på denne aftale forstås ved:

- a) "landbrugsaftalen": *aftalen om landbrug* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- b) "aftalen om offentlige udbud": *aftalen om offentlige udbud* i bilag 4 til WTO-overenskomsten
- c) "aftalen om inspektion inden afsendelse": *aftalen om inspektion inden afsendelse* i bilag 1A til WTO-overenskomsten

- d) "aftalen om oprindelsesregler": *aftalen om oprindelsesregler* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- e) "antidumpingaftalen": *aftalen om anvendelsen af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- f) "toldværdiansættelsesaftalen": *aftalen om anvendelsen af artikel VII i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- g) "DSU": *forståelsen vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse* i bilag 2 til WTO-overenskomsten
- h) "GATS": *den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser* i bilag 1B til WTO-overenskomsten
- i) "GATT 1994": *den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- j) "importlicensaftalen": *aftalen om importlicensprocedurer* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- k) "aftalen om beskyttelsesforanstaltninger": *aftalen om beskyttelsesforanstaltninger* i bilag 1A til WTO-overenskomsten

- l) "SCM-aftalen": *aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- m) "SPS-aftalen": *aftalen om anvendelsen af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- n) "TBT-aftalen": *aftalen om tekniske handelshindringer* i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- o) "TRIPS-aftalen": *aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder* i bilag 1C til WTO-overenskomsten og
- p) "WTO-overenskomsten": *overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen*, udfærdiget i Marrakesh den 15. april 1994.

ARTIKEL 1.5

Generelle definitioner

Medmindre andet er fastsat, forstås i denne aftale ved:

- a) "dag": en kalenderdag

- b) "intern": for så vidt angår lovgivning, love eller administrative forskrifter for henholdsvis Unionen og dets medlemsstater og for Vietnam¹ lovgivning, love eller forskrifter på centralt, regionalt eller lokalt niveau
- c) "varer": produkter som omhandlet i GATT 1994, medmindre andet er fastsat i denne aftale
- d) "det harmoniserede system": det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, herunder alle bemærkninger og ændringer hertil (herefter benævnt "HS")
- e) "IMF": Den Internationale Valutafond
- f) "foranstaltning": enhver foranstaltning truffet af en part, det være sig i form af en lov, forskrift, regel, procedure, afgørelse, administrativ handling eller andet
- g) "fysisk person fra/i en part": en statsborger i en af EU-medlemsstaterne eller i Vietnam i henhold til deres respektive lovgivning²
- h) "person": en fysisk eller en juridisk person

¹ Det præciseres for så vidt angår Vietnam, at de relevante former for lovgivning, love eller forskrifter på centralt eller lokal niveau er fastsat i lov nr. 80/2015/QH13 af 22. juni 2015 om promulgation af normative retsdokumenter.

² Udtrykket "fysisk person" omfatter fysiske personer, som bor permanent i Letland og ikke er statsborgere i Letland eller nogen anden stat, men som i henhold til Letlands love og forskrifter er berettiget til at få et pas for ikkestatsborgere (fremmedpas).

- i) "tredjeland": et land eller territorium uden for aftalens geografiske anvendelsesområde som defineret i artikel 17.24 (territorial anvendelse)
- j) "UNCLOS": *de Forenede Nationers havretskonvention*, udfærdiget i Montego Bay den 10. december 1982
- k) "WIPO": Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret og
- l) "WTO": Verdenshandelsorganisationen.

KAPITEL 2

NATIONAL BEHANDLING OG MARKEDSADGANG FOR VARER

ARTIKEL 2.1

Mål

Parterne skal gradvist liberalisere handelen med varer og forbedre markedsadgangen i en overgangsperiode, der begynder på tidspunktet for denne aftales ikrafttræden, i overensstemmelse med denne aftales bestemmelser og med artikel XXIV i GATT 1994.

ARTIKEL 2.2

Anvendelsesområde

Medmindre andet er fastsat i denne aftale, finder dette kapitel anvendelse på parternes indbyrdes handel med varer.

ARTIKEL 2.3

Definitioner

I forbindelse med dette kapitel forstås ved:

- a) "landbrugseksportsubsidier": subsidier som defineret i landbrugsaftalens artikel 1, litra e), herunder senere ændringer af nævnte artikel
- b) "landbrugsvare": et produkt, som er opført i landbrugsaftalens bilag 1
- c) "konsulatsforretninger": proceduren for indhentning hos en konsul fra den importerende part på den eksporterende parts territorium eller på en tredje parts territorium af en konsulatsfaktura eller et konsulatscertifikat for en handelsfaktura, et oprindelsescertifikat, en fragtliste, en "shippers' export declaration" eller enhver anden tolldokumentation i forbindelse med importen af varerne

- d) "told": enhver form for told eller afgift, der pålægges en vare eller i forbindelse med import af en vare, herunder enhver form for tillægstold eller tillægsafgift, der pålægges denne import eller i forbindelse dermed, men som ikke omfatter:
- i) afgifter, der svarer til en intern skat, som pålægges i medfør af artikel 2.4 (national behandling)
 - ii) told, der pålægges i medfør af kapitel 3 (afbødende foranstaltninger på handelsområdet)
 - iii) told, der pålægges i medfør af artikel VI, XVI og XIX i GATT 1994, antidumpingaftalen, SCM-aftalen, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, landbrugsaftalens artikel 5 og DSU og
 - iv) gebyrer og andre afgifter, der pålægges i medfør af artikel 2.18 (administrative gebyrer, andre afgifter og formaliteter ved import og eksport)
- e) "eksportlicensprocedurer": administrative procedurer¹, der anvendes til gennemførelse af eksportlicensordninger, som kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der kræves til toldprocedurer, til det relevante administrative organ som en forudgående betingelse for eksport fra den eksporterende parts territorium

¹ Både de procedurer, der betegnes som "licensudstedelse", og andre tilsvarende administrative procedurer.

- f) "importlicensprocedurer": administrative procedurer¹, der anvendes til gennemførelse af importlicensordninger, der kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der kræves til toldprocedurer, til det relevante administrative organ som en forudgående betingelse for import til den importerende parts territorium
- g) "ikkeautomatiske eksportlicensprocedurer": eksportlicensprocedurer, hvor ansøgningen ikke godkendes for alle juridiske eller fysiske personer, der opfylder den pågældende parts krav til udførelse af eksporttransaktioner med produkter, der er omfattet af eksportlicensprocedurer
- h) "ikkeautomatiske importlicensprocedurer": importlicensprocedurer, hvor ansøgningen ikke godkendes for alle juridiske eller fysiske personer, der opfylder den pågældende parts krav til udførelse af importtransaktioner med produkter, der er omfattet af importlicensprocedurer
- i) "med oprindelse": henviser til en vares oprindelse som bestemt i overensstemmelse med de oprindelsesregler, der er fastsat i protokol 1 (om definition af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde)
- j) "resultatkrav": et krav
 - i) hvorefter en bestemt mængde, værdi eller procentdel af varerne skal eksporteres

¹ Både de procedurer, der betegnes som "licensudstedelse", og andre tilsvarende administrative procedurer.

- ii) hvorefter varer fra den part, der udsteder en importlicens, skal erstatte importerede varer
 - iii) hvorefter en person, der er omfattet af en importlicens, skal købe andre varer på den importlicensudstedende parts territorium eller indrømme en fortrinsstilling til internt producerede varer
 - iv) hvorefter en person, der er omfattet af en importlicens, skal producere varer på den importlicensudstedende parts territorium i en bestemt mængde, til en bestemt værdi eller med en bestemt procentdel internt indhold eller
 - v) som på en eller anden måde vedrører mængden eller værdien af importen, mængden eller værdien af eksporten eller mængden af udenlandsk valutaindstømning og
- k) "genfremstillet vare": en vare henhørende under HS-kapitel 84, 85, 87, 90 eller 9402, bortset fra varer, der er opført i tillæg 2-A-5 (varer, der er udelukket fra definitionen af genfremstillede varer), som:
- i) helt eller delvis består af dele, som stammer fra varer, der tidligere har været anvendt og
 - ii) har tilsvarende ydeevne og driftsstand samt forventet levetid i forhold til den originale, nye vare og gives den samme garanti som den originale, nye vare.

ARTIKEL 2.4

National behandling

Parterne skal indrømme national behandling for varer fra den anden part i henhold til artikel III i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er forpligtelserne i artikel III i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil, med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

ARTIKEL 2.5

Tarifiering af varer

Tarifieringen af de varer, der handles mellem parterne, skal være i overensstemmelse med parternes respektive toldnomenklaturer i henhold til HS.

ARTIKEL 2.6

Genfremstillede varer

Parterne skal indrømme genfremstillede varer samme behandling som den, der gives tilsvarende nye varer. En part kan kræve særlig mærkning af genfremstillede varer med det formål at undgå vildledning af forbrugerne. Hver part skal gennemføre denne artikel inden for en overgangsperiode på højst tre år fra datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 2.7

Nedsættelse eller afskaffelse af told

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal hver part nedsætte eller afskaffe dens told på varer med oprindelse i den anden part i overensstemmelse med deres respektive liste i tillæg 2-A-1 (Unionens toldafviklingsplan) og 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told).
2. Til beregning af de successive nedsættelser i henhold til stk. 1 skal basissatsen for told på hver vare være den, der er specificeret i afviklingsplanerne i tillæg 2-A-1 (Unionens toldafviklingsplan) og 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told). Den toldafvikling, der er fastsat i henhold til tillæg 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) finder ikke anvendelse på brugte motorkøretøjer under HS-kode 8702, 8703 og 8704.
3. Nedsætter en part en anvendt mestbegunstigelsestoldsats til under den toldsats, der anvendes i overensstemmelse med dens afviklingsplan i tillæg 2-A-1 (Unionens toldafviklingsplan) og 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told), skal varen med oprindelse i den anden part være berettiget til denne lavere toldsats.

4. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal en part ikke øge en eksisterende told, der finder anvendelse i overensstemmelse med dens liste i tillæg 2-A-1 (Unionens toldafviklingsplan) og 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told), eller indføre en ny told på en vare med oprindelse i den anden part.

5. En part kan ensidigt fremskynde nedsættelsen eller afskaffelsen af told på varer med oprindelse i den anden part, der anvendes i overensstemmelse med dens afviklingsplan i tillæg 2-A-1 (Unionens toldafviklingsplan) og 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told). Overvejer en part en sådan fremskyndelse, skal den informere den anden part så hurtigt som muligt, inden den nye toldsats får virkning. Der er intet til hinder for, at en part, der foretager ensidig fremskyndelse, efterfølgende kan forhøje tolden til den gældende sats for hvert nedsættelses- eller afskaffelsestrin i overensstemmelse med dens afviklingsplan i tillæg 2-A-1 (Unionens toldafviklingsplan) og 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told).

6. Efter anmodning fra en part skal parterne afholde konsultationer for at overveje en fremskyndelse eller en udvidelse af omfanget af nedsættelsen eller afskaffelsen af den told, der anvendes i overensstemmelse med deres respektive afviklingsplaner i tillæg 2-A-1 (Unionens toldafviklingsplan) og 2-A-2 (Vietnams toldafviklingsplan) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told). Er parterne enige om at ændre aftalen for at fremskynde eller udvide omfanget, skal en sådan aftale have forrang for enhver toldsats eller afviklingskategori for en sådan vare, der er fastsat i henhold til deres toldafviklingsplaner. En sådan ændring får virkning i overensstemmelse med artikel 17.5 (ændringer).

ARTIKEL 2.8

Håndtering af administrative fejl

Begår de kompetente myndigheder fejl i forvaltningen af præferenceordningen for eksport og særlig i anvendelsen af bestemmelserne i protokol 1 (om definition af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde), og får den pågældende fejl følger med hensyn til importafgifter, kan den importerende part anmode Handelsudvalget, der er nedsat i medfør af artikel 17.1 (Handelsudvalg) om at undersøge mulighederne for at træffe alle passende foranstaltninger til løsning af problemet.

ARTIKEL 2.9

Særlige foranstaltninger vedrørende præferencetoldbehandling

1. Parterne skal samarbejde om bekæmpelse af overtrædelser af toldreglerne vedrørende den præferencetoldbehandling, der indrømmes i henhold til dette kapitel.

2. Hver part skal med henblik på stk. 1 tilbyde den anden part administrativt samarbejde og gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og beslægtede anliggender som led i gennemførelsen af og kontrollen med præferencetoldbehandlingen, hvilket omfatter forpligtelsen til:

- a) at kontrollere oprindelsesstatus for det eller de pågældende produkter
- b) at foretage efterfølgende kontrol af oprindelsesbeviset og fremlægge resultaterne af denne kontrol til den anden part og
- c) at give den importerende part tilladelse til at aflægge kontrolbesøg for at verificere, om dokumenter eller oplysninger, der har betydning for indrømmelsen af den pågældende præferencebehandling, er ægte eller korrekte.

3. Når den importerende part i overensstemmelse med bestemmelserne om administrativt samarbejde eller gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og beslægtede anliggender som omhandlet i stk. 2 konstaterer, at et oprindelsesbevis er blevet uretmæssigt udstedt, fordi kravene i protokol 1 (om definition af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde) ikke var opfyldt, kan denne part nægte præferencetoldbehandling til den klarerer, der anmodede herom med hensyn til varer, for hvilke oprindelsesbeviset blev udstedt i den eksporterende part.

4. Finder den importerende part, at nægtelsen af præferencetoldbehandling for de enkelte sendinger som omhandlet i stk. 3 ikke er tilstrækkelig til at gennemføre og kontrollere præferencetoldbehandling af et bestemt produkt, kan denne part, i overensstemmelse med proceduren i stk. 5, midlertidigt suspendere den relevante præferencetoldbehandling af de pågældende produkter i følgende tilfælde:

- a) når den pågældende part konstaterer, at der er sket en systematisk tilsidesættelse af de gældende toldregler vedrørende anmodninger om præferencetoldbehandling i henhold til denne aftale eller
- b) når den pågældende part konstaterer, at den eksporterende part systematisk har undladt at opfylde forpligtelserne i stk. 2.

5. Den importerende parts kompetente myndighed skal uden unødigt ophold give den eksporterende parts kompetente myndighed meddelelse om dens konstatering, give verificerbare oplysninger, som ligger til grund for konstateringen og indlede konsultationer med den eksporterende parts kompetente myndighed med henblik på at finde en gensidigt acceptabel løsning.

6. Er de kompetente myndigheder ikke nået frem en gensidigt acceptabel løsning senest 30 dage efter den i stk. 5 omhandlede meddelelse, skal den importerende part uden unødigt ophold indbringe sagen for Handelsudvalget.

7. Er Handelsudvalget ikke nået frem til en acceptabel løsning senest 60 dage efter indbringelsen, kan den importerende part midlertidigt suspendere præferencetoldbehandlingen af de pågældende produkter.

Den importerende part kan kun foretage midlertidig suspension af præferencetoldbehandling i henhold til dette stykke i en periode, der er nødvendig for at beskytte dens finansielle interesser og indtil den eksporterende part tilvejebringer overbevisende dokumentation for dens evne til at opfylde de i stk. 2 omhandlede forpligtelser og til at sikre en tilstrækkelig kontrol af opfyldelsen af disse forpligtelser.

Den midlertidige suspension må ikke overstige en periode på tre måneder. Består de omstændigheder, der gav anledning til den oprindelige suspension, fortsat efter udløbet af tremånedersperioden, kan den importerende part beslutte at forlænge suspensionen for en ny periode på tre måneder. Enhver suspension skal være genstand for regelmæssige konsultationer i Handelsudvalget.

8. Den importerende skal i overensstemmelse med dens interne procedurer offentliggøre bekendtgørelser til importører om enhver meddelelse og afgørelse vedrørende den midlertidige suspension som omhandlet i stk. 4. Den importerende part skal uden unødigt ophold give meddelelse til den eksporterende part og Handelsudvalget.

ARTIKEL 2.10

Reparerede varer

1. En part må uanset varens oprindelse ikke lægge told på en vare, som genindføres på dens territorium, efter at varen har været midlertidigt eksporteret fra dens territorium til den anden parts territorium med henblik på reparation, uanset om en sådan reparation kunne være blevet udført på den parts territorium, hvorfra varen blev midlertidigt eksporteret.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller med tilsvarende status, og som eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller med tilsvarende status.
3. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der importeres midlertidigt fra den anden parts territorium med henblik på reparation.
4. Med henblik på denne artikel forstås ved "reparation" enhver behandling af en vare, som foretages af en vare for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med tekniske krav til anvendelsen, og uden hvilken varen ikke længere kan anvendes på normal måde til det formål, den er bestemt til. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse. Det omfatter ikke en behandling eller en forarbejdning
 - a) hvormed varens grundlæggende karakteristika tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare
 - b) hvormed et halvfabrikata omformes til helfabrikata eller
 - c) som bruges til at forbedre eller opgradere en vares tekniske præstation.

ARTIKEL 2.11

Told, skatter og andre afgifter ved eksport

1. En part må ikke opretholde eller indføre told, skatter eller andre afgifter af enhver art, der pålægges ved eller i forbindelse med eksport af en vare til den anden parts territorium, som overstiger den told eller de skatter og andre afgifter, der pålægges tilsvarende varer bestemt til internt forbrug, bortset fra i overensstemmelse med listen i tillæg 2-A-3 (Vietnams toldliste ved eksport) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told).
2. Anvender en part en lavere told, skat eller afgift ved eller i forbindelse med eksport af en vare, skal denne lavere sats finde anvendelse, så længe den er lavere end den sats, der beregnes i overensstemmelse med listen i tillæg 2-A-3 (Vietnams toldliste ved eksport) til bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told). Dette stykke finder ikke anvendelse på en mere fordelagtig behandling, som indrømmes enhver anden tredjepart i henhold til en præferencehandelsaftale.
3. Handelsudvalget skal på anmodning fra en part gennemgå enhver told, skat eller anden afgift af enhver art, der pålægges ved eller i forbindelse med eksport af varer til den anden parts territorium, når en part har meddelt en mere fordelagtig behandling af enhver anden tredjepart i henhold til en præferencehandelsaftale.

ARTIKEL 2.12

Landbrugseksportsubsidier

1. I denne multilaterale kontekst deler parterne målet om en parallel afskaffelse og forebyggelse af genindførsel af alle former for eksportsubsidier og -discipliner vedrørende alle former for eksportforanstaltninger med tilsvarende virkning for landbrugsprodukter. De skal til dette formål arbejde sammen med henblik på at styrke multilaterale discipliner vedrørende landbrugsprodukt eksporterende statsforetagender, international fødevarehjælp og eksportfinansieringsstøtte.
2. Den eksporterende part må efter denne aftales ikrafttræden ikke indføre eller opretholde eksportsubsidier eller andre foranstaltninger med tilsvarende virkning for en landbrugsvarer, som er omfattet af den importerende parts afskaffelse eller nedsættelse af told i overensstemmelse med bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told), og som er bestemt til den importerende parts territorium.

ARTIKEL 2.13

Administration af handelsbestemmelser

Hver part skal i overensstemmelse med artikel X i GATT 1994 administrere alle dens love, forskrifter, retsafgørelser og administrative kendelser på en ensartet, upartisk og rimelig vis for så vidt angår:

- a) klassificering eller værdiansættelse af varer med henblik på fortoldning
- b) satserne for told, skatter eller andre afgifter
- c) krav, begrænsninger eller forbud mod import eller eksport
- d) pengeoverførsler og
- e) spørgsmål, der berører salg, distribution, transport, forsikring, lagerinspektion, udstilling, behandling, blanding eller anden brug af varer til toldmæssige formål.

ARTIKEL 2.14

Import- og eksportrestriktioner

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, må parterne ikke indføre eller opretholde forbud eller restriktioner ved import af varer fra den anden part eller ved eksport eller salg til eksport af en vare bestemt til den anden parts territorium, jf. artikel XI i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel XI i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil, med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.
2. Stk. 1 forbyder en part at indføre eller opretholde:
 - a) importlicenser, der er betinget af opfyldelsen af et resultatkrav, eller
 - b) frivillige eksportrestriktioner.
3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på de varer, der er opført i tillæg 2-A-4 (Vietnams specifikke foranstaltninger vedrørende import og eksport af varer). Enhver ændring af Vietnams love og forskrifter, som reducerer omfanget af varer som opført i tillæg 2-A-4 (Vietnams specifikke foranstaltninger vedrørende import og eksport af varer), gælder automatisk i henhold til denne aftale. Enhver fortrinsstilling, som Vietnam indrømmer vedrørende omfanget af varer som opført i tillæg 2-A-4 (Vietnams specifikke foranstaltninger vedrørende import og eksport af varer) til enhver anden handelspartner, skal automatisk finde anvendelse i forbindelse med denne aftale. Vietnam skal give Unionen meddelelse om enhver ændring eller fortrinsstilling som omhandlet i dette stykke.

4. En part kan i overensstemmelse med WTO-overenskomsten iværksætte enhver foranstaltning, der er tilladt af WTO's tvistbilæggelsesorgan, mod den anden part.
5. Når en part indfører eller opretholder et import- eller eksportforbud eller en import- eller eksportrestriktion, skal den sikre fuld gennemsigtighed heraf.

ARTIKEL 2.15

Handelsrettigheder og beslægtede rettigheder i forbindelse med farmaceutiske produkter

1. Vietnam skal vedtage og opretholde passende retlige instrumenter, der gør det muligt for udenlandske medicinalvirksomheder at etablere udenlandsk finansierede virksomheder med henblik på import af farmaceutiske produkter, som har opnået en markedsføringstilladelse fra Vietnams kompetente myndigheder. Med forbehold af Vietnams lister i bilag 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser) har sådanne udenlandsk finansierede virksomheder lov til at sælge farmaceutiske produkter, som de lovligt har importeret, til distributører eller grossister, som har ret til at distribuere farmaceutiske produkter i Vietnam.
2. Udenlandsk finansierede virksomheder som omhandlet i stk. 1 har lov til
 - a) at bygge deres egne lagerfaciliteter til at opbevare farmaceutiske produkter, som de på lovlig vis har importeret til Vietnam i henhold til de forskrifter, der er fastsat af sundhedsministeriet eller dets efterfølger

- b) at stille oplysninger vedrørende farmaceutiske produkter, som de på lovlig vis har importeret til Vietnam, til rådighed for sundhedspersoner i overensstemmelse med de forskrifter, der er fastsat af sundhedsministeriet eller dets efterfølger og Vietnams øvrige kompetente myndigheder, og
- c) at foretage klinisk undersøgelse og prøvning i henhold til artikel 3 (internationale standarder) i bilag 2-C (farmaceutiske produkter/lægemidler og medicinsk udstyr) og i overensstemmelse med de forskrifter, der er udstedt af sundhedsministeriet eller dets efterfølger, at sikre, at de farmaceutiske produkter, som de på lovlig vis har importeret til Vietnam, er egnet til internt forbrug.

ARTIKEL 2.16

Importlicensprocedurer

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til importlicensaftalen.
2. Hver part skal give den anden part meddelelse om dens eksisterende importlicensprocedurer, herunder retsgrundlaget og det relevante officielle websted, senest 30 dage efter denne aftales ikrafttræden, medmindre de allerede var meddelt eller oplyst efter importlicensaftalens artikel 5 eller artikel 7, stk. 3. Meddelelsen skal indeholde samme oplysninger som omhandlet i importlicensaftalens artikel 5 eller artikel 7, stk. 3.

3. Hver part skal give den anden part meddelelse om enhver indførelse eller ændring af en importlicensprocedure, som den agter at vedtage, senest 45 dage før den nye procedure eller ændring får virkning. En part må i intet tilfælde indgive en sådan meddelelse senere end 60 dage efter datoen for offentliggørelsen af indførelsen eller ændringen, medmindre denne allerede blev meddelt i overensstemmelse med importlicensaftalens artikel 5. Meddelelsen skal indeholde samme oplysninger som omhandlet i importlicensaftalens artikel 5.
4. Hver part skal på et offentligt websted offentliggøre enhver oplysning, som den skal offentliggøre i henhold til importlicensaftalens artikel 1, stk. 4, litra a).
5. En part skal efter anmodning fra den anden part afgive svar inden for en frist på 60 dage på en rimelig begæring vedrørende en importlicensprocedure, som den agter at indføre eller har indført eller opretholdt, samt om kriterierne for indrømmelse eller for tildeling af importlicenser, herunder spørgsmålet om personers, virksomheders og institutioners adgang til at fremsætte en sådan begæring, det administrative organ eller organer, der skal rettes henvendelse til, og listen over produkter, der er underlagt importlicenskravet.
6. Parterne skal indføre og forvalte importlicensprocedurer i overensstemmelse med:
 - a) importlicensaftalens artikel 1, stk. 1-9
 - b) importlicensaftalens artikel 2 og
 - c) importlicensaftalens artikel 3.

Med henblik herpå er de i litra a), b) og c) omhandlede bestemmelser med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

7. En part skal kun indføre eller opretholde automatiske importlicensprocedurer som en betingelse for import til dens territorium med henblik på at nå legitime mål og efter gennemførelse af en passende konsekvensanalyse.

8. En part skal udstede importlicenser for en passende periode, som ikke må være kortere end den, der er fastsat i den interne lovgivning om importlicenskrav, og som ikke forhindrer import.

9. Når en part har givet afslag på en ansøgning om importlicens for så vidt angår en vare fra den anden part, skal den på anmodning af ansøgeren og straks efter modtagelsen af anmodningen, give ansøgeren en skriftlig begrundelse for afslaget. Ansøgeren skal have ret til klage eller prøvelse i overensstemmelse med den importerende parts interne love eller procedurer.

10. Parterne kan kun indføre eller opretholde ikkeautomatiske importlicensprocedurer med henblik på at gennemføre en foranstaltning, der ikke er uforenelig med denne aftale, herunder med artikel 2.22 (generelle undtagelser). En part, der indfører ikkeautomatiske importlicensprocedurer, skal klart angive formålet med sådanne licensprocedurer.

ARTIKEL 2.17

Eksportlicensprocedurer

1. Hver part skal give den anden part meddelelse om dens eksisterende eksportlicensprocedurer, herunder retsgrundlaget og det relevante officielle websted, senest 30 dage efter denne aftales ikrafttræden.
2. Hver part skal give den anden part meddelelse om enhver indførelse eller ændring af en eksportlicensprocedure, som den agter at vedtage, senest 45 dage før den nye procedure eller ændringen får virkning. En part må i intet tilfælde indgive en sådan meddelelse senere end 60 dage efter datoen for offentliggørelsen af indførelsen eller ændringen.
3. Den i stk. 1 og 2 omhandlede meddelelse skal indeholde følgende oplysninger:
 - a) ordlyden af dens eksportlicensprocedurer, inklusive eventuelle ændringer
 - b) de produkter, der er underlagt hver eksportlicensprocedure
 - c) for hver eksportlicensprocedure en beskrivelse af:
 - i) proceduren for ansøgning om eksportlicens og
 - ii) de kriterier, som en ansøger skal opfylde for at være berettiget til at ansøge om en eksportlicens

- d) det eller de kontaktpunkter, hvor interesserede kan få yderligere oplysninger om betingelserne for at opnå en eksportlicens
- e) det eller de administrative organer, hvortil en ansøgning eller anden relevant dokumentation skal indgives
- f) den periode, hvor hver enkelt eksportlicensprocedure vil være gældende
- g) hvis parten agter at anvende en eksportlicensprocedure til at forvalte en eksportkvote, den samlede mængde og, hvor det er muligt, kvoteværdien og kvotens begyndelses- og slutdato og
- h) enhver undtagelse eller fravigelse fra et eksportlicenskrav, hvordan man anmoder om disse undtagelser eller fravigelser, og kriterierne for deres tildeling.

4. Hver af parterne skal offentliggøre enhver eksportlicensprocedure, herunder retsgrundlaget og en henvisning til det relevante officielle websted. Hver part skal ligeledes offentliggøre enhver ny eksportlicensprocedure eller enhver ændring af dens eksportlicensprocedurer, så hurtigt som muligt, men under alle omstændigheder ikke senere end 45 dage efter dens vedtagelse og ikke senere end 25 arbejdsdage før dens ikrafttræden.

5. En part skal efter anmodning fra den anden part afgive svar inden for en frist på 60 dage på en rimelig begæring vedrørende enhver eksportlicensprocedure, som den agter at indføre eller har indført eller opretholdt, samt om kriterierne for indrømmelse eller for tildeling af eksportlicenser, herunder spørgsmålet om personers, virksomheders og institutioners adgang til at fremsætte en sådan begæring, det eller de administrative organer, der skal rettes henvendelse til, og listen over produkter, der er underlagt eksportlicenskravet.

6. Parterne skal indføre og forvalte enhver eksportlicensprocedure i overensstemmelse med:

a) importlicensaftalens artikel 1, stk. 1-9

b) importlicensaftalens artikel 2

c) importlicensaftalens artikel 3 med undtagelse af stk. 5, litra a), c), j) og k).

Med henblik herpå er de i litra a), b) og c) omhandlede bestemmelser med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

7. Hver part skal sikre, at alle eksportlicensprocedurer anvendes neutralt og forvaltes på en retfærdig, rimelig, ikkediskriminerende og gennemsigtig måde.

8. En part skal udstede eksportlicenser for en passende periode, som ikke må være kortere end den, der er fastsat i den interne lovgivning om eksportlicenskrav, og som ikke forhindrer eksport.

9. Når en part har givet afslag på en ansøgning om eksportlicens i forhold til en vare fra den anden part, skal den på anmodning af ansøgeren og straks efter modtagelsen af anmodningen, give ansøgeren en skriftlig begrundelse for afslaget. Ansøgeren skal have ret til klage eller prøvelse i overensstemmelse med den eksporterende parts interne love eller procedurer.
10. En part skal kun indføre eller opretholde automatiske eksportlicensprocedurer som en betingelse for eksport fra dens territorium med henblik på at nå legitime mål og efter gennemførelse af en passende konsekvensanalyse.
11. Parterne kan kun indføre eller opretholde ikkeautomatiske eksportlicensprocedurer med henblik på at gennemføre en foranstaltning, der ikke er uforenelig med denne aftale, herunder med artikel 2.22 (generelle undtagelser). En part, der indfører ikkeautomatiske eksportlicensprocedurer, skal klart angive formålet med sådanne licensprocedurer.

ARTIKEL 2.18

Administrative gebyrer, andre afgifter og formaliteter ved import og eksport

1. Hver part skal sikre, at gebyrer, formaliteter og krav, bortset fra import- og eksporttold og foranstaltninger, der er nævnt i artikel 2.3 (definitioner), litra d), nr. i), ii) og iii), er i overensstemmelse med parternes forpligtelser i henhold til artikel VIII i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil.

2. En part må kun afkræve gebyrer og afgifter for tjenesteydelser, som udføres i forbindelse med import og eksport af varer. Gebyrer og afgifter må ikke beregnes på et ad valorem-grundlag og må ikke overstige de omtrentlige omkostninger ved den ydelse, der leveres. Hver part skal offentliggøre oplysninger om gebyrer og afgifter, de pålægger i forbindelse med import og eksport af varer i overensstemmelse med artikel 4.10 (gebyrer og afgifter).

3. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder betaling af de hermed forbundne gebyrer og afgifter, i forbindelse med import eller eksport af varer. En part må tre år efter datoen for denne aftales ikrafttræden ikke kræve konsulær autentificering ved import af varer, der er omfattet af denne aftale.

ARTIKEL 2.19

Oprindelsesmærkning

Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal Vietnam ved anvendelse af krav om obligatorisk mærkning af oprindelsesland for ikkelandbrugsprodukter fra Unionen acceptere, at angivelsen "Made in EU" eller en tilsvarende mærkning på det lokale sprog opfylder disse krav.

ARTIKEL 2.20

Statslige handelsforetagender

1. Parterne bekræfter deres eksisterende rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XVII i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil, og WTO-forståelsen vedrørende fortolkningen af artikel XVII i GATT 1994, der med de fornødne ændringer er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.
2. Når en part anmoder den anden part om oplysninger om individuelle tilfælde af statslige handelsforetagender og om deres aktiviteter, herunder oplysninger om deres bilaterale handel, skal den anmodede part sikre gennemsigtighed, jf. artikel XVII, stk. 4, litra d), i GATT 1994.

ARTIKEL 2.21

Afskaffelse af sektorspecifikke ikke-toldmæssige foranstaltninger

1. Parterne skal gennemføre deres forpligtelser vedrørende sektorspecifikke ikke-toldmæssige foranstaltninger over for varer som fastsat i bilag 2-B (motorkøretøjer samt udstyr og dele til motorkøretøjer) og 2-C (farmaceutiske produkter/lægemidler og medicinsk udstyr).

2. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal parterne i en periode på 10 år efter denne aftales ikrafttræden på anmodning fra en part indlede forhandlinger i overensstemmelse med deres interne procedurer med henblik på at udvide omfanget af deres forpligtelser vedrørende sektorspecifikke ikketoldmæssige foranstaltninger over for varer.

ARTIKEL 2.22

Generelle undtagelser

1. Intet i dette kapitel forhindrer en part i at træffe foranstaltninger i overensstemmelse med artikel XX i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil, som med de fornødne ændringer er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

2. Parterne er enige om, at en eksporterende part, der agter at træffe foranstaltninger som fastsat i artikel XX, litra i) og j), i GATT 1994, skal give den anden part alle relevante oplysninger, inden den træffer foranstaltningerne. Parterne skal på anmodning herom konsultere hinanden med henblik på at finde en acceptabel løsning. Parterne kan aftale ethvert nødvendigt middel med henblik på at løse eventuelle problemer. Hvis forudgående information eller undersøgelse ikke er mulig på grund af ekstraordinære og kritiske omstændigheder, der kræver øjeblikkelig indgriben, kan den eksporterende part træffe de nødvendige forholdsregler og straks give den anden part meddelelse herom.

ARTIKEL 2.23

Udvalget om Varehandel

1. Udvalget om Varehandel, der nedsættes ved artikel 17.2 (specialudvalg), består af repræsentanter for parterne.
2. Udvalget om Varehandel skal behandle alle anliggender, der opstår i forbindelse med dette kapitel og protokol 1 (om definition af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde).
3. Udvalget om Varehandel skal udføre følgende opgaver i overensstemmelse med artikel 17.2 (specialudvalg):
 - a) evaluere og monitorere gennemførelsen og anvendelsen af de i stk. 2 omhandlede bestemmelser
 - b) fastlægge og anbefale foranstaltninger til at løse eventuelle tvister, der måtte opstå, og til at fremme, lette og forbedre markedsadgangen, herunder en eventuel fremskyndelse af toldforpligtelserne i henhold til artikel 2.7 (nedsættelse eller afskaffelse af told)
 - c) anbefale Handelsudvalget at etablere arbejdsgrupper, som det finder nødvendigt
 - d) udføre eventuelt supplerende arbejde, som Handelsudvalget kan tildele, og

- e) foreslå beslutninger, der skal vedtages af Handelsudvalget med henblik på at ændre listen over vellugtende rissorter, der indgår i afsnit 5, litra c), i underafdeling 1 (Unionens toldkontingenter), afdeling B (toldkontingenter), i bilag 2-A (nedsættelse eller afskaffelse af told).

KAPITEL 3

AFBØDENDE FORANSTALTNINGER PÅ HANDELSOMRÅDET

AFDELING A

ANTIDUMPING- OG UDLIGNINGSTOLD

ARTIKEL 3.1

Generelle bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i medfør af artikel VI i GATT 1994, antidumpingaftalen og SCM-aftalen.

2. Parterne, der anerkender, at antidumping- og udligningsforanstaltninger kan misbruges til at vanskeliggøre handel, er enige om:

- a) at afbødende foranstaltninger på handelsområdet bør anvendes i fuld overensstemmelse med de relevante WTO-krav og være baseret på et retfærdigt og gennemsigtigt system og
- b) at der bør tages behørigt hensyn til den anden parts interesser, når en part overvejer at indføre sådanne foranstaltninger.

3. Med henblik på denne afdeling skal oprindelse bestemmes i overensstemmelse med artikel 1 aftalen om oprindelsesregler.

ARTIKEL 3.2

Gennemsigtighed

1. Med forbehold af antidumpingaftalens artikel 6.5 og SCM-aftalens artikel 12.4 skal parterne, umiddelbart efter indførelsen af enhver midlertidig foranstaltning og under alle omstændigheder inden den endelige afgørelse træffes, sikre en fuldstændig og formålstjenlig fremlæggelse til interesserede parter af alle de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der ligger til grund for afgørelsen om at indføre foranstaltninger. Fremlæggelsen skal ske skriftligt og give de interesserede parter tilstrækkelig tid til at fremsætte bemærkninger.

2. Forudsat at det ikke forsinker gennemførelsen af undersøgelsen unødigt, skal interesserede parter have mulighed for at tilkendegive deres synspunkter under undersøgelserne vedrørende afbødende foranstaltninger på handelsområdet.

ARTIKEL 3.3

Hensyntagen til almene samfundsinteresser

En part må ikke indføre antidumping- eller udligningsforanstaltninger, hvis det på grundlag af de oplysninger, der er fremkommet under undersøgelsen, klart kan konkluderes, at det ikke er i overensstemmelse med de almene samfundsinteresser at indføre de pågældende foranstaltninger. Parten skal ved vurderingen af de almene samfundsinteresser tage hensyn til situationen for den interne erhvervsgren, importører og deres repræsentative sammenslutninger, repræsentative brugere og repræsentative forbrugerorganisationer, baseret på de relevante oplysninger, der er blevet forelagt undersøgelsesmyndighederne.

ARTIKEL 3.4

Regel om den laveste told

En antidumping- eller udligningstold, som en part indfører, må ikke overstige dumpingmargenen eller de udligningsberettigede subsidier, og parten skal tilstræbe at sikre, at størrelsen af denne told er mindre end denne margen, hvis en sådan laveste told vil være tilstrækkelig til at afhjælpe den skade, der forvoldes den interne erhvervsgren.

ARTIKEL 3.5

Undtagelse fra tvistbilæggelse

Bestemmelserne i denne afdeling er ikke omfattet af kapitel 15 (tvistbilæggelse).

AFDELING B

GLOBALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 3.6

Generelle bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XIX i GATT 1994, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og landbrugsaftalens artikel 5.
2. En part må ikke samtidig for samme vare anvende:
 - a) en bilateral beskyttelsesforanstaltning i henhold til afdeling C (bilateral beskyttelsesklausul) i dette kapitel og

b) en foranstaltning i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

3. Med henblik på denne afdeling skal oprindelse bestemmes i overensstemmelse med artikel 1 i aftalen om oprindelsesregler.

ARTIKEL 3.7

Gennemsigtighed

1. Uanset artikel 3.6 (generelle bestemmelser) skal en part, der indleder en global beskyttelsesundersøgelse eller agter at indføre globale beskyttelsesforanstaltninger, straks fremlægge efter anmodning fra den anden part, og forudsat at denne har en væsentlig interesse heri, en skriftlig ad-hoc meddelelse med alle relevante oplysninger, der førte til indledningen af en global beskyttelsesundersøgelse og, alt efter omstændighederne, forslaget om at indføre de globale beskyttelsesforanstaltninger, herunder vedrørende de foreløbige konstateringer, hvis det er relevant. Dette berører ikke anvendelsen af artikel 3.2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

2. Når parterne indfører globale beskyttelsesforanstaltninger, tilstræber de at gennemføre disse på en måde, der griber mindst muligt ind i den bilaterale handel.

3. Finder en part i forbindelse med stk. 2, at de retlige forudsætninger for indførelse af endelige beskyttelsesforanstaltninger er opfyldt, skal den give den anden part meddelelse herom og give mulighed for at afholde bilaterale konsultationer. Hvis der ikke er fundet en tilfredsstillende løsning senest 30 dage efter meddelelsen, kan parten indføre de endelige globale beskyttelsesforanstaltninger. Den anden part skal gives mulighed for at indgå i konsultationer med henblik på udveksling af synspunkter vedrørende de i stk. 1 omhandlede oplysninger.

ARTIKEL 3.8

Undtagelse fra tvistbilæggelse

Bestemmelserne i denne afdeling, der henviser til WTO-rettigheder og -forpligtelser, er ikke omfattet af kapitel 15 (tvistbilæggelse).

AFDELING C

BILATERAL BESKYTTELSESKLAUSUL

ARTIKEL 3.9

Definitioner

Med henblik på denne afdeling skal:

- a) "intern erhvervsgren" forstås i overensstemmelse med artikel 4, afsnit 1, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Med henblik herpå er artikel 4, stk. 1, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale
- b) "alvorlig skade" og "fare for alvorlig skade" forstås i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, litra a) og b), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Med henblik herpå er artikel 4, stk. 1, litra a) og b), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale og
- c) "overgangsperiode" forstås som en periode på ti år efter denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 3.10

Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning

1. Hvis en vare med oprindelse i en af parternes territorium som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne aftale importeres til den anden parts territorium i så forhøjede mængder, i absolutte tal eller i forhold til den interne produktion, og under sådanne forhold, at det forårsager alvorlig skade eller medfører fare for alvorlig skade for en intern erhvervsgren, der fremstiller tilsvarende eller direkte konkurrerende varer, kan den importerende part indføre foranstaltninger i henhold til stk. 2 på de betingelser og efter de procedurer, der er fastlagt i denne afdeling, dog kun i overgangsperioden, medmindre andet er fastsat i artikel 3.11 (betingelser og begrænsninger), stk. 6, litra c).
2. Den importerende part kan indføre en bilateral beskyttelsesforanstaltning, som:
 - a) suspenderer yderligere nedsættelse af toldsatsen for den pågældende vare som fastsat i bilag 2-A (afskaffelse af told) eller
 - b) forhøjer toldsatsen for varen til et niveau, som ikke overstiger den laveste værdi af:
 - i) den mestbegunstigelsestoldsats, der gælder for varen på det tidspunkt, hvor foranstaltningen træffes, eller

- ii) den basistoldsats, der er fastsat i toldafviklingsplanerne i bilag 2-A (afskaffelse af told) i henhold til artikel 2.7 (nedbringelse eller afskaffelse af told ved import).

ARTIKEL 3.11

Betingelser og begrænsninger

1. En part skal give den anden part skriftlig meddelelse om indledningen af en undersøgelse som omhandlet i stk. 2, og afholde konsultationer med den anden part så lang tid som muligt forud for indførelsen af en bilateral beskyttelsesforanstaltning med henblik på en gennemgang af de oplysninger, der fremkommer ved undersøgelsen, og udveksling af synspunkter vedrørende foranstaltningen.
2. En part må kun indføre en bilateral beskyttelsesforanstaltning, efter at dens kompetente myndigheder har gennemført en undersøgelse i overensstemmelse med artikel 3 og artikel 4, stk. 2, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Med henblik herpå er artikel 3 og artikel 4, stk. 2, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.
3. Parten skal for den i stk. 2 omhandlede undersøgelse opfylde kravene i artikel 4, stk. 2, litra a), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Med henblik herpå er artikel 4, stk. 2, litra a), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

4. Undersøgelsen skal også på grundlag af objektive beviser påvise, at der findes en årsagssammenhæng mellem den øgede import og den alvorlige skade eller faren herfor. Undersøgelsen skal også tage hensyn til tilstedeværelsen af andre faktorer end øget import, som også kan forårsage skade på samme tid.
5. Hver part skal sikre, at dens kompetente myndigheder afslutter en undersøgelse som omhandlet i stk. 2 senest et år efter, at den er indledt.
6. En part må ikke anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning:
 - a) i større omfang og i længere tid end nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe en alvorlig skade eller lette en tilpasning
 - b) i en periode på over to år, som dog kan forlænges med indtil to år, hvis den importerende parts kompetente myndigheder efter procedurerne i denne artikel fastslår, at foranstaltningen fortsat er nødvendig for at forebygge eller afhjælpe en alvorlig skade og lette en tilpasning, og der er tegn på, at erhvervsgrenen tilpasser sig, forudsat at beskyttelsesforanstaltningens samlede anvendelsesperiode, dvs. den oprindelige anvendelsesperiode og enhver forlængelse heraf, ikke overstiger fire år eller
 - c) ud over udløbet af overgangsperioden, medmindre det sker med den anden parts samtykke.

7. For at lette tilpasningen i en situation, hvor den forventede varighed af en bilateral beskyttelsesforanstaltning overstiger to år, skal den part, der anvender foranstaltningen, gradvist liberalisere foranstaltningen med regelmæssige mellemrum i løbet af anvendelsesperioden.

8. Når en part bringer en bilateral beskyttelsesforanstaltning til ophør, skal toldsatsen være den sats, der i henhold til dens toldafviklingsplan i bilag 2-A (afskaffelse af told) ville have været gældende, hvis foranstaltningen ikke var blevet indført.

ARTIKEL 3.12

Midlertidige foranstaltninger

Under kritiske omstændigheder, hvor en forsinkelse kunne forårsage skade, som ville være vanskelig at afhjælpe, kan en part anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning midlertidigt, når en foreløbig undersøgelse tydeligt har vist, at importen af en vare med oprindelse i den anden part er steget som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne aftale, og at denne import forårsager alvorlig skade for den interne industri eller en fare herfor. Varigheden af en midlertidig foranstaltning må ikke overstige 200 dage, i løbet af hvilke parten skal opfylde kravene i artikel 3.11 (betingelser og begrænsninger), stk. 2 og 3. Parten skal straks tilbagebetale eventuelle toldforhøjelser, hvis det ved den i artikel 3.11 (betingelser og begrænsninger), stk. 2, omhandlede undersøgelse ikke konstateres, at kravene i artikel 3.10 (anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning), stk. 1, er opfyldt. Varigheden af enhver midlertidig foranstaltning medregnes som en del af den i artikel 3.11 (betingelser og begrænsninger), stk. 5, litra b), fastsatte periode.

ARTIKEL 3.13

Kompensation

1. En part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal føre konsultationer med den anden part for i fællesskab at fastlægge en passende handelsliberaliserende kompensation i form af indrømmelser, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for handelen, eller i form af indrømmelser, som svarer til værdien af den yderligere told, der forventes opkrævet som følge af beskyttelsesforanstaltningen. Den part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal give mulighed for sådanne konsultationer senest 30 dage efter indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning.
2. Hvis konsultationerne i henhold til stk. 1 ikke fører til en aftale om handelsliberaliserende kompensation senest 30 dage efter indledningen af konsultationer, kan den part, hvis varer er genstand for den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, suspendere anvendelsen af indrømmelser for så vidt angår varer med oprindelse i den part, der anvender den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for handelen som den bilaterale beskyttelsesforanstaltning. Den forpligtelse til at yde kompensation, der påhviler den part, som anvender den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, og den anden parts ret til at suspendere indrømmelser i henhold til dette stykke, ophører på den bilaterale beskyttelsesforanstaltnings udløbsdato.
3. Den i stk. 2 omhandlede ret til suspension må ikke udøves i de første 24 måneder af en bilateral beskyttelsesforanstaltnings anvendelsesperiode, forudsat at beskyttelsesforanstaltningen er i overensstemmelse med denne aftale.

ARTIKEL 3.14

Anvendelse af det engelske sprog

For at sikre den størst mulige effektivitet ved anvendelsen af reglerne om afbødende foranstaltninger på handelsområdet i henhold til dette kapitel skal parternes undersøgelsesmyndigheder anvende det engelske sprog som grundlag for meddelelser og dokumenter, der udveksles i forbindelse med undersøgelser vedrørende afbødende foranstaltninger på handelsområdet mellem parterne.

KAPITEL 4

TOLD OG HANDELSLETTELSER

ARTIKEL 4.1

Mål

1. Parterne anerkender betydningen af at beskæftige sig med de forskellige aspekter af told og handelslettelser i forbindelse med de skiftende globale handelsvilkår. Parterne skal forstærke samarbejdet på dette område med henblik på at sikre, at deres respektive toldlovgivning og -procedurer opfylder målene om at fremme handelslettelser, samtidig med at man sikrer en effektiv toldkontrol.

2. Parterne er enige om, at deres lovgivning skal være ikkediskriminerende, og at toldprocedurerne skal være baseret på moderne metoder og effektiv kontrol for at bekæmpe svig og fremme lovlig handel.
3. Parterne erkender, at de legitime samfundspolitiske mål, herunder målene vedrørende sikkerhed og bekæmpelse af svig, på ingen måde må anfægtes.

ARTIKEL 4.2

Toldsamarbejde og gensidig administrativ bistand

1. Parternes respektive myndigheder skal samarbejde på toldområdet for at sikre, at målene i artikel 4.1 (mål) opfyldes.
2. Parterne skal styrke tolsamarbejdet, bl.a. ved:
 - a) at udveksle oplysninger om toldlovgivning og gennemførelsen heraf samt om toldprocedurer, særlig med hensyn til:
 - i) forenkling og modernisering af toldprocedurer
 - ii) toldmyndighedernes grænsekontrol af intellektuelle ejendomsrettigheder

- iii) lettelse af transitforsendelser og omladning og
 - iv) forbindelser med erhvervslivet
- b) at udforske fælles initiativer vedrørende import-, eksport- og andre toldprocedurer, herunder teknisk bistand, med henblik på at sikre en effektiv service til erhvervslivet
- c) at styrke deres samarbejde på toldområdet i internationale organisationer som f.eks. WTO og Verdenstoldorganisationen (herefter benævnt "WCO") og
- d) når det er relevant og hensigtsmæssigt at etablere en gensidig anderkendelse af handelspartnerskabsprogrammer og toldkontrol, herunder ensartede handelslettelsesforanstaltninger.
3. Parterne skal yde hinanden gensidig administrativ bistand i toldanliggender i overensstemmelse med protokol 2 (gensidig administrativ bistand i toldanliggender).

ARTIKEL 4.3

Toldlovgivning og -procedurer

1. Partnerne skal basere deres respektive toldlovgivning og -procedurer på internationale instrumenter og standarder, som gælder på told- og handelsområdet, herunder de væsentlige elementer i *den reviderede Kyotokonvention om forenkling og harmonisering af regler om toldbehandling*, udfærdiget i Bruxelles den 26. juni 1999, *den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem* (herefter benævnt "HS-konventionen"), *rammestandarderne til sikring og fremme af den globale samhandel (Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade)* og *tolddatamodellen (Customs Data Model)* fra WCO.
2. Parternes toldlovgivning og -procedurer skal have til formål:
 - a) at beskytte lovlig handel gennem en effektiv håndhævelse og efterlevelse af gældende lovkrav
 - b) at undgå unødvendige eller diskriminerende byrder for økonomiske aktører og give mulighed for yderligere lettelser for operatører med højt efterlevelsensniveau og
 - c) at beskytte mod svig og ulovlige eller skadelige aktiviteter.

3. Parterne er enige om, at deres respektive toldlovgivning og -procedurer, herunder retsmidler, skal være forholdsmæssigt afpassede og ikkediskriminerende, og at anvendelsen heraf ikke må forsinke frigivelsen af varer unødigt.

4. For at forbedre arbejdsmetoderne og sikre ikkediskrimination, gennemsigtighed, effektivitet, integritet og ansvarlighed i transaktionerne skal parterne:

- a) hvor det er muligt, forenkle og revidere krav og formaliteter med henblik på hurtig frigivelse og fortoldning af varer og
- b) tilstræbe yderligere at forenkle og standardisere de oplysninger og den dokumentation, der kræves af toldmyndigheder og andre organer.

ARTIKEL 4.4

Frigivelse af varer

1. Hver part skal sikre, at dens toldmyndigheder anvender krav og procedurer, der muliggør frigivelse af varer inden for et tidsrum, som ikke er længere end det, der er nødvendigt til at sikre efterlevelse af dens told- og andre handelsrelaterede love og formaliteter. Hver part skal arbejde hen imod yderligere at mindske denne periode og at frigive varerne uden unødigt ophold.

2. Parterne skal bl.a. give mulighed for frigivelse af varer, uden at der betales told, forudsat af der stilles en garanti, hvis det er påkrævet efter deres lovgivning, som sikkerhed for den endelige betaling af told.
3. Hver part skal sikre, at dens toldmyndigheder giver adgang til elektronisk forhåndsindgivelse og færdigbehandling af oplysninger inden varenes fysiske ankomst (toldbehandling før ankomst), med henblik på frigivelse af varerne straks efter ankomsten.

ARTIKEL 4.5

Forenklete toldprocedurer

1. Hver part skal etablere forenklete toldprocedurer, som er gennemsigtige og effektive, for at reducere omkostningerne og øge forudsigeligheden for de økonomiske aktører, herunder små og mellemstore virksomheder. Godkendte erhvervsdrivende skal desuden have nemmere adgang til toldforenklinger efter objektive og ikkediskriminerende kriterier.
2. Der skal anvendes et administrativt enhedsdokument eller en tilsvarende elektronisk formular med henblik på opfyldelse af de nødvendige formaliteter i forbindelse med henførsel af varer under en toldprocedure.
3. Parterne skal anvende moderne toldteknikker, herunder metoder til risikovurdering og efterfølgende kontrol af toldbehandling, for at forenkle og lette indpassage og frigivelse af varer.

4. Parterne skal fremme gradvis udvikling og anvendelse af systemer, herunder IT-baserede systemer, der kan lette elektronisk udveksling af data mellem erhvervsdrivende, toldmyndigheder og andre relaterede organer.

ARTIKEL 4.6

Transit og omladning

1. Hver part skal sikre lettelse og effektiv kontrol af omladninger og transitforsendelser gennem dens territorium.
2. For at lette transittrafikken skal hver part sikre samarbejde og koordinering mellem alle berørte myndigheder og organer på dens territorium.

ARTIKEL 4.7

Risikostyring

1. Hver part skal basere dens undersøgelses- og frigivelsesprocedurer og dens procedurer for verifikation efter indpassage på risikovurderingsprincipper og revision frem for at undersøge alle sendinger tilbundsgående for at efterprøve, om de overholder samtlige importkrav.

2. Parterne skal vedtage og anvende deres kontrolkrav og -procedurer ved import, eksport, transit og omladning af varer på grundlag af risikostyringsprincipper med henblik på at gennemføre foranstaltningerne vedrørende efterlevelse med fokus på de transaktioner, der kræver størst opmærksomhed.

ARTIKEL 4.8

Gennemsigtighed

1. Hver part skal sikre, at dens toldlovgivning og andre handelsrelaterede love, forskrifter og generelle administrative procedurer og krav, herunder gebyrer og afgifter, er nemt tilgængelige for alle interesserede parter og, hvis det er muligt, via et officielt websted.
2. Hver part skal udpege eller opretholde et eller flere informationspunkter, som inden for en rimelig frist kan besvare forespørgsler fra interesserede parter om toldanliggender og andre handelsrelaterede anliggender.

ARTIKEL 4.9

Forhåndsafgørelser

1. Hver parts toldmyndigheder skal efter skriftlig anmodning fra erhvervsdrivende, i overensstemmelse med dens love og forskrifter og forud for importen af en vare til dens territorium, udstede en skriftlig forhåndsafgørelse om tarifiering eller ethvert andet spørgsmål, som parterne måtte blive enige om.

2. Hver part skal, med forbehold af eventuelle bestemmelser om fortrolighed i dens love og forskrifter, offentliggøre deres forhåndsafgørelser om tarifiering eller ethvert lignende spørgsmål, som den måtte finde relevante, f.eks. på internettet.
3. Med henblik på at lette samhandelen skal parterne som led i deres bilaterale dialog regelmæssigt give meddelelse om, hvilke ændringer der er sket i deres respektive love og forskrifter om forhåndsafgørelser.

ARTIKEL 4.10

Gebyrer og afgifter

1. Parterne skal offentliggøre oplysninger om gebyrer og afgifter via et officielt udpeget medie og, om muligt, på et officielt websted. Oplysningerne skal omfatte de gebyrer og afgifter, der finder anvendelse, begrundelsen for disse gebyrer eller afgifter for de leverede tjenester, den ansvarlige myndighed, og hvornår og hvordan de skal betales.
2. Ingen af parterne må ikke indføre nye eller ændrede gebyrer og afgifter, før oplysningerne i overensstemmelse med stk. 1 offentliggøres og gøres offentligt tilgængelige.

ARTIKEL 4.11

Toldklarerere

Parterne må i deres respektive toldlovgivning og -procedurer ikke kræve obligatorisk anvendelse af toldklarerere. Parterne skal anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede regler, hvis og når de godkender toldklarerere.

ARTIKEL 4.12

Toldværdiansættelse

1. Parterne skal bestemme toldværdien af varer i overensstemmelse med artikel VII i GATT 1994 og toldværdikodeksen.
2. Parterne skal samarbejde med henblik på at nå frem til en fælles holdning til spørgsmål vedrørende toldværdiansættelse.

ARTIKEL 4.13

Inspektioner inden afsendelse

Parterne er enige om, at deres respektive toldlovgivning og -procedurer ikke skal kræve obligatorisk inspektion inden afsendelse, jf. aftalen om inspektion inden afsendelse, eller enhver anden undersøgelse udført inden toldbehandlingen af private virksomheder på bestemmelsesstedet.

ARTIKEL 4.14

Prøvelse og klage

Hver part skal etablere effektive, hurtige og ikkediskriminerende og lettilgængelige procedurer for at sikre retten til at påklage toldmyndighedernes og andre kompetente myndigheders administrative handlinger, kendelser og afgørelser, som påvirker import eller eksport af varer eller varer i transit.

ARTIKEL 4.15

Forbindelser med erhvervslivet

Parterne er enige om:

- a) at det er vigtigt rettidigt at konsultere repræsentanter for de erhvervsdrivende i forbindelse med udarbejdelse af lovgivningsforslag og generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser. Med henblik herpå skal hver part etablere de relevante konsultationer mellem administrationerne og erhvervslivet
- b) så vidt muligt med elektroniske midler at offentliggøre eller på anden måde tilgængeliggøre ny lovgivning og nye generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser forud for anvendelsen af sådan lovgivning og sådanne procedurer, tillige med ændringer og fortolkninger heraf. De skal også offentliggøre relevante administrative meddelelser, herunder om myndighedernes krav og procedurer for indpassage, om åbningstider og arbejdsprocedurer for toldsteder i havne og ved grænseovergangssteder og om informationskontorer
- c) at der skal være en tilstrækkelig lang frist mellem offentliggørelsen og ikrafttrædelsen af nye eller ændrede retsforskrifter, procedurer, gebyrer eller afgifter og
- d) at sørge for, at deres respektive toldkrav og de hermed forbundne krav og procedurer fortsat modsvarer erhvervslivets behov, følger bedste praksis og forbliver så lidt restriktive som muligt for samhandelen.

ARTIKEL 4.16

Toldudvalget

1. Det Toldudvalg, der er nedsat ved artikel 17.2 (specialudvalg), består af repræsentanter for parterne.
2. Toldudvalget skal sikre den korrekte anvendelse af dette kapitel, toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i underafdeling 4 (håndhævelse ved grænserne) i afdeling C (håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder) i kapitel 12 (intellektuel ejendomsret), protokol 1 (om definition af begrebet "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde), protokol 2 (gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål) og eventuelle yderligere bestemmelser om told, som parterne måtte blive enige om.
3. Toldudvalget skal undersøge behovet for og vedtage afgørelser, udtalelser, forslag eller anbefalinger om alle spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen af de i stk. 2 omhandlede bestemmelser. Det har beføjelse til at træffe beslutninger om gensidig anerkendelse af risikostyringsteknikker, risikokriterier og -standarder, sikkerhedskontroller og handelspartnerskabsprogrammer, herunder aspekter såsom datatransmission og gensidigt aftalte fordele.

KAPITEL 5

TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

ARTIKEL 5.1

Bekræftelse af TBT-aftalen

Parterne bekræfter deres eksisterende rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til TBT-aftalen, der med de fornødne ændringer er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

ARTIKEL 5.2

Mål

1. Målene med dette kapitel er at lette og øge den bilaterale handel med varer ved at forebygge, udpege og fjerne unødige hindringer for handel inden for rammerne af TBT-aftalen, og at styrke det bilaterale samarbejde mellem parterne.
2. Parterne skal etablere og styrke den tekniske formåen og institutionelle infrastruktur i spørgsmål vedrørende tekniske handelshindringer.

ARTIKEL 5.3

Anvendelsesområde og definitioner

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af de standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er defineret i bilag 1 til TBT-aftalen, og som kan påvirke handelen med varer mellem parterne, undtagen for:
 - a) specifikationer vedrørende indkøb udarbejdet af statslige organer med henblik på egen produktion eller eget forbrug eller
 - b) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger som defineret i bilag A til SPS-aftalen.
2. Hver part har ret til at udarbejde, vedtage og anvende standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer i henhold til dette kapitel og TBT-aftalen.
3. Med henblik på dette kapitel finder definitionerne i bilag 1 til TBT-aftalen anvendelse.

ARTIKEL 5.4

Tekniske forskrifter

1. Hver part skal gøre bedst mulig brug af god reguleringspraksis som fastsat i TBT-aftalen og i dette kapitel, navnlig ved:
 - a) at vurdere de tilgængelige reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige alternativer til en foreslået teknisk forskrift, som ville opfylde partens legitime mål i henhold til TBT-aftalens artikel 2.2, at tilstræbe at evaluere bl.a. konsekvenserne af en foreslået teknisk forskrift ved hjælp af en reguleringsmæssig konsekvensanalyse, som anbefalet af Udvalget om Tekniske Handelshindringer, der er nedsat ved TBT-aftalens artikel 13
 - b) at anvende relevante internationale standarder som dem, der udarbejdes af Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO), Den Internationale Elektrotekniske Kommission, Den Internationale Telekommunikationsunion og Codex Alimentarius-Kommissionen, som grundlag for deres tekniske forskrifter, undtagen hvis sådanne internationale standarder ville være ineffektive eller uegnede til at opfylde en parts legitime mål. Når en part ikke har benyttet internationale standarder som grundlag for dens tekniske forskrifter, skal den efter anmodning fra den anden part udpege enhver væsentlig afvigelse fra de relevante internationale standarder og redegøre for, hvorfor disse standarder blev fundet uegnede eller ineffektive i forhold til det tilstræbte mål

- c) at gennemgå tekniske forskrifter med henblik på at øge deres konvergens med de relevante internationale standarder, jf. dog TBT-aftalens artikel 2.3. Ved denne gennemgang skal parterne bl.a. tage hensyn til enhver ny udvikling i de relevante internationale standarder, og om hvorvidt de omstændigheder, der har medført forskelle i forhold til andre relevante internationale standarder, fortsat gør sig gældende
 - d) at fastlægge tekniske forskrifter på basis af produktpræstationskrav snarere end på basis af design eller beskrivende egenskaber.
2. En part skal i overensstemmelse med TBT-aftalens artikel 2.7 velvilligt overveje at acceptere tekniske forskrifter fra den anden part som ækvivalente, selv om disse tekniske forskrifter afviger fra dens egne, dog forudsat at de finder det godtgjort, at disse forskrifter på passende måde opfylder målene for dens egne forskrifter.
3. En part, der har udarbejdet en teknisk forskrift, som den anser for at svare til en teknisk forskrift i den anden part, fordi den har et foreneligt mål og en forenelig produktdækning, kan skriftligt anmode om, at den anden part anerkender den tekniske forskrift som ækvivalent. Anmodningen skal fremsættes skriftligt og indeholde en detaljeret begrundelse for, hvorfor den tekniske forskrift bør anses for at være ækvivalent, herunder med hensyn til produktdækning. Den part, der ikke er enig i, at en teknisk forskrift er ækvivalent, skal efter anmodning oplyse den anden part om en begrundelse for dens afgørelse.

ARTIKEL 5.5

Standarder

1. Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til TBT-aftalens artikel 4.1 med henblik på at sikre, at deres standardiseringsorganer tiltræder og overholder adfærdskodeksen for udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af standarder i bilag 3 til TBT-aftalen. Parterne bekræfter desuden deres tilslutning til de principper, der er fastsat i de beslutninger og henstillinger, der er vedtaget af WTO's Komité for Tekniske Handelshindringer (*Decisions and Recommendations adopted by the WTO Committee on Technical Barriers to Trade*) siden 1. januar 1995, G/TBT/1/rev.12, af 21. januar 2015, (herefter benævnt "dokumentet"), herunder komitéens beslutning om principper for udvikling af internationale standarder, vejledninger og henstillinger med hensyn til aftalens artikel 2 og 5 og bilag 3 (*Decision of the Committee on Principles for the Development of International Standards, Guides and Recommendations with relation to Articles 2, 5 and Annex 3 of the Agreement*), der er omhandlet i bilagene til dokumentets del 1.
2. Parterne skal med henblik på den bredest mulige harmonisering af standarder tilskynde deres standardiseringsorganer samt de regionale standardiseringsorganer, som de eller deres standardiseringsorganer er medlemmer af, til:
 - a) inden for rammerne af deres ressourcer at deltage i udarbejdelsen af internationale standarder ved relevante internationale standardiseringsorganisationer

- b) at anvende relevante internationale standarder som grundlag for de standarder, de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvor sådanne internationale standarder ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige i forhold til opfyldelsen af den pågældende parts legitime mål, f.eks. på grund af et utilstrækkeligt beskyttelsesniveau, væsentlige klimatiske eller geografiske faktorer eller grundlæggende teknologiske problemer
 - c) at undgå gentagelse af eller overlapninger med arbejde i internationale standardiseringsorganer
 - d) at revidere nationale og regionale standarder, som ikke er baseret på relevante internationale standarder, med passende mellemrum med henblik på at øge deres konvergens med relevante internationale standarder og
 - e) at samarbejde med den anden parts relevante standardiseringsorganer i forbindelse med internationale standardiseringsaktiviteter. Dette samarbejde kan foregå i internationale standardiseringsorganisationer eller på regionalt plan.
3. Parterne skal udveksle oplysninger om:
- a) deres anvendelse af standarder til støtte for tekniske forskrifter
 - b) deres standardiseringsprocesser og omfanget af deres anvendelse af internationale eller regionale standarder som grundlag for deres nationale standarder og

- c) samarbejdsaftaler om standardisering, som hver af parterne gennemfører, herunder om standardiseringsspørgsmål i internationale aftaler med tredjeparter, i det omfang dette ikke er udtrykkeligt forbudt ved disse aftaler.
4. Parterne erkender, at overholdelse af standarder i henhold til bilag 1 til TBT-aftalen er frivillig. Når en part gør overholdelsen af standarder obligatorisk ved at indarbejde dem eller henvise hertil i tekniske forskrifter eller i forbindelse med overensstemmelsesvurderingsprocedurer, finder artikel 5.7 (gennemsigtighed) anvendelse.

ARTIKEL 5.6

Overensstemmelsesvurderingsprocedurer

1. Parterne skal med hensyn til obligatoriske overensstemmelsesvurderingsprocedurer anvende artikel 5.4 (tekniske forskrifter), stk. 1, med de fornødne ændringer, med henblik på at undgå unødvendige handelshindringer og sikre gennemsigtighed og ikkediskrimination.
2. I overensstemmelse med TBT-aftalens artikel 5.1.2, når en importerende part kræver en udtrykkelig bekræftelse af overensstemmelse med dens gældende tekniske forskrifter eller standarder, må dens overensstemmelsesvurderingsprocedurer hverken være strengere eller anvendes strengere end nødvendigt for at give denne part en passende forsikring om, at produkterne er i overensstemmelse med dens gældende tekniske forskrifter eller standarder under hensyn til de risici, som ikkeoverensstemmelse ville medføre.

3. Parterne erkender, at der findes en lang række mekanismer, som fremmer accepten af resultaterne af de overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der gennemføres på den anden parts territorium, herunder:

- a) den importerende parts anvendelse af en leverandørs overensstemmelseserklæring
- b) aftaler om gensidig accept af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer for så vidt angår specifikke tekniske forskrifter, der gennemføres af organer, som er beliggende på den anden parts territorium
- c) anvendelse af akkreditering til godkendelse af overensstemmelsesvurderingsorganer, som er beliggende på den anden parts territorium
- d) statslig udpegelse af overensstemmelsesvurderingsorganer, herunder organer, som er beliggende på den anden parts territorium
- e) en parts unilaterale anerkendelse af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer, som gennemføres på den anden parts territorium
- f) frivillige ordninger mellem overensstemmelsesvurderingsorganer, der er beliggende på begge parter territorium, og
- g) anvendelse af regionale og internationale multilaterale aftaler og ordninger om anerkendelse, hvori parterne er part.

4. Parterne skal under særlig hensyntagen til de i stk. 3 omhandlede betragtninger:
- a) intensivere deres udveksling af oplysninger om de i stk. 3 omhandlede mekanismer og lignende mekanismer med henblik på at fremme accept af overensstemmelsesvurderingsresultater
 - b) udveksle oplysninger om overensstemmelsesvurderingsprocedurer og specielt om de kriterier, der anvendes til at udvælge passende overensstemmelsesvurderingsprocedurer for specifikke produkter
 - c) betragte en leverandørs overensstemmelseserklæring som en af garantiene for overensstemmelse med intern lovgivning
 - d) overveje ordninger om gensidig accept af resultaterne af overensstemmelsesvurderingsprocedurer i henhold til proceduren i stk. 5
 - e) udveksle oplysninger om akkrediteringspolitik og overveje, hvordan internationale akkrediteringsstandarder og internationale aftaler, hvori parternes akkrediteringsorganer er involveret, bedst kan udnyttes, f.eks. gennem mekanismerne i International Laboratory Accreditation Cooperation og International Accreditation Forum
 - f) overveje at tilslutte sig eller eventuelt opfordre deres prøvnings-, inspektions- og certificeringsorganer at tilslutte sig internationale operative ordninger eller aftaler, som har til formål at fremme harmonisering og accept af overensstemmelsesvurderingsresultater

- g) sikre, at økonomiske aktører har et valg mellem overensstemmelsesvurderingsfaciliteter, der udpeges af myndighederne til at udføre de opgaver, der kræves i henhold til intern lovgivning, for at sikre overholdelse
- h) tilstræbe at anvende akkreditering til at godkende overensstemmelsesvurderingsorganer og
- i) sikre uafhængighed af og undgå interessekonflikter mellem akkrediteringsorganer og overensstemmelsesvurderingsorganer.

5. En part kan efter anmodning fra den anden part beslutte at indlede konsultationer med henblik på at fastlægge sektorinitiativer, som er tilpasset de respektive sektorer, vedrørende anvendelsen af overensstemmelsesvurderingsprocedurer eller fremme af accept af overensstemmelsesvurderingsresultater. Den part, der fremsætter anmodningen, skal fremlægge relevante oplysninger om, hvordan det pågældende sektorinitiativ kan fremme handelen. Hvis den anden part afslår denne anmodning, skal den efter anmodning herom give en begrundelse.

6. Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til TBT-aftalens artikel 5.2.5 med hensyn til, at gebyrer, der opkræves for obligatorisk overensstemmelsesvurdering af importerede produkter, skal være rimelige i forhold til gebyrer, der kan opkræves for overensstemmelsesvurdering af tilsvarende produkter af national oprindelse eller med oprindelse i et andet land, under hensyntagen til omkostninger ved kommunikation, transport mv. som følge af, at ansøgeren og overensstemmelsesvurderingsorganet er beliggende forskellige steder.

ARTIKEL 5.7

Gennemsigtighed

Parterne anerkender betydningen af gennemsigtighed med hensyn til udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer. I denne forbindelse bekræfter parterne deres forpligtelser vedrørende gennemsigtighed i henhold til TBT-aftalen. Hver part skal:

- a) tage den anden parts bemærkninger i betragtning, når en del af proceduren ved udarbejdelse af en teknisk forskrift er genstand for offentlig høring, og efter anmodning fremlægge skriftlige svar rettidigt til bemærkninger fremsat af den anden part
- b) sikre, at økonomiske aktører og andre interesserede personer i den anden part kan deltage i enhver formel offentlig høring vedrørende udarbejdelsen af tekniske forskrifter på vilkår, der ikke er ringere end dem, der tilbydes dens egne fysiske og juridiske personer
- c) i overensstemmelse med artikel 5.4 (tekniske forskrifter), stk. 1, litra a), når der gennemføres konsekvensanalyser, og efter anmodning herom, give den anden part meddelelse om udfaldet af konsekvensanalysen af den foreslåede tekniske forskrift

- d) når der gives meddelelse efter TBT-aftalens artikel 2.9.2 eller 5.6.2:
- i) give den anden part en periode på mindst 60 dage efter meddelelsen til skriftligt at fremsætte bemærkninger til forslag og, hvor det er muligt, tage behørigt hensyn til rimelige anmodninger om forlængelse af fristen
 - ii) give den elektroniske version af den meddelte tekst
 - iii) hvis den meddelte tekst ikke er affattet på et af WTO's officielle sprog, give en detaljeret og udtømmende beskrivelse af indholdet af den pågældende retsakt i WTO-meddelelsesformat
 - iv) skriftligt besvare de skriftlige bemærkninger, der er modtaget fra den anden part om forslaget, senest på datoen for offentliggørelse af den endelige tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure og
 - v) give oplysninger om vedtagelsen og ikrafttrædelsen af den meddelte foranstaltning og den vedtagne endelige tekst i form af et tillæg til den oprindelige meddelelse
- e) afsætte tilstrækkelig lang tid mellem offentliggørelsen og ikrafttrædelsen af tekniske forskrifter til, at den anden parts økonomiske aktører kan tilpasse sig, undtagen hvis der opstår, eller der er fare for, at der vil opstå, akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed

- f) sikre, at alle tekniske forskrifter og obligatoriske overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er vedtaget og trådt i kraft, er offentligt tilgængelige på offentlige websteder og gratis og
- g) sikre, at de kontaktpunkter, der er oprettet i overensstemmelse med TBT-aftalens artikel 10.1, giver oplysninger og svar på et af WTO's officielle sprog på rimelige forespørgsler fra den anden part eller fra interesserede personer fra den anden part om vedtagne tekniske forskrifter, overensstemmelsesvurderingsprocedurer og -standarder.

ARTIKEL 5.8

Markedsovervågning

Parterne skal:

- a) udveksle synspunkter om markedsovervågnings- og håndhævelsesaktiviteter
- b) sikre, at markedsovervågning udføres af de kompetente myndigheder, og at der ikke er nogen interessekonflikt mellem markedsovervågning og overensstemmelsesvurdering og
- c) sikre, at der ikke er nogen interessekonflikt mellem markedstilsynsorganer og de økonomiske aktører, der er underlagt kontrol eller tilsyn.

ARTIKEL 5.9

Mærkning og etikettering

1. Parterne noterer sig, at en teknisk forskrift kan omfatte eller udelukkende vedrøre krav til mærkning eller etikettering. Når en parts tekniske forskrifter indeholder krav om obligatorisk mærkning eller etikettering, skal denne part overholde principperne i TBT-aftalens artikel 2.2, navnlig at tekniske forskrifter ikke må udarbejdes i den hensigt eller med den virkning at skabe unødvendige hindringer for den internationale handel, og at de ikke må være mere handelsbegrænsende end nødvendigt til at opfylde et legitimt mål.
2. Når den kræver obligatorisk mærkning eller etikettering af produkter, skal en part:
 - a) kun kræve de oplysninger, som er relevante for forbrugerne eller brugerne af produktet, eller som angiver produktets overensstemmelse med de obligatoriske tekniske krav
 - b) ikke kræve nogen forhåndsgodkendelse, registrering eller certificering af etiketter eller mærker til produktet som en forudsætning for markedsføring af produkter, som ellers opfylder dens obligatoriske tekniske krav, medmindre det er nødvendigt på grund af risikoen for menneskers, dyrs eller planter liv eller sundhed, miljøet eller den nationale sikkerhed; denne bestemmelse berører ikke partens ret til at kræve forhåndsgodkendelse af de specifikke oplysninger, der skal gives på etiketten eller mærket i henhold til den relevante interne lovgivning

- c) hvis den kræver, at økonomiske aktører skal anvende et unikt identifikationsnummer, udstede et sådan nummer til den anden parts erhvervsdrivende uden unødigt ophold og uden forskelsbehandling
- d) hvis det ikke er vildledende, modsigende eller forvirrende i forhold til de oplysninger, der kræves i den part, der importerer varerne, tillade følgende:
 - i) oplysninger på andre sprog ud over det sprog, der kræves i den importerende part
 - ii) internationalt anerkendte nomenklaturer, piktogrammer, symboler eller grafiske billeder eller
 - iii) supplerende oplysninger ud over dem, der kræves i den importerende part
- e) acceptere, at etikettering, herunder supplerende etikettering eller rettelser til etiketteringen, hvor det er relevant, finder sted i godkendte lokaler, såsom toldoplag eller godkendte frilagre på importstedet i den importerende part forud for distribution og salg af produktet; parten kan kræve, at den oprindelige mærkning ikke er fjernet
- f) tilstræbe i tilfælde, hvor den finder, at det ikke anfægter de legitime mål i henhold til TBT-aftalen, at acceptere ikkepermanente eller aftagelige etiketter eller mærkning eller etikettering i ledsagedokumenterne i stedet for at være fysisk anbragt på produktet.

ARTIKEL 5.10

Samarbejde og handelslettelser

1. Parterne skal styrke deres samarbejde om standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer med henblik på at øge den gensidige forståelse af deres respektive ordninger og fremme deres indbyrdes handel. De kan til dette formål indføre både horisontale og sektorspecifikke reguleringsdialoger.
2. Parterne skal tilstræbe at udpege, udvikle og fremme bilaterale initiativer vedrørende standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er egnede til særlige spørgsmål eller sektorer, og som fremmer handel. Disse initiativer kan f.eks. omfatte:
 - a) fremme af god reguleringspraksis gennem reguleringssamarbejde, herunder udveksling af oplysninger, erfaringer og data med henblik på at forbedre kvaliteten og effektiviteten af deres standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, og at gøre effektiv brug af deres reguleringsressourcer
 - b) anvendelse af en risikobaseret tilgang til overensstemmelsesvurdering, f.eks. at basere sig på en leverandørs overensstemmelseserklæring for lavrisikoprodukter og, hvor det er relevant, reducere kompleksiteten af tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer
 - c) øget konvergens mellem deres respektive standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer og relevante internationale standarder, vejledninger eller anbefalinger

- d) at undgå unødigt divergerende tilgange til standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, når der ikke foreligger nogen internationale standarder, vejledninger eller anbefalinger
- e) fremme eller styrke samarbejdet mellem parternes respektive offentlige eller private organisationer med ansvar for standardisering, overensstemmelsesvurdering og metrologi
- f) sikring af effektiv interaktion og samarbejde mellem reguleringsmyndigheder på regionalt eller internationalt plan og
- g) udveksling af oplysninger, så vidt muligt, om aftaler og ordninger vedrørende tekniske handelshindringer, som er indgået på internationalt plan.

3. En part skal efter anmodning tage behørigt hensyn til forslag om samarbejde fra den anden part i henhold til dette kapitel. Dette samarbejde kan blandt andet foregå ved dialog gennem de rette fora, fælles projekter, teknisk bistand og kapacitetsopbygningsprogrammer om standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer på udvalgte områder i industrien som aftalt mellem parterne.

ARTIKEL 5.11

Konsultationer

1. En part skal hurtigt og velvilligt behandle enhver anmodning om konsultationer fra den anden part om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af dette kapitel.
2. Handelsudvalget kan for at afklare eller løse de i stk. 1 omhandlede spørgsmål nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at finde frem til en anvendelig og praktisk løsning til at fremme handelen. Denne arbejdsgruppe skal bestå af repræsentanter for parterne.

ARTIKEL 5.12

Gennemførelse

1. Hver part skal udpege et kontaktpunkt i henholdsvis ministeriet for videnskab og teknologi i Vietnam og Europa-Kommissionen og give den anden part kontaktoplysninger om kontoret eller embedsmanden med ansvar for anliggender henhørende under dette kapitel, herunder oplysninger om telefon, fax, e-mail og andre relevante kontaktoplysninger.
2. Hver part skal straks give den anden part meddelelse om enhver ændring af dens kontaktpunkt og ændringer af de oplysninger, der er omhandlet i stk. 1.

3. Kontaktpunkterne skal bl.a.:

- a) monitorere gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel
- b) fremme relevante samarbejdsaktiviteter i overensstemmelse med artikel 5.10 (samarbejde og handelslettelser)
- c) straks behandle ethvert spørgsmål, der rejses af en part vedrørende udarbejdelse, vedtagelse, anvendelse eller håndhævelse af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer
- d) indlede konsultationer, efter en parts anmodning herom, om spørgsmål henhørende under dette kapitel
- e) træffe andre foranstaltninger, der kan bistå parterne med at gennemføre dette kapitel og
- f) udføre andre opgaver, som måtte være uddelegeret af Udvalget om Handel med Varer.

4. De informationspunkter, der etableres i overensstemmelse med TBT-aftalens artikel 10.1, skal:

- a) fremme udvekslingen af oplysninger mellem parterne om standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer som svar på alle rimelige anmodninger om sådanne oplysninger fra den anden part og
- b) henvise forespørgsler fra den anden part til de relevante reguleringsmyndigheder.

KAPITEL 6

SUNDHEDS- OG PLANTESUNDHEDSMÆSSIGE FORANSTALTNINGER

ARTIKEL 6.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af alle sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (herefter benævnt "SPS-foranstaltninger"), der træffes af en part, og som direkte eller indirekte kan påvirke handelen mellem parterne.
2. Dette kapitel berører ikke parternes rettigheder i henhold til kapitel 5 (tekniske handelshindringer) med hensyn til foranstaltninger, der ikke er omfattet af dette kapitel.

ARTIKEL 6.2

Mål

Målene med dette kapitel er:

- a) at fremme en effektiv gennemførelse af principper og discipliner i SPS-aftalen og internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger, der er udarbejdet af relevante internationale organisationer

- b) at beskytte menneskers, dyrs eller planter liv eller sundhed på hver parts territorium og samtidig fremme handelen mellem parterne, og at sikre, at SPS-foranstaltninger, der vedtages af hver part, ikke skaber unødvendige handelshindringer
- c) at styrke kommunikationen og samarbejdet om og finde løsninger på SPS-anliggender, der påvirker handelen mellem parterne og andre aftalte emner af fælles interesse, og
- d) at fremme større gennemsigtighed og forståelse i anvendelsen af hver parts SPS-foranstaltninger.

ARTIKEL 6.3

Definitioner

- 1. Med henblik på dette kapitel:
 - a) finder definitionerne i bilag A til SPS-aftalen anvendelse, og der forstås ved:
 - b) "kompetente myndigheder": hver parts myndigheder med ansvar for udarbejdelse, gennemførelse og forvaltning af SPS-foranstaltninger på dens territorium og
 - c) "SPS-udvalget": Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger som omhandlet i artikel 6.11 (Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger), nedsat ved artikel 17.2 (specialudvalg).

2. Parterne kan i fællesskab lægge sig fast på andre definitioner med henblik på anvendelsen af dette kapitel under hensyntagen til glossarer og definitioner fra relevante internationale organisationer, herunder Codex Alimentarius-Kommissionen (herefter benævnt "Codex Alimentarius"), Verdensorganisationen for Dyresundhed (herefter benævnt "OIE") og den internationale plantebeskyttelseskonvention (herefter benævnt "IPPC").

ARTIKEL 6.4

Generelle bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres eksisterende rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til SPS-aftalen.
2. Hver part skal anvende SPS-aftalen ved udarbejdelse, anvendelse eller anerkendelse af enhver SPS-foranstaltning med henblik på at fremme handelen mellem parterne og samtidig beskytte menneskers, dyrs eller planter liv eller sundhed på dens territorium.

ARTIKEL 6.5

Kompetente myndigheder og kontaktpunkter

1. De kompetente myndigheder med ansvar for at sikre tætte og effektive arbejdsrelationer mellem parterne med henblik på at opfylde målene med dette kapitel er:
 - a) for så vidt angår Vietnam er ansvaret for SPS-anliggender delt mellem statslige organer som følger:
 - i) ministeriet for landbrug og landdistriktsudvikling, eller dets efterfølger, er ansvarligt for dyre- og plantesundhed; det administrerer overvågnings- og kontrolforanstaltninger for at forebygge indslæbning af sygdomme, der har en negativ indvirkning på menneskers og dyrs sundhed; det administrerer også et omfattende program for at kontrollere samt hindre udbrud af sygdomme og indtrængen af skadegørere, som har en negativ indvirkning på plantesundheden og økonomien; og, for så vidt angår animalske og vegetabiliske produkter beregnet til eksport, er det også ansvarligt for inspektion, karantæne og udstedelse af certifikater, der bekræfter overholdelse af de aftalte standarder og krav i Unionen, og

- ii) sundhedsministeriet, ministeriet for landbrug og landdistriktudvikling og ministeriet for industri og handel, eller deres respektive efterfølgere, er i overensstemmelse med deres respektive kompetencer ansvarlige for sikkerheden ved fødevarer bestemt til konsum; for så vidt angår import af fødevarer varetager de overvågnings- og kontrolforanstaltninger, herunder udarbejdelse af nationale tekniske forskrifter og godkendelsesprocedurer, udførelse af risikoanalyse af produkter og inspektioner af virksomhederne for at sikre overholdelse af de aftalte standarder og krav i Vietnam; for så vidt angår eksport af fødevarer er de også ansvarlige for inspektion og udstedelse af sundhedscertifikater
- b) for så vidt angår Unionen er ansvaret delt mellem medlemsstaternes administrationer og Europa-Kommissionen som følger:
 - i) for så vidt angår eksport til Vietnam er medlemsstaterne ansvarlige for kontrol af produktionsforhold og -krav, herunder gennemførelse af de lovbestemte inspektioner og udstedelse af sundhedscertifikater og dyresundhedscertifikater, der bekræfter overholdelsen af Vietnams standarder og krav
 - ii) for så vidt angår import fra Vietnam er medlemsstaterne ansvarlige for kontrol af, at importen overholder Unionens importbetingelser
 - iii) Europa-Kommissionen er ansvarlig for den overordnede samordning, inspektion og revision af inspektionsordningerne og de fornødne lovgivningsmæssige foranstaltninger til at sikre en ensartet anvendelse af standarder og krav i Unionens indre marked.

2. De kompetente myndigheder i hver part skal fra og med datoen for denne aftales ikrafttræden give hinanden oplysninger om et kontaktpunkt til kommunikation om alle spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med dette kapitel. Kontaktpunkternes opgaver består bl.a. i:

- a) at styrke kommunikationen mellem parternes agenturer og ministerier med ansvar for SPS-anliggender og
 - b) at fremme udvekslingen af oplysninger med henblik på at styrke den gensidige forståelse af hver parts SPS-foranstaltninger, de reguleringsmæssige processer, der vedrører disse foranstaltninger, og deres indvirkning på handelen med de pågældende produkter mellem parterne.
3. Parterne skal sikre, at de oplysninger, der gives i henhold til stk. 1 og 2, holdes ajourført.

ARTIKEL 6.6

Krav og procedurer ved import

1. En parts generelle importkrav finder anvendelse på hele den eksportende parts territorium, jf. dog den importerende parts ret til at træffe beslutninger og foranstaltninger i overensstemmelse med kriterierne i artikel 6.9 (foranstaltninger i forbindelse med dyre- og plantesundhed).

2. Hver part skal kun vedtage foranstaltninger, der er videnskabeligt begrundet, står i forhold til de pågældende risici og udgør de mindst mulige restriktioner samt resulterer i mindst mulig hindring for samhandelen.
3. Den importerende part skal sikre, at dens importkrav og -procedurer anvendes på en forholdsmæssig og ikkediskriminerende måde.
4. Importprocedurerne skal have til formål at minimere negative handelsmæssige virkninger og fremskynde toldbehandlingen, idet den importerende parts krav og procedurer samtidig opfyldes.
5. Den importerende part skal sikre fuld gennemsigtighed i dens importkrav og -procedurer.
6. Den eksporterende part skal sikre overensstemmelse med den importerende parts importkrav.
7. Hver part skal udarbejde og ajourføre lister over regulerede skadegørere ved anvendelse af videnskabelig terminologi og gøre disse lister tilgængelige for den anden part.
8. Plantesundhedsmæssige importkrav skal begrænses til foranstaltninger, der sikrer overholdelse af et passende beskyttelsesniveau af den importerende part, og til de regulerede skadegørere, som har betydning for den importerende part. En part må ikke, uden at det berører artikel 6 i IPPC, indføre eller opretholde plantesundhedsforanstaltninger for ikkeregulerede skadegørere.

9. En skadegørerrisikoanalyse, der foretages af en part, skal finde sted uden unødigt ophold efter den indledende anmodning fra den eksporterende part. I tilfælde af vanskeligheder skal parterne blive enige i SPS-Udvalget om en tidsplan for udførelse af skadegørerrisikoanalyse.
10. Den importerende part har ret til at foretage importkontrol på grundlag af de SPS-risici, der er forbundet med importen. Denne kontrol skal foretages uden unødigt ophold og med mindst mulig hindring for handelen. Opfylder produkterne ikke betingelserne i den importerende part, skal enhver foranstaltning, der træffes af den importerende part, være i overensstemmelse med de internationale standarder og stå i et rimeligt forhold til risikoen ved produktet.
11. Den importerende part skal stille oplysningerne om hyppigheden af den importkontrol, der foretages af produkter, til rådighed. Hyppigheden kan tilpasses som følge af kontroller eller importkontrol eller efter indbyrdes aftale mellem parterne.
12. Eventuelle gebyrer, der opkræves for procedurerne i forbindelse med importen af produkter under dette kapitel, skal være rimelige i forhold til de gebyrer, der pålægges tilsvarende interne varer, og må ikke overstige de faktiske omkostninger ved tjenesteydelsen.

ARTIKEL 6.7

Verifikation

1. For at opnå eller bevare tilliden til, at dette kapitel gennemføres effektivt, har den importerende part til enhver tid ret til at foretage verifikation, herunder:
 - a) ved at foretage verifikationsbesøg hos den eksporterende part for at verificere hele eller en del af den eksporterende parts kontrolsystem i henhold til de relevante internationale standarder, retningslinjer og anbefalinger fra Codex Alimentarius, OIE og IPPC; omkostningerne ved sådanne verifikationsbesøg skal afholdes af den part, der foretager verifikationsbesøget, og
 - b) ved at anmode den eksporterende part om oplysninger om dennes kontrolordning og om resultaterne af den kontrol, der foretages i henhold til ordningen.
2. Hver part skal give den anden part meddelelse om resultaterne og konklusionerne af verifikationsbesøgene, der foretages på den anden parts territorium.
3. Beslutter den importerende part at foretage et verifikationsbesøg hos den eksporterende part, skal den give den eksporterende part meddelelse herom mindst 60 arbejdsdage forud for besøget, medmindre parterne aftaler andet. Enhver ændring vedrørende et sådant verifikationsbesøg skal aftales af parterne i fællesskab.

4. Den importerende part skal fremlægge et udkast til verifikationsrapport for den eksporterende part senest 45 arbejdsdage efter verifikationens afslutning. Den eksporterende part skal have 30 arbejdsdage til at fremsætte bemærkninger til udkastet. Den eksporterende parts bemærkninger vedlægges og medtages om nødvendigt i den endelige verifikationsrapport, der skal afgives inden for 30 arbejdsdage. Identificerer den importerende part i forbindelse med verifikationen en betydelig folke-, dyre- eller plantesundhedsrisiko, skal den hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest 10 arbejdsdage efter verifikationens afslutning give den eksporterende part meddelelse herom.

ARTIKEL 6.8

Proceduren for at opliste virksomheder

1. Den eksporterende part skal, efter anmodning fra den importerende, give denne part meddelelse om dens liste over virksomheder, der opfylder den importerende parts krav for godkendelse, og for hvilke der er givet tilstrækkelige sundhedsgarantier i overensstemmelse med bilag 6-A (krav og procedurer for virksomhedsgodkendelse for produkter).
2. Den importerende part skal, efter anmodning fra den eksporterende part, inden 45 arbejdsdage godkende den liste over virksomheder, der er omhandlet i stk. 1 uden forudgående inspektion af de enkelte virksomheder.

3. Anmoder den importerende part om supplerende oplysninger, forlænges den i stk. 2 omhandlede tidsfrist med op til 30 arbejdsdage. Den importerende part skal efter godkendelse af listen over virksomheder træffe de nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med dens gældende retlige procedurer for at give mulighed for import af de pågældende produkter.
4. Afviser den importerende part anmodningen om godkendelse, bør den straks give den eksporterende part meddelelse om begrundelsen for denne afvisning.

ARTIKEL 6.9

Foranstaltninger vedrørende dyre- og plantesundhed

1. Parterne anerkender begreberne "sygdomsfrie områder", "områder med lav forekomst af sygdomme" og "segmentering" i overensstemmelse med SPS-aftalen samt OIE-standarder, -retningslinjer eller -anbefalinger. Parterne anerkender også den dyresundhedsmæssige status som fastlagt af OIE.
2. Parterne anerkender begreberne "skadegørerfrie områder", "områder med lav forekomst af skadegørere", "beskyttede zoner" og "skadegørerfrie produktionssteder" i overensstemmelse med SPS-aftalen samt IPPC-standarder, -retningslinjer eller -anbefalinger.
3. Parterne skal inddrage faktorer såsom geografisk beliggenhed, økosystemer, epidemiologisk overvågning og effektiviteten af SPS-kontrol.

4. SPS-Udvalget skal i nærmere detaljer fastlægge proceduren for anerkendelse af de begreber, der er omhandlet i stk. 1 og 2, under hensyntagen til SPS-aftalen samt OIE- og IPPC-standarder, -retningslinjer eller -anbefalinger.
5. Når den importerende part vurderer den egenbestemmelse af dyre- eller plantesundhedsstatus, som er foretaget af den eksporterende part, skal den i princippet basere dens egen vurdering af den eksporterende parts dyre- eller plantesundhedsstatus, eller dele heraf, på oplysninger afgivet af den eksporterende part i overensstemmelse med SPS-aftalen samt OIE- og IPPC-standarder, -retningslinjer og -anbefalinger. Den importerende part skal tilstræbe at give den eksporterende part meddelelse om dens afgørelse uden unødigt ophold efter anmodningen om vurdering.
6. Accepterer den importerende part ikke den egenbestemmelse af dyre- og plantesundhedsstatus, som er foretaget af den eksporterende part, skal den angive årsagerne hertil og, efter anmodning fra den eksporterende part, indlede konsultationer så hurtigt som muligt for at nå frem til en alternativ løsning.
7. Den eksporterende part skal fremlægge relevant dokumentation for på objektiv vis at godtgøre over for den importerende part, at disse områders dyre- eller plantesundhedsstatus sandsynligvis vil forblive uændret. Til dette formål skal den eksporterende part efter anmodning fra den importerende part give den importerende part rimelig adgang til at gennemføre inspektion, prøvning og andre relevante procedurer.

ARTIKEL 6.10

Ækvivalens

1. Parterne anerkender, at anvendelsen af ækvivalens i SPS-aftalens artikel 4 er et vigtigt redskab til at fremme handelen, og at det har gensidige fordele for både eksporterende og importerende lande.
2. Ækvivalens kan accepteres for en eller flere specifikke SPS-foranstaltninger vedrørende et bestemt produkt eller kategorier af produkter eller på systembasis.
3. Den importerende part skal acceptere den eksporterende parts SPS-foranstaltninger og -systemer som ækvivalente, når den eksporterende part på objektiv vis påviser, at dens foranstaltninger tillader at opnå den importerende parts passende niveau af SPS-beskyttelse. For at fremme bestemmelsen af ækvivalens skal den importerende part efter anmodning herom forklare målsætningen med enhver relevant SPS-foranstaltning for den anden part.
4. Senest tre måneder efter, at den importerende part har modtaget en anmodning fra den eksporterende part, skal parterne afholde konsultationer for at fastsætte ækvivalensen af SPS-foranstaltninger og -systemer.
5. Den importerende part skal foretage fastsættelse af ækvivalens uden unødigt ophold, efter at den eksporterende part har dokumenteret ækvivalensen af de foreslåede SPS-foranstaltninger og -systemer.

6. Den importerende part skal især fremskynde fastsættelsen af ækvivalens for de produkter, som den traditionelt har importeret fra den eksporterende part.
7. I tilfælde af flere anmodninger fra den eksporterende part, skal parterne inden for SPS-Udvalget aftale en tidsplan for, hvornår de indleder processen.
8. Den importerende part skal i overensstemmelse med SPS-aftalens artikel 9 på behørig vis behandle den eksporterende parts anmodninger om teknisk bistand for at fremme gennemførelsen af denne artikel. Denne bistand kan bl.a. bidrage til at identificere og gennemføre foranstaltninger, som kan anerkendes som ækvivalente eller som foranstaltninger, der på anden vis forbedrer markedsadgangen.
9. Den importerende parts behandling af en anmodning fra den eksporterende part om anerkendelse af ækvivalens af dens SPS-foranstaltninger for så vidt angår et bestemt produkt er ikke i sig selv en grund til at afbryde eller suspendere igangværende import af dette produkt fra denne part. Når den importerende part har foretaget en bestemmelse af ækvivalens, skal parterne formelt registrere den og straks anvende den i deres indbyrdes handel på det relevante område.

ARTIKEL 6.11

Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger

1. SPS-Udvalget, der er nedsat ved artikel 17.2 (specialudvalg), skal bestå af repræsentanter for parternes kompetente myndigheder. SPS-Udvalget træffer alle afgørelser ved fælles overenskomst.

2. SPS-Udvalget træder sammen ved personligt fremmøde senest et år efter denne aftales ikrafttræden. Det mødes derefter mindst en gang om året eller efter aftale mellem parterne. Det vedtager dets forretningsorden på det første møde. Møderne afholdes ansigt til ansigt, via telefonkonference, videokonference eller via ethvert andet middel, parterne bliver enige om.
3. SPS-Udvalget kan foreslå Handelsudvalget at oprette arbejdsgrupper, som skal udpege og behandle tekniske og videnskabelige spørgsmål, der opstår i forbindelse med dette kapitel, og udforske mulighederne for yderligere samarbejde om SPS-anliggender af fælles interesse.
4. SPS-Udvalget kan behandle alle spørgsmål vedrørende dette kapitels effektive gennemførelse, herunder fremme kommunikation og styrke samarbejdet mellem parterne. Det har særlig følgende ansvarsområder og opgaver:
 - a) at udarbejde de nødvendige procedurer eller ordninger for gennemførelsen af dette kapitel
 - b) at overvåge de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af dette kapitel
 - c) at skabe et forum for drøftelse af de problemer, der opstår ved anvendelsen af visse SPS-foranstaltninger, med henblik på at finde gensidigt acceptable løsninger og hurtigt behandle eventuelle spørgsmål, der kan skabe unødvendige hindringer for handelen mellem parterne
 - d) at tilvejebringe et forum for udveksling af oplysninger, ekspertise og erfaringer inden for SPS-anliggender

- e) at udpege, iværksætte og revidere tekniske bistandsprojekter og -aktiviteter mellem parterne og
- f) at udføre enhver anden opgave, som parterne måtte aftale.

5. Parterne kan ved en beslutning, der træffes i SPS-Udvalget, vedtage anbefalinger og afgørelser vedrørende importtilladelser, informationsudveksling, gennemsigtighed, anerkendelse af regionalisering, ækvivalens og alternative foranstaltninger samt ethvert andet spørgsmål, der er omhandlet i denne artikel.

ARTIKEL 6.12

Gennemsigtighed og udveksling af oplysninger

- 1. Parterne skal:
 - a) sikre gennemsigtighed med hensyn til SPS-foranstaltninger, der finder anvendelse på deres indbyrdes handel
 - b) styrke gensidig forståelse af hver parts SPS-foranstaltninger og disses anvendelse
 - c) udveksle oplysninger om spørgsmål vedrørende udarbejdelsen og anvendelsen af SPS-foranstaltninger, herunder ny tilgængelig videnskabelig dokumentation, som påvirker eller kan påvirke handelen mellem parterne, med henblik på at minimere deres negative virkninger for handelen

- d) efter anmodning fra en part meddele de importkrav, der gælder for importen af et bestemt produkt, senest 15 arbejdsdage fra datoen for modtagelsen af anmodningen og
 - e) efter anmodning fra en part meddele de fremskridt, der er sket i behandlingen af en anmodning om godkendelse af et bestemt produkt, senest 15 arbejdsdage fra datoen for modtagelsen af anmodningen.
2. Har en part gjort oplysningerne tilgængelige enten ved meddelelse til WTO i overensstemmelse med de relevante regler og procedurer eller ved offentliggørelse på dens officielle offentligt og vederlagsfrit tilgængelige websteder, kræves der ikke udveksling af oplysninger i henhold til stk. 1, litra c), d) og e).
3. Alle meddelelser i henhold til dette kapitel skal ske til de i artikel 6.5 (kompetente myndigheder og kontaktpunkter) omhandlede kontaktpunkter.

ARTIKEL 6.13

Konsultationer

1. Finder en part, at en SPS-foranstaltning, som påvirker den bilaterale handel, berettiger til yderligere diskussion, kan den gennem de i artikel 6.5 (kompetente myndigheder og kontaktpunkter) omhandlede kontaktpunkter anmode om en fuldstændig redegørelse og om nødvendigt anmode om konsultationer om SPS-foranstaltningen. Den anden part skal straks besvare sådanne anmodninger.

2. Parterne skal så vidt muligt tilstræbe, inden for en aftalt frist, at nå en gensidigt acceptabel løsning gennem konsultation. Fører konsultationerne ikke til en løsning af problemet, skal det behandles i SPS-Udvalget.

ARTIKEL 6.14

Hasteforanstaltninger

1. Hver part skal give den anden part skriftlig meddelelse inden for to arbejdsdage om alvorlige eller væsentlige risici for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed, herunder fødevarekriser, som påvirker produkter, der handles mellem parterne.
2. Når en part finder, at der er anledning til alvorlig bekymring som følge af en risiko for menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed i forhold til produkter, der handles mellem parterne, kan den anmode om konsultationer i henhold til artikel 6.13 (konsultationer). Konsultationerne skal finde sted hurtigst muligt. Hver part skal tilstræbe i tide at tilvejebringe alle nødvendige oplysninger for at undgå handelsforstyrrelser.
3. Den importerende part kan uden forudgående meddelelse træffe de fornødne foranstaltninger til at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed. For sendinger, der er undervejs mellem parterne, skal den importerende part søge den mest hensigtsmæssige og forholdsmæssige løsning for at undgå unødvendige handelsforstyrrelser.

4. Den part, der træffer foranstaltningerne, skal så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder senest 24 timer efter foranstaltningens indførelse give den anden part meddelelse herom. Enhver part kan anmode om oplysninger vedrørende SPS-situationen og eventuelle foranstaltninger, der måtte være indført. Den anden part skal svare, så snart de ønskede oplysninger er tilgængelige.

5. Parterne skal efter anmodning fra en af parterne og i overensstemmelse med artikel 6.13 (konsultationer) afholde konsultationer om situationen senest 10 arbejdsdage efter den i stk. 1 omhandlede meddelelse. Disse konsultationer gennemføres med henblik på at undgå unødvendige handelsforstyrrelser. Parterne kan overveje muligheder for at fremme gennemførelsen af SPS-foranstaltningerne eller deres udskiftning med andre foranstaltninger.

ARTIKEL 6.15

Teknisk bistand og særlig og differentieret behandling

1. Unionen bør yde teknisk bistand for at afhjælpe Vietnams særlige behov med henblik på at overholde Unionens SPS-foranstaltninger, herunder fødevarerikkerhed, dyre- og plantesundhed, og anvendelsen af internationale standarder.

2. Unionen skal i tilfælde af nye SPS-foranstaltninger og i overensstemmelse med SPS-aftalens artikel 10 tage hensyn til Vietnams særlige behov med henblik på at opretholde Vietnams eksportmuligheder, samtidig med at Unionens beskyttelsesniveau overholdes. SPS-Udvalget skal efter anmodning fra en af parterne høres for at overveje og træffe afgørelse om:

- a) længere tidsfrister for overholdelse
- b) alternative importbetingelser i forbindelse med ækvivalens og
- c) tekniske bistandsaktiviteter.

KAPITEL 7

IKKETOLDMÆSSIGE HINDRINGER FOR HANDEL MED OG INVESTERINGER I VEDVARENDE ENERGIPRODUKTION

ARTIKEL 7.1

Mål

I overensstemmelse med den globale indsats for at reducere drivhusgasser deler parterne målene om at fremme, udvikle og øge produktionen af energi fra vedvarende og bæredygtige kilder, navnlig via handelslettelser og investeringer. Med henblik herpå samarbejder parterne om at fjerne eller reducere ikketoldmæssige barrierer og fremme samarbejde under hensyntagen, når det er relevant, til regionale og internationale standarder.

ARTIKEL 7.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås der ved:

- a) "krav om lokalt indhold":
 - i) for så vidt angår varer: et krav om, at en virksomhed skal købe eller bruge varer af intern oprindelse eller fra en intern kilde, uanset om det er i form af et krav om bestemte produkter, en bestemt mængde eller en bestemt værdi af produkter eller om en andel af den lokale produktions mængde eller værdi
 - ii) for så vidt angår tjenesteydelser: et krav, der begrænser valget af tjenesteyder eller tjenesteydelse på bekostning af tjenesteydere eller tjenesteydelser fra den anden part
- b) "foranstaltninger med krav om at indgå et partnerskab med lokale virksomheder": ethvert krav om i fællesskab at etablere eller operere med lokale virksomheder, en juridisk person, et personselskab i henhold til intern lovgivning, et joint venture eller i fællesskab at indgå kontraktlige forbindelser som f.eks. erhvervssamarbejdskontrakter med lokale virksomheder
- c) "kompensation": enhver aktivitet, der medfører et krav om lokalt indhold, lokale leverandører, teknologioverførsel, investeringer, modkøb eller lignende handlinger for at fremme lokal udvikling

- d) "vedvarende og bæredygtige kilder": kilder i form af vindkraft, solenergi, geotermisk energi, hydrotermisk energi, havenergi og vandkraft med en kapacitet på 50 megawatt eller derunder, biomasse, gas fra affaldsdepoter, gas fra spildevandsanlæg eller biogas; det omfatter ikke produkter, der genererer energi, og
- e) "tjenesteyder": enhver fysisk eller juridisk person fra/i en part, der leverer en tjenesteydelse.

ARTIKEL 7.3

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der påvirker handelen og investeringerne mellem parterne i relation til produktion af energi fra vedvarende og bæredygtige kilder.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på forsknings- og udviklingsprojekter eller på demonstrationsprojekter, der gennemføres i ikkekommercielt omfang.
3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på projekter, der er finansieret og styret på grundlag af aftaler med internationale organisationer og udenlandske regeringer, for hvilke disse donorers procedurer eller betingelser finder anvendelse.

4. Dette kapitel berører ikke anvendelsen af andre relevante bestemmelser i denne aftale, herunder undtagelser, forbehold eller restriktioner i forhold til de i stk. 1 anførte foranstaltninger med de fornødne ændringer, jf. dog stk. 5. Det præciseres, at skulle dette kapitel være uforeneligt med andre bestemmelser i denne aftale, har sidstnævnte forrang i den udstrækning, uforeneligheden gør sig gældende.

5. Artikel 7.4 (principper), litra a) og b), finder anvendelse efter fem år fra datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 7.4

Principper

En part skal:

- a) afholde sig fra at indføre foranstaltninger med krav om lokalt indhold eller anden kompensation, der berører den anden parts produkter, tjenesteydere, investorer eller virksomheder
- b) afholde sig fra at indføre foranstaltninger med krav om, at der skal dannes partnerskaber med lokale virksomheder, medmindre sådanne partnerskaber anses for nødvendige af tekniske grunde, og parten kan dokumentere disse grunde efter anmodning fra den anden part

- c) sikre, at enhver foranstaltning vedrørende de godkendelses-, certificerings- og licensprocedurer, der anvendes, særlig med hensyn til udstyr, anlæg og tilknyttede infrastrukturer for transmissionsnet, er objektive, gennemsigtige og uvildige, og at de ikke medfører forskelsbehandling mellem parternes ansøgere
- d) sikre, at de administrative gebyrer og afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med:
 - i) den anden parts leverandørers import og anvendelse af produkter med oprindelse i den anden part, er omfattet af artikel 2.16 (administrative gebyrer, andre afgifter og formaliteter ved import og eksport) og artikel 4.10 (gebyrer og afgifter) og
 - ii) den anden parts leverandørers levering af tjenesteydelser, er omfattet af artikel 8.19 (anvendelsesområde og definitioner), 8.20 (licens- og kvalifikationskrav) og 8.21 (licens- og kvalifikationsprocedurer) og
- e) sikre, at vilkår, betingelser og procedurer for tilslutning og adgang til eltransmissionsnet er gennemsigtige og ikke diskriminerer leverandører fra den anden part.

ARTIKEL 7.5

Standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurdering

1. Denne artikel finder anvendelse på produkter, der henhører under de toldpositioner, der er anført i bilag 7-A (liste over toldpositioner). Parterne kan ved brevveksling aftale at medtage andre produkter på denne liste.

2. Når der findes internationale standarder, som er udviklet af Den Internationale Standardiseringsorganisation eller Den Internationale Elektrotekniske Kommission, skal parterne anvende disse internationale standarder eller de relevante dele heraf som grundlag for enhver standard, teknisk forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure, undtagen når sådanne internationale standarder eller relevante dele heraf ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige i forhold til opfyldelse af de forfulgte legitime mål. I sådanne tilfælde skal en part efter anmodning fra den anden part udpege de dele af de respektive standarder, tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer, som på væsentlige punkter afviger fra de relevante internationale standarder og fremlægge en begrundelse for disse afvigelser.
3. Når det er relevant, skal parterne fastsætte tekniske forskrifter på grundlag af produktkrav som funktionsdygtighed, herunder sikkerheds- og miljøpræstation, frem for på grundlag af design eller beskrivende egenskaber.
4. En part, som accepterer en leverandørs overensstemmelseserklæring som en udtrykkelig bekræftelse af overensstemmelse, skal tilstræbe ikke at kræve fremlæggelse af prøvningsresultater.
5. Kræver en part prøvningsrapporter, enten alene som grundlag for eller sammenholdt med andre garantier for overensstemmelse, eller som en udtrykkelig bekræftelse af, at et produkt er i overensstemmelse med dens relevante standarder eller tekniske forskrifter, skal den tilstræbe at acceptere prøvningsrapporter i form af prøvningsrapporter i overensstemmelse med Den Internationale Elektrotekniske Kommissions system for overensstemmelsesvurderingsordninger for elektroteknisk udstyr og komponenter (the International Electrotechnical Commission System of Conformity Assessment Schemes for Electrotechnical Equipment and Components) (IECEE-ordningen) uden at kræve yderligere prøvning.

6. Kræver en part tredjepartscertificering for et produkt, skal den tilstræbe at acceptere et gyldigt prøvningscertifikat i henhold til IECEE-ordningen som en tilstrækkelig garanti for overensstemmelsesvurdering uden at kræve yderligere overensstemmelsesvurdering, administrative procedurer eller godkendelser.

7. Denne artikel er ikke til hinder for, at parterne kan anvende krav, som ikke vedrører selve produkterne, f.eks. planlægningslove og byggeforskrifter.

ARTIKEL 7.6

Undtagelser

1. Dette kapitel er omfattet af artikel 2.22 (generelle undtagelser), 8.54 (generelle undtagelser) og 9.3 (sikkerhed og generelle undtagelser).

2. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det forhindrer en part i at indføre eller håndhæve foranstaltninger, der er nødvendige for sikker drift af de berørte energinet eller for energiforsyningssikkerheden, idet dette er underlagt kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke må anvendes på en måde, der ville udgøre en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parternes produkter, tjenesteydere eller investorer, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af handel og investeringer mellem parterne.

ARTIKEL 7.7

Gennemførelse og samarbejde

1. Parterne skal samarbejde og udveksle oplysninger om alle anliggender i forbindelse med gennemførelsen af dette kapitel i de relevante specialudvalg, der er nedsat i henhold til artikel 17.2 (specialudvalg). Handelsudvalget kan beslutte at vedtage passende gennemførelsesforanstaltninger med henblik herpå.
2. Parterne skal udveksle oplysninger, reguleringsmæssige erfaringer og bedste praksis på områder som:
 - a) udformning og ikkediskriminerende gennemførelse af foranstaltninger, der fremmer anvendelsen af energi fra vedvarende kilder
 - b) tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer som f.eks. dem, der vedrører forsyningsnetkrav.
3. Parterne skal i relevante regionale fora fremme samarbejdet med hensyn til interne eller regionale tekniske forskrifter, reguleringsmæssige principper, standarder, krav og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der opfylder internationale standarder.

KAPITEL 8

LIBERALISERING AF INVESTERINGER, HANDEL MED TJENESTEYDELSER OG ELEKTRONISK HANDEL

AFDELING A

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 8.1

Mål og anvendelsesområde

1. Parterne, som bekræfter deres respektive forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten og deres vilje til at skabe et bedre klima for udviklingen af handel og investeringer mellem parterne, fastlægger hermed de ordninger, der er nødvendige for en gradvis liberalisering af investeringer og handel med tjenesteydelser og for samarbejde om elektronisk handel.
2. Parterne skal i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel bevare retten til at indføre, opretholde og håndhæve de foranstaltninger, der er nødvendige for at forfølge legitime politikmålsætninger, såsom beskyttelse af miljøet og den offentlige sundhed, socialpolitik, det finansielle systems integritet og stabilitet, fremme af sikkerhed og fremme og beskyttelse af den kulturelle mangfoldighed.

3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der påvirker fysiske personer, som søger adgang til arbejdsmarkedet i en part, og ej heller på foranstaltninger vedrørende statsborgerskab, bopæl eller fast beskæftigelse.

4. Intet i dette kapitel er til hinder for, at en part kan anvende foranstaltninger til at regulere fysiske personers indrejse til eller midlertidige ophold på dens territorium, herunder også sådanne foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte dens grænsers integritet og sikre en ordnet grænsepassage for fysiske personer, forudsat at disse foranstaltninger ikke anvendes på en sådan måde, at de ophæver eller forringer fordelene¹ for den anden part i henhold til en særlig forpligtelse i dette kapitel og bilagene hertil.

5. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det begrænser parternes forpligtelser i henhold til kapitel 9 (offentligt udbud), eller at det pålægger yderligere forpligtelser i forbindelse med offentlige udbud.

6. Dette kapitel finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes af parterne², med undtagelse af artikel 8.8 (resultatkrav).

¹ Den omstændighed alene, at der stilles visumkrav for fysiske personer fra bestemte lande og ikke for andre landes fysiske personer, anses ikke for at ophæve eller forringe fordelene i forbindelse med en specifik forpligtelse.

² For så vidt angår Unionen omfatter "subsidier" "statsstøtte" som defineret i EU-retten. For så vidt angår Vietnam, omfatter "subsidier" investeringsfremme og investeringsbistand såsom bistand i forbindelse med produktionsanlæg, uddannelse af menneskelige ressourcer og aktiviteter til styrkelse af konkurrenceevnen, f.eks. bistand i forbindelse med teknologi, forskning og udvikling, juridisk støtte, markedsoplysninger og salgsfremstød.

7. En parts beslutning om ikke at udstede, forny eller opretholde subsidier eller tilskud udgør ikke en overtrædelse af artikel 8.8 (resultatkrav) i følgende tilfælde:

- a) hvis der ikke i henhold til loven eller en kontrakt findes en specifik forpligtelse for en part over for en investor med hensyn til at udstede, forny eller opretholde de pågældende subsidier eller tilskud eller
- b) i overensstemmelse med vilkår eller betingelser, der er forbundet med udstedelsen, fornyelsen eller opretholdelsen af subsidier eller tilskud.

8. Dette kapitel finder ikke anvendelse på parternes respektive sociale sikringssystemer eller på aktiviteter på hver parts territorium, der, også lejlighedsvist, er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed.

ARTIKEL 8.2

Definitioner

- 1. Med henblik på dette kapitel forstås der ved:
 - a) "tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift": aktiviteter, der udføres på et luftfartøj eller en del heraf, mens det er taget ud af drift, og som ikke omfatter såkaldt linjevedligeholdelse

- b) "tjenesteydelser i forbindelse med edb-reservationssystemer (CRS)": tjenesteydelser, der leveres ved hjælp af computersystemer, som indeholder oplysninger om flyselskabers fartplaner, disponibilitet, priser og prisregler, og gennem hvilke der kan foretages reservationer eller udstedes billetter
- c) "grænseoverskridende levering af tjenesteydelser": levering af en tjenesteydelse:
 - i) fra den ene parts territorium til den anden parts territorium eller
 - ii) på den ene parts territorium til den anden parts forbruger af tjenesteydelsen
- d) "økonomiske aktiviteter": aktiviteter inden for industri, handel og liberale erhverv samt håndværk, men ikke aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed
- e) "virksomhed": en juridisk person, en filial¹ eller et repræsentationskontor oprettet gennem etablering
- f) "etablering": oprettelse, herunder erhvervelse, af en juridisk person eller oprettelse af en filial eller et repræsentationskontor i henholdsvis Unionen eller Vietnam² med henblik på at etablere eller opretholde varige økonomiske forbindelser

¹ Det præciseres, at en filial af en juridisk enhed i et tredjeland ikke betragtes som en virksomhed i en part.

² Det præciseres, at dette ikke omfatter drift af en virksomhed som defineret i litra m).

- g) "ground handling-tjenesteydelser": levering af følgende tjenesteydelser i en lufthavn: luftfartsselskabets repræsentation, administration og overvågning, passagerbetjening, bagagehåndtering, forpladshandling, catering, håndtering af fragt og post, brændstoftopfyldning af luftfartøjer samt servicering og rengøring, transport på jorden, flyveoperation, administration af flybesætning og planlægning af flyvning. Ground handling-tjenesteydelser omfatter ikke sikkerhed, reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, eller forvaltning eller drift af centraliserede lufthavnsinfrastrukturer, såsom afisningsfaciliteter, systemer til brændstofdistribution, bagagehåndteringssystemer og faste interne transportsystemer
- h) "investor": en fysisk eller en juridisk person fra en part, som søger at etablere¹, er ved at etablere eller har etableret en virksomhed på den anden parts territorium
- i) "juridisk person": enhver retlig enhed, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til gældende lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller offentligt ejet, herunder enhver/ethvert selskab, trust, partnerskab, joint venture, enkeltmandsvirksomhed eller sammenslutning

¹ Det præciseres, at der ved investor, som "søger at etablere" en virksomhed, forstås en investor fra en part, der har truffet aktive skridt til at etablere en virksomhed på den anden parts territorium, f.eks. overførsel af midler eller kapital for at etablere en virksomhed eller ansøge om en tilladelse eller licens.

- j) "juridisk person fra/i en part": en juridisk person fra/i Unionen eller en juridisk person fra/i Vietnam, der er oprettet i overensstemmelse med interne love og forskrifter i henholdsvis Unionen eller dens medlemsstater eller i Vietnam, og som udøver udstrakt erhvervsvirksomhed¹ på henholdsvis Unionens eller Vietnams territorium
- k) "foranstaltninger indført eller opretholdt af en part": foranstaltninger truffet af:
- i) centrale, regionale eller lokale myndigheder og
 - ii) ikkestatslige organer under udøvelse af beføjelser, der er delegeret af centrale, regionale eller lokale myndigheder
- l) "fysisk person": en fysisk person fra/i en part som defineret i artikel 1.5, litra h)

¹ I overensstemmelse med meddelelse om traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (dok. WT/REG39/1) ligestiller Unionen begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en EU-medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, med begrebet "betydelige forretningsaktiviteter". Unionen og dens medlemsstater indrømmer derfor kun en juridisk person, der er oprettet i overensstemmelse med Vietnams love og forskrifter, og som kun har sit vedtægtsmæssige hjemsted eller hovedkontor i Vietnams territorium, fordelene i denne aftale, hvis den pågældende juridiske person har en reel og vedvarende økonomisk forbindelse til Vietnams territorium.

- m) "drift": for så vidt angår en virksomhed, ledelse, administration, vedligeholdelse, anvendelse, udnyttelse, salg eller andre former for afhændelse af virksomheden¹
- n) "salg og markedsføring af lufttransportydelser": det berørte luftfartsselskabs adgang til frit at sælge og markedsføre dets lufttransportydelser, herunder alle aspekter i forbindelse med markedsføring såsom markedsanalyser, annoncering og distribution; disse aktiviteter omfatter ikke prisfastsættelse for lufttransportydelser og ej heller de gældende betingelser
- o) "tjenesteydelser": alle tjenesteydelser i alle sektorer, bortset fra tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed
- p) "tjenesteydelser, der leveres, og aktiviteter, der udføres, under udøvelse af offentlig myndighed": tjenesteydelser eller aktiviteter, som ikke leveres eller udføres på hverken et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere økonomiske aktører
- q) "tjenesteyder" fra/i en part: enhver fysisk eller juridisk person fra/i en part, der leverer en tjenesteydelse og

¹ Det præciseres, at dette ikke omfatter foranstaltninger, der finder sted samtidig med eller før de procedurer, der er nødvendige for at etablere den pågældende virksomhed, er afsluttede i overensstemmelse med gældende love og forskrifter.

r) "datterselskab" af en juridisk person fra/i en part: en juridisk person, der kontrolleres af en anden juridisk person fra/i parten i henhold til den pågældende parts interne love og forskrifter¹.

2. En juridisk person er:

a) "ejet" af fysiske eller juridiske personer fra/i en af parterne, hvis over 50 % af dens aktiekapital har personer i denne part som egentlige ejere eller

b) "kontrolleret" af fysiske eller juridiske personer fra/i en af parterne, hvis disse personer har beføjelse til at udpege et flertal af bestyrelsesmedlemmerne eller på anden måde lovligt styre dens aktiviteter.

3. Uanset definitionen af en "juridisk person fra/i en part" i stk. 1, litra j), er rederier, der er etableret uden for Unionen eller Vietnam, men kontrolleret af statsborgere i henholdsvis en EU-medlemsstat eller Vietnam også omfattet af dette kapitel, hvis deres fartøjer er registreret i overensstemmelse med den interne lovgivning i en medlemsstat eller i Vietnam og fører henholdsvis den pågældende medlemsstats eller Vietnams flag.

¹ Det præciseres, at datterselskab af en juridisk person fra/i en part også kan betegne en juridisk person, som er datterselskab af et andet datterselskab af en juridisk person fra/i den pågældende part.

AFDELING B

LIBERALISERING AF INVESTERINGER

ARTIKEL 8.3

Anvendelsesområde

1. Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af en part, og som påvirker etableringen eller driften af en virksomhed oprettet af en investor fra den anden part på territoriet for den part, der indfører eller opretholder sådanne foranstaltninger.
2. Denne afdeling finder ikke anvendelse på:
 - a) audiovisuelle tjenesteydelser
 - b) minedrift samt fremstilling og bearbejdning¹ af nukleart materiale
 - c) produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel

¹ Det præciseres, at bearbejdning af nukleart materiale omfatter alle de aktiviteter, der er opført i den internationale standardklassifikation af al erhvervsmæssig virksomhed (*International Standard Industrial Classification of all Economic Activities*), jf. Statistical Papers, Series M, N 4, ISIC REV 3.1, 2002, kode 2330, fra De Forenede Nationers statistiske kontor (Statistical Office of the United Nations).

- d) national cabotagesejlads¹
- e) national og internationale lufttransportydelser, såvel ruteflyvning som anden flyvning, og tjenesteydelser, der er direkte forbundet med udøvelsen af trafikrettigheder, bortset fra:
 - i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift
 - ii) salg og markedsføring af lufttransporttjenesteydelser
 - iii) tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer (CRS) og
 - iv) ground handling-tjenesteydelserog
- f) tjenesteydelser, der leveres, og aktiviteter, der udføres, under udøvelse af statslig myndighed.

¹ Uden at det berører omfanget af de aktiviteter, der udgør cabotage i henhold til interne love og forskrifter, dækker national cabotagesejlads i denne afdeling transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i en EU-medlemsstat eller Vietnam og en anden havn eller et andet sted i samme EU-medlemsstat eller Vietnam, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i UNCLOS, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i en EU-medlemsstat eller Vietnam.

ARTIKEL 8.4

Markedsadgang

1. Hver part skal for så vidt angår markedsadgang gennem etablering og opretholdelse af en virksomhed indrømme en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der er fastsat i henhold til de vilkår, begrænsninger og betingelser, der er aftalt og nærmere angivet i dens liste over specifikke forpligtelser i henholdsvis bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) eller 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser).
2. I sektorer, hvor der er indgået markedsadgangsforpligtelser, må en part ikke, hverken på regionalt plan eller på hele dens territorium, indføre eller opretholde følgende foranstaltninger, medmindre andet er fastsat i dens liste over specifikke forpligtelser i henholdsvis bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) eller 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser):
 - a) begrænsninger af antallet af virksomheder, der kan udføre en bestemt økonomisk aktivitet, enten i form af numeriske kvoter, monopoler, eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
 - b) begrænsninger af den samlede værdi af transaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve

- c) begrænsninger af det samlede antal transaktioner eller den samlede produktion udtrykt som angivne numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve
- d) begrænsninger af udenlandsk kapitaldeltagelse udtrykt i maksimumsgrænser for procentdelen af udenlandsk ejede aktier eller den samlede værdi af individuelle eller samlede udenlandske investeringer
- e) foranstaltninger, der begrænser eller stiller krav om specifikke former for retlige enheder eller joint ventures, gennem hvilke en investor fra den anden part kan udøve en økonomisk aktivitet, og
- f) begrænsninger af det samlede antal fysiske personer, der kan være beskæftiget i en bestemt sektor, eller som en investor må beskæftige, og som er nødvendige for og direkte forbundet med udøvelsen af den økonomiske aktivitet, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

ARTIKEL 8.5

National behandling

1. Inden for de sektorer, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser i bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) eller 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser) og med forbehold af eventuelle betingelser og kvalifikationer fastsat deri, skal hver part med hensyn til etablering på dens territorium indrømme investorer fra den anden part og deres virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, parten i lignende situationer indrømmer dens egne investorer og deres virksomheder.
2. En part skal over for investorer fra den anden part og deres virksomheder¹, for så vidt angår driften af disse virksomheder, indrømme en behandling, der ikke er mindre gunstig end den parten i tilsvarende situationer indrømmer dens egne investorer og deres virksomheder.

¹ Med henblik på dette stykke og artikel 8.6 (mestbegunstigelsesbehandling) skal der ved "deres virksomheder" forstås virksomheder, som tilhører investorer i en part, og som befinder sig på den anden parts territorium på datoen for denne aftales ikrafttræden, eller som er oprettet eller erhvervet derefter, som er blevet oprettet i overensstemmelse med den anden parts gældende love og forskrifter.

3. Uanset stk. 2 – og for så vidt angår Vietnam med forbehold af bilag 8-C (undtagelse for Vietnam vedrørende national behandling) – kan en part indføre eller opretholde enhver foranstaltning vedrørende driften af en virksomhed, forudsat at en sådan foranstaltning ikke er uforenelig med forpligtelserne i henholdsvis bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) eller 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser), når denne foranstaltning er:

- a) en foranstaltning, som indføres på eller før datoen for denne aftales ikrafttræden
- b) en foranstaltning som omhandlet i litra a), der opretholdes, erstattes eller ændres efter datoen for denne aftales ikrafttræden, forudsat at foranstaltningen efter at være blevet opretholdt, erstattet eller ændret ikke er mindre forenelig med stk. 2 som før opretholdelsen, erstatningen eller ændringen eller
- c) en foranstaltning, som ikke er omfattet af litra a) eller b), såfremt den ikke anvendes på, eller på en sådan måde, at den medfører tab eller skade for, virksomheder, der er etableret på partens territorium før datoen for den pågældende foranstaltnings ikrafttræden¹.

¹ Med henblik på dette litra er parterne enige om, at hvis en part har givet en rimelig frist for gennemførelse af en foranstaltning, eller hvis parten har foretaget andre tiltag for at modvirke foranstaltningens virkninger for de virksomheder, der er etableret, før datoen for foranstaltningens ikrafttræden, skal disse faktorer tages i betragtning ved bestemmelse af, hvorvidt foranstaltningen medfører tab eller skade for virksomheder før datoen for foranstaltningens ikrafttræden.

ARTIKEL 8.6

Mestbegunstigelsesbehandling

1. Hver part skal over for investorer fra den anden part og deres virksomheder, for så vidt angår driften af disse virksomheder på dens territorium, indrømme en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i tilsvarende situationer indrømmer investorer fra tredjelande og deres virksomheder.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på følgende sektorer:
 - a) kommunikationstjenesteydelser, undtagen posttjenesteydelser og telekommunikationstjenesteydelser
 - b) fritids- og sportsaktiviteter samt kulturelle aktiviteter
 - c) fiskeri og akvakultur
 - d) skovbrug og jagt og
 - e) minedrift, herunder olie og gas.
3. Stk. 1 må ikke fortolkes således, at det forpligter en part til at lade investorer fra den anden part eller deres virksomheder være omfattet af en behandling, der er indrømmet i henhold til enhver bilateral, regional eller multilateral aftale, der trådte i kraft inden datoen for denne aftales ikrafttræden.

4. Stk. 1 må ikke fortolkes således, at det forpligter en part til at indrømme investorer fra den anden part eller deres virksomheder:

- a) en behandling i henhold til enhver bilateral, regional eller multilateral aftale, der indeholder forpligtelser til at afskaffe alle væsentlige hindringer for driften af virksomheder mellem parterne, eller som forudsætter en indbyrdes tilnærmelse af parternes lovgivning i en eller flere økonomiske sektorer¹
- b) en behandling i medfør af en international aftale om undgåelse af dobbeltbeskatning eller en anden international aftale eller ordning, som udelukkende eller hovedsagelig vedrører beskatning eller
- c) en behandling i medfør af foranstaltninger vedrørende anerkendelse af kvalifikationer, licenser eller tilsynsforanstaltninger i overensstemmelse med artikel VII i GATS eller bilaget hertil om finansielle tjenesteydelser.

5. Det præciseres, at udtrykket "behandling", som omhandlet i stk. 1, ikke omfatter tvistbilæggelsesprocedurer eller -mekanismer, som f.eks. bilæggelse af investeringstvister mellem investorer og stater, som er omfattet af andre bilaterale, regionale eller multilaterale aftaler. Materielle forpligtelser i sådanne aftaler udgør ikke i sig selv "behandling", og kan derfor ikke tages i betragtning ved vurderingen af en tilsidesættelse af denne artikel. Foranstaltninger, som træffes af en part i henhold til sådanne materielle forpligtelser, skal betragtes som "behandling".

¹ Det præciseres, at ASEAN's Økonomiske Fællesskab falder ind under begrebet regional aftale i medfør af dette litra.

6. Denne artikel skal fortolkes i overensstemmelse med princippet om artsidentitet ("*ejusdem generis*")¹.

ARTIKEL 8.7

Liste over specifikke forpligtelser

De sektorer, som hver part liberaliserer i medfør af denne underafdeling, og de bestemmelser, begrænsninger, betingelser og kvalifikationer, der er omhandlet i artikel 8.4 (markedsadgang), 8.5 (national behandling) og 8.8 (resultatkrav), er anført i henholdsvis bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) eller 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser).

¹ Det præciseres, at dette stykke ikke må fortolkes som en hindring for fortolkningen af andre bestemmelser i denne aftale, når det er relevant, i overensstemmelse med princippet om artsidentitet (*ejusdem generis*).

ARTIKEL 8.8

Resultatkrav

1. En part må inden for de sektorer, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser i bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) og 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser), og med forbehold af eventuelle betingelser og kvalifikationer fastsat deri, ikke indføre eller håndhæve følgende krav, som er obligatoriske eller kan håndhæves i henhold til den interne lovgivning eller administrative kendelser i forbindelse med etablering eller drift af enhver virksomhed tilhørende en parts eller et tredjelandes investorer på dens territorium, om:
 - a) at eksportere en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af varer eller tjenesteydelser
 - b) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af internt indhold
 - c) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer fremstillet eller tjenesteydelser leveret på dens territorium, eller med henblik på at købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske personer eller virksomheder på dens territorium
 - d) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af importen op mod mængden eller værdien af eksporten eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med en sådan virksomhed
 - e) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan virksomhed producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte dette salg op mod mængden eller værdien af dens eksport eller udenlandsk valutaindstømning

- f) at overføre teknologi, en produktionsproces eller anden ejendomsretligt beskyttet viden til en fysisk person eller en virksomhed på dens territorium eller
- g) fra partens territorium udelukkende at levere en vare fremstillet eller en tjenesteydelse leveret af virksomheden til et specifikt regionalt marked eller verdensmarkedet.

2. En part må inden for de sektorer, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser i bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) og 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser), og med forbehold af eventuelle betingelser og kvalifikationer fastsat deri, ikke gøre tildelingen eller den fortsatte tildeling af en fordel i forbindelse med etablering eller drift af en virksomhed tilhørende en parts eller et tredjelands investor på dens territorium, betinget af overholdelsen af et af følgende krav om:

- a) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af internt indhold
- b) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer, som er fremstillet på dens territorium, eller at købe varer fra producenter på dens territorium
- c) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af importen op mod mængden eller værdien af eksporten eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med en sådan virksomhed eller
- d) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan virksomhed producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte dette salg op mod mængden eller værdien af dens eksport eller udenlandske valutaindstømning.

3. Stk. 2 må ikke fortolkes således, at det forhindrer en part i at gøre tildeling eller fortsat tildeling af en fordel i forbindelse med enhver virksomhed på dens territorium betinget af opfyldelsen af et krav om at placere produktionen, levere en tjenesteydelse, uddanne eller ansætte arbejdstagere, opføre eller udvide særlige faciliteter eller udføre forskning og udvikling på dens territorium.
4. Stk. 1, litra f), må ikke fortolkes således, at det forhindrer anvendelsen af et krav, der er pålagt af, eller en forpligtelse, der gennemtvinges af en domstol, en forvaltningsdomstol eller konkurrencemyndighed for at afhjælpe en påstået overtrædelse af konkurrencelovgivningen.
5. Stk. 1, litra a)-c), samt stk. 2, litra a) og b), finder ikke anvendelse på kvalifikationskrav for varer eller tjenesteydelser i forbindelse med deltagelsen i programmer for eksportfremme og udenlandsk bistand.
6. Det præciseres, at stk. 2, litra a) og b), ikke finder anvendelse på krav, som en importerende part pålægger vedrørende indholdet af varer for at være berettiget til toldpræferencer eller præferentielle toldkontingenter.
7. Det præciseres, at stk. 1 og 2 ikke finder anvendelse på andre krav end kravene i disse stykker.
8. Denne artikel finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af en part i henhold til artikel III, stk. 8, litra b), i GATT 1994.

AFDELING C

GRÆNSEOVERSKRIDENDE LEVERING AF TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 8.9

Anvendelsesområde

Denne afdeling finder anvendelse på de af parternes foranstaltninger, der påvirker grænseoverskridende levering af tjenesteydelser i alle servicesektorer, med undtagelse af:

- a) audiovisuelle tjenesteydelser
- b) national cabotagesejlads¹ og

¹ Uden at det berører omfanget af de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" i henhold til interne love og forskrifter, dækker national cabotagesejlads i denne afdeling transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i Vietnam eller i en EU-medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i Vietnam eller i samme EU-medlemsstat, herunder på landets kontinentalsokkel som defineret i UNCLOS, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i Vietnam eller i en EU-medlemsstat.

- c) national og internationale lufttransportydelser, såvel ruteflyvning som anden flyvning, og tjenesteydelser, der er direkte forbundet med udøvelsen af trafikrettigheder, bortset fra:
 - i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift
 - ii) salg og markedsføring af lufttransporttjenesteydelser
 - iii) tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer (CRS) og
 - iv) ground handling-tjenesteydelser.

ARTIKEL 8.10

Markedsadgang

1. Hver part skal med hensyn til markedsadgang gennem grænseoverskridende levering af tjenesteydelser indrømme den anden parts tjenesteydelser og tjenesteydere en behandling, som ikke er mindre gunstig end den, der er fastsat i henhold til de vilkår, begrænsninger og betingelser, der er aftalt og nærmere angivet i dens liste over specifikke forpligtelser.

2. I sektorer, hvor der er indgået markedsadgangsforpligtelser, må en part ikke, hverken på regionalt plan eller på hele dens territorium, indføre eller opretholde følgende foranstaltninger, medmindre andet er fastsat i dens liste over specifikke forpligtelser:

- a) begrænsninger af antallet af tjenesteydere i form af numeriske kvoter, monopoler, tjenesteydere med eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
- b) begrænsninger af den samlede værdi af tjenestetransaktioner eller -aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve og
- c) begrænsninger af det samlede antal tjenestetransaktioner eller den samlede produktion af tjenesteydelser udtrykt som angivne numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

ARTIKEL 8.11

National behandling

1. Hver part skal med hensyn til alle foranstaltninger, der påvirker grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, og i de sektorer, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser, og under forbehold af de deri fastsatte betingelser og kvalifikationer, indrømme den anden parts tjenesteydelser og tjenesteydere en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer dens egne tilsvarende tjenesteydelser og tjenesteydere.

2. En part kan opfylde kravet i stk. 1 ved at indrømme tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der enten er formelt identisk med eller formelt forskellig fra den behandling, den indrømmer dens egne tilsvarende tjenesteydelser og tjenesteydere.
3. En formelt identisk eller formelt forskellig behandling betragtes som mindre gunstig, hvis den ændrer konkurrencevilkårene til fordel for partens tjenesteydelser eller tjenesteydere i forhold til den anden parts tilsvarende tjenesteydelser eller tjenesteydere.
4. Specifikke forpligtelser indgået i henhold til denne artikel må ikke fortolkes således, at det kræves af en part, at den skal kompensere for iboende konkurrencemæssige ulemper, der følger af de pågældende tjenesteydelsers eller tjenesteyderes udenlandske karakter.

ARTIKEL 8.12

Liste over specifikke forpligtelser

De sektorer, som hver part liberaliserer i medfør af denne afdeling, og de bestemmelser, begrænsninger, betingelser og kvalifikationer, der er omhandlet i artikel 8.10 (markedsadgang) og 8.11 (national behandling) er anført dens liste over specifikke forpligtelser i henholdsvis tillæg 8-A-1 til bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) eller tillæg 8-B-1 til bilag 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser).

AFDELING D

FYSISKE PERSONERS MIDLERTIDIGE TILSTEDEVÆRELSE I FORRETNINGSØJEMED

ARTIKEL 8.13

Anvendelsesområde og definitioner

1. Denne afdeling finder anvendelse på foranstaltninger, der træffes af en part vedrørende indrejse og midlertidigt ophold på dens territorium for forretningsrejsende, virksomhedsinterne udstationerede, salgsrepræsentanter, leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende.
2. Med henblik på denne afdeling forstås der ved:
 - a) "salgsrepræsentanter": fysiske personer, som repræsenterer en leverandør af varer eller tjenesteydelser fra en part, som søger adgang til og midlertidigt ophold på den anden parts territorium med henblik på at forhandle om salg af tjenesteydelser eller varer eller indgå aftaler om salg af tjenesteydelser eller varer for den pågældende leverandør, og som ikke deltager i leveringen af de pågældende tjenester eller varer; de er ikke involveret i direkte salg til offentligheden og modtager ikke vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten, ligesom de ikke er provisionslønnede

- b) "forretningsrejsende i etableringsøjemed": fysiske personer i en overordnet stilling i en juridisk person i en part, som er ansvarlige for oprettelse af en sådan juridisk persons virksomhed, og som hverken udbyder eller leverer tjenesteydelser og heller ikke udøver anden økonomisk aktivitet end det, der er nødvendigt i etableringsøjemed, og som ikke modtager vederlag fra en kilde beliggende i værtsparten
- c) "leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser": fysiske personer, som er ansat i en juridisk person i en part, som ikke selv er et personaleformidlingsbureau, ikke leverer personaletjenesteydelser eller ikke handler igennem et sådant, og som ikke har nogen etablering på den anden parts territorium og i god tro har indgået en kontrakt¹ om levering af tjenesteydelser til en endelig forbruger i den anden part, som kræver midlertidig tilstedeværelse af dens ansatte i denne part for at opfylde kontrakten om levering af tjenesteydelser
- d) "selvstændige erhvervsdrivende": fysiske personer, som er involveret i leveringen af en tjenesteydelse og er etableret som selvstændige på en parts territorium, som ikke har nogen etablering på den anden parts territorium, og som i god tro har indgået en kontrakt² på anden måde end gennem et personaleformidlingsbureau og levering af personaletjenesteydelser til en endelig forbruger i den anden part, hvilket kræver deres midlertidige tilstedeværelse i denne part for at opfylde kontrakten om levering af tjenesteydelser

¹ Tjenesteydelseskontrakten skal opfylde gældende love og forskrifter samt krav i den part, hvor kontrakten udføres.

² Tjenesteydelseskontrakten skal opfylde gældende love og forskrifter samt krav i den part, hvor kontrakten udføres.

- e) "virksomhedsinternt udstationerede": fysiske personer, som har været ansat i en juridisk person eller dennes filial eller har været partnere heri i mindst et år, og som midlertidigt er overflyttet til en virksomhed tilhørende den juridiske person på den anden parts territorium, forudsat at den pågældende fysiske person tilhører kategorien af administratorer, ledere, specialister eller erhvervspraktikanter
- f) "administratorer eller ledere": fysiske personer, der arbejder i en overordnet stilling i en juridisk person i en part, som primært forestår ledelsen af virksomheden¹ i den anden part, og som modtager generelle tilsyns- eller ledelsesmæssige anvisninger fra hovedsagelig virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, herunder mindst:
 - i) at lede virksomheden eller en afdeling eller underafdeling heraf
 - ii) at føre tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde og
 - iii) at have personlig beføjelse til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse og afskedigelse eller andre personalerelaterede dispositioner

¹ Det præciseres, at selv om administratorer eller ledere ikke direkte udfører opgaver i forbindelse med den egentlige levering af de pågældende tjenester, forhindrer det dem ikke, i forbindelse med udførelsen af deres opgaver, i at udføre sådanne opgaver, som måtte være nødvendige for leveringen af tjenesteydelserne.

- g) "kvalifikationer": eksamensbeviser, certifikater og anden dokumentation for formelle kvalifikationer udstedt af en myndighed, som er udpeget i medfør af love og reguleringsmæssige eller administrative bestemmelser, hvoraf det fremgår, at den pågældende har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse
- h) "specialist": en fysisk person, som arbejder i en juridisk person, og som besidder en specialiseret viden, der er vigtig for virksomhedens aktivitetsområder eller tekniske eller ledelsesmæssige områder; ved vurderingen af en sådan viden tages der ikke kun hensyn til viden, der er specifik for virksomheden, men også til, om personen har et højt kvalifikationsniveau, herunder tilstrækkelig erhvervserfaring, med berøring til en type arbejde eller aktivitet, der kræver specifik teknisk viden, herunder eventuelt medlemskab af et akkrediteret erhverv og
- i) "erhvervspraktikanter": fysiske personer, som har været ansat i en juridisk person eller dens filial i mindst et år, har en universitetsgrad og midlertidigt er overflyttet med henblik på karriereudvikling eller for at uddanne sig i bestemte forretningsteknikker eller -metoder¹.

¹ Den modtagende virksomhed kan blive bedt om, med henblik på forudgående godkendelse, at fremlægge et uddannelsesprogram, der dækker opholdets varighed, og hvoraf det fremgår, at formålet med opholdet er uddannelse. For Frankrig, Spanien, Tyskland, Den Tjekkiske Republik, Ungarn og Østrig skal uddannelsen være knyttet til den opnåede universitetsgrad.

ARTIKEL 8.14

Forretningsrejsende og virksomhedsinterne udstationerede

1. Hver part skal for de sektorer, der liberaliseres i henhold til afdeling B (liberalisering af investeringer), tillade investorer fra den anden part at beskæftige fysiske personer fra denne anden part i deres virksomheder, forudsat at sådanne ansatte er forretningsrejsende eller virksomhedsinternt udstationerede¹.
2. Indrejsen og det midlertidige ophold skal:
 - a) for administratorer eller ledere være en periode på op til tre år
 - b) for specialister være en periode på op til tre år
 - c) for erhvervspraktikanter være en periode på op til et år og
 - d) for forretningsrejsende i etableringsøjemed være en periode på op til 90 dage².

¹ For så vidt angår Vietnam skal de forpligtelser, der følger af denne afdeling i forbindelse med erhvervspraktikanter, træde i kraft tre år efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

² For så vidt angår Unionen skal perioden på op til 90 dage være inden for en periode på 12 måneder.

3. En part må for hver sektor, der liberaliseres i overensstemmelse med afdeling B (liberalisering af investeringer), ikke hverken på basis af en regional underinddeling eller på basis af hele dets territorium, indføre eller opretholde begrænsninger af det samlede antal fysiske personer, som en investor må beskæftige som forretningsrejsende i etableringsøjemed og virksomhedsinternt udstationerede i en specifik sektor, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve, og som diskriminerende begrænsninger, medmindre andet er fastsat i henholdsvis tillæg 8-A-3 til bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) og tillæg 8-B-2 til bilag 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser).

ARTIKEL 8.15

Salgsrepræsentanter

Hver part skal for hver sektor, der liberaliseres i henhold til afdeling B (liberalisering af investeringer) eller C (grænseoverskridende levering af tjenesteydelser) og med forbehold af eventuelle forbehold som anført i henholdsvis tillæg 8-A-3 til bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) og tillæg 8-B-2 til bilag 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser), tillade indrejse og midlertidigt ophold for salgsrepræsentanter i en periode på op til 90 dage¹.

¹ For så vidt angår Unionen skal perioden på op til 90 dage være inden for en periode på 12 måneder.

ARTIKEL 8.16

Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser

1. Parterne bekræfter deres respektive forpligtelser i henhold til GATS-forpligtelser med hensyn til indrejse og midlertidigt ophold for leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser.
2. Hver part skal på dens territorium tillade levering af tjenesteydelser fra leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser fra den anden part, på de betingelser, der er angivet i stk. 3, og med eventuelle forbehold som anført i henholdsvis tillæg 8-A-3 til bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) og tillæg 8-B-2 til bilag 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser), for følgende sektorer eller delsektorer:
 - a) arkitektvirksomhed
 - b) byplanlægnings- og landskabsarkitektvirksomhed
 - c) ingeniørvirksomhed
 - d) integreret ingeniørvirksomhed
 - e) computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser
 - f) tertiærundervisning (kun privatfinansierede tjenesteydelser)

g) fremmedsprogsundervisning og

h) miljøtjenesteydelser.

3. De af parterne indgåede forpligtelser er underlagt følgende betingelser:

- a) de fysiske personer skal være involveret i levering af en tjenesteydelse på midlertidig basis som ansatte i en juridisk person, der har fået tildelt en tjenesteydelseskontrakt på højst 12 måneder
- b) de fysiske personer, der rejser ind på den anden parts territorium, skal tilbyde sådanne tjenesteydelser som ansatte i en juridisk person, der leverer tjenesteydelserne i mindst to år umiddelbart forud for datoen for indgivelsen af en ansøgning om indrejse i den anden part, og herudover skal de fysiske personer på datoen for indgivelsen af en ansøgning om indrejse i den anden part have mindst fem års erhvervserfaring¹ i den sektor, kontrakten vedrører

¹ Det præciseres, at denne periode beregnes, efter at de fysiske personer har nået myndighedsalderen.

- c) de fysiske personer, der indrejser i den anden part, skal have:
- i) en universitetsgrad eller en kvalifikation, der dokumenterer en viden på et tilsvarende niveau¹ og
 - ii) faglige kvalifikationer, når det kræves for at kunne udøve en aktivitet i henhold til de gældende love, forskrifter og administrative bestemmelser i den part, hvor tjenesteydelsen leveres
- d) den fysiske person må ikke modtage vederlag for leveringen af tjenesteydelser på den anden parts territorium ud over det vederlag, der betales af den juridiske person, der beskæftiger den fysiske person
- e) fysiske personers indrejse og midlertidige ophold på den pågældende part territorium må ikke overstige en kumulativ periode på højst seks måneder² eller for kontraktens varighed, hvis denne er kortere
- f) adgang, der indrømmes i henhold til denne artikel, vedrører kun den tjenesteydelsesaktivitet, der er genstand for kontrakten, og giver ikke ret til at benytte den faglige titel, der anvendes i den part, hvor tjenesteydelsen leveres

¹ Er universitetsgraden eller kvalifikationen ikke opnået i den part, hvor tjenesteydelsen leveres, kan denne part foretage en evaluering af, hvorvidt denne grad eller kvalifikation svarer til en universitetsgrad som krævet på dens territorium.

² For så vidt angår Unionen skal denne kumulative periode på højst seks måneder være inden for en periode på 12 måneder.

- g) antallet af personer, der er omfattet af tjenesteydelseskontrakten, må ikke være større end nødvendigt for at kunne opfylde kontrakten, således som det kan være fastsat i love og forskrifter eller andre bestemmelser i den part, hvor tjenesteydelsen leveres, og
- h) andre diskriminerende begrænsninger, herunder af antallet af fysiske personer i form af en økonomisk behovstest, som fastsat i tillæg 8-A-3 til bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) og tillæg 8-B-2 til bilag 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser).

ARTIKEL 8.17

Selvstændige erhvervsdrivende

Parterne skal fem år efter datoen for denne aftales ikrafttræden revidere denne afdeling for at overveje mulighederne for at udvide bestemmelserne heri til selvstændige erhvervsdrivende.

AFDELING E

REGULERINGSMÆSSIG RAMME

UNDERAFDELING 1

INTERN REGULERING

ARTIKEL 8.18

Anvendelsesområde og definitioner

1. Denne underafdeling finder anvendelse på parternes bestemmelser vedrørende licenskrav og -procedurer, kvalifikationskrav og -procedurer, der påvirker:
 - a) grænseoverskridende levering af tjenesteydelser
 - b) etablering og opretholdelse af juridiske eller fysiske personer og
 - c) de forskellige kategorier af fysiske personers midlertidige ophold på deres respektive territorium.

2. Denne underafdeling finder kun anvendelse på sektorer, for hvilke en part har indgået specifikke forpligtelser, og i det omfang disse specifikke forpligtelser finder anvendelse.
3. Denne underafdeling finder ikke anvendelse på foranstaltninger, såfremt de udgør begrænsninger som fastlagt i henhold til artikel 8.4 (markedsadgang), 8.5 (national behandling), 8.10 (markedsadgang) eller 8.11 (national behandling).
4. Med henblik på denne afdeling forstås der ved:
 - a) "kompetent myndighed": enhver central, regional eller lokal forvaltningsenhed, myndighed eller ikkestatsligt organ, der under udøvelse af beføjelser, som er delegeret af centrale, regionale eller lokale myndigheder, træffer en afgørelse om tilladelse til levering af en tjenesteydelse, herunder gennem etablering, eller om tilladelse til at udøve en anden økonomisk aktivitet end levering af tjenesteydelser
 - b) "licensprocedurer": administrative regler eller procedureregler, som en fysisk eller juridisk person, der søger om tilladelse til at udøve de i stk. 1 omhandlede aktiviteter, herunder ændring eller fornyelse af en licens, skal følge for at dokumentere efterlevelse af de gældende licenskrav
 - c) "licenskrav": væsentlige krav, undtagen kvalifikationskrav, som en fysisk eller juridisk person skal opfylde for at opnå, ændre eller forny en tilladelse til at udøve de i stk. 1 omhandlede aktiviteter

- d) "kvalifikationsprocedurer": administrative regler eller procedureregler, som en fysisk person skal følge for at dokumentere efterlevelse af kvalifikationskravene med henblik på at opnå tilladelse til at levere en tjenesteydelse og
- e) "kvalifikationskrav": væsentlige krav vedrørende en fysisk persons kompetence til at levere en tjenesteydelse, som skal dokumenteres for at opnå tilladelse til at levere en tjenesteydelse.

ARTIKEL 8.19

Licens- og kvalifikationskrav

1. Hver part skal sikre, at foranstaltningerne vedrørende licenskrav og -procedurer samt kvalifikationskrav og -procedurer er baseret på kriterier, som er:
 - a) klare
 - b) objektive og gennemsigtige og
 - c) fastlagt på forhånd og tilgængelige for offentligheden og interesserede personer.

2. En tilladelse eller licens skal, såfremt de er til rådighed, udstedes, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at betingelserne for opnåelse af tilladelsen eller licensen er opfyldt.

3. Hver part skal opretholde eller oprette retlige, voldgiftsmæssige eller administrative instanser eller procedurer, der efter anmodning fra en berørt investor eller tjenesteyder drager omsorg for, at der gennemføres en omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, en passende afhjælpning af administrative beslutninger, der påvirker etablering, grænseoverskridende levering af tjenesteydelser eller fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed. Er sådanne procedurer ikke uafhængige af den myndighed, som er betroet med den pågældende administrative beslutning, skal parterne sikre, at procedurerne faktisk fører til en objektiv og upartisk prøvelse.

Dette stykke må ikke fortolkes således, at det kræves af en part, at den opretter sådanne instanser eller procedurer, hvis det er uforeneligt med dens forfatningsstruktur eller retssystem.

ARTIKEL 8.20

Licens- og kvalifikationsprocedurer

1. Licens- og kvalifikationsprocedurer og -formaliteter må ikke i sig selv udgøre en begrænsning for leveringen af en tjenesteydelse eller udøvelsen af enhver anden økonomisk aktivitet. Hver part skal sikre, at sådanne procedurer og formaliteter er så enkle som muligt og ikke unødigt komplicerer eller forsinker tjenesteydelsens levering. Enhver licensafgift¹, som ansøgningen kan medføre for ansøgerne, skal være rimelig og må ikke i sig selv begrænse tjenesteydelsens levering.
2. Hver part skal sikre, at de procedurer, som den kompetente myndighed anvender, og de afgørelser den træffer, i forbindelse med udstedelse af licenser eller tilladelser, er upartiske over for alle ansøgere. Den kompetente myndighed bør træffe dens afgørelser i fuld uafhængighed og bør ikke stå til ansvar over for de personer, der leverer tjenesteydelserne eller udøver de økonomiske aktiviteter, for hvilke der kræves licens eller tilladelse.
3. Er der specifikke tidsfrister for indgivelse af ansøgninger i henhold til hver parts love og forskrifter, skal ansøgere gives en rimelig frist til at indgive en ansøgning. Den kompetente myndighed skal uden unødigt ophold indlede behandlingen af ansøgningen. Når det er muligt, accepteres elektroniske ansøgninger på de samme gyldighedsbetingelser som papiransøgninger.

¹ Licensafgifter omfatter ikke udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkediskriminerende metoder til koncessionstildeling og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligttydelser.

4. Hver part skal sikre, at en ansøgning behandles, og at der træffes en endelig afgørelse, inden for en rimelig tidsfrist efter indgivelsen af en fuldstændig ansøgning. Hver part skal tilstræbe at fastsætte en almindelig tidsfrist for behandlingen af en ansøgning.
5. Den kompetente myndighed skal give ansøgeren meddelelse inden for en rimelig tidsfrist efter modtagelsen af en ansøgning, som den anser for at være ufuldstændig, og i det omfang, det er muligt, angive de supplerende oplysninger, der er nødvendige for at fyldestgøre ansøgningen, og give mulighed for at udbedre manglerne.
6. Bekræftede kopier bør om muligt accepteres i stedet for originale dokumenter.
7. Hvis den kompetente myndighed giver afslag på en ansøgning, skal ansøgeren give skriftlig meddelelse herom så hurtigt som muligt. I princippet skal ansøgeren efter formel anmodning herom også gives meddelelse om årsagerne til afslaget. En ansøger bør have mulighed for at indgive en ny ansøgning inden for en rimelig frist.
8. Hver part skal sikre, at en udstedt licens eller tilladelse får virkning uden unødigt ophold i overensstemmelse med de deri fastsatte vilkår og betingelser.

UNDERAFDELING 2

ALMENT GÆLDENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 8.21

Gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer

1. Intet i dette kapitel er til hinder for, at en part kan kræve, at fysiske personer skal have de nødvendige kvalifikationer og den nødvendige erhvervserfaring, som er fastsat for den pågældende sektor på det territorium, hvor tjenesteydelsen leveres.
2. Parterne skal tilskynde de relevante erhvervsorganisationer eller deres respektive myndigheder, alt efter hvad der er relevant, på deres respektive territorier til at udarbejde og forelægge en fælles anbefaling om gensidig anerkendelse for Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud, der er nedsat ved artikel 17.2 (specialudvalg). En sådan fælles anbefaling skal underbygges med dokumentation for:
 - a) de økonomiske fordele ved en eventuel aftale om gensidig anerkendelse af faglige kvalifikationer (herefter benævnt "aftale om gensidig anerkendelse") og

b) de respektive ordningers forenelighed, f.eks. i hvilket omfang de kriterier, parterne hver især anvender for godkendelse af, udstedelse af licenser til, driften og certificering af erhvervsdrivende og tjenesteydere, er indbyrdes forenelige.

3. Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud skal ved modtagelse af en fælles anbefaling gennemgå denne inden for en rimelig frist med henblik på at fastslå, om den er i overensstemmelse med denne aftale.

4. Når den fælles anbefaling på grundlag af de i stk. 2 omhandlede oplysninger er fundet i overensstemmelse med denne aftale, skal parterne tage de nødvendige skridt til at forhandle om en aftale om gensidig anerkendelse gennem deres kompetente myndigheder eller bemyndigede repræsentanter.

UNDERAFDELING 3

COMPUTERTJENESTEYDELSER

ARTIKEL 8.22

Forståelse vedrørende computertjenesteydelser

1. Parterne skal for så vidt handel med computertjenesteydelser liberaliseres i overensstemmelse med afdeling B (liberalisering af investeringer), afdeling C (grænseoverskridende levering af tjenesteydelser) og afdeling D (midlertidig tilstedeværelse af fysiske personer i forretningsøjemed) efterleve stk. 2-4.
2. Parterne er enige om, at den centrale produktnomenklatur (CPC) 84¹, som er De Forenede Nationers kode for computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, dækker de grundlæggende funktioner, der anvendes ved levering af alle computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser. Den teknologiske udvikling har øget udbuddet af disse tjenesteydelser som bundter eller pakker af beslægtede tjenesteydelser, der kan omfatte nogle af eller alle disse grundlæggende funktioner. F.eks. består tjenesteydelser som f.eks. web- og domænehosting, datamining og grid computing hver især af en kombination af grundlæggende computertjenesteydelser.

¹ CPC er den centrale produktnomenklatur (Central Products Classification) som fastsat i de statistiske publikationer fra De Forenede Nationers statistiske kontor (Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 77, CPC prov, 1991).

3. Computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, uanset om de leveres via et netværk, herunder internettet, omfatter alle tjenesteydelser, der vedrører:

- a) rådgivning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, support, teknisk bistand eller forvaltning af eller vedrørende computere og edb-systemer
- b) rådgivning, strategiudvikling, analyse, planlægning, behovsspecifikation, design, udvikling, installation, implementering, integration, prøvning, fejlfinding, opdatering, tilpasning, vedligeholdelse, support, teknisk bistand, forvaltning eller anvendelse af eller i forbindelse med edb-programmer
- c) databehandling, -lagring og -hosting eller databasetjenester
- d) vedligeholdelse og reparation af kontormaskiner og -udstyr, herunder computere, eller
- e) uddannelse af kunders personale i forbindelse med edb-programmer, computere og edb-systemer, der ikke er nævnt andetsteds.

4. Parterne er enige om, at computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser i mange tilfælde gør det muligt at levere andre tjenesteydelser¹ ad både elektronisk og anden vej. Det er i disse tilfælde vigtigt at sondre mellem computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, f.eks. web- eller applikationshosting, og de andre tjenesteydelser, som computertjenesteydelserne og de tilknyttede tjenesteydelser muliggør. De andre tjenesteydelser, uanset om de muliggøres af computertjenesteydelser og tilknyttede tjenesteydelser, er ikke omfattet af CPC 84.

UNDERAFDELING 4

POSTTJENESTEYDELSER²

ARTIKEL 8.23

Forebyggelse af konkurrencebegrænsende praksis i postsektoren

Hver part skal opretholde eller indføre passende foranstaltninger med henblik på at forhindre leverandører, som alene eller sammen med andre i kraft af deres stilling på markedet kan påvirke vilkårene for deltagelse i det relevante marked for posttjenesteydelser betydeligt, i at indlede eller opretholde konkurrencebegrænsende praksis.

¹ F.eks. W/120.1.A.b (regnskabsvæsen og revisions- og bogholderivirksomhed), W/120.1.A.d (arkitektvirksomhed), W/120.1.A.h (lægevirksomhed og tandlægevirksomhed), W/120.2.D (audiovisuelle tjenesteydelser) og W/120.5 (undervisningsvirksomhed)

² Denne underafdeling finder anvendelse på både CPC 7511 og CPC 7512.

ARTIKEL 8.24

Licenser

1. Når en part kræver en licens til levering af posttjenesteydelser, skal den offentliggøre:
 - a) alle betingelser for opnåelse af licens og den normale frist for at træffe en afgørelse vedrørende en licensansøgning og
 - b) vilkår og betingelser for sådanne licenser.
2. Begrundelsen for afslag på en ansøgning om licens meddeles ansøgeren efter anmodning, og hver part skal indføre en klageprocedure via et relevant reguleringsorgan. Klageproceduren skal være gennemsigtig, ikkediskriminerende og baseret på objektive kriterier.

ARTIKEL 8.25

Reguleringsmyndighed for posttjenesten

Reguleringsorganet skal være adskilt fra og ikke stå til ansvar over for leverandører af posttjenesteydelser. Reguleringsorganets afgørelser og procedurer skal være upartiske over for alle markedsdeltagere.

UNDERAFDELING 5

TELEKOMMUNIKATIONSNET OG -TJENESTER

ARTIKEL 8.26

Anvendelsesområde

1. I denne underafdeling fastlægges principperne for den reguleringsmæssige ramme for levering af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester, der liberaliseres i medfør af afdeling B (liberalisering af investeringer), C (grænseoverskridende levering af tjenesteydelser) og D (fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed).
2. Denne underafdeling finder ikke anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder, vedrørende sendevirksomhed¹ eller kabeldistribution af radio- eller TV-programmer.

¹ "Sendevirksomhed" defineres som fastsat i de relevante love og forskrifter hos hver part. Det præciseres, at sendevirksomhed ikke omfatter bidragsforbindelser mellem operatører.

ARTIKEL 8.27

Definitioner

Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

- a) "slutbruger": den endelige forbruger af en tjenesteydelse eller den endelige tjenesteyder, til hvem der leveres et offentligt telekommunikationsnet eller en offentlig telekommunikationstjeneste andet end til brug i forbindelse med viderelevering af et offentligt telekommunikationsnet eller en offentlig telekommunikationstjeneste
- b) "væsentlige faciliteter": faciliteter i et offentligt telekommunikationstransportnet eller en offentlig telekommunikationstjeneste, som
 - i) udelukkende eller fortrinsvis stilles til rådighed af en enkelt eller et begrænset antal leverandører og
 - ii) ikke økonomisk eller teknisk set kan erstattes med henblik på levering af en tjenesteydelse
- c) "sammenkobling": forbindelse med leverandører, der stiller offentlige telekommunikationstransporttjenester til rådighed, således at en leverandørs brugere kan kommunikere med en anden leverandørs brugere og få adgang til en anden leverandørs tjenesteydelser

- d) "storleverandør": en leverandør af offentlige kommunikationstjenester, der kan påvirke de materielle vilkår for deltagelse, hvad angår priser og udbud, i det relevante marked for offentlige telekommunikationstjenester i kraft af sin kontrol over væsentlige faciliteter eller anvendelse af sin stilling på markedet
- e) "nummerportabilitet": det forhold, at alle slutbrugere af offentlige telekommunikationstjenester, der anmoder om det, kan beholde de samme telefonnumre på samme sted, når de skifter mellem samme kategori af leverandører af offentlige telekommunikationstjenester
- f) "offentligt telekommunikationsnet": et telekommunikationsnet, som en part kræver skal levere offentlige telekommunikationstjenester mellem bestemte nettermineringspunkter
- g) "offentlig telekommunikationstjeneste": enhver telekommunikationstjeneste, som en part enten udtrykkeligt eller de facto kræver bliver tilbudt offentligheden generelt
- h) "reguleringsmyndighed" i telekommunikationssektoren: det eller de organer, der af en part har fået til opgave at foretage regulering af telekommunikation
- i) "telekommunikationsnet": transmissionssystemer og, hvor det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, herunder netelementer, som ikke er aktive, og som gør det muligt at overføre signaler ved hjælp af trådforbindelse, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler

- j) "telekommunikationstjenester": alle tjenesteydelser bestående af transmission og modtagelse af elektromagnetiske signaler, dog ikke sendevirksomhed og økonomiske aktiviteter, der består i at stille indhold til rådighed, og som kræver anvendelse af telekommunikation og
- k) "bruger": en forbruger af en tjenesteydelse eller en tjenesteyder.

ARTIKEL 8.28

Reguleringsmyndighed

1. Reguleringsmyndigheden skal være adskilt fra og ikke stå til ansvar over for leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester.
2. Reguleringsmyndighederne skal udvise upartiskhed i deres afgørelser og procedurer i forhold til alle markedsdeltagere. Til dette formål skal en part, der bevarer ejerskab eller kontrol over udbydere af telekommunikationsnet eller -tjenester, sikre, at reguleringsmæssige tiltag, afgørelser eller foranstaltninger, der træffes af reguleringsmyndigheden for så vidt angår disse udbydere, ikke diskriminerer nogen af deres konkurrenter, og som følge heraf stiller dem i en betydelig dårligere situation.
3. Reguleringsmyndigheden skal have tilstrækkelige beføjelser til at regulere sektoren og have tilstrækkelige økonomiske og menneskelige ressourcer til at varetage de tildelte opgaver.
4. De opgaver, som reguleringsmyndigheden skal varetage, offentliggøres på lettilgængelig og tydelig vis, navnlig når disse opgaver er fordelt på flere organer.

5. Reguleringsmyndighedernes beføjelser udøves på en gennemsigtig og rettidig måde.
6. Reguleringsmyndighederne skal have beføjelse til at sikre, at leverandører af telekommunikationsnet og -tjenester efter anmodning herom straks giver dem alle de oplysninger, herunder finansielle oplysninger, som disse myndigheder behøver for at kunne udføre deres opgaver i henhold til denne underafdeling. De oplysninger, der anmodes om, skal stå i et rimeligt forhold til, hvad reguleringsmyndighedernes opgaver kræver, og skal behandles i overensstemmelse med kravene om fortrolighed.

ARTIKEL 8.29

Tilladelse til levering af telekommunikationsnet og -tjenester

1. Hver part skal sikre, at procedurerne for licensudstedelse er offentligt tilgængelige, herunder:
 - a) alle de licenskriterier, -vilkår, -betingelser og -procedurer, som den anvender, og
 - b) en sådan rimelig frist, som almindeligvis er nødvendig til behandling af en licensansøgning.

2. Hver part skal sikre, at ansøgere, der anmoder herom, gives en skriftlig begrundelse for afslag på en licensansøgning.
3. Licensansøgeren skal have klageadgang ved en klageinstans, hvis der er givet afslag på en licensansøgning.
4. Enhver licensafgift¹, som ansøgningen kan medføre for licensansøgerne, skal være rimelige og må ikke i sig selv begrænse leveringen af tjenesteydelser.

ARTIKEL 8.30

Knappe ressourcer

1. Alle procedurer for tildeling og anvendelse af knappe ressourcer, herunder frekvenser, numre og fremføringsrettigheder, skal gennemføres på objektiv, rettidig, gennemsigtig og ikkediskriminerende vis.
2. Den til enhver tid gældende allokering af frekvensbånd skal gøres offentlig tilgængelig, dog er der ikke krav om offentliggørelse af detaljerede oplysninger om det radiospektrum, der er allokeret til særlige statslige anvendelser.

¹ Licensafgifter omfatter ikke udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkediskriminerende metoder til koncessionstildeling og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

3. Afgørelser vedrørende allokering og tildeling af spektrum samt frekvensforvaltning er ikke foranstaltninger, som i sig selv er uforenelige med artikel 8.4 (markedsadgang), 8.8 (resultatkrav) og 8.10 (markedsadgang). Hver part bibeholder således retten til at føre dens egne politikker for spektrum- og frekvensforvaltning, som kan påvirke antallet af leverandører af offentlige telekommunikationstjenester, forudsat at det sker på en måde, der er forenelig med dette kapitel. Parterne bibeholder også retten til at allokere frekvensbånd under hensyn til eksisterende og fremtidige behov.

ARTIKEL 8.31

Adgang til og anvendelse af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester

1. Hver part skal sikre, at alle tjenesteydere fra den anden part har adgang til og kan benytte alle offentlige telekommunikationsnet og -tjenester fra en storleverandør¹, herunder private lejede kredsløb, der tilbydes på dens territorium eller på tværs af dens grænser, på rimelige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår og betingelser, herunder som beskrevet i stk. 2 og 3.

¹ Med henblik på denne artikel skal udpegelsen af en leverandør af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester som storleverandør ske i overensstemmelse med parternes respektive love, forskrifter og procedurer.

2. Hver part skal sikre, at leverandører af offentlige telekommunikationstjenesteydelser, der anmoder om adgang til en storleverandørs net, har ret til:

- a) at købe eller leje og tilslutte terminaler eller andet udstyr, der har grænseflader med det offentlige telekommunikationsnet
- b) at forbinde private lejede eller ejede kredsløb med offentlige telekommunikationsnet og -tjenester på dens territorium eller på tværs af dens grænser eller med kredsløb, der lejes eller ejes af andre tjenesteydere, og
- c) at benytte driftsprotokoller efter eget valg, bortset fra som nødvendigt for at sikre, at telekommunikationsnet og -tjenester er tilgængelige for offentligheden generelt.

3. Hver part skal sikre, at alle tjenesteydere fra den anden part kan anvende offentlige telekommunikationsnet og -tjenester til fremsendelse af oplysninger på dens territorium eller på tværs af dens grænser, herunder sådanne tjenesteyderes virksomhedsinterne kommunikation, og til at få adgang til oplysninger, der er indeholdt i databaser eller på anden måde lagret i maskinlæsbar form på den ene eller den anden parts territorium. En parts nye eller ændrede foranstaltninger, der i betydelig grad påvirker en sådan anvendelse, skal meddeles den anden part og skal være genstand for konsultationer.

4. Hver part skal sikre, at tjenesteydere, der får oplysninger fra en anden leverandør under forhandlingerne om samtrafikaftaler, udelukkende anvender disse oplysninger til det formål, hvortil de er givet, og til enhver tid respekterer, at de oplysninger, der fremsendes eller opbevares, skal behandles fortroligt.

ARTIKEL 8.32

Sammenkobling

1. Hver part skal sikre, at leverandører af telekommunikationstjenester har ret og, efter anmodning fra en anden leverandør, pligt til at forhandle om sammenkobling med hinanden med det formål at kunne levere offentligt tilgængelige telekommunikationsnet og -tjenester.
2. Hver part skal sikre, at tjenesteydere, der indhenter oplysninger fra en anden leverandør under forhandlingerne om sammenkoblingsaftaler, udelukkende anvender disse oplysninger til det formål, hvortil de er givet, og til enhver tid respekterer, at de oplysninger, der fremsendes eller opbevares, skal behandles fortroligt.
3. Hver part skal for offentlige telekommunikationstjenester sikre sammenkobling med en storleverandør¹ ved ethvert teknisk realisabelt punkt i nettet. En sådan sammenkobling skal gives:
 - a) på ikkediskriminerende vilkår og betingelser (herunder hvad angår tekniske standarder og specifikationer) samt til takster og med en kvalitet, der ikke er ringere end den, der gælder sådanne storleverandørers egne tjenester af tilsvarende art eller for samme tjenester af samme art, der leveres af ikkeassocierede tjenesteleverandører, eller for datterselskaber eller andre associerede

¹ Med henblik på denne artikel skal udpegelsen af en leverandør af offentlige telekommunikationsnet og -tjenester som storleverandør ske i overensstemmelse med parternes respektive love, forskrifter og procedurer.

- b) rettidigt på vilkår og betingelser (herunder hvad angår tekniske standarder og specifikationer) samt til omkostningsorienterede takster, som er gennemsigtige og rimelige under hensyntagen til de økonomiske muligheder og tilstrækkeligt ubundtede til, at leverandøren ikke er nødt til at betale for netkomponenter eller -faciliteter, som ikke er nødvendige for at kunne levere tjenesteydelsen, og
 - c) efter anmodning ved yderligere punkter end de nettermineringspunkter, der tilbydes hovedparten af brugerne, mod en afgift, der afspejler omkostningerne ved oprettelsen af de nødvendige yderligere faciliteter.
4. Procedurene for sammenkobling med en storleverandør skal gøres offentligt tilgængelige.
5. Storleverandører skal gøre deres sammenkoblingsaftaler eller deres standardtilbud på sammenkobling offentligt tilgængelige, hvis det er hensigtsmæssigt.

ARTIKEL 8.33

Konkurrencebeskyttelse over for storleverandører

Hver part skal indføre eller opretholde passende foranstaltninger med henblik på at forhindre leverandører, som alene eller sammen udgør en storleverandør, i at indlede eller opretholde en konkurrencebegrænsende praksis. Konkurrencebegrænsende praksis på parternes territorium er navnlig:

- a) konkurrencebegrænsende krydssubsidiering

- b) udnyttelse af oplysninger, der er indhentet fra konkurrenter, til konkurrencebegrænsende formål og
- c) undladelse af rettidigt at give andre tjenesteydere tekniske oplysninger om væsentlige faciliteter og kommercielt relevante oplysninger, som de har brug for ved levering af tjenesteydelser.

ARTIKEL 8.34

Forsyningspligt

1. Hver part skal have ret til at fastlægge den form for forsyningspligt, den ønsker at opretholde. Hver part skal forvalte enhver forsyningspligt, som den opretholder, på en gennemsigtig, ikkediskriminerende og konkurrencemæssigt neutral måde samt sikre, at forsyningspligten ikke udgør en større byrde end nødvendigt i betragtning af den form for forsyningspligtydelser, den har fastlagt.
2. Leverandører af forsyningspligtydelser udpeges gennem en effektiv, gennemsigtig og ikkediskriminerende ordning.

ARTIKEL 8.35

Nummerportabilitet

Hver part skal sikre, at leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester på dens territorium rettidigt og på rimelige vilkår og betingelser tilbyder nummerportabilitet for mobiltjenester og enhver anden tjeneste, der er udpeget af den pågældende part.

ARTIKEL 8.36

Fortrolig behandling af oplysninger

Hver part skal sikre fortrolig behandling af telekommunikation og de dermed forbundne trafikdata ved brug af offentlige telekommunikationsnet og offentligt tilgængelige telekommunikationstjenester, uden at begrænse handelen med tjenesteydelser.

ARTIKEL 8.37

Bilæggelse af tvister på telekommunikationsområdet

1. Opstår der en tvist mellem leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester i forhold til rettigheder og forpligtelser, der følger af denne underafdeling, skal den relevante reguleringsmyndighed efter anmodning fra en af parterne i tvisten, undtagen under særlige omstændigheder, træffe en bindende afgørelse med henblik på at bilægge tvisten så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for en rimelig frist.
2. Vedrører en tvist som omhandlet i stk. 1 grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, skal de relevante reguleringsmyndigheder koordinere deres bestræbelser på at bilægge tvisten.
3. Reguleringsmyndighedens afgørelse skal gøres offentlig tilgængelig under hensyntagen til bestemmelserne om fortrolig behandling af forretningshemmeligheder. De berørte parter skal modtage en fuldstændig redegørelse for de grunde, som afgørelsen bygger på, og har ret til at klage over afgørelsen i overensstemmelse med stk. 5.
4. Den i stk. 1, 2 og 3 omhandlede procedure hindrer ikke nogen af parterne i at indbringe sagen for en domstol.

5. Enhver bruger eller leverandør, der berøres af en afgørelse truffet af en reguleringsmyndighed, skal have mulighed for at påklage denne til en klageinstans, som er uafhængig af de involverede part. Denne instans, som kan være en domstol, skal have den nødvendige ekspertise til at udføre dens funktioner effektivt. Der skal tages behørigt hensyn til sagens omstændigheder, og klagemekanismen skal være effektiv. Er klageinstansen ikke en retsinstans, skal dens afgørelser altid begrundes skriftligt, og de skal desuden kunne prøves ved en upartisk og uafhængig retslig myndighed. Afgørelser truffet af klageinstanser skal håndhæves effektivt. Klagesagen har ikke opsættende virkning for den afgørelse, som reguleringsmyndigheden har truffet, medmindre der træffes foreløbige foranstaltninger i overensstemmelse med interne love og forskrifter.

ARTIKEL 8.38

Samhusning

1. Hver part skal sikre, at storleverandører på dens territorium:
 - a) tilbyder leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fra den anden part, som er facilitetsbaserede leverandører på den pågældende parts territorium, fysisk samhusning af det udstyr, der er nødvendigt for sammenkobling, og

- b) i situationer, hvor fysisk samhusning som omhandlet i litra a) ikke er praktisk muligt af tekniske grunde eller på grund af pladsbegrænsninger, samarbejder med leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fra den anden part, som er facilitetsbaserede leverandører på den pågældende parts territorium, for at finde og gennemføre en praktisk og kommercielt rentabelt alternativ løsning.
2. Hver part skal sikre, at storleverandører på dens territorium tilbyder leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fysisk samhusning eller en praktisk og kommercielt rentabelt alternativ løsning som omhandlet i stk. 1 rettidigt og på vilkår og betingelser, herunder tekniske standarder og specifikationer, samt takster, der er rimelige under hensyntagen til de økonomiske muligheder, ikkediskriminerende og gennemsigtige.
3. Hver part kan i overensstemmelse med dens interne love og forskrifter fastsætte de steder, hvor den kræver, at storleverandører på dens territorium skal tilbyde fysisk samhusning eller de praktisk og kommercielt levedygtige alternative løsninger som omhandlet i stk. 1.

ARTIKEL 8.39

Lejede kredsløbstjenester

Hver part skal, medmindre det ikke er teknisk muligt, sikre, at storleverandører på dens territorium stiller lejede kredsløbstjenester, som er offentlige telekommunikationstjenester, til rådighed for leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester fra den anden part rettidigt og på vilkår og betingelser (herunder tekniske standarder og specifikationer) og til takster, som er rimelige under hensyntagen til de økonomiske muligheder, ikkediskriminerende og gennemsigtige.

ARTIKEL 8.40

Ubundtede netelementer

Hver part skal sikre, at dens reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet har beføjelse til at pålægge storleverandører at imødekomme rimelige anmodninger fra leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester om adgang til og anvendelse af specifikke netelementer, på ikkebundet basis, rettidigt og på vilkår og betingelser, som er rimelige, gennemsigtige og ikkediskriminerende. Hver part skal fastsætte sådanne specifikke netelementer, der ønskes gjort tilgængelige på dens territorium i overensstemmelse med dens interne love og forskrifter.

UNDERAFDELING 6

FINANSIELLE TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 8.41

Anvendelsesområde og definitioner

1. I denne underafdeling fastlægges principperne for den reguleringsmæssige ramme for alle finansielle tjenesteydelser, der liberaliseres i medfør af afdeling B (liberalisering af investeringer), C (grænseoverskridende levering af tjenesteydelser) og D (fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed).
2. Med henblik på denne underafdeling forstås ved:
 - a) "finansiell tjenesteydelse": enhver tjenesteydelse af finansiell art, der tilbydes af en finansiell tjenesteyder fra/i en part, finansielle tjenesteydelser omfatter følgende aktiviteter:
 - i) forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser:
 - A) direkte forsikring (herunder coassurance):
 - 1) livsforsikring og
 - 2) skadesforsikring

- B) genforsikring og retrocession
 - C) forsikringsformidling, såsom forsikringsmægling og agentur og
 - D) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring, herunder rådgivning, aktuarbistand, risikovurdering og skadebehandling
- ii) bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring):
- A) modtagelse af indlån og andre tilbagebetalingspligtige midler fra offentligheden
 - B) långivning af alle typer, herunder forbrugslån, realkredit, factoring og finansiering af handelsmæssige transaktioner
 - C) finansiell leasing
 - D) alle betalings- og pengeoverførselstjenesteydelser, herunder kredit- og betalingskort, rejsechecks og bankveksler
 - E) garantistillelse og lånetilsagn

- F) handel for egen eller kunders regning på børsen, OTC-markedet eller på anden måde, med følgende:
- 1) pengemarkedsinstrumenter (herunder checks, veksler, indskudsbeviser)
 - 2) udenlandsk valuta
 - 3) derivater, herunder, men ikke kun, futures og optioner
 - 4) valutakurs- og renteinstrumenter, herunder produkter såsom swaps og aftaler om fremtidig rentesikring
 - 5) omsættelige værdipapirer og
 - 6) andre omsættelige papirer og finansielle aktiver, herunder guldbarrer
- G) deltagelse i emissioner af enhver art af værdipapirer, herunder emissionsgaranti og placering som agent (såvel offentligt som privat) og levering af tjenesteydelser i tilknytning til sådanne emissioner
- H) lånformidling (money broking)

- I) forvaltning af aktiver såsom likviditets- og porteføljeforvaltning, alle former for kollektiv investeringspleje, administration af pensionsfonde, forvaring og forvaltning af betroede midler
 - J) afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, derivater og andre omsætningspapirer
 - K) tilvejebringelse og videregivelse af finansielle oplysninger samt finansiell databehandling og relateret programmel fra leverandører af andre finansielle tjenesteydelser og
 - L) rådgivning, formidling og andre finansielle hjælpetjenesteydelser i forbindelse med de under stk. 2, litra a), nr. ii), litra A)-K) nævnte aktiviteter, herunder kreditoplysning og -analyse, undersøgelser og rådgivning i tilknytning til investeringer og porteføljer, rådgivning om opkøb og selskabsomstrukturering og -strategi
- b) "finansiell tjenesteyder": enhver fysisk eller juridisk person i en part, der søger at levere eller leverer finansielle tjenesteydelser, men omfatter ikke offentlige enheder
- c) "ny finansiell tjenesteydelse": en tjenesteydelse af finansiell art, herunder tjenesteydelser vedrørende eksisterende og nye produkter eller den måde, hvorpå produktet leveres, som ikke leveres af nogen finansiell tjenesteyder på en parts territorium, men som leveres på den anden parts territorium

d) "offentlig enhed":

- i) en statslig enhed, en centralbank eller en monetær myndighed i en part, eller en enhed ejet eller kontrolleret af en part, der hovedsagelig udøver statslige funktioner eller aktiviteter med statsligt formål, men herunder ikke en enhed, der hovedsagelig beskæftiger sig med at levere finansielle tjenesteydelser på kommercielle vilkår, eller
- ii) en privat enhed, som udfører funktioner, der normalt udføres af en centralbank eller en monetær myndighed, når den udfører disse funktioner

og

- e) "selvregulerende organisation": ethvert ikkestatsligt organ, herunder værdipapir- eller terminsbørser eller -markeder, clearingsagentur eller en anden organisation eller sammenslutning, der i kraft af sin statut eller ved delegation fra centrale, regionale eller lokale myndigheder regulerer eller fører tilsyn med finansielle tjenesteydere, alt efter hvad der finder anvendelse.

ARTIKEL 8.42

Tilsynsklausul

1. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at det forhindrer en part i at træffe eller opretholde foranstaltninger af forsigtighedshensyn, såsom foranstaltninger til:
 - a) beskyttelse af investorer, indskydere, forsikringstagere eller personer, over for hvem en finansiell tjenesteyder har en tillidsforpligtelse, eller
 - b) sikring af en parts finansielle systems integritet og stabilitet.
2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger må ikke udgøre en større byrde end nødvendigt for at nå deres tilsigtede mål.
3. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at det stiller krav til en part om at videregive oplysninger om individuelle forbrugeres forhold og regnskaber eller andre fortrolige eller retsbeskyttede oplysninger, som er i offentlige organers besiddelse.

4. Hver part skal tilstræbe at sikre, at internationalt anerkendte standarder for regulering og tilsyn med finansielle tjenesteydelser og for bekæmpelse af skattesvig og -unddragelse gennemføres og anvendes på dens territorium. Sådanne internationalt anerkendte standarder er bl.a. Baselkomitéens hovedprincipper for effektivt banktilsyn (*Core Principle for Effective Banking Supervision*), Den Internationale Forsikringstilsynsorganisations hovedprincipper for forsikring og metodologi (*Insurance Core Principles and Methodology*), Den Internationale Børstilsynsorganisations mål og principper for regulering af værdipapirer (*Objectives and Principles of Securities Regulation*), OECD's aftale om udveksling af oplysninger i skattesager (*Agreement on Exchange of Information on Tax Matters*), G20-landenes erklæring om gennemsigtighed og udveksling af oplysninger til skatteformål (*Statement on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes*) og Den Finansielle Aktionsgruppes 40 anbefalinger vedrørende hvidvaskning af penge og 9 særlige anbefalinger vedrørende finansiering af terrorisme (*Forty Recommendations on Money Laundering and the Nine Special recommendations on Terrorist Financing*).
5. Parterne noterer sig de ti hovedprincipper for udveksling af oplysninger (*Ten Key Principles for Information Exchange*), som er udstedt af G7-landenes finansministre.
6. En part kan kræve registrering eller godkendelse af grænseoverskridende finansielle tjenesteydere fra den anden part og af finansielle instrumenter, uden at dette dog udelukker andre former for tilsyn med grænseoverskridende handel med finansielle tjenesteydelser.

ARTIKEL 8.43

Gennemsigtig regulering

Hver part skal stille deres krav vedrørende indgivelse af ansøgninger vedrørende levering af finansielle tjenesteydelser til rådighed for interesserede personer.

Den berørte part skal efter anmodning fra en ansøger give ansøgeren meddelelse om ansøgningens status. Har den berørte part brug for yderligere oplysninger fra ansøgeren, skal den uden unødigt ophold give ansøgeren meddelelse herom.

ARTIKEL 8.44

Nye finansielle tjenesteydelser

Hver part skal tillade finansielle tjenesteydere fra den anden part at levere enhver ny finansiell tjenesteydelse, som førstnævnte part ville tillade dens egne finansielle tjenesteydere at levere under tilsvarende omstændigheder i henhold til dens interne lovgivning, forudsat at indførelsen af den nye finansielle tjenesteydelse ikke kræver ny lovgivning eller ændring af eksisterende lovgivning. En part kan bestemme den institutionelle og retlige form, gennem hvilken tjenesteydelsen kan leveres, og kan kræve, at der skal indhentes tilladelse til levering af tjenesteydelsen. Når en sådan tilladelse kræves, skal der træffes en afgørelse inden for en rimelig frist, og tilladelsen kan kun afslås af tilsynsmæssige årsager.

ARTIKEL 8.45

Databehandling

1. Hver part skal indføre eller opretholde passende foranstaltninger til beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger, herunder personlige registre og konti.
2. Hver part skal senest to år efter datoen for denne aftales ikrafttræden tillade, at finansielle tjenesteydere¹ fra den anden part overfører oplysninger i elektronisk eller andet format til og fra dens territorium med henblik på databehandling, når denne er påkrævet som led i den normale forretningsgang hos de pågældende finansielle tjenesteydere.
3. Intet i denne artikel begrænser en parts ret til at beskytte personoplysninger og privatlivets fred, så længe denne ret ikke benyttes til at omgå denne aftales bestemmelser.

¹ Det præciseres for så vidt angår Vietnam, at ingen fysisk person i henhold til Vietnams egne love og forskrifter gældende på datoen for denne aftales ikrafttræden må overføre data.

ARTIKEL 8.46

Specifikke undtagelser

1. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det forhindrer en part, herunder dens offentlige enheder, i udelukkende på dens territorium at udøve aktiviteter eller levere tjenesteydelser, der er del af en offentlig pensionsplan eller et lovbestemt socialt sikringssystem, undtagen hvor disse aktiviteter i henhold til partens interne love og forskrifter må udøves af finansielle tjenesteydere i konkurrence med offentlige enheder eller private institutioner.
2. Intet i denne aftale finder anvendelse på aktiviteter, der udøves af en centralbank eller monetær myndighed eller nogen anden offentlig enhed som led i penge- eller valutapolitikker, jf. dog afdeling B (liberalisering af investeringer), der er omfattet af stk. 3.
3. Intet i afdeling B (liberalisering af investeringer) finder anvendelse på ikkediskriminerende alment gældende foranstaltninger, der træffes af en offentlig enhed som led i penge- eller valutapolitik.
4. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det forhindrer en part, herunder dens offentlige enheder, i udelukkende på dens territorium at udøve aktiviteter eller levere tjenesteydelser på vegne af parten eller dens offentlige enheder, med partens eller dens offentlige enheders garanti eller for partens eller dens offentlige enheders finansielle ressourcer, undtagen når disse aktiviteter i henhold til partens interne love og forskrifter må udøves af finansielle tjenesteydere i konkurrence med offentlige enheder eller private institutioner.

5. Det præciseres, at parterne er enige om, at stk. 1 og 4 ikke skal fortolkes således, at det giver parterne mulighed for, uden at beskytte de berørte investorers eller investeringers interesser, at anvende de foranstaltninger, der er omhandlet i disse stykker, når de deri nævnte aktiviteter eller tjenesteydelser er blevet liberaliseret eller kan udføres, som fastsat i partens interne love og forskrifter, af finansielle tjenesteydere i konkurrence med offentlige enheder eller private institutioner.

ARTIKEL 8.47

Selvregulerende organisationer

Hvis en part kræver, at finansielle tjenesteydere fra den anden part skal være medlemmer af, deltage i eller have adgang til en selvregulerende organisation for at kunne levere finansielle tjenesteydelser på eller til førstnævnte parts territorium, skal den sikre, at forpligtelserne i artikel 8.5 (national behandling), 8.6 (mestbegunstigelsesbehandling) og 8.11 (national behandling) overholdes.

ARTIKEL 8.48

Clearing- og betalingssystemer

Hver part skal på de vilkår og betingelser for national behandling, der er omhandlet i artikel 8.5 (national behandling) og 8.11 (national behandling), indrømme finansielle tjenesteydere fra den anden part, som er etableret på dens territorium, adgang til betalings- og clearingsystemer, der drives af offentlige enheder, samt til offentlige finansierings- og genfinansieringsfaciliteter, der er til rådighed som led i den normale forretningsgang. Denne artikel giver ikke adgang til en parts långivning i sidste instans.

UNDERAFDELING 7

INTERNATIONALE SØTRANSPORTTJENESTEYDELSER

ARTIKEL 8.49

Anvendelsesområde, definitioner og principper

1. I denne underafdeling fastlægges principperne for liberalisering af internationale søtransporttjenester i medfør af afdeling B (liberalisering af investeringer), C (grænseoverskridende levering af tjenesteydelser) og D (fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed).

2. Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

- a) "tjenesteydelser vedrørende containerterminaler og oplagring": aktiviteter, der består i at oplagre containere, såvel i havne som inde i landet, med henblik på at fylde eller tømme dem, reparere dem og gøre dem klar til afskibning
- b) "tjenesteydelser inden for toldbehandling", eller alternativt "toldassistance": aktiviteter, der består i på en anden parts vegne at gennemføre toldformaliteter vedrørende import, eksport eller transport af gods, uanset om denne tjenesteydelse er tjenesteyderens hovedaktivitet eller et almindeligt supplement til denne hovedaktivitet
- c) "feedertjenesteydelser": forudgående og efterfølgende transport ad søvejen mellem havne beliggende på en parts territorium, af international fragt, navnlig i containere, på vej til en destination uden for den pågældende parts territorium
- d) "speditørtjenesteydelser": aktiviteter, der består i at tilrettelægge og kontrollere forsendelsesoperationer på rederiers vegne ved at erhverve transportydelser og tilknyttede tjenesteydelser, udarbejde dokumentation og tilvejebringe forretningsoplysninger
- e) "international godstransport": transport af gods mellem en havn i den ene part og en havn i den anden part eller et tredjeland eller mellem en havn i en EU-medlemsstat og en havn i en anden EU-medlemsstat

- f) "internationale søtransporttjenesteydelser": transport af passagerer eller gods med søgående skibe mellem en havn i en part og en havn i den anden part eller et tredjeland, herunder direkte kontraktindgåelse med leverandører af andre transporttjenesteydelser med henblik på at dække multimodal transport i henhold til et gennemgående transportdokument, men ikke omfattende retten til levering af sådanne andre transporttjenesteydelser
- g) "hjelptjenesteydelser inden for søtransport": håndtering af søgods, tjenesteydelser inden for toldbehandling, tjenesteydelser vedrørende containerterminaler og oplagring, skibsagenturvirkomhed og speditørtjenesteydelser inden for søtransport
- h) "håndtering af søgods": aktiviteter, der udføres af stevedorevirkomheder, herunder terminaloperatører, men ikke direkte havnearbejderes aktiviteter som sådan, når disse arbejdere er organiseret uafhængigt af stevedorevirkomheder eller terminaloperatørvirkomheder; disse aktiviteter omfatter tilrettelæggelse af og tilsyn med:
 - i) lastning eller losning af gods til eller fra et skib
 - ii) surring eller afsurring af gods og
 - iii) modtagelse eller levering og opbevaring af gods inden afsendelse eller efter losningog
- i) "multimodal transport": transport af gods, hvortil der anvendes mere end én transportform, herunder et internationalt søled, i henhold til et gennemgående transportdokument.

3. Følgende principper skal i betragtning af de eksisterende liberaliseringsniveauer mellem parterne inden for international søtransport finde anvendelse:

- a) parterne skal effektivt anvende princippet om uhindret adgang til de internationale markeder for søtransport og erhverv på et kommercielt og ikkediskriminerende grundlag
- b) hver part skal indrømme skibe, der fører den anden parts flag, eller som drives af tjenesteydere fra den anden part, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer dens egne skibe, bl.a. hvad angår adgang til havne, brug af infrastruktur og brug af hjælpetjenesteydelser inden for søtransport samt dermed forbundne gebyrer og afgifter, toldfaciliteter og tildeling af liggeplads og laste- og lossefaciliteter
- c) hver part skal tillade leverandører af internationale søtransporttjenester fra den anden part at have en virksomhed på dens territorium på vilkår for oprettelse og drift, som er i overensstemmelse med de betingelser, der er anført i dens liste over specifikke forpligtelser
- d) parterne skal hver især på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser stille følgende tjenesteydelser til rådighed for den anden parts leverandører af internationale søtransportydelser i havne: lodsning, slæbe- og bugserassistance, proviantering, brændstof- og vandforsyning, affaldsindsamling og deponering af ballastaffald, skibsinspektørtjenester, navigationsassistance, nødreparationsfaciliteter, ankerplads, liggeplads og liggepladsfaciliteter og kystbaserede operationelle tjenester, der er af betydning for skibsfarten, herunder kommunikation, vand- og elektricitetsforsyning

- e) Unionen skal med forbehold af tilladelse fra dens kompetente myndigheder tillade leverandører af internationale søtransporttjenesteydelser fra Vietnam at omrokere ejede eller lejede tomme containere, der ikke transporteres som gods mod betaling og transporteres til brug ved håndtering af gods i udenrigshandelen, mellem havne i en EU-medlemsstat
- f) Vietnam skal med forbehold af tilladelse fra dets kompetente myndigheder¹ tillade leverandører af internationale søtransporttjenesteydelser fra Unionen eller dens medlemsstater at omrokere ejede eller lejede tomme containere, der ikke transporteres som gods mod betaling og transporteres til brug ved håndtering af gods i udenrigshandelen, mellem Quy Nhon havn og Cai Mep-Thi Vai havn. Vietnam skal efter fem år fra datoen for denne aftales ikrafttræden tillade leverandører af internationale søtransporttjenesteydelser fra Unionen eller dens medlemsstater at omrokere ejede eller lejede tomme containere, der ikke transporteres som gods mod betaling og transporteres til brug ved håndtering af gods i udenrigshandelen, mellem dets nationale havne med betingelsen om, at de skibe, der forsynes (dvs. moderskibe), bør anløbe havne i Vietnam

¹ Det præciseres, at en tilladelse er en administrativ procedure, der skal sikre, at alle relevante krav er opfyldt. Tilladelsen udstedes, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at betingelserne for tilladelsen er opfyldt. Tilladelsen skal ikke fungere som en skjult begrænsning af leveringen af tjenesteydelser.

- g) Unionen skal med forbehold af tilladelse fra dens kompetente myndigheder tillade leverandører af internationale søtransportydelser fra Vietnam at levere feederservice mellem deres nationale havne
 - h) Vietnam skal med forbehold af tilladelse fra dets kompetente myndigheder¹ tillade leverandører af internationale søtransportydelser fra Unionen eller dens medlemsstater at levere feederservice mellem Quy Nhon havn og Cai Mep-Thi Vai havn for deres egne fartøjer med betingelsen om, at de skibe, der forsynes (dvs. moderfartøjer), bør anløbe Cai Mep-Thi Vai havn.
4. Ved anvendelsen af principperne som omhandlet i stk. 3, litra a) og b), skal parterne:
- a) ikke indføre lastfordelingsaftaler i fremtidige aftaler med tredjelande om søtransporttjenester, herunder transport af tør og flydende bulk og linjefart, og inden for en rimelig frist ophæve sådanne lastfordelingsaftaler, som måtte findes i tidligere aftaler, og
 - b) fra og med denne aftales ikrafttræden afholde sig fra at indføre eller anvende ensidige foranstaltninger eller administrative, tekniske og andre hindringer, som kan udgøre en skjult begrænsning eller have diskriminerende virkninger for den frie levering af tjenesteydelser inden for international søtransport.

¹ Det præciseres, at en tilladelse er en administrativ procedure, der skal sikre, at alle relevante krav er opfyldt. Tilladelsen udstedes, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at betingelserne for tilladelsen er opfyldt. Tilladelsen skal ikke fungere som en skjult begrænsning af leveringen af tjenesteydelser.

AFDELING F

ELEKTRONISK HANDEL

ARTIKEL 8.50

Mål og principper

Parterne, der erkender, at elektronisk handel øger handelsmulighederne i mange sektorer, skal fremme udviklingen af deres indbyrdes elektroniske handel, særlig ved at samarbejde om de spørgsmål om elektronisk handel, som måtte opstå i forbindelse med dette kapitel.

ARTIKEL 8.51

Told

Parterne skal ikke indføre told på elektroniske overførsler.

ARTIKEL 8.52

Reguleringssamarbejde vedrørende elektronisk handel

1. Parterne skal opretholde en dialog om reguleringsspørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med elektronisk handel, og bl.a. behandle følgende emner:

- a) anerkendelse af certifikater til elektroniske signaturer, der udstedes til offentligheden, og fremme af grænseoverskridende certificeringstjenester
- b) formidlende tjenesteyderes ansvar med hensyn til videreformidling eller oplagring af oplysninger
- c) behandling af uopfordret elektronisk kommerciel kommunikation
- d) forbrugerbeskyttelse i forbindelse med elektronisk handel og
- e) alle andre emner af relevans for udviklingen af elektronisk handel.

2. Denne dialog kan foregå ved udveksling af oplysninger om parternes respektive love og forskrifter om de i stk. 1 omhandlede spørgsmål samt om gennemførelsen af sådanne love og forskrifter.

AFDELING G

UNDTAGELSER

ARTIKEL 8.53

Generelle undtagelser

Med det forbehold, at sådanne foranstaltninger ikke må anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af etablering eller drift af en virksomhed eller grænseoverskridende levering af tjenesteydelser, må intet i dette kapitel fortolkes således, at det forhindrer en part i at indføre eller håndhæve foranstaltninger:

- a) som er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed eller den offentlige sædelighed eller til opretholdelse af den offentlige orden
- b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planter liv eller sundhed
- c) som vedrører bevarelsen af udtømmelige naturressourcer, såfremt sådanne foranstaltninger anvendes i forbindelse med begrænsninger af interne investorer eller for interne levering eller forbrug af tjenesteydelser
- d) som er nødvendige til beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi

- e) som er nødvendige for at sikre overholdelse af love eller forskrifter, der ikke er uforenelige med bestemmelserne i dette kapitel, herunder bestemmelser om:
 - i) forebyggelse af vildledende og svigagtig praksis eller følgerne af misligholdelse af kontrakter
 - ii) beskyttelse af enkeltpersoners privatliv i forbindelse med behandling og videregivelse af personoplysninger og beskyttelse af fortroligheden af personlige registre og konti eller
 - iii) sikkerhed
- eller

- f) som er uforenelige med artikel 8.5 (national behandling), stk. 1 eller 2, eller artikel 8.11 (national behandling), stk. 1, forudsat at forskellen i behandling har til formål at sikre en effektiv eller retfærdig pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter, der vedrører den anden parts økonomiske aktiviteter, investorer eller tjenesteydere¹.

¹ Foranstaltninger, der har til formål at sikre en retfærdig eller effektiv pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter, omfatter foranstaltninger, der træffes af en part i henhold til dens skattesystem, og som:

- i) finder anvendelse på ikke-residente investorer og tjenesteydere i erkendelse af, at ikke-residentens skattepligt fastslås efter det beskatningsgrundlag, der stammer fra eller er beliggende på partens territorium
- ii) finder anvendelse på ikke-residente for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter på partens territorium
- iii) finder anvendelse på ikke-residente eller residente for at forhindre skattesvig og -unddragelse, herunder fuldbyrdelsesforanstaltninger
- iv) finder anvendelse på forbrugere af tjenesteydelser, der leveres i eller fra den anden parts territorium, for at sikre pålæggelse eller opkrævning af skatter hos sådanne forbrugere fra kilder på partens territorium
- v) sonderer mellem investorer og tjenesteydere, der er skattepligtige af globale skattegrundlag, og andre investorer og tjenesteydere i erkendelse af forskellen mellem dem med hensyn til beskatningsgrundlagets karakter eller
- vi) fastslår, tildeler eller fordeler indkomst, fortjeneste, gevinst, tab, fradrag eller kredit for residente personer eller filialer eller mellem forbundne personer eller filialer af samme person med henblik på at sikre partens skattegrundlag.

Skattemæssige udtryk eller begreber i litra f) og i denne fodnote skal fortolkes i overensstemmelse med skattemæssige definitioner og begreber eller ækvivalente eller lignende definitioner og begreber i de interne love og forskrifter i den part, der træffer foranstaltningen.

AFDELING H

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 8.54

Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud

1. Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud, der nedsættes ved artikel 17.2 (specialudvalg), består af repræsentanter for parterne.
2. Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud skal have ansvaret for gennemførelsen af dette kapitel. Det skal til dette formål overvåge og regelmæssigt gennemgå parternes gennemførelse af og behandle ethvert spørgsmål vedrørende dette kapitel, som forelægges af en part.
3. Ansvaret for kapitel 9 (offentlige udbud) er fastsat i artikel 9.23 (Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud).

KAPITEL 9

OFFENTLIGE UDBUD

ARTIKEL 9.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås der ved:

- a) "kommercielle varer eller tjenesteydelser": varer eller tjenesteydelser af en type, der generelt sælges eller udbydes til salg på det kommercielle marked til, og som sædvanligvis købes af, ikkestatslige købere til ikkestatslig brug
- b) "bygge- og anlægstjenesteydelser": en tjenesteydelse med det formål ved et hvilket som helst middel at udføre et bygge- eller anlægsarbejde baseret på hovedgruppe 51 i FN's foreløbige centrale produktklassifikation ("CPC")
- c) "elektronisk auktion": en iterativ proces, der involverer brug af elektroniske midler, således at leverandører kan fremlægge enten nye priser eller nye værdier for kvantificerbare, ikkeprismæssige elementer i tilbuddet i tilknytning til evalueringskriterier eller begge dele, og som fører til prioritering eller omprioritering af tilbuddene

- d) "offentlige udbud": den proces, hvorved en ordregivende enhed som defineret i litra l) opnår anvendelse af eller anskaffer varer eller tjenesteydelser, eller en kombination af disse, til offentlig anvendelse og ikke med henblik på kommercielt salg eller videresalg eller til brug i forbindelse med produktion eller levering af varer og tjenesteydelser til kommerciel salg eller videresalg
- e) "skriftligt" eller "skriftlig": ethvert udtryk i ord eller tal, der kan læses, gengives og senere videreformidles, og kan omfatte elektronisk fremsendte og lagrede oplysninger
- f) "udbud med forhandling" (underhåndsftale): en udbudsprocedure, hvorved den ordregivende enhed kontakter en eller flere leverandører efter eget valg
- g) "foranstaltning": enhver lov, forskrift, administrativ vejledning eller praksis eller en ordregivende enheds handlinger i forbindelse med de omfattede udbud
- h) "leverandørliste": en liste over leverandører, som en ordregivende enhed har fastslået opfylder betingelserne for optagelse på den pågældende liste, og som den ordregivende enhed agter at anvende mere end en gang
- i) "bekendtgørelse om påtænkt udbud": en meddelelse offentliggjort af en ordregivende enhed, som opfordrer interesserede leverandører til at indsende en anmodning om deltagelse, et tilbud eller begge dele

- j) "kompensationskøb": betingelser eller tiltag, der fremmer lokal udvikling eller forbedrer en parts betalingsbalancesituation, såsom anvendelse af internt indhold eller interne leverandører, tildeling af licens for eller overførsel af teknologi, investeringer, modkøb eller lignende handlinger eller betingelser
- k) "åbent udbud": en udbudsprocedure, hvorved allerede interesserede leverandører kan afgive tilbud
- l) "ordregivende enhed": en enhed som anført i hver parts bilag til dette kapitel
- m) "offentliggøre": at udbrede oplysninger i papirform eller ad elektronisk vej, og som distribueres bredt og er let tilgængelig for den brede offentlighed
- n) "kvalificeret leverandør": en leverandør, som en ordregivende enhed anerkender opfylder betingelserne for deltagelse
- o) "begrænset udbud": en udbudsprocedure, hvor den ordregivende enhed kun opfordrer kvalificerede leverandører til at afgive tilbud
- p) "tjenesteydelser": omfatter også bygge- og anlægsarbejder, medmindre andet er angivet
- q) "leverandør": en person eller gruppe af personer, der leverer eller kan levere varer eller tjenesteydelser til en ordregivende enhed og

- r) "teknisk specifikation": et krav i udbuddet:
 - a) som fastsætter karakteristikaene for:
 - i) de varer, der skal indkøbes, herunder kvalitet, præstation, sikkerhed og dimensioner, eller processerne eller metoderne for produktionen heraf eller
 - ii) de tjenesteydelser, der skal indkøbes, herunder kvalitet, præstation og sikkerhed, eller processerne eller metoderne for leveringen heraf
 - eller
 - b) som vedrører kravene til terminologi, symboler, emballering, mærkning eller etikettering, som en vare eller tjenesteydelse skal opfylde.

ARTIKEL 9.2

Anvendelsesområde og dækning

1. Dette kapitel finder anvendelse på enhver foranstaltning vedrørende omfattede udbud, uanset om de gennemføres helt eller delvis ved brug af elektroniske midler.

2. Med henblik på dette kapitel skal der ved "omfattede udbud" forstås offentlige udbud:
 - a) af varer, tjenesteydelser eller alle kombinationer heraf, som er opført i bilag 9-A (dækning af offentlige udbud for Unionen) og 9-B (dækning af offentlige udbud for Vietnam)
 - b) foretaget på basis af enhver form for kontrakt, herunder køb, leasing og leje med eller uden forkøbsret
 - c) hvis værdi som anslået i henhold til stk. 6 og 7 er lig med eller overstiger den relevante tærskelværdi, der er specificeret i hver parts bilag til dette kapitel på tidspunktet for offentliggørelsen af en bekendtgørelse i henhold til artikel 9.6 (bekendtgørelser), og
 - d) som ikke på anden vis er udelukket fra at være omfattet i henhold til stk. 3 eller hver parts bilag til dette kapitel, eller ved enhver anden relevant del af denne aftale.
3. Medmindre andet er anført i hver parts bilag til dette kapitel, finder dette kapitel ikke anvendelse på:
 - a) erhvervelse eller leje af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom eller rettigheder hertil

- b) ikkekontraktbaserede aftaler eller enhver form for bistand, som en part, herunder dens ordregivende enheder, yder, herunder kooperative aftaler, tilskud, subsidier, lån, kapitalindskud, garantier, skatteincitamenter og bidrag i naturalier
- c) indkøb eller erhvervelse af finansformidler- og depottjenesteydelser, likvidations- og forvaltningstjenesteydelser for regulerede finansieringsinstitutter eller tjenesteydelser i forbindelse med salg, indfrielse og distribution af offentlig gæld, herunder lån og statsobligationer, gældsbeviser og andre værdipapirer
- d) offentlige ansættelseskontrakter og
- e) udbud, der foretages:
 - i) med særlig sigte på at yde international bistand, herunder udviklingsbistand
 - ii) i henhold til den særlige procedure for eller de særlige krav i forbindelse med en international organisation finansieret gennem internationale eller udenlandske tilskud, lån eller andre former for bistand, når den modtagende part, herunder dennes ordregivende enheder, er forpligtet til at anvende bestemte procedurer eller er underlagt særlige krav som pålagt af den internationale organisation eller andre donorer til gavn for deres udenlandske eller internationale tilskud, lån eller andre former for bistand. Hvis de pågældende procedurer eller krav i forbindelse med den internationale organisation eller donor ikke begrænser leverandørers deltagelse, skal udbuddet være omfattet af artikel 9.4 (generelle principper), stk. 1 og 2, eller

- iii) i henhold til den særlige procedure eller de særlige krav i forbindelse med en international aftale vedrørende udstationering af tropper eller vedrørende signatarlandenes fælles gennemførelse af et projekt.

4. I bilag 9-A (dækning af offentlige udbud i Unionen) og bilag 9-B (dækning af offentlige udbud i Vietnam) angives følgende oplysninger i afdelingerne for hver part:

- a) i afdeling A de centrale statslige enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel
- b) i afdeling B de decentrale statslige enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel
- c) i afdeling C andre enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel
- d) i afdeling D de varer, der er omfattet af dette kapitel
- e) i afdeling E de tjenesteydelser, der er omfattet af dette kapitel, dog ikke tjenesteydelser inden for bygge- og anlægssektoren
- f) i afdeling F den bygge- og anlægsvirksomhed, der er omfattet af dette kapitel
- g) i afdeling G generelle bemærkninger og
- h) i afdeling H midlerne til offentliggørelse af oplysninger om offentlige udbud.

5. Overgangsforanstaltninger for anvendelsen af dette kapitel findes i afdeling I (overgangsforanstaltninger) i bilag 9-B (dækning af offentlige udbud i Vietnam).
6. Hvis en parts interne lovgivning tillader, at et omfattende udbud på den ordregivende enheds vegne gennemføres af andre enheder eller personer, hvis udbud ikke er omfattet for de pågældende varer og tjenesteydelser, finder bestemmelserne i dette kapitel tilsvarende anvendelse.

Værdiansættelse

7. Ved vurderingen af værdien af et udbud med henblik på at afgøre, om der er tale om et omfattende udbud, skal den ordregivende enhed:
- a) ikke opdele udbuddet i særskilte udbud eller vælge eller anvende en særlig beregningsmetode til at vurdere et udbuds værdi med henblik på helt eller delvis at udelukke det fra anvendelsen af dette kapitel og
 - b) inkludere den højeste anslåede samlede værdi af udbuddet over den samlede varighed, uanset om kontrakten tildeles en eller flere leverandører samtidig eller over en given periode, under hensyntagen til alle former for aflønning, herunder:
 - i) præmier, honorarer, provisioner og renter og
 - ii) den samlede værdi af eventuelle optionsklausuler.

8. For tilbagevendende kontrakter, som på grund af udbuddets individuelle krav består i at tildele mere end én kontrakt eller i at tildele kontrakter i separate dele, baseres beregningen af den højeste anslåede samlede værdi på:

- a) værdien af tilbagevendende kontrakter for samme type vare eller tjenesteydelse, som er tildelt inden for de seneste 12 måneder eller i den ordregivende enheds foregående regnskabsår, evt. justeret for at tage højde for forventede ændringer i mængden eller værdien af den vare eller tjenesteydelse, der skal leveres i de efterfølgende 12 måneder, eller
- b) den anslåede værdi af tilbagevendende kontrakter for samme type vare eller tjenesteydelse, der tildeles i de 12 måneder, der følger efter tildelingen af den oprindelige kontrakt eller den ordregivende enheds regnskabsår.

ARTIKEL 9.3

Sikkerhed og generelle undtagelser

1. Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part forhindres i at træffe foranstaltninger eller i at undlade at give oplysninger, som den anser for nødvendigt af hensyn til beskyttelsen af dens vitale sikkerhedsinteresser i forbindelse med udbud vedrørende våben, ammunition eller krigsmateriel eller udbud, der er uomgængeligt nødvendige for den nationale sikkerhed eller det nationale forsvar.

2. Med forbehold for kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der ville udgøre en skjult hindring af den internationale handel, må intet i dette kapitel fortolkes således, at det forhindrer en part i at indføre eller håndhæve foranstaltninger

- a) som er nødvendige for at beskytte den offentlige moral, orden eller sikkerhed
- b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planter liv eller sundhed
- c) som er nødvendige for at beskytte intellektuel ejendomsret eller
- d) som vedrører varer eller tjenesteydelser, der leveres eller ydes af handicappede personer, filantropiske institutioner eller non-profit-institutioner, der udfører filantropisk arbejde eller fængselsarbejde.

ARTIKEL 9.4

Generelle principper

National behandling og ikkediskrimination

1. Med hensyn til enhver foranstaltning vedrørende omfattede udbud skal hver part, herunder dens ordregivende enheder, straks og betingelsesløst indrømme varer og tjenesteydelser fra den anden part og leverandører fra den anden part, der tilbyder varer eller tjenesteydelser fra begge parter, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, parten og dens ordregivende enheder indrømmer interne varer, tjenesteydelser og leverandører.

2. En part, herunder dens ordregivende enheder, må for så vidt angår enhver foranstaltning vedrørende de omfattede udbud ikke:

- a) behandle en lokalt etableret leverandør mindre gunstigt end en anden lokalt etableret leverandør på grundlag af graden af udenlandsk tilhørsforhold eller ejerskab eller
- b) diskriminere mod en lokalt etableret leverandør på grundlag af, at de varer eller tjenesteydelser, der tilbydes af denne leverandør for et givet udbud, er varer eller tjenesteydelser fra den anden part.

Efterlevelse og gennemførelse af udbud

3. Hver part skal sikre, at dens ordregivende enheder ved gennemførelse af omfattede udbud overholder bestemmelserne i dette kapitel.

4. En ordregivende enhed skal gennemføre omfattede udbud på en åben og upartisk måde

- a) som er forenelig med dette kapitel og under anvendelse af metoder såsom åbent udbud, begrænset udbud og udbud med forhandling og
- b) som undgår interessekonflikter og forebygger korrupt adfærd i overensstemmelse med de relevante interne love og forskrifter.

5. Intet i dette kapitel skal fortolkes således, at det forhindrer en part, herunder dennes ordregivende enheder, i at udvikle nye udbudspolitikker, procedurer eller kontraktmæssige midler, forudsat at de ikke er i uforenelige med dette kapitel.

Anvendelse af elektroniske midler

6. Parterne tilstræber at gennemføre omfattede udbud på elektronisk vis. Dette omfatter offentliggørelse af udbudsoplysninger, udbudsbekendtgørelser og udbudsmateriale, modtagelse af tilbud og i givet fald anvendelse af elektroniske auktioner.

7. Ved gennemførelse af omfattede udbud på elektronisk vis skal den ordregivende enhed:

- a) sikre, at udbuddet gennemføres under anvendelse af informationsteknologisystemer og software, herunder sådanne, som vedrører autentifikation og kryptering af oplysninger, og som er alment tilgængelige og interoperable med andre alment tilgængelige informationsteknologisystemer og anden tilgængelig software og
- b) opretholde mekanismer, der sikrer integriteten af anmodninger om deltagelse og tilbud, herunder fastsættelse af tidspunktet for modtagelsen heraf og forebyggelse af uretmæssig adgang.

Oprindelsesregler

8. En part må med henblik på omfattede udbud for varer eller tjenesteydelser, der importeres fra eller leveres af den anden part, ikke anvende oprindelsesregler, som afviger fra de oprindelsesregler, som den pågældende part samtidig anvender i den normale handel ved import eller leveringer af de samme varer eller tjenesteydelser fra samme part.

Kompensationskøb

9. En part, herunder dens ordregivende enheder, må for så vidt omfattede udbud og med forbehold for det relevante bilag til dette kapitel ikke søge, tage hensyn til, pålægge eller gennemtvinge nogen form for kompensationskøb.

Foranstaltninger, som ikke specifikt vedrører udbud

10. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på:

- a) told eller andre afgifter, der pålægges ved import af varer
- b) metoden til opkrævning af sådan told og afgifter og
- c) andre importforskrifter eller -formaliteter og -foranstaltninger, der påvirker handelen med tjenesteydelser, undtagen foranstaltninger vedrørende omfattede udbud.

ARTIKEL 9.5

Oplysninger om systemet for offentlige udbud

1. Hver part skal:
 - a) straks offentliggøre enhver alment gældende foranstaltning, herunder standardaftalevilkår, der er fastsat ved lov eller forskrifter, vedrørende omfattede udbud i et officielt udpeget papirbaseret eller elektronisk medie og
 - b) så vidt muligt på anmodning fra den anden part give en forklaring herpå.
2. Afdeling H (offentliggørelse af udbudsoplysninger) i hver parts bilag til dette kapitel indeholder en liste over det papirbaserede eller elektroniske medie, gennem hvilket parten offentliggør de oplysninger, der er beskrevet i stk. 1, og de bekendtgørelser, der kræves i artikel 9.6 (bekendtgørelser), artikel 9.8 (kvalifikation af leverandører), stk. 7, og artikel 9.17 (eftertildelingsoplysninger), stk. 3.

ARTIKEL 9.6

Bekendtgørelser

Bekendtgørelse om påtænkt udbud

1. For hvert af de omfattede udbud, undtagen under de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 9.14 (begrænset udbud), skal en ordregivende enhed offentliggøre en bekendtgørelse om påtænkt udbud i det relevante papirbaserede eller elektroniske medie, der er anført i afdeling H (offentliggørelse af udbudsoplysninger) i bilagene til dette kapitel. Den bekendtgørelse, der offentliggøres i et elektronisk medium, skal være tilgængelig i det mindste indtil udløbet af den frist, der er angivet i bekendtgørelsen. Bekendtgørelserne skal:

- a) for ordregivende enheder, der er omfattet af afdeling A (centrale statslige enheder), være gratis og elektronisk tilgængelige via et enkelt adgangspunkt som fastsat i afdeling H (offentliggørelse af udbudsoplysninger) og
- b) for ordregivende enheder, der er omfattet af afdeling B (decentrale statslige enheder) eller C (andre omfattede enheder), hvis de er tilgængelige ad elektronisk vej, som minimum være tilgængelige via en enkelt elektronisk gateway, hvortil der er gratis adgang.

Parterne, herunder deres ordregivende enheder, der er omfattet af afdeling B (decentrale statslige enheder) eller C (andre omfattede enheder), opfordres til at offentliggøre deres bekendtgørelser elektronisk via et enkelt adgangspunkt.

2. Medmindre andet er bestemt i dette kapitel, skal en bekendtgørelse om påtænkt udbud indeholde følgende:

- a) den ordregivende enheds navn og adresse samt andre oplysninger, der er nødvendige for at kontakte den ordregivende enhed og indhente alle relevante dokumenter vedrørende udbuddet, herunder oplysninger om eventuelle omkostninger og betalingsvilkår
- b) en beskrivelse af udbuddet, herunder arten og mængden af varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af udbuddet, og hvis mængden ikke kendes, så den skønnede mængde
- c) for tilbagevendende kontrakter, et skøn, hvis det er muligt, over tidsplanen for offentliggørelsen af efterfølgende bekendtgørelser om påtænkt udbud
- d) når det er hensigtsmæssigt, en beskrivelse af alternative løsninger
- e) tidsfristen for levering af varer eller tjenesteydelser eller kontraktens varighed
- f) den udbudsmetode, der vil blive anvendt, og, når det er relevant, hvorvidt den indebærer forhandling eller elektronisk auktion
- g) eventuelt adressen og sidste frist for indsendelse af anmodninger om deltagelse i en udbudsprocedure
- h) adressen og sidste frist for afgivelse af tilbud

- i) det eller de sprog, hvorpå tilbuddene eller anmodningerne om deltagelse kan indgives, hvis de kan indgives på et andet sprog end den pågældende ordregivende enheds parts officielle sprog
- j) en liste over og en kort beskrivelse af eventuelle betingelser for leverandørers deltagelse, herunder, når det er relevant, ethvert krav om specifikke dokumenter eller certifikater, som leverandørerne skal fremlægge i forbindelse hermed, medmindre sådanne krav er indeholdt i det udbudsmateriale, der stilles til rådighed for alle interesserede leverandører samtidig med bekendtgørelsen om påtænkt udbud
- k) hvis en ordregivende enhed i medfør af artikel 9.8 (kvalifikation af leverandører) har til hensigt at udvælge et begrænset antal kvalificerede leverandører, der inviteres til at deltage i udbuddet, angives det, hvilke kriterier der vil blive anvendt for at udvælge disse, og eventuelle begrænsninger i antallet af leverandører, der vil kunne afgive tilbud, og
- l) en angivelse af, at udbuddet er omfattet af dette kapitel.

Bekendtgørelsesresumé

3. En ordregivende enhed skal for hvert påtænkt udbud offentliggøre et bekendtgørelsesresumé på engelsk, som er gratis tilgængelig via et elektronisk medie som angivet i afdeling H (offentliggørelse af udbudsoplysninger) på samme tid som bekendtgørelsen om det påtænkte udbud. Bekendtgørelsesresuméet skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) udbuddets genstand

- b) sidste frist for afgivelse af tilbud eller en eventuel sidste frist for at indgive anmodninger om deltagelse i et offentligt udbud eller optagelse på en leverandørliste og
- c) den adresse, hvorfra der kan anmodes om dokumenter vedrørende udbuddet.

4. Unionen skal yde teknisk og finansiell bistand til Vietnam med henblik på at udvikle, oprette og vedligeholde et automatisk system til oversættelse og offentliggørelse af bekendtgørelsesresuméer på engelsk. Dette samarbejde er omfattet af artikel 9.21 (samarbejde) i dette kapitel. Anvendelsen af dette stykke er betinget af gennemførelsen af initiativet vedrørende teknisk og finansiell bistand til udvikling, oprettelse og vedligeholdelse af et automatisk system til oversættelse og offentliggørelse af bekendtgørelsesresuméer på engelsk i Vietnam.

Bekendtgørelse om påtænkt udbud

5. Ordregivende enheder opfordres til så tidligt som muligt i hvert regnskabsår at offentliggøre en bekendtgørelse om deres fremtidige udbudsplaner (herefter benævnt "bekendtgørelse om planlagte udbud"), der skal omfatte genstanden for udbuddet og den planlagte dato for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud.

6. En ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B (decentrale statslige enheder) eller C (andre statslige enheder), kan anvende en bekendtgørelse om planlagte udbud i stedet for en bekendtgørelse om påtænkt udbud, forudsat at bekendtgørelsen om planlagte udbud indeholder så mange af de i stk. 2 omhandlede oplysninger, som er tilgængelige for den ordregivende enhed, og en bemærkning om, at interesserede leverandører skal give udtryk for deres interesse i udbuddet over for den ordregivende enhed.

ARTIKEL 9.7

Betingelser for deltagelse

1. En ordregivende enhed skal begrænse betingelserne for deltagelse i et omfattet udbud til de betingelser, der er væsentlige for at sikre, at en leverandør har juridisk og finansiell kapacitet samt de kommercielle og tekniske evner til at påtage sig det pågældende udbud.
2. Ved fastlæggelsen af betingelserne for deltagelse:
 - a) skal en ordregivende enhed ikke stille som betingelse, at en leverandør for at kunne deltage i et udbud tidligere skal have fået tildelt en eller flere kontrakter af en ordregivende enhed fra en bestemt part, eller at leverandøren har tidligere arbejds erfaringer på den pågældende parts territorium
 - b) kan en ordregivende enhed kræve relevante forudgående erfaringer, som er væsentlige for at opfylde kravene i udbuddet.

3. Ved vurderingen af, om en leverandør opfylder betingelserne for deltagelse skal en ordregivende enhed:

- a) evaluere leverandørens finansielle kapacitet og kommercielle og tekniske evner på grundlag af dennes forretningsaktiviteter både inden for og uden for territoriet for den part, hvor den ordregivende enhed er etableret og
- b) basere sin evaluering udelukkende på de betingelser, som den ordregivende enhed på forhånd har specificeret i bekendtgørelser eller udbudsmateriale.

4. Hvis der foreligger dokumentation herfor, kan en part, herunder dens ordregivende enheder, udelukke en leverandør på grund af f.eks.

- a) konkurs
- b) falske erklæringer
- c) betydelige eller vedvarende mangler i forhold væsentlige krav eller forpligtelser i forbindelse med en eller flere tidligere kontrakter
- d) endelige domme afsagt af en retlig instans for alvorlige forbrydelser eller andre alvorlige lovovertrædelser
- e) dokumentation for alvorlige forsømmelser i forbindelse med udøvelsen af deres erhverv eller
- f) manglende indbetaling af skatter.

ARTIKEL 9.8

Kvalifikation af leverandører

Registreringssystemer og kvalifikationsprocedurer

1. En part kan anvende et leverandørregistreringssystem, hvor interesserede leverandører skal lade sig registrere og afgive visse oplysninger.
2. Hver part skal sikre:
 - a) at dens ordregivende enheder tilstræber at mindske forskellene mellem deres kvalifikationsprocedurer og
 - b) at dens ordregivende enheder, såfremt de anvender registreringssystemer, tilstræber at mindske forskellene mellem deres registreringssystemer.
3. En part må ikke:
 - a) indføre eller anvende registreringssystemer eller kvalifikationsprocedurer med det formål eller den virkning at skabe unødvendige hindringer for den anden parts leverandørers deltagelse i dens udbud eller

- b) anvende et registreringssystem eller en kvalifikationsprocedure til at forhindre eller udsætte optagelsen af leverandører fra den anden part på en leverandørliste eller til at forhindre, at sådanne leverandører tages i betragtning i forbindelse med et bestemt udbud.

Begrænset udbud

- 4. En ordregivende enhed, der har til hensigt at anvende begrænset udbud, skal:
 - a) i bekendtgørelsen om påtænkt udbud medtage mindst de oplysninger, der er angivet i artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 2, litra a), b), f), g), j), k) og l), og opfordre leverandørerne til at indgive en anmodning om deltagelse og
 - b) ved begyndelsen af fristen for afgivelse af tilbud formidle mindst de oplysninger, der er angivet i artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 2, litra c), d), e), h) og i), til de kvalificerede leverandører, som informeres som anført i artikel 9.12 (frister), stk. 3, litra b).
- 5. Den ordregivende enhed:
 - a) skal offentliggøre bekendtgørelsen i tilstrækkelig god tid inden udbuddet for at give interesserede leverandører mulighed for at anmode om at deltage i udbuddet og

- b) skal give alle kvalificerede leverandører mulighed for at give tilbud, medmindre den ordregivende enhed i bekendtgørelsen om påtænkt udbud har angivet en begrænsning i antallet af leverandører, der vil have mulighed for at afgive tilbud, og kriterierne for udvælgelse af dette begrænsede antal leverandører.
6. Er udbudsmaterialet ikke gjort offentligt tilgængeligt fra datoen for offentliggørelsen af den i stk. 4 omhandlede bekendtgørelse, skal den ordregivende enhed sikre, at de pågældende dokumenter gøres tilgængelige samtidigt for alle kvalificerede leverandører, der er udvalgt i overensstemmelse med stk. 5.

Leverandørliste

7. En ordregivende enhed kan føre en leverandørliste, forudsat at en bekendtgørelse, hvormed interesserede leverandører opfordres til at anmode om optagelse på listen

- a) offentliggøres en gang om året og
- b) kontinuerligt er tilgængelig, hvis den offentliggøres elektronisk

på det relevante medium som anført i afdeling H (offentliggørelse af udbudsoplysninger) i bilagene til dette kapitel.

8. Den i stk. 7 omhandlede bekendtgørelse skal indeholde:

- a) en beskrivelse af de varer eller tjenesteydelser eller kategorier heraf, for hvilke listen eventuelt vil blive anvendt

- b) de betingelser for deltagelse, som leverandørerne skal opfylde for at blive optaget på listen, og de metoder, den ordregivende enhed vil anvende for at kontrollere, om en leverandør opfylder de pågældende betingelser
- c) den ordregivende enheds navn og adresse samt andre oplysninger, der er nødvendige for at kontakte den ordregivende enhed og indhente al relevant dokumentation vedrørende listen
- d) listens gyldighedsperiode og den metode, hvorved den vil blive fornyet eller bragt til ophør, eller, hvis gyldighedsperioden ikke er angivet, den metode, hvorved der vil blive givet meddelelse om, at anvendelsen af listen er bragt til ophør, og
- e) en angivelse af, at listen kan blive anvendt ved udbud, der er omfattet af dette kapitel.

9. Hvis en leverandørliste er gyldig i tre år eller mindre, kan en ordregivende enhed uanset stk. 7 nøjes med kun at offentliggøre den i stk. 7 omhandlede bekendtgørelse én gang i begyndelsen af listens gyldighedsperiode, forudsat:

- a) at det i bekendtgørelsen anføres, hvor lang tid listen er gyldig, og at der ikke vil blive offentliggjort yderligere bekendtgørelser og
- b) at meddelelsen offentliggøres på elektroniske vis og er kontinuerligt tilgængelig i hele gyldighedsperioden.

10. En ordregivende enhed skal give alle leverandører, der er optaget på en leverandørliste, mulighed for at afgive bud vedrørende et relevant udbud.

11. En ordregivende enhed skal give leverandører mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt at ansøge om at blive optaget på en leverandørliste og skal opføre alle kvalificerede leverandører på listen inden for en rimelig frist.

12. Hvis en leverandør, som ikke er optaget på en leverandørliste, indgiver en anmodning om deltagelse i et udbud, der er baseret på en leverandørliste og alle de krævede dokumenter inden for den i artikel 9.12 (frister), stk. 2, omhandlede frist, skal den ordregivende enhed behandle anmodningen. Den ordregivende enhed må ikke udelukke leverandører fra at komme i betragtning til udbuddet med den begrundelse, at den ordregivende enhed ikke har tilstrækkelig tid til at behandle anmodningen, medmindre den ordregivende enhed i særlige tilfælde som følge af udbuddets komplekse karakter ikke er i stand til at afslutte behandlingen af anmodningen inden for den frist, der er fastsat for afgivelse af tilbud.

Decentrale statslige enheder og andre omfattede enheder

13. En ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B (decentrale statslige enheder) eller C (andre omfattede enheder) i bilagene til dette kapitel, kan lade en bekendtgørelse, hvori leverandører opfordres til at ansøge om optagelse på leverandørlisten, træde i stedet for en bekendtgørelse om påtænkt udbud, forudsat:

- a) at bekendtgørelsen offentliggøres i overensstemmelse med stk. 7 og omfatter de i stk. 8 omhandlede oplysninger, så mange af de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 2, som er tilgængelige, og en erklæring om, at den udgør en bekendtgørelse om påtænkt udbud, eller at kun leverandørerne på leverandørlisten vil modtage yderligere bekendtgørelser om udbud omfattet af leverandørlisten og

- b) at den ordregivende enhed straks giver leverandører, som over for den ordregivende enhed har udtrykt interesse i et bestemt udbud, tilstrækkelige oplysninger til, at de kan vurdere, hvorvidt de er interesserede i udbuddet, herunder alle de resterende oplysninger, der kræves efter artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 2, i det omfang sådanne oplysninger foreligger.

14. En ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B (decentrale statslige enheder) eller C (andre omfattede enheder) i bilagene til dette kapitel, kan give en leverandør, der har ansøgt om optagelse på leverandørlisten i overensstemmelse med stk. 11, mulighed for at afgive tilbud i forbindelse med et bestemt udbud, hvis den ordregivende enhed har tilstrækkelig tid til at undersøge, om leverandøren opfylder betingelserne for deltagelse.

Information om ordregivende enheders beslutninger

15. En ordregivende enhed skal straks give enhver leverandør, der indgiver en anmodning om deltagelse i et udbud eller en ansøgning om optagelse på en leverandørliste, meddelelse om den ordregivende enheds beslutning med hensyn til anmodningen eller ansøgningen.

16. Hvis en ordregivende enhed afviser at efterkomme en leverandørs anmodning om at deltage i et udbud eller ansøgning om optagelse på leverandørlisten, ophører med at anerkende en leverandør som kvalificeret eller fjerner en leverandør fra leverandørlisten, skal den ordregivende enhed straks informere leverandøren og på leverandørens anmodning straks sende en skriftlig begrundelse for sin afgørelse.

ARTIKEL 9.9

Tekniske specifikationer

1. En ordregivende enhed må ikke udarbejde, vedtage eller anvende tekniske specifikationer eller foreskrive en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som har til formål eller virkning at skabe unødvendige hindringer for parternes indbyrdes handel.
2. Ved fastsættelsen af de tekniske specifikationer for de varer eller tjenesteydelser, der er genstand for det offentlige udbud, skal en ordregivende enhed, når det er relevant:
 - a) fastsætte de tekniske specifikationer på grundlag af præstations- og funktionskrav og ikke på grundlag af design eller beskrivende egenskaber og
 - b) basere de tekniske specifikationer på internationale standarder, hvis sådanne forefindes, og hvis det ikke er tilfældet, på nationale tekniske forskrifter, anerkendte nationale standarder eller byggeforskrifter.
3. Anvendes der design eller beskrivende egenskaber i de tekniske specifikationer, skal den ordregivende enhed angive at ville tage tilbud vedrørende varer eller tjenesteydelser i betragtning, når de klart opfylder kravene til udbuddet ved at anvende udtryk som "eller lignende" i udbudsmaterialet.

4. En ordregivende enhed må ikke anvende tekniske specifikationer, der kræver eller henviser til et bestemt varemærke eller handelsnavn, patent, ophavsret, design, type, en bestemt oprindelse, producent eller leverandør, medmindre der ikke findes nogen anden nøjagtig eller forståelig måde at beskrive udbudskravene på, og forudsat at den ordregivende enhed i sådanne tilfælde anvender udtryk som "eller lignende" i udbudsmaterialet.
5. En ordregivende enhed må ikke på en måde, der kan have til følge at forhindre konkurrence, søge eller modtage rådgivning, der kan anvendes i udarbejdelsen eller vedtagelsen af en teknisk specifikation for et bestemt udbud, fra personer, som måtte have en forretningsmæssig interesse i det pågældende udbud.
6. Det præciseres, at en part, herunder dens ordregivende enheder, i overensstemmelse med denne artikel kan udarbejde, indføre eller anvende tekniske specifikationer til at fremme bevarelse af naturressourcer eller miljøbeskyttelse.

ARTIKEL 9.10

Markedsundersøgelser

1. Inden der indledes en udbudsprocedure, kan ordregivende enheder gennemføre markedsundersøgelser med henblik på at forberede udbuddet, navnlig med henblik på udvikling af tekniske specifikationer, forudsat at sådanne udbud, når markedsundersøgelserne udføres af en leverandør i forbindelse med de omfattede udbud, er omfattet af bestemmelserne i dette kapitel.

2. Til det formål kan ordregivende enheder søge eller acceptere rådgivning fra uafhængige eksperter eller myndigheder eller fra markedsdeltagere. Denne rådgivning kan anvendes i planlægningen og gennemførelsen af udbudsproceduren, forudsat at den ikke medfører konkurrencefordrejning eller en overtrædelse af principperne om ikkediskrimination og gennemsigtighed.

ARTIKEL 9.11

Udbudsmateriale

Udbudsmateriale

1. En ordregivende enhed skal efter anmodning herom straks forsyne leverandører med eller give dem adgang til udbudsmateriale, der indeholder alle de oplysninger, der er nødvendige, for at leverandørerne kan udarbejde og afgive deres tilbud. Udbudsmaterialet skal, medmindre der allerede er fastsat andet i bekendtgørelsen om påtænkt udbud, indeholde en fuldstændig beskrivelse af:
 - a) udbuddet, herunder arten og mængden af varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, og hvis mængden ikke kendes, den skønnede mængde og eventuelle krav, der skal opfyldes, herunder tekniske specifikationer, overensstemmelsesvurdering, planer, tegninger eller brugsanvisninger
 - b) eventuelle betingelser for leverandørers deltagelse, herunder en liste over oplysninger og dokumenter, som leverandørerne skal indgive i forbindelse med betingelserne for deltagelse

- c) alle evalueringskriterier, som skal anvendes ved tildeling af kontrakten, og hvert kriteriums relative betydning, undtagen hvis prisen er det eneste kriterium
- d) hvis den ordregivende enhed vil gennemføre udbudsproceduren på elektronisk vis, ethvert autentificerings- eller krypteringskrav eller andre krav vedrørende indgivelse af oplysninger på elektronisk vis, såfremt sådanne krav finder anvendelse
- e) hvis den ordregivende enhed vil afholde en elektronisk auktion, reglerne herfor, herunder præcisering af de elementer i tilbuddet, der vedrører evalueringskriterierne, som auktionen vil være baseret på
- f) hvis der vil være offentlig åbning af bud, dato, klokkeslæt og sted for åbning af tilbuddene, og hvis det er fastsat i en parts interne lovgivning, at kun visse personer er autoriseret til at være til stede, angivelse af disse personer
- g) eventuelle andre vilkår eller betingelser, herunder betalingsbetingelser og eventuelle begrænsninger i de midler, der må anvendes til at afgive tilbuddene, f.eks. i papirform eller elektronisk, og
- h) enhver dato for levering af varer eller tjenesteydelser.

2. Ved fastlæggelsen af enhver dato for levering af de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af udbuddet, skal den ordregivende enhed, når det er relevant, tage hensyn til faktorer såsom udbuddets kompleksitet, omfanget af den forventede underentreprise og den tid, der realistisk kræves til produktion, udtagning fra lager og transport af varer fra forsendelsesstedet eller til levering af tjenesteydelser.

3. Evalueringskriterierne i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i udbudsmaterialet kan bl.a. omfatte prisen og andre omkostningsfaktorer, kvalitet, teknisk værdi, miljøegenskaber og leveringsvilkår.

4. En ordregivende enhed skal straks besvare alle rimelige anmodninger om relevante oplysninger fra en interesseret eller deltagende leverandør, forudsat at sådanne oplysninger ikke giver den pågældende leverandør en fordel i forhold til andre leverandører.

Ændringer

5. Ændrer en ordregivende enhed forud for tildelingen af en kontrakt de evalueringskriterier eller -krav, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i det udbudsmateriale, der udleveres til deltagende leverandører, eller ændrer eller genudsender den ordregivende enhed en bekendtgørelse eller et udbudsmateriale, skal den skriftligt sende alle sådanne ændringer eller den ændrede eller genudsendte bekendtgørelse eller det ændrede eller genudsendte udbudsmateriale:

- a) til alle leverandører, der deltager på tidspunktet for ændringen eller genudsendelsen, hvis den ordregivende enhed er bekendt med sådanne leverandører, eller i alle andre tilfælde offentligøre eller forelægge sådanne dokumenter på samme måde som de oprindelige oplysninger blev gjort tilgængelige og
- b) i tilstrækkelig god tid til, at disse leverandører kan ændre deres oprindelige tilbud og afgive ændrede tilbud, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 9.12

Tidsfrister

Generelt

1. En ordregivende enhed skal i overensstemmelse med sine egne rimelige behov give leverandørerne tilstrækkelig tid til at indhente udbudsmateriale og til at udarbejde og indgive anmodninger om deltagelse og antagelige tilbud, idet der tages hensyn til faktorer såsom:

- a) udbuddets art og kompleksitet
- b) omfanget af den forventede underleverance og
- c) den tid, der er nødvendig for at fremsende tilbud fra såvel udlandet som internt, når de ikke fremsendes ved brug af elektroniske midler.

Disse tidsfrister, inklusive eventuelle forlængelser, skal være de samme for alle interesserede eller deltagende leverandører.

Frister

2. En ordregivende enhed, der anvender begrænset udbud, skal fastsætte, at sidste frist for indgivelse af anmodninger om deltagelse principielt ikke kan være mindre end 25 dage efter datoen for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud. Er det på grund af hastende omstændigheder, der er behørigt begrundede af den ordregivende enhed, ikke muligt at anvende den pågældende frist, kan fristen afkortes til ikke under 10 dage.
3. Med forbehold af stk. 4, 5 og 7 skal den ordregivende enhed fastsætte, at sidste frist for indgivelse af tilbud ikke er på under 40 dage fra den dato, hvor:
 - a) bekendtgørelsen om påtænkt udbud offentliggøres, når det drejer sig om en åben udbudsprocedure eller
 - b) den ordregivende enhed meddeler leverandørerne, at de vil blive opfordret til at afgive tilbud, uanset om den ordregivende enhed anvender en leverandørliste eller ej, når det drejer sig om et begrænset udbud.
4. En ordregivende enhed kan afkorte den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, til ikke under 10 dage, hvis:
 - a) den ordregivende enhed har offentliggjort en bekendtgørelse om planlagt udbud, jf. artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 5, mindst 40 dage og ikke over 12 måneder forud for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud, og denne bekendtgørelse om planlagt udbud indeholder:
 - i) en beskrivelse af udbuddet

- ii) den omtrentlige sidste frist for afgivelse af tilbud eller indsendelse af anmodninger om deltagelse
 - iii) en erklæring om, at interesserede leverandører bør give udtryk for deres interesse i at deltage i udbuddet til den ordregivende enhed
 - iv) den adresse, hvorfra der kan anmodes om dokumenter vedrørende udbuddet og
 - v) så mange som muligt af de oplysninger, der efter artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 2, er påkrævet til bekendtgørelsen om påtænkt udbud, som er tilgængelige
- b) den ordregivende enhed i forbindelse med tilbagevendende kontrakter i en første bekendtgørelse om påtænkt udbud har anført, at der i efterfølgende bekendtgørelser vil blive fastsat frister for afgivelse af tilbud på grundlag af dette stykke
- c) den ordregivende enhed indkøber kommercielle varer og tjenesteydelser eller
- d) det på grund af hastende omstændigheder, der behørigt begrundes af den ordregivende enhed, er praktisk umuligt at overholde den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i medfør af stk. 3.
5. En ordregivende enhed kan afkorte den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i stk. 3, med fem dage ved hver af følgende omstændigheder:
- a) bekendtgørelsen om påtænkt udbud offentliggøres ved brug af elektroniske midler

b) hele udbudsmaterialet stilles til rådighed ved brug af elektroniske midler fra datoen for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud og

c) den ordregivende enhed accepterer tilbud, der afgives elektronisk.

6. Anvendelsen af stk. 5 sammenholdt med stk. 4 må under ingen omstændigheder medføre, at den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, afkortes til under 10 dage fra datoen for offentliggørelse af bekendtgørelsen om påtænkt udbud.

7. Hvis en ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B (decentrale statslige enheder) eller C (andre omfattede enheder) i bilagene til dette kapitel, har udvalgt alle eller et begrænset antal kvalificerede leverandører, kan fristen for afgivelse af tilbud fastsættes ved fælles overenskomst mellem den ordregivende enhed og de udvalgte leverandører. Er intet aftalt, må fristen ikke være på under 10 dage.

ARTIKEL 9.13

Forhandlinger

1. En part kan, for så vidt angår omfattede udbud, fastsætte bestemmelser om, at ordregivende enheder skal føre forhandlinger:

a) hvis den ordregivende enhed har anført, at det er hensigten at føre forhandlinger i den i artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 2, omhandlede bekendtgørelse om påtænkt udbud eller

- b) hvis det ved evalueringen konstateres, at intet tilbud er det åbenbart mest fordelagtige ud fra de specifikke evalueringskriterier, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i udbudsmaterialet.

2. En ordregivende enhed skal:

- a) sikre, at enhver udelukkelse af leverandører, der deltager i forhandlinger, sker i overensstemmelse med de evalueringskriterier, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i udbudsmaterialet, og
- b) når forhandlingerne er afsluttet, fastsætte en fælles frist for alle de resterende deltagende leverandører, inden for hvilken de kan afgive nye eller ændrede tilbud.

ARTIKEL 9.14

Udbud med forhandling

1. Forudsat at en ordregivende enhed ikke anvender udbud med forhandling med henblik på at undgå konkurrence mellem leverandører eller på en måde, der diskriminerer leverandører fra den anden part eller beskytter interne leverandører, kan en ordregivende enhed anvende udbud med forhandling og vælge ikke at anvende artikel 9.6 (bekendtgørelser), 9.7 (betingelser for deltagelse), 9.8 (kvalifikation af leverandører), 9.10 (markedsundersøgelser), 9.11 (udbudsmateriale), 9.12 (frister), 9.13 (forhandlinger) og 9.15 (elektroniske auktioner), dog udelukkende under følgende omstændigheder:

- a) hvis der som svar på en bekendtgørelse om påtænkt udbud eller i et udbud:
 - i) ikke blev afgivet tilbud, eller ingen leverandører anmodede om at deltage
 - ii) ikke blev afgivet tilbud, som opfylder udbudsmaterialets væsentlige krav
 - iii) ingen leverandører har opfyldt betingelserne for at deltage eller
 - iv) de afgivne tilbud har været genstand for samordning

såfremt den ordregivende enhed ikke i væsentlig grad ændrer de væsentlige krav, der er anført i udbudsmaterialet

- b) hvis kun en bestemt leverandør kan levere varerne eller tjenesteydelserne, og der af en af nedenstående grunde ikke findes alternative varer eller tjenesteydelser, der med rimelighed kan erstatte disse:
 - i) fordi der er tale om et kunstværk
 - ii) som følge af beskyttelse af patenter, ophavsrettigheder eller andre eksklusive rettigheder eller
 - iii) manglende konkurrence af tekniske årsager
- c) med henblik på yderligere leverancer fra den oprindelige leverandør af varer eller tjenesteydelser, der ikke var omfattet af det oprindelige udbud, hvis en udskiftning af leverandøren af sådanne supplerende varer og tjenesteydelser:
 - i) ikke er mulig af økonomiske eller tekniske årsager såsom krav om indbyrdes ombyttelighed eller interoperabilitet med eksisterende udstyr, software, tjenesteydelser eller installationer, der blev indkøbt i forbindelse med det oprindelige udbud eller betingelser under de oprindelige leverandørgarantier og
 - ii) ville være særdeles uhensigtsmæssigt eller medføre en væsentlig gentagelse af den ordregivende enheds omkostninger
- d) for så vidt det er strengt nødvendigt, når tvingende grunde som følge af begivenheder, som den ordregivende enhed ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at fremskaffe varerne eller tjenesteydelserne i tide ved et åbent eller begrænset udbud

- e) når der er tale om varer, der indkøbes på et råvaremarked
- f) når den ordregivende enhed indkøber en prototype eller en ny vare eller tjenesteydelse, der er blevet udviklet på den ordregivende enheds foranledning som led i eller med henblik på en bestemt kontrakt vedrørende forskning, forsøg, undersøgelse eller nyudvikling. Udvikling af en prototype eller af en ny vare eller tjenesteydelse kan omfatte en begrænset produktion eller levering med henblik på at indarbejde resultaterne af feltforsøg for at vise, at varen eller tjenesteydelsen kan fremstilles eller leveres i større mængder og i en acceptabel kvalitet, men omfatter ikke mængdeproduktion eller levering til påvisning af varens kommercielle levedygtighed eller til dækning af forsknings- og udviklingsomkostninger
- g) når supplerende bygge- og anlægstjenesteydelser, som ikke var omfattet af den oprindelige kontrakt, men som lå inden for målsætningerne i det oprindelige udbudsmateriale, på grund af uforudsete omstændigheder er blevet nødvendige for at fuldføre de heri beskrevne tjenesteydelser
- h) når der er tale om indkøb på ekstraordinært gunstige vilkår, der kun opstår inden for en meget kort tidsramme i tilfælde af usædvanlige salg, f.eks. ved likvidation, tvangsadministration eller konkurs, og ikke om rutinemæssige indkøb fra sædvanlige leverandører eller
- i) når en kontrakt tildeles vinderen af en designkonkurrence, forudsat at:
 - i) konkurrencen blev organiseret på en måde, der er i overensstemmelse med principperne i dette kapitel, navnlig bestemmelserne om offentliggørelse af en bekendtgørelse om påtænkt udbud og

- ii) deltagerne bedømmes af en uafhængig jury med henblik på at tildele vinderen en designkontrakt.

2. Den ordregivende enhed skal for hver kontrakt, der tildeles i henhold til stk. 1, udarbejde en skriftlig rapport eller føre en fortegnelse. Rapporten eller fortegnelsen skal indeholde den ordregivende enheds navn, de indkøbte varers eller tjenesteydelsers værdi og art og en erklæring, der angiver de omstændigheder og betingelser som beskrevet i stk. 1, der berettiger anvendelsen af udbud med forhandling.

ARTIKEL 9.15

Elektroniske auktioner

Hvis en ordregivende enhed har til hensigt at gennemføre et omfattende offentligt udbud som en elektronisk auktion, skal den ordregivende enhed, inden den elektroniske auktion starter, give hver deltager:

- a) oplysninger om den automatiske evalueringsmetode, der er baseret på de evalueringskriterier, der er fastsat i udbudsmaterialet, og som vil blive anvendt i den automatiske prioritering eller fornyede prioritering i forbindelse med auktionen og
- b) alle andre relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen af auktionen.

ARTIKEL 9.16

Behandling af tilbud og kontrakttildeling

Behandling af tilbud

1. En ordregivende enhed skal modtage, åbne og behandle alle tilbud efter procedurer, der garanterer en fair og upartisk udbudsprocedure, og at tilbuddene behandles fortroligt.
2. Såfremt en ordregivende enhed giver en leverandør mulighed for at rette utilsigtede formfejl mellem tidspunktet for åbning af tilbuddene og tildeling af kontrakten, skal den ordregivende enhed give alle deltagende leverandører samme mulighed.

Kontrakttildeling

3. For at komme i betragtning ved tildeling af en kontrakt skal tilbuddet være indgivet skriftligt og på tidspunktet for åbningen opfylde de væsentlige krav, der er fastsat i bekendtgørelser og udbudsmateriale, samt være fra en leverandør, der opfylder betingelserne for at deltage.
4. Medmindre den ordregivende enhed beslutter, at det strider mod samfundsmæssige interesser at tildele en kontrakt, skal den ordregivende enhed tildele kontrakten til den leverandør, som den ordregivende enhed har fastslået er i stand til at opfylde kontraktens vilkår, og som udelukkende på grundlag af de evalueringskriterier, der er specificeret i bekendtgørelser og udbudsmateriale, har afgivet:
 - a) det mest fordelagtige tilbud eller

b) hvis prisen er det eneste kriterium, den laveste pris.

5. Modtager den ordregivende enhed et tilbud med en pris, der er unormalt lavere end priserne i de andre indkomne tilbud, kan den ordregivende enhed kontrollere, at leverandøren opfylder betingelserne for at deltage og er i stand til at opfylde kontraktens vilkår.

6. En ordregivende enhed må ikke anvende optioner, afløse et omfattet udbud eller ændre tildelte kontrakter på en måde, der omgår forpligtelserne i dette kapitel.

ARTIKEL 9.17

Oplysninger efter kontrakttildeling

Oplysninger til leverandører

1. En ordregivende enhed skal straks give leverandører, der har indgivet tilbud eller ansøgt om deltagelse, meddelelse om sin beslutning om tildeling af kontrakten, og dette skal efter anmodning fra en leverandør gøres skriftligt.

2. Med forbehold af artikel 9.18 (videregivelse af oplysninger), stk. 2 og 3, skal en ordregivende enhed på anmodning herom over for en leverandør, der ikke har fået kontrakten, redegøre for årsagerne til, at den ordregivende enhed ikke valgte den pågældendes tilbud, og for de leverandører, der opfylder betingelserne for deltagelse, hvis tilbud opfylder de tekniske specifikationer, de relative fordele ved tilbuddet fra den leverandør, der har fået kontrakten.

Offentliggørelse af oplysninger om kontrakttildeling

3. Den ordregivende enhed skal senest 30 dage efter tildelingen af enhver kontrakt, som er omfattet af dette kapitel, offentliggøre en bekendtgørelse på den relevante papirbaserede eller elektroniske måde, jf. afdeling H (offentliggørelse af udbudsoplysninger) i bilagene til dette kapitel. Når den ordregivende enhed udelukkende offentliggør bekendtgørelsen ved hjælp af et elektronisk medie, skal oplysningerne forblive lettilgængelige i en rimelig lang periode. Bekendtgørelsen skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) en beskrivelse af de varer eller tjenesteydelser, der er genstand for udbuddet
- b) den ordregivende enheds navn og adresse
- c) den valgte leverandørs navn og adresse
- d) værdien af det antagne tilbud eller af det højeste og det laveste tilbud, der er taget i betragtning ved tildelingen af kontrakten
- e) datoen for tildeling og
- f) den anvendte udbudsprocedure og, ved udbud med forhandling i henhold til artikel 9.14 (udbud med forhandling), en kort beskrivelse af de omstændigheder, der berettiger anvendelsen af udbud med forhandling.

Registerføring

4. Enhver ordregivende enhed skal opbevare:
 - a) dokumentation, optegnelser og rapporter vedrørende udbudsprocedurer og kontrakttildeling for omfattede udbud, herunder de fortegnelser og rapporter, der kræves i henhold til artikel 9.14 (udbud med forhandling), i en periode på mindst tre år fra datoen for tildeling af en kontrakt og
 - b) data, der sikrer sporbarhed i forbindelse med omfattede udbud, der er gennemført ved elektroniske midler.

Statistik

5. Parterne tilstræber at meddele de tilgængelige statistiske oplysninger, der er relevante for de i dette kapitel omhandlede offentlige udbud.

ARTIKEL 9.18

Fremlæggelse af oplysninger

Afgivelse af oplysninger

1. En part skal efter anmodning fra den anden part straks fremlægge alle oplysninger, der er nødvendige for at afgøre, om en udbudsprocedure er blevet gennemført på fair og upartisk vis og i overensstemmelse med dette kapitel, herunder, når det er relevant, oplysninger om det valgte tilbuds egenskaber og relative fordele. Den anden part må ikke videregive disse oplysninger til nogen leverandør, medmindre den part, der har givet oplysningerne, er blevet hørt og har givet tilladelse hertil.

Ikkefremlæggelse af oplysninger

2. Uanset dette kapitels øvrige bestemmelser må en part, herunder dens ordregivende enheder, ikke stille oplysninger til rådighed for nogen leverandør, som kan skade en anden leverandørs legitime handelsinteresser eller den fair konkurrence mellem leverandører.

3. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at det af en part, herunder dens ordregivende enheder, myndigheder og klageinstanser, kræves, at den skal videreformidle fortrolige oplysninger, hvis dette:

a) hindrer retshåndhævelsen

- b) skader en fair konkurrence mellem leverandører
- c) skader bestemte personers legitime handelsinteresser, herunder beskyttelse af intellektuel ejendomsret eller
- d) på anden måde er i strid med samfundsmæssige interesser.

ARTIKEL 9.19

Intern prøvelse

1. Hver part skal opretholde, oprette eller udpege mindst én upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af dens ordregivende enheder, til på ikkediskriminerende, rettidig, gennemsigtig og effektiv vis at modtage og behandle en klage fra en leverandør vedrørende:

- a) en overtrædelse af dette kapitel eller
- b) en ordregivende enheds manglende overholdelse af en parts foranstaltninger til gennemførelse af dette kapitel, hvis leverandøren ikke har direkte adgang til at klage over en overtrædelse af dette kapitel i henhold til en parts interne lovgivning

som opstår i forbindelse med et omfattet udbud, hvori leverandøren har eller har haft en interesse. De proceduremæssige regler for alle klager skal foreligge skriftligt og være almindeligt tilgængelige.

2. Hvis en leverandør i forbindelse med et omfattet udbud, hvori leverandøren har eller har haft en interesse, klager over en overtrædelse eller manglende overholdelse som omhandlet i stk. 1, skal den part, hvis den ordregivende enhed gennemfører udbuddet, opfordre den ordregivende enhed og leverandøren til at finde en løsning på klagen gennem konsultationer. Den ordregivende enhed skal tage klagen op til upartisk og rettidig overvejelse på en sådan måde, at dette ikke skader leverandørens deltagelse i igangværende eller fremtidige udbud eller ret til at søge om korrigerende foranstaltninger inden for rammerne af proceduren for administrativ eller retslig prøvelse. Hver part eller dens ordregivende enheder skal gøre oplysninger om sådanne klagemekanismer almindeligt tilgængelige.

3. Enhver leverandør skal have en rimelig frist til at udarbejde og indgive en klage, hvilket under ingen omstændigheder må være mindre end 10 dage regnet fra det tidspunkt, hvor leverandøren har eller med rimelighed må formodes at have fået kendskab til det forhold, der påklages.

4. Hvis et andet organ end den myndighed, der er omhandlet i stk. 1, i første omgang behandler en klage, skal parten sikre, at leverandøren kan klage over den oprindelige afgørelse til en upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af den ordregivende enhed, hvis udbud er genstanden for klagen.

5. Hver part skal sikre, at et klageorgan, der ikke er en domstol, enten skal være underlagt retslig kontrol eller give proceduremæssige garantier, der sikrer:

- a) at den ordregivende enhed besvarer klager skriftligt og forelægger klageinstansen alle relevante dokumenter

- b) at deltagerne i sagen (herefter benævnt "sagens parter") har ret til blive hørt, før klageinstansen træffer en beslutning om klagen
 - c) at sagens parter har ret til at blive repræsenteret og ledsaget
 - d) at sagens parter har adgang til alle retsmøder og
 - e) at klageinstansen træffer dens afgørelser om en leverandørs klage rettidigt, skriftligt og med en begrundelse for den enkelte afgørelse.
6. Hver part skal indføre eller anvende procedurer, der sikrer:
- a) hurtige og foreløbige foranstaltninger, indtil der træffes en afgørelse i sagen, for at bevare leverandørens mulighed for at deltage i udbuddet. Sådanne foreløbige foranstaltninger kan indebære suspension af udbudsproceduren. Det kan i procedurerne fastsættes, at der ved afgørelsen om, hvorvidt sådanne foranstaltninger skal bringes i anvendelse, kan tages hensyn til overvejende negative konsekvenser for de berørte interesser, herunder offentlighedens interesser. Den legitime grund til at undlade at træffe foranstaltninger skal forelægges skriftligt og
 - b) korrigerende foranstaltninger eller erstatning for tab eller skade, hvis klageinstansen har fastslået, at der foreligger en misligholdelse eller et svigt som omhandlet i stk. 1. Erstatningen for den lidte skade kan begrænses enten til de omkostninger, der med rimelighed er afholdt i forbindelse med udarbejdelsen af tilbuddet eller til at indbringe klagen, eller begge dele.

ARTIKEL 9.20

Ændring og rettelse af dækning

1. En part skal give den anden part skriftlig meddelelse om enhver påtænkt ændring eller rettelse af dens dækning (herefter benævnt "ændring").
2. For enhver foreslået tilbagetrækning af en enhed fra en parts dækning med hensyn til dens rettigheder med den begrundelse, at den statslige kontrol med eller indflydelse på enheden reelt er ophørt, skal den part, der foreslår ændringen (herefter benævnt "den ændrende part"), i meddelelsen forelægge dokumentation for, at den statslige kontrol eller indflydelse reelt er ophørt.
3. Statslig kontrol med eller indflydelse på en enhed anses for at være reelt ophørt, når den ændrende part, herunder for Unionen de centrale statslige enheder og decentrale statslige enheder og for Vietnam de centrale statslige enheder og decentrale statslige enheder:
 - a) hverken direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af enhedens tegnede kapital eller af de stemmer, der er knyttet til de aktier, som enheden har udstedt, og
 - b) hverken direkte eller indirekte kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i enhedens bestyrelse eller et tilsvarende organ.

4. For enhver anden foreslået ændring skal den ændrende part i meddelelsen give oplysninger om de sandsynlige virkninger af ændringen for den i dette kapitel gensidigt aftalte dækning. Hvis den ændrende part foreslår at foretage rettelser af ren formel art og mindre ændringer af dens dækning, der ikke berører de omfattede udbud, skal der gives meddelelse herom mindst hvert andet år.

Foreslåede ændringer af dækningen anses for at være rettelser af rent formel karakter og mindre ændringer af partens dækning i følgende tilfælde:

- a) ændringer af den ordregivende enheds navn
- b) sammenlægning af en eller flere ordregivende enheder, der er opført på listen i partens bilag til dette kapitel, eller
- c) en opdeling af en ordregivende enhed, der er opført i partens bilag til dette kapitel, i to eller flere ordregivende enheder, der alle tilføjes til de ordregivende enheder, der er opført i samme afdeling i bilaget.

5. Den ændrende part kan i dens bekendtgørelse tilbyde kompenserende justeringer for ændringen i dens dækning, hvis det er nødvendigt for at opretholde et dækningsniveau, der kan sammenlignes med det, der var gældende før ændringen. Den ændrende part er ikke forpligtet til at indrømme kompenserende justeringer til den anden part, når den foreslåede ændring vedrører:

- a) en ordregivende enhed, som parten faktisk har elimineret dens kontrol eller indflydelse over for så vidt angår omfattede udbud fra den pågældende ordregivende enhed, eller

- b) rettelser af ren formel art og mindre ændringer af bilaget til dette kapitel.

Hvis en ændrende parts tilbagetrækning af et betydeligt antal ordregivende enheder fra dens dækning på grund af, at disse ordregivende enheder ikke længere er under statslig kontrol eller indflydelse i overensstemmelse med kriterierne i stk. 3, medfører en betydelig ubalance mellem de af parterne aftalte dækninger, skal den ændrende part, uanset litra a), acceptere at indlede konsultationer med den anden part for, uden forudfattet mening, at drøfte betingelserne for at rette op på denne ubalance.

6. Den anden part skal give den ændrende part meddelelse om enhver indsigelse mod den foreslåede ændring senest 45 dage efter meddelelsen.

7. Hvis den anden part gør indsigelse, skal begge parter tilstræbe at løse problemet gennem konsultationer. Den part, der gør indsigelse, kan under konsultationerne anmode om yderligere oplysninger for nærmere at afklare den foreslåede ændring, herunder arten af eventuel statslig kontrol eller indflydelse.

8. Hvis konsultationerne i henhold til stk. 7 ikke løser sagen, kan parterne anvende den tvistbilæggelsesordning, der er omhandlet i kapitel 15 (tvistbilæggelse).

9. En foreslået ændring træder kun i kraft, hvis:

- a) den anden part ikke har forelagt den ændrende part en skriftlig indsigelse mod den foreslåede ændring senest 45 dage efter datoen for meddelelsen om de foreslåede ændringer

- b) parterne er nået til enighed eller
- c) et voldgiftspanel har afgivet en endelig rapport i overensstemmelse med artikel 15.11 (endelig rapport), hvori det konkluderes, at parterne skal gennemføre den foreslåede ændring.

ARTIKEL 9.21

Samarbejde

1. Parterne anerkender deres fælles interesse i at samarbejde om at fremme den internationale liberalisering af markederne for offentlige udbud med henblik på at opnå en bedre forståelse af deres respektive offentlige udbudssystemer og for at forbedre adgangen til deres respektive markeder.
2. Parterne skal med forbehold af artikel 9.6 (bekendtgørelser), stk. 4, tilstræbe at samarbejde om spørgsmål som f.eks.:
 - a) udveksling af erfaringer og oplysninger, f.eks. reguleringsmæssige rammer og bedste praksis
 - b) udvikling og udbredelse af brugen af elektroniske midler i offentlige udbudssystemer

- c) kapacitetsopbygning hos offentlige embedsmænd i bedste praksis inden for offentlige udbud og
- d) institutionel styrkelse med henblik på at opfylde bestemmelserne i dette kapitel.

ARTIKEL 9.22

Fremtidige forhandlinger

Elektroniske udbud

1. Parterne tager bestemmelserne i artikel 9.15 (elektroniske auktioner) op til revision, når Vietnams elektroniske udbudssystem er blevet fuldt udviklet, for at tage hensyn til eventuelle teknologiske ændringer og navnlig for at overveje andre aspekter såsom den matematiske formel, der anvendes til den automatiske evalueringsmetode, og en eventuel meddelelse om resultaterne af enhver indledende evaluering til deltagerne i auktionen.
2. Parterne skal føre yderligere forhandlinger om varigheden af perioden for lagring af data i forbindelse med elektroniske udbud, når Vietnams elektroniske udbudssystem er i drift.

Markedsadgang

3. Parterne skal føre yderligere forhandlinger om dækningen af yderligere decentrale statslige enheder senest 15 år efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 9.23

Udvalget om Investering, Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud

Udvalget om Investering, Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud, der nedsættes ved artikel 17.2 (specialudvalg), skal være ansvarlig for gennemførelsen af dette kapitel. Det kan især:

- a) drøfte udvekslingen af statistiske oplysninger i overensstemmelse med artikel 9.17 (oplysninger efter kontrakttildeling), stk. 5
- b) gennemgå udestående meddelelser om ændringer af dækningen og godkende den reviderede liste over ordregivende enheder i afdeling A (centrale statslige enheder) til C (andre omfattede enheder) i bilagene til dette kapitel
- c) godkende kompensationsjusteringer, som skyldes ændringer, der påvirker dækningen

- d) behandle spørgsmål vedrørende offentlige udbud, som indbringes af en af parterne, og
- e) drøfte alle andre spørgsmål vedrørende anvendelsen af dette kapitel.

KAPITEL 10

KONKURRENCEPOLITIK

AFDELING A

KONKURRENCEBEGRÆSENDE ADFÆRD

ARTIKEL 10.1

Principper

Parterne anerkender betydningen af uhindret konkurrence i deres indbyrdes handels- og investeringsforbindelser. Parterne erkender, at konkurrencebegrænsende adfærd kan lægge hindringer i vejen for velfungerende markeder og underminere fordelene ved handelsliberalisering.

ARTIKEL 10.2

Lovgivningsmæssig ramme

1. Hver part skal indføre eller opretholde omfattende konkurrencelovgivning, der forbyder konkurrencebegrænsende adfærd, med det formål at fremme økonomisk effektivitet og forbrugervelfærd samt træffe passende foranstaltninger med hensyn til en sådan adfærd.
2. Parternes konkurrencelovgivning skal på deres respektive områder effektivt forhindre:
 - a) aftaler mellem virksomheder, beslutninger truffet af virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis, som har til formål eller resultat at forhindre, begrænse eller fordreje konkurrencen
 - b) en eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling, og fusioner og virksomhedsovertagelser, der i betydelig grad forhindrer effektiv konkurrence.

ARTIKEL 10.3

Gennemførelse

1. Hver part skal bevare dens uafhængighed med hensyn til at udarbejde og håndhæve dens konkurrencelovgivning.

2. Hver part skal opretholde myndigheder, som er ansvarlige for den fulde anvendelse og for den effektive håndhævelse af dens konkurrencelovgivning, samt sikre, at de har det passende udstyr og de beføjelser, der er nødvendige for at kunne varetage deres opgaver.
3. Alle private og offentlige virksomheder er underlagt den i artikel 10.2 (lovgivningsmæssig ramme) omhandlede konkurrenceret.
4. Hver part skal anvende dens konkurrencelovgivning på en gennemsigtig og ikkediskriminerende måde, herunder på private og offentlige virksomheder, under overholdelse af principperne om en retfærdig rettergang og retten til forsvar for de berørte virksomheder.
5. Anvendelse af konkurrencelovgivningen skal ikke hverken retligt eller faktisk hindre opfyldelsen af de særlige opgaver af offentlig interesse, som er betroet de pågældende virksomheder. Undtagelser fra en parts konkurrencelovgivning skal begrænses til offentlige opgaver, stå i forhold til det ønskede samfundspolitiske mål og være gennemsigtige.

AFDELING B

SUBSIDIER

ARTIKEL 10.4

Principper

1. Parterne er enige om, at en part kan yde subsidier, hvis det er nødvendigt for at forfølge et samfundspolitisk mål. Parterne erkender, at visse subsidier potentielt kan lægge hindringer i vejen for velfungerende markeder og underminere fordelene ved handelsliberalisering. En part må i princippet ikke yde subsidier til virksomheder, der leverer varer eller tjenesteydelser, hvis de påvirker eller formodes at ville kunne påvirke konkurrence og handel negativt.
2. De samfundspolitiske mål, for hvilke en part kan yde subsidier på de betingelser, der er fastsat i denne afdeling, er f.eks.:
 - a) subsidier, der har til formål at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller andre usædvanlige begivenheder
 - b) subsidier til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker alvorlig underbeskæftigelse
 - c) subsidier for at afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en af parternes økonomi

- d) subsidier til fremme af udviklingen af visse økonomiske aktiviteter eller økonomiske områder, herunder, men ikke begrænset til, subsidier til klart definerede forsknings-, udviklings- og innovationsformål, subsidier til uddannelse eller jobskabelse, subsidier til miljøformål, subsidier til små og mellemstore virksomheder som defineret i parternes respektive lovgivninger og
 - e) subsidier til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven.
3. Hver part skal sikre, at virksomheder udelukkende anvender de specifikke subsidier fra en part til det politikformål, hvortil de er blevet ydet¹.

ARTIKEL 10.5

Definition og anvendelsesområde

1. Med henblik på denne afdeling forstås ved subsidier en foranstaltning, som opfylder de betingelser, der er fastlagt i SCM-aftalens artikel 1.1, uanset om subsidierne er bevilget til en virksomhed, der fremstiller varer eller leverer tjenesteydelser².

¹ Det præciseres, at forpligtelsen anses for at være opfyldt, når en part har etableret den relevante lovgivningsmæssig ramme og administrative procedurer til dette formål.

² Denne artikel berører ikke parternes holdninger og det mulige resultat af fremtidige drøftelser i WTO om subsidier til tjenesteydelser. Parterne kan afhængigt af forløbet af disse drøftelser på WTO-niveau vedtage en beslutning i det relevante udvalg for at ajourføre denne aftale på det område.

2. Denne afdeling finder kun anvendelse på subsidier, der er specifikke i henhold til SCM-aftalens artikel 2. Subsidier til individuelle forbrugere eller generelle foranstaltninger, herunder subsidier eller foranstaltninger, der har til formål at opfylde socialpolitiske mål, betragtes ikke som specifikke.
3. Denne afdeling finder anvendelse på specifikke subsidier til alle virksomheder, herunder offentlige og private virksomheder.
4. Anvendelsen af denne afdeling må hverken retligt eller faktisk hindre opfyldelsen af de særlige opgaver af offentlig interesse, herunder offentlige serviceforpligtelser, der er tildelt de berørte virksomheder. Undtagelser bør begrænses til opgaver af offentlig interesse, som står i et rimeligt forhold til de samfundspolitisk mål, der er tildelt disse virksomheder, og bør være gennemsigtige.
5. Denne afdeling finder ikke anvendelse på ikkeøkonomiske aktiviteter.
6. Artikel 10.9 (særlige betingede subsidier), stk. 1, finder ikke anvendelse på fiskerisubsidier og subsidier i forbindelse med handel med varer, der er omfattet af bilag 1 til landbrugsaftalen.
7. Denne afdeling finder kun anvendelse på specifikke subsidier, hvoraf det beløb, der udbetales pr. støttemodtager over en periode på tre år, overstiger 300 000 særlige trækningsrettigheder¹.

¹ Det præciseres, at meddelelsespligten ikke pålægger den underrettende part at oplyse navnet på støttemodtageren.

8. For så vidt angår subsidier til virksomheder, der leverer tjenesteydelser, finder artikel 10.7 (gennemsigtighed) og artikel 10.9 (specifikke betingede subsidier) kun anvendelse på følgende tjenesteydelsessektorer: telekommunikation, bankvirksomhed, forsikringsvirksomhed, transport, herunder søtransport, energi, computertjenesteydelser, arkitektur og ingeniørvirksomhed samt bygge- og anlægsarbejder og miljøtjenester, jf. dog forbeholdene i kapitel 8 (liberalisering af investeringer, handel med tjenesteydelser og e-handel).

9. Denne afdeling finder ikke anvendelse på sektorer eller delsektorer, som parterne ikke har anført i kapitel 8 (liberalisering af investeringer, handel med tjenesteydelser og e-handel).

10. Artikel 10.9 (specifikke betingede subsidier) finder ikke anvendelse på subsidier, der er formelt aftalt eller ydet før eller inden for fem år efter denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 10.6

Forholdet til WTO

Denne afdeling berører ikke hver parts rettigheder og forpligtelser under artikel VI i GATT 1994, SCM-aftalen og landbrugsaftalen.

ARTIKEL 10.7

Gennemsigtighed

1. Hver part skal sikre gennemsigtighed med hensyn til subsidier. Med henblik herpå skal hver part hvert fjerde år give den anden part meddelelse om retsgrundlaget, formen, beløbet eller budgettet og om muligt modtageren af specifikke subsidier¹.
2. Den i stk. 1 omhandlede meddelelsespligt anses for at være opfyldt, hvis parten stiller de relevante oplysninger til rådighed på et offentligt tilgængeligt websted fra den 31. december i det kalenderår, der følger efter det år, hvor subsidierne blev ydet. Den første meddelelse gøres tilgængelig senest fire år efter denne aftales ikrafttræden.

¹ Det præciseres, at meddelelsespligten ikke pålægger den underrettende part at oplyse navnet på støttemodtageren.

ARTIKEL 10.8

Konsultationer

1. Finder en part, at et specifikt subsidiebeløb, der er ydet af den anden part, og som ikke er omfattet af artikel 10.9 (specifikke betingede subsidier), har eller kan have en negativ virkning på dens handels- eller investeringsinteresser, kan denne part udtrykke dens bekymring til den anden part og anmode om konsultationer om spørgsmålet. Den anmodende part skal tage en sådan anmodning op til velvillig overvejelse. Konsultationerne bør navnlig tage sigte på at fastslå:
 - a) om det specifikke subsidiebeløb kun blev ydet med henblik på at forfølge et samfundspolitisk mål
 - b) om det pågældende subsidiebeløb er begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at forfølge dette mål
 - c) om subsidiebeløbet skaber et incitament og
 - d) om de negative virkninger på den anmodende parts handel og investering kun er begrænsede.
2. For at fremme konsultationerne skal den anmodende part give oplysninger om det pågældende specifikke subsidiebeløb senest 90 dage efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Mener den anmodende part, efter at have modtaget oplysninger om de pågældende subsidier, at de subsidier, der er genstand for konsultationerne, har eller kan have en uforholdsmæssig negativ indvirkning på den anmodende parts handels- eller investeringsinteresser, skal den anmodende part tilstræbe at ophæve eller minimere de skadelige virkninger af de pågældende subsidier.

ARTIKEL 10.9

Specifikke betingede subsidier

1. Parterne skal fastsætte betingelser for følgende specifikke subsidier:
 - a) et retligt arrangement, hvorefter en statslig myndighed eller enhver offentlig myndighed har ansvaret for at dække visse virksomheders gæld og passiver, forudsat at dækningen af gælden eller passiverne er begrænset med hensyn til gældens eller passivernes størrelse eller varigheden af ansvaret
 - b) støtte med en varighed på over et år til insolvente eller skrantende virksomheder tillades i forskellige former, herunder lån og garantier, kontante tilskud, kapitaltilførsler, tilrådsstillelse af aktiver under markedsprisen og skattefritagelser, forudsat at der foreligger en troværdig omstruktureringsplan baseret på realistiske forventninger om inden for en rimelig frist at gøre den insolvente eller skrantende virksomhed varigt levedygtig igen, og at virksomheden selv bidrager til omstrukturingsomkostningerne¹.

¹ Dette forhindrer ikke parterne i at yde midlertidig likviditetsstøtte i form af lånegarantier eller lån begrænset til det beløb, der er nødvendigt til at holde en virksomhed i live i den tid, det tager at udarbejde en omstrukturings- eller likvidationsplan.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på specifikke subsidier, for hvilke den part, der yder støtten, efter skriftlig anmodning fra den anden part har påvist, at den pågældende støtte hverken påvirker eller kan påvirke den anden parts handel eller investering.

3. Stk. 1 finder ikke anvendelse på specifikke subsidier, der ydes for at afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en parts økonomi. En forstyrrelse af en parts økonomi betragtes som alvorlig, hvis den er usædvanlig, midlertidig og omfattende samt påvirker medlemsstaterne eller hele den økonomiske situation for denne part og ikke kun en specifik region eller en økonomisk sektor i en part.

ARTIKEL 10.10

Revision

Parterne tager denne afdeling op til revision senest fem år efter denne aftales ikrafttræden og derefter med regelmæssige mellemrum. Parterne skal konsultere hinanden om behovet for at ændre denne afdeling på baggrund af de opnåede erfaringer og udviklingen af tilsvarende regler i WTO. Parterne skal ved en sådan revision navnlig overveje inddragelsen af yderligere servicesektorer i anvendelsesområdet for denne afdeling i artikel 10.5 (definitioner og anvendelsesområde).

AFDELING C

DEFINITIONER OG FÆLLES PRINCIPPER

ARTIKEL 10.11

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås der ved:

- a) "samfundspolitisk mål": det overordnede mål om at opnå et resultat til overordnet gavn for offentligheden og
- b) "opgaver af offentlig interesse": specifikke aktiviteter, der giver resultater til overordnet gavn for offentligheden, som uden offentlig intervention ikke ville blive leveret eller ville blive leveret under forskellige forhold med hensyn til tilgængelighed, kvalitet, sikkerhed, økonomisk overkommelighed eller ligebehandling på markedet.

ARTIKEL 10.12

Fortrolig behandling af oplysninger

1. Parterne skal ved udveksling af oplysninger i henhold til dette kapitel tage hensyn til de begrænsninger, der pålægges i deres respektive lovgivninger vedrørende tavshedspligt eller forretningshemmeligheder, og sikre beskyttelse af forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger.

2. Alle oplysninger, der meddeles i medfør af denne aftale, skal behandles fortroligt af den modtagende part, medmindre den anden part har givet tilladelse til, at oplysningerne videregives, eller har gjort dem offentligt tilgængelige.

ARTIKEL 10.13

Twistbilæggelse

Ingen part må gøre brug af twistbilæggelse i henhold til denne aftale for spørgsmål, der opstår i forbindelse med afdeling A (konkurrencebegrænsende adfærd) og artikel 10.8 (konsultationer).

ARTIKEL 10.14

Samarbejde

For at nå målene for dette kapitel og for at fremme en effektiv håndhævelse af konkurrencereglerne anerkender parterne, at det er i deres fælles interesse at styrke samarbejdet om udvikling af konkurrencepolitikken, herunder kontrol af subsidier, med forbehold af tilgængeligheden af midler inden for rammerne af parternes samarbejdsinstrumenter og -programmer.

KAPITEL 11

STATSEJEDE VIRKSOMHEDER, VIRKSOMHEDER INDRØMMET SÆRLIGE RETTIGHEDER ELLER PRIVILEGIER OG UDPEGEDE MONOPOLER

ARTIKEL 11.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås der ved:

- a) "kommercielle aktiviteter": aktiviteter, som i sidste instans fører til fremstillingen af en vare eller leveringen af en tjenesteydelse, som sælges på det relevante marked i mængder og til priser, som er fastsat af virksomheden, og som udføres med fortjeneste for øje¹
- b) "kommercielle betragtninger": pris, kvalitet, rådighed, omsættelighed, transport og andre vilkår og betingelser for køb eller salg eller andre faktorer, som normalt ville blive taget i betragtning i forbindelse med kommercielle beslutninger i en virksomhed, som drives efter markedsøkonomiske principper inden for den relevante erhvervsgren eller industri

¹ Det præciseres, at aktiviteter, der udøves af en virksomhed, der opererer på nonprofitbasis eller omkostningsdækningsbasis, ikke er aktiviteter med henblik på profit.

- c) "udpege": at oprette eller tillade et monopol eller at udvide omfanget af et monopol til at omfatte yderligere varer eller tjenesteydelser
- d) "udpeget monopol": en enhed, herunder en gruppe af enheder eller et offentligt agentur, og ethvert datterselskab heraf, som på det relevante marked på en parts territorium er udpeget som den eneste leverandør eller køber af en vare eller tjenesteydelse, men omfatter ikke en enhed, som har fået tildelt en eksklusiv intellektuel ejendomsrettighed alene på grund af en sådan tildeling
- e) "virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier": enhver virksomhed, herunder ethvert datterselskab, offentligt eller privat, som af en part retligt eller faktisk er blevet indrømmet særlige rettigheder eller privilegier
- f) "særlige rettigheder eller privilegier": rettigheder eller privilegier, som en part giver et begrænset antal virksomheder eller datterselskaber heraf i et nærmere bestemt geografisk marked eller produktmarked, og hvis virkning er at begrænse enhver anden virksomheds mulighed for at udøve dens virksomhed i samme geografiske område eller på samme produktmarked under i alt væsentligt ensartede forhold. Tildeling af en licens eller en tilladelse til et begrænset antal virksomheder med henblik på fordeling af knappe ressourcer gennem objektive, forholdsmæssige og ikkediskriminerende kriterier er ikke i sig selv en særlig rettighed eller privilegium og

- g) "statsejet virksomhed": en virksomhed, herunder enhver dattervirksomhed, hvori en part direkte eller indirekte:
- i) ejer over 50 % af virksomhedens tegnede kapital eller kontrollerer mere end 50 % af de stemmer, der er knyttet til de aktier, som virksomheden har udstedt
 - ii) kan udpege over halvdelen af medlemmerne i virksomhedens bestyrelse eller et tilsvarende organ eller
 - iii) kan udøve kontrol over virksomhedens strategiske beslutninger.

ARTIKEL 11.2

Anvendelsesområde

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XVII, stk. 1-3, i GATT 1994, *forståelsen vedrørende fortolkningen af artikel XVII i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994*, såvel som i henhold til artikel VIII, stk. 1, 2 og 5, i GATS, der alle med de fornødne ændringer hermed er inkorporeret i og gjort til en del af nærværende aftale.

2. Dette kapitel finder anvendelse på alle statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier, og udpegede monopoler, der udøver en kommerciel aktivitet. Hvis en virksomhed kombinerer kommercielle og ikkekommercielle aktiviteter¹, er det kun virksomhedens kommercielle aktiviteter, der er omfattet af dette kapitel.
3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier, og udpegede monopoler, for hvilke en part har truffet midlertidige foranstaltninger på grund af en national eller global økonomisk nødsituation.
4. Dette kapitel finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller et udpeget monopol, hvis de årlige indtægter fra den pågældende virksomheds eller det pågældende monopols kommercielle aktiviteter i et af de seneste tre på hinanden følgende regnskabsår har været mindre end 200 mio. særlige tegningsrettigheder². Denne tærskel gælder for statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler på decentrale statslige niveauer efter fem år fra datoen for denne aftales ikrafttræden.
5. Dette kapitel finder ikke anvendelse på en parts eller dens ordregivende enheders omfattede udbud som omhandlet i artikel 9.2 (anvendelsesområde og dækning).

¹ Dette omfatter udførelse af en offentlig serviceforpligtelse.

² Beregningen af indtægterne skal omfatte de relevante indtægter for alle statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler, herunder indtægter fra datterselskaber, der udøver kommercielle aktiviteter på de samme eller relaterede markeder.

6. Dette kapitel finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler, som ejes eller kontrolleres af en statslig myndighed i en part med ansvar for det nationale forsvar, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, medmindre de udelukkende beskæftiger sig med kommercielle aktiviteter uden tilknytning til det nationale forsvar, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.
7. Dette kapitel finder ikke anvendelse på tjenesteydelser leveret af statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler under udøvelse af offentlig myndighed¹.
8. Dette kapitel finder ikke anvendelse på foranstaltninger eller aktiviteter, der er opført i bilag 11-A (særlige regler for Vietnam om statsejede virksomheder).

ARTIKEL 11.3

Generelle bestemmelser

1. Intet i dette kapitel berører en parts love og forskrifter, som regulerer dens ordninger for statsejerskab.

¹ Udtrykket "en tjenesteydelse leveret under udøvelse af offentlig myndighed" har samme betydning som defineret i artikel I, stk. 3, litra c), i GATS.

2. Der er, med forbehold af parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til dette kapitel, intet i dette kapitel, der forhindrer en part i at oprette eller opretholde statsejede virksomheder, indrømme virksomheder særlige rettigheder eller privilegier eller udpege eller opretholde monopoler.

3. En part må ikke pålægge eller tilskynde dens statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller udpegede monopoler til at handle på en måde, der er uforenelig med dette kapitel.

ARTIKEL 11.4

Ikkediskrimination og kommercielle betragtninger

1. Hver part skal sikre, at dens statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler, når de udøver kommercielle aktiviteter:

a) handler i overensstemmelse med kommercielle betragtninger ved køb eller salg af varer eller tjenesteydelser, undtagen for at udføre deres offentlige opgave, som ikke er uforenelige med stk. 1, litra b)

b) ved køb af en vare eller tjenesteydelse:

i) indrømmer en vare eller en tjenesteydelse, der leveres af en virksomhed fra den anden part, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer en tilsvarende vare eller tjenesteydelse leveret af en af partens virksomheder og

- ii) indrømmer en vare eller en tjenesteydelse, der leveres af en investortvirksomhed fra den anden part på partens territorium, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer en tilsvarende vare eller tjenesteydelse, som leveres af en investortvirksomhed fra den anden part på det relevante marked på partens territorium

c) ved salg af en vare eller en tjenesteydelse:

- i) indrømmer en virksomhed fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer partens egne virksomheder og
- ii) indrømmer en investortvirksomhed fra den anden part på den pågældende parts territorium en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer investortvirksomheder fra den anden part på det relevante marked på partens territorium.

2. Stk. 1 hindrer ikke statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller udpegede monopoler i:

- a) at købe eller levere varer eller tjenesteydelser på forskellige vilkår eller betingelser, herunder vedrørende prisen, eller
- b) at nægte at købe eller levere varer eller tjenesteydelser

forudsat at sådanne forskellige vilkår eller betingelser eller afslag finder sted i overensstemmelse med kommercielle betragtninger.

3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på de sektorer, der er omhandlet i artikel 8.3 (anvendelsesområde) og 8.9 (anvendelsesområde).

4. Stk. 1 og 2 finder anvendelse på kommercielle aktiviteter i statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler, hvis samme aktivitet ville påvirke handelen med tjenesteydelser og investeringer, for hvilke en part har påtaget sig en forpligtelse i henhold til artikel 8.5 (national behandling), 8.6 (mestbegunstigelsesbehandling), 8.11 (national behandling), med forbehold af de betingelser eller kvalifikationer, der er fastsat i dens liste over specifikke forpligtelser i bilag 8-A (Unionens liste over specifikke forpligtelser) og 8-B (Vietnams liste over specifikke forpligtelser) i henhold til artikel 8.7 (liste over specifikke forpligtelser) og artikel 8.12 (liste over specifikke forpligtelser). Det præciseres, at i tilfælde af konflikt mellem artikel 11.2 (anvendelsesområde), stk. 4, og de betingelser eller kvalifikationer, der er fastsat i dens liste over specifikke forpligtelser i henhold til artikel 8.7 (liste over specifikke forpligtelser) og 8.12 (liste over specifikke forpligtelser), har disse lister forrang.

ARTIKEL 11.5

Reguleringsmæssig ramme

1. Parterne tilstræber at sikre, at statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler overholder internationalt anerkendte standarder for virksomhedsledelse.

2. Hver part skal sikre, at dens reguleringsorganer eller -funktioner ikke står til ansvar over for virksomheder eller enheder, som de regulerer, for at sikre reguleringsorganernes eller -funktionernes effektivitet, og handler upartisk¹ i lignende situationer over for alle virksomheder eller enheder, som de regulerer, herunder statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler².
3. Hver part skal sikre, at love og forskrifter håndhæves på en ensartet og ikkediskriminerende måde, herunder over for statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler.

¹ Det præciseres, at den upartiskhed, hvormed reguleringsorganet udøver dens reguleringsmæssige funktioner, skal vurderes i henhold til det pågældende reguleringsorgans generelle adfærd eller praksis.

² Det præciseres, at for de sektorer, inden for hvilke parterne er blevet enige om specifikke forpligtelser vedrørende reguleringsorganet i andre kapitler, har de relevante bestemmelser i de andre kapitler forrang.

ARTIKEL 11.6

Gennemsigtighed

1. En part, som har rimelig grund til at antage, at dens interesser i henhold til dette kapitel påvirkes negativt af kommercielle aktiviteter, som udøves af en statsejet virksomhed, en virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller et udpeget monopol fra den anden part, kan anmode den anden part skriftligt om at oplyse om virksomhedens eller enhedens kommercielle aktiviteter. En sådan anmodning skal angive den virksomhed eller enhed, de pågældende produkter eller tjenesteydelser og markeder samt indeholde oplysninger, hvoraf det fremgår, at virksomhedens eller enhedens praksis hindrer handel eller investeringer mellem parterne.
2. De i stk. 1 omhandlede oplysninger skal omfatte:
 - a) virksomhedens eller enhedens ejerskab og stemmeretsstruktur med angivelse af den procentdel af aktierne og stemmerettighederne, som en part eller en statsejet virksomhed, en virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller et udpeget monopol kumulativt ejer
 - b) en beskrivelse af eventuelle særlige aktier eller særlige stemmerettigheder eller andre rettigheder, som en part eller en statsejet virksomhed, en virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller et udpeget monopol har, når sådanne rettigheder er forskellige fra dem, der er knyttet til virksomhedens eller enhedens almindelige aktier

- c) virksomhedens eller enhedens organisatoriske struktur, sammensætningen af dens bestyrelse eller et tilsvarende organ, der udøver direkte eller indirekte kontrol i virksomheden eller enheden, samt krydsejerskaber og andre forbindelser til forskellige statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller udpegede monopoler
 - d) en beskrivelse af, hvilke statsadministrationer eller offentlige organer, der regulerer eller overvåger virksomheden eller enheden, en beskrivelse af rapporteringsvejene¹ og statsadministrationens eller det offentlige organs rettigheder og praksis angående udnævnelse, afskedigelse eller aflønning af ledere
 - e) de årlige indtægter eller samlede aktiver eller begge dele
 - f) fritagelser, immuniteter og andre foranstaltninger, herunder en mere fordelagtig behandling, der finder anvendelse på den anmodede parts territorium for enhver statsejet virksomhed, virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller udpeget monopol.
3. En part kan anmode den anden part om yderligere oplysninger om beregningerne af den i artikel 11.2 (anvendelsesområde), stk. 4, omhandlede indtægtsgrænse.

¹ Det præciseres, at en part ikke er forpligtet til at videregive rapporter eller dele af rapporter.

4. Stk. 1-3 forpligter ikke nogen part til at videregive fortrolige oplysninger, når det ville være uforeneligt med dens love og forskrifter, vanskeliggøre håndhævelse af loven eller på anden måde være i strid med almene samfundsinteresser eller krænke bestemte virksomheders legitime kommercielle interesser.

5. For så vidt angår Unionen finder stk. 2, litra a)-e), ikke anvendelse på virksomheder, der betragtes som små og mellemstore virksomheder som defineret i EU-retten.

ARTIKEL 11.7

Teknisk samarbejde

Parterne, der anerkender betydningen af at fremme effektive retlige og reguleringsmæssige rammer for statsejede virksomheder, skal iværksætte gensidigt aftalte tekniske samarbejdsaktiviteter med henblik på at fremme statsejede virksomheders effektivitet og gennemsigtighed, forudsat at der er midler til rådighed under den pågældende parts samarbejdsinstrumenter og -programmer.

KAPITEL 12

INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

AFDELING A

GENERELLE BESTEMMELSER OG PRINCIPPER

ARTIKEL 12.1

Mål

1. Målene med dette kapitel er:
 - a) at fremme skabelse, produktion og markedsføring af innovative og kreative produkter parterne imellem og derved bidrage til en mere bæredygtig og inklusiv økonomi i hver part og
 - b) at sikre et passende og effektivt niveau af beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

2. Beskyttelsen og håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder bør bidrage til at fremme teknologisk innovation samt overførsel og udbredelse af teknologi til gensidig fordel for producenter og brugere af teknologisk viden og på en måde, der sikrer social og økonomisk velfærd samt balance mellem rettigheder og forpligtelser.

ARTIKEL 12.2

Forpligtelsernes art og omfang

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til de internationale traktater om intellektuel ejendomsret, som de er part i, herunder TRIPS-aftalen. Parterne skal sikre en passende og effektiv gennemførelse af disse traktater. Formålet med dette kapitel er at supplere og yderligere præcisere disse rettigheder og forpligtelser mellem parterne med det formål at sikre en passende og effektiv gennemførelse af disse traktater samt en balance mellem indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder og offentlighedens interesser.

2. Med henblik på denne aftale henviser "intellektuelle ejendomsrettigheder" som minimum til alle de kategorier af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omhandlet i TRIPS-aftalens del II, afsnit 1 til 7, dvs.:

- a) ophavsret og dermed beslægtede rettigheder
- b) varemærker
- c) geografiske betegnelser

- d) industrielt design
- e) patentrettigheder
- f) layout-design (topografier) for integrerede kredsløb
- g) beskyttelse af fortrolige oplysninger og
- h) plantesorter.

3. Beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder omfatter bl.a. beskyttelse mod illoyal konkurrence som omhandlet i artikel 10a i *Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret*, udfærdiget den 20. marts 1883 og senest revideret i Stockholm den 14. juli 1967 (herefter benævnt "Pariserkonventionen").

ARTIKEL 12.3

Mestbegunstigelsesbehandling

Med hensyn til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder indrømmes enhver fordel, begunstigelse, privilegium eller immunitet, som en part har indrømmet statsborgere fra et tredjeland, straks og ubetinget til statsborgere fra den anden part, jf. dog undtagelserne i TRIPS-aftalens artikel 4 og 5.

ARTIKEL 12.4

Konsumtion

Hver part kan frit indføre dens egen ordning for konsumtion af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. dog TRIPS-aftalens relevante bestemmelser.

AFDELING B

STANDARDE VEDRØRENDE INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

UNDERAFDELING 1

OPHAVSRET OG BESLÆGTEDE RETTIGHEDER

ARTIKEL 12.5

Beskyttelse

1. Parterne skal overholde de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i følgende internationale aftaler:
 - a) Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker, udfærdiget den 9. september 1886 og senest revideret i Paris den 24. juli 1971 (herefter benævnt "Bernerkonventionen")

b) *den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender*, udfærdiget i Rom den 26. oktober 1961, og

c) TRIPS-aftalen.

2. Parterne skal tiltræde følgende internationale traktater senest tre år efter datoen for denne aftales ikrafttræden:

a) *WIPO's traktat om ophavsret*, vedtaget i Genève den 20. december 1996, og

b) *WIPO's traktat om fremførelser og fonogrammer*, vedtaget i Genève den 20. december 1996.

ARTIKEL 12.6

Ophavsmænd

Hver part skal give ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde:

a) direkte eller indirekte reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis, af deres værker

b) enhver form for distribution til offentligheden af deres originalværker eller kopier heraf ved salg eller anden overdragelse af ejendomsretten og

- c) enhver trådbunden eller trådløs overføring til offentligheden af deres værker, herunder tilrådighedsstillelse af deres værker til offentligheden på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, som de vælger.

ARTIKEL 12.7

Udøvende kunstnere

Hver part skal give udøvende kunstnere eneret til at tillade eller forbyde:

- a) optagelse af deres fremførelser
- b) direkte eller indirekte reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis, af optagelser af deres fremførelser
- c) distribution til offentligheden af optagelser af deres fremførelser ved salg eller anden overdragelse af ejendomsretten
- d) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af optagelser af deres fremførelser på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, som de vælger, og

- e) trådløs sendevirksomhed og kommunikation til offentligheden af deres ikke optagne fremførelser, medmindre fremførelsen i sig selv allerede består i sendevirksomhed.

ARTIKEL 12.8

Fremstillere af fonogrammer

Hver part skal give fremstillere af fonogrammer eneret til at tillade eller forbyde:

- a) direkte eller indirekte reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis, af deres fonogrammer
- b) distribution til offentligheden ved salg eller anden overdragelse af ejendomsretten af deres fonogrammer, herunder kopier heraf, og
- c) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse af deres fonogrammer for offentligheden på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, som de selv vælger.

ARTIKEL 12.9

Sendevirksomheder

Hver part skal give sendevirksomheder eneret til at tillade eller forbyde:

- a) optagelse af deres udsendelser
- b) reproduktion af optagelser af deres udsendelser
- c) distribution til offentligheden af optagelser af deres udsendelser og
- d) trådløs viderespredning af deres udsendelser.

ARTIKEL 12.10

Sendevirksomhed og kommunikation til offentligheden

Hver part skal give udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer ret til at sikre, at et enkelt og rimeligt vederlag betales af brugeren, hvis et i kommercielt øjemed udgivet fonogram eller en reproduktion af et sådant fonogram anvendes til trådløs sendevirksomhed eller til anden kommunikation til offentligheden. Hver part skal sikre, at dette vederlag deles mellem de pågældende kunstnere og fremstillere af fonogrammer. Parterne kan, hvis der ikke er enighed mellem de udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer, fastlægge betingelserne for et sådant vederlags fordeling mellem dem.

ARTIKEL 12.11

Beskyttelsestid

1. Ophavsmandens rettigheder til litterære eller kunstneriske værker som defineret i Bernerkonventionens artikel 2 gælder i ophavsmandens levetid og i mindst 50 år efter ophavsmandens død, uanset på hvilket tidspunkt værket på lovlig vis blev gjort tilgængeligt for offentligheden.
2. I tilfælde af fælles ophavsret til et værk beregnes den i stk. 1 omhandlede beskyttelsestid fra den længstlevende ophavsmands død.
3. Udøvende kunstners rettigheder udløber tidligst 50 år efter fremførelsesdatoen. Hvis en optagelse af en fremførelse udgives på lovlig vis eller offentliggøres på lovlig vis inden for dette tidsrum, udløber rettighederne tidligst 50 år efter datoen for første lovlige udgivelse eller første lovlige offentliggørelse, alt efter hvilken dato der er den første.
4. Fonogramfremstilleres rettigheder udløber tidligst 50 år efter optagelsen. Hvis fonogrammet er blevet offentliggjort på lovlig vis inden for dette tidsrum, udløber rettighederne tidligst 50 år efter datoen for første lovlige offentliggørelse. Hvis lovlig offentliggørelse ikke sker inden for det i første punktum omhandlede tidsrum, og hvis fonogrammet lovligt offentliggøres i dette tidsrum, udløber rettighederne tidligst 50 år efter datoen for første lovlige offentliggørelse.

5. Sendevirksomheders rettigheder udløber tidligst 50 år efter første udsendelse, hvad enten den er trådbåren eller trådløs, herunder via kabel eller satellit.
6. De i denne artikel fastsatte beskyttelsestider beregnes fra den 1. januar i det år, der følger efter den begivenhed, der affødte rettigheden.

ARTIKEL 12.12

Beskyttelse af teknologiske foranstaltninger

1. Hver part skal indføre en passende retlig beskyttelse mod omgåelse af enhver form for effektive teknologiske foranstaltninger, som anvendes af indehaveren af enhver ophavsret eller beslægtet rettighed, som den pågældende begår, selv om vedkommende ved eller burde vide, at dette er formålet.
2. Hver part skal indføre en passende retlig beskyttelse mod fremstilling, import, distribution, salg, udlejning, tilbud om salg og udlejning til offentligheden eller besiddelse i kommercielt øjemed af anordninger, produkter eller komponenter eller ydelse af tjenesteydelser, der:
 - a) er genstand for salgsfremme, reklame eller markedsføring med henblik på omgåelse af enhver effektiv teknologisk foranstaltning

- b) kun i begrænset omfang har andet kommercielt formål eller anden kommerciel anvendelse end omgåelse af enhver effektiv teknologisk foranstaltning eller
- c) primært er udviklet, produceret, tilpasset eller ydet med henblik på at muliggøre eller befordre omgåelse af enhver effektiv teknologisk foranstaltning.

3. En part kan for at sikre den nødvendige retsbeskyttelse i henhold til stk. 1 og 2 indføre eller opretholde passende begrænsninger eller undtagelser i forhold til foranstaltninger, der gennemfører disse stykker. Forpligtelserne i stk. 1 og 2 berører ikke rettigheder, begrænsninger, undtagelser eller værn, for så vidt angår krænkelse af ophavsret eller dermed beslægtede rettigheder i henhold til en parts interne lovgivning.

4. Med henblik på denne artikel forstås ved "teknologiske foranstaltninger" enhver teknologi, anordning eller komponent, der under dens normale funktion har til formål at forhindre eller begrænse handlinger i forbindelse med værker eller andre frembringelser, som indehaveren af ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder som fastsat i den interne lovgivning ikke har givet tilladelse til. Teknologiske foranstaltninger skal anses som "effektive", hvis anvendelsen af beskyttede værker eller andre frembringelser kontrolleres af rettighedshaverne ved anvendelse af en adgangskontrol- eller beskyttelsesforanstaltning, f.eks. kryptering, scrambling eller anden omdannelse af værket eller andre frembringelser eller en kopikontrolanordning, der opfylder beskyttelsesformålet.

ARTIKEL 12.13

Beskyttelse af rettighedsforvaltningsoplysninger

1. Hver part skal indføre en passende retlig beskyttelse enhver person, der bevidst og uden tilladelse udfører følgende handlinger:

- a) fjernelse eller ændring af elektroniske rettighedsforvaltningoplysninger eller
- b) spredning, import med henblik på distribution, sendevirksomhed, kommunikation til eller tilrådighedsstillelse for offentligheden af værker, fremførelser, fonogrammer eller andre frembringelser, der er beskyttet efter denne underafdeling, og fra hvilke de elektroniske rettighedsforvaltningsoplysninger er blevet fjernet eller ændret uden tilladelse

hvis denne person ved eller har rimelig grund til at vide, at sådanne handlinger foranlediger, muliggør, letter eller skjuler en krænkelse af en ophavsrettighed eller en beslægtet rettighed som fastsat i den interne lovgivning.

2. Med henblik på denne artikel forstås ved "rettighedsforvaltningsoplysninger" enhver oplysning fra rettighedshavere, som identificerer et værk eller en anden frembringelse som omhandlet i denne underafdeling, ophavsmanden eller enhver anden rettighedshaver, eller enhver oplysning om betingelserne for anvendelse af værket eller frembringelsen samt numre eller koder, der udgør sådanne oplysninger.

3. Stk. 2 finder anvendelse, hvis en hvilken som helst af disse oplysninger anvendes i forbindelse med kopiering af eller fremkommer i forbindelse med kommunikation til offentligheden af et værk eller en anden frembringelse, der er omhandlet i denne underafdeling.

ARTIKEL 12.14

Undtagelser og begrænsninger

1. Hver part må kun indføre undtagelser og begrænsninger med hensyn til rettighederne i artikel 12.6 (ophavsmænd) til 12.10 (sendevirksomhed og kommunikation til offentligheden) i visse særlige tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af frembringelsen og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshavernes legitime interesser i henhold til de internationale traktater, som de er part i.

2. Hver part skal sikre, at reproduktionshandlinger som omhandlet i artikel 12.6 (ophavsmænd) til 12.10 (sendevirksomhed og kommunikation til offentligheden), som er flygtige eller tilfældige, udgør en integrerende og uundværlig del af en teknologisk proces, og hvis eneste formål er at muliggøre:

a) transmission i et netværk mellem tredjeparter gennem en formidler eller

b) lovlig anvendelse

af et værk eller en anden frembringelse, der skal udføres, og som ikke har nogen selvstændig økonomisk betydning, er undtaget fra den ret til reproduktion, der er omhandlet i artikel 12.6 (ophavsmænd) til 12.10 (sendevirksomhed og kommunikation til offentligheden).

ARTIKEL 12.15

Kunstneres følgeret til kunstværker

1. En part kan til fordel for ophavsmanden til et originalkunstværk sikre en følgeret, som skal defineres som en umistelig rettighed til et vederlag baseret på salgsprisen ved ethvert videresalg af det pågældende kunstværk efter ophavsmandens første afhændelse deraf.
2. Den i stk. 1 omhandlede rettighed finder anvendelse på alt videresalg, hvor der som sælgere, købere eller formidlere deltager professionelle på kunstmarkedet, herunder auktionshuse, kunstgallerier og alle kunsthandlere i øvrigt.
3. En part kan bestemme, at den i stk. 1 omhandlede rettighed ikke finder anvendelse på videresalg, når sælgeren har erhvervet værket direkte fra ophavsmanden mindre end tre år inden videresalget, og videresalgsprisen ikke overskrider et vist mindstebeløb.

4. Den i stk. 1 omhandlede rettighed kan kun gøres gældende i en part, hvis den interne lovgivning i denne part, som ophavsmanden tilhører, gør det muligt, og i det omfang det tillades i den part, hvor rettigheden gøres gældende. Beløbstørrelsen og opkrævningsproceduren fastlægges i den interne lovgivning.

ARTIKEL 12.16

Samarbejde om kollektiv rettighedsforvaltning

Parterne skal fremme dialogen og samarbejdet mellem deres respektive kollektive rettighedshaverorganisationer for at fremme adgangen til værker og andre beskyttede frembringelser på deres territorium og sikre overførsel af vederlag for anvendelse af sådanne værker eller andre beskyttede frembringelser.

UNDERAFDELING 2

VAREMÆRKER

ARTIKEL 12.17

Internationale traktater

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til *protokollen til Madridarrangementet om international registrering af varemærker*, vedtaget i Madrid den 27. juni 1989 og senest ændret den 12. november 2007.
2. Hver part skal anvende den klassificering, der er fastsat i *Nicearrangementet vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker*, udfærdiget i Nice den 15. juni 1957 og ændret den 28. september 1979 (herefter benævnt "Niceklassifikationen")¹.
3. Hver part skal forenkle og udvikle dens varemærkeregeringsprocedurer, bl.a. med udgangspunkt i *traktaten om varemærkeret*, vedtaget i Genève den 27. oktober 1994, og *Singaporetraktaten om varemærkeret*, udfærdiget i Singapore den 27. marts 2006.

¹ Det præciseres, at en part skal anvende de ajourførte udgaver af Niceklassifikationen i det omfang, den ajourførte udgave er offentliggjort af WIPO, og for Vietnams vedkommende i det omfang den officielle oversættelse er blevet offentliggjort.

ARTIKEL 12.18

Rettigheder, der er knyttet til et varemærke

Et registreret varemærke giver indehaveren en eneret dertil. Indehaveren skal have ret til at forbyde tredjemand, der ikke har hans samtykke, at gøre erhvervsmæssig brug af:

- a) ethvert tegn, der er identisk med varemærket, for varer eller tjenesteydelser, der er identiske med dem, for hvilke varemærket er registreret¹, og
- b) ethvert tegn, der er identisk med eller ligner varemærket for varer eller tjenesteydelser, som er identiske med eller ligner dem, for hvilke varemærket er registreret, hvis denne brug ville resultere i en risiko for forveksling i offentlighedens bevidsthed.

ARTIKEL 12.19

Registreringsprocedure

1. Hver part skal sikre, at der findes en ordning for registrering af varemærker, hvor endelige beslutninger om afslag truffet af den relevante varemærkemyndighed meddeles skriftligt og begrundes behørigt.

¹ Det skal præciseres, at dette ikke berører artikel 12.21 (undtagelser fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke).

2. Hver part skal give mulighed for at gøre indsigelse mod varemærkeansøgninger og give varemærkeansøgeren mulighed for at svare på en sådan indsigelse.
3. Hver part skal sikre, at der er adgang til en offentligt tilgængelig elektronisk database over varemærkeansøgninger og -registreringer.

ARTIKEL 12.20

Vitterligt kendte varemærker

Med henblik på at sikre en effektiv beskyttelse af vitterligt kendte varemærker som omhandlet i Pariserkonventionens artikel 6a og TRIPS-aftalens artikel 16, stk. 2 og 3, skal parterne tage hensyn til *den fælles henstilling vedrørende bestemmelser om beskyttelse af vitterligt kendte mærker*, der blev vedtaget af Pariserunionen til Beskyttelse af Industriel Ejendomsret og WIPO's generalforsamling på 34. møderække i forsamlingerne af WIPO's medlemsstater fra den 20. til den 29. september 1999.

ARTIKEL 12.21

Undtagelser fra rettigheder, der er knyttet til et varemærke

Hver part:

- a) skal tillade en rimelig anvendelse af deskriptive udtryk¹ som en begrænset undtagelse fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke, og
- b) kan fastsætte andre begrænsede undtagelser

såfremt disse undtagelser tager hensyn til varemærkeindehaverens og tredjeparters legitime interesser.

¹ Rimelig anvendelse af deskriptive udtryk omfatter også brug af et tegn til at angive varernes eller tjenesteydelseernes geografiske oprindelse, hvis en sådan brug er i overensstemmelse med redelig markedsføringsskik i industrielle eller kommercielle forhold.

ARTIKEL 12.22

Tilbagekaldelse af et registreret varemærke¹

1. Hver part skal fastsætte, at et registreret varemærke kan blive tilbagekaldt, hvis det inden for en sammenhængende periode på fem år forud for en anmodning om tilbagekaldelse ikke har været i reel² brug af sin ejer eller ejers licenstagere på det pågældende territorium i forbindelse med de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, uden nogen berettiget begrundelse, undtagen hvis brugen er påbegyndt eller genoptaget mindst tre måneder før tilbagekaldelsen. En part kan bestemme, at denne undtagelse lades ude af betragtning, hvis forberedelserne til påbegyndelse eller genoptagelse først indtræder, efter at indehaveren er blevet klar over, at begæringen om tilbagekaldelse kan indgives.
2. En part kan bestemme, at et varemærke kan blive tilbagekaldt, hvis det efter den dato, hvor det blev registreret, som følge af indehaverens aktiviteter eller inaktivitet er blevet det almindelige navn i handelen for et produkt eller en tjenesteydelse, for hvilken det er registreret.

¹ For så vidt angår Vietnam anses "tilbagekaldelse" for at svare til "ophævelse".

² Reel brug indebærer faktisk brug i forbindelse med handel med de pågældende varer eller tjenesteydelser med henblik på at skabe goodwill. Generelt indebærer dette et egentligt salg, og der skal have været foretaget salg af varerne eller levering af tjenesteydelserne i den relevante periode. Brug i reklamer kan være at betragte som reel brug. Imidlertid må rene forberedende skridt ikke betragtes som reel brug af et mærke. Reel brug skal forstås i modsætning til kunstig eller fiktiv brug, der udelukkende har til formål at bevare varemærket i registret.

3. Enhver brug af et registreret varemærke, der foretages af indehaveren eller med dennes samtykke for så vidt angår de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, og som vil kunne vildlede offentligheden, især med hensyn til varenes eller tjenesteydelsernes art, kvalitet eller geografiske oprindelse, vil medføre, at varemærket kan blive tilbagekaldt eller alternativt blive forbudt i henhold til partens interne lovgivning.

UNDERAFDELING 3

GEOGRAFISKE BETEGNELSER

ARTIKEL 12.23

Anvendelsesområde

1. Denne underafdeling finder anvendelse på anerkendelse og beskyttelse af geografiske betegnelser for vin, spiritus, landbrugsprodukter og fødevarer med oprindelse på parternes territorium.
2. Geografiske betegnelser fra en part, som skal beskyttes af den anden part, er kun omfattet af denne underafdeling, hvis de er beskyttet som geografiske betegnelser i overensstemmelse med den ordning, der er omhandlet i artikel 12.24 (ordning for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser), på oprindelsespartens territorium.

ARTIKEL 12.24

Ordning for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser

1. Hver part skal opretholde en ordning for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser, som mindst skal indeholde følgende elementer:
 - a) et register over geografiske betegnelser, der er beskyttet på den pågældende parts territorium
 - b) en administrativ procedure, hvorved det kontrolleres, at geografiske betegnelser, der skal indføres eller opretholdes i det i litra a) omhandlede register, angiver, at en vare har oprindelse på en parts territorium eller i en region eller en lokalitet på dette territorium, hvis varens kvalitet, omdømme eller andre egenskaber i alt væsentligt kan tilskrives dens geografiske oprindelse
 - c) en indsigelsesprocedure, der gør det muligt at tage hensyn til fysiske eller juridiske personers legitime interesser, og
 - d) procedurer til at rette og slette eller ophæve virkningen af en opførelse i det i litra a) omhandlede register, som tager hensyn til de legitime interesser, som tredjeparter og rettighedshavere til de pågældende registrerede geografiske betegnelser har¹.

¹ Uden at dette berører dens interne lovgivning om ordningen for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser, skal hver part sikre, at der forefindes retsmidler til ugyldiggørelse af registreringen af geografiske betegnelser.

2. Hver part kan i dens interne lovgivning fastsætte en mere omfattende beskyttelse end den, der er foreskrevet i denne underafdeling, forudsat at en sådan beskyttelse ikke er i strid med den beskyttelse, der opnås ved denne aftale.

ARTIKEL 12.25

Eksisterende geografiske betegnelser

1. Efter at have afsluttet en indsigelsesprocedure og en undersøgelse af de geografiske betegnelser i Unionen, der er opført i del A i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser), anerkender Vietnam, at disse angivelser er geografiske betegnelser som omhandlet i TRIPS-aftalens artikel 22, stk. 1, og at de er blevet registreret af Unionen i overensstemmelse med den ordning, der er omhandlet i artikel 12.24 (ordning for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser). Vietnam skal beskytte disse geografiske betegnelser i overensstemmelse med det beskyttelsesniveau, der er fastsat i denne aftale.

2. Efter at have afsluttet en indsigelsesprocedure og en undersøgelse af de geografiske betegnelser i Vietnam, der er opført i del B i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser), anerkender Unionen, at disse angivelser er geografiske betegnelser som omhandlet i TRIPS-aftalens artikel 22, stk. 1, og at de er blevet registreret af Vietnam i overensstemmelse med den ordning, der er omhandlet i artikel 12.24 (ordning for registrering og beskyttelse af geografiske betegnelser). Unionen skal beskytte disse geografiske betegnelser i overensstemmelse med det beskyttelsesniveau, der er fastsat i denne aftale.

ARTIKEL 12.26

Ændring af listen over geografiske betegnelser

1. Parterne kan ændre listen over geografiske betegnelser i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser) i overensstemmelse med proceduren i artikel 12.63 (arbejdsgruppen om intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder geografiske betegnelser), stk. 3, litra a), og artikel 17.5 (ændringer), stk. 1, ved bl.a.:
 - a) at fjerne geografiske betegnelser, som ikke længere er beskyttede i oprindelseslandet, eller
 - b) at tilføje geografiske betegnelser efter at have afsluttet indsigelsesproceduren og efter at have undersøgt de geografiske betegnelser som omhandlet i artikel 12.25 (eksisterende geografiske betegnelser) til begge parter tilfredshed.
2. En geografisk betegnelse for vin, spiritus, landbrugsprodukter eller fødevarer må i princippet ikke føjes til bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser), hvis det er et navn, der på datoen for denne aftales undertegnelse er opført i det relevante register i en part med status som "registreret".

ARTIKEL 12.27

Beskyttelse af geografiske betegnelser

1. Hver part skal sikre, at der er adgang til retsmidler, ved hjælp af hvilke interesserede parter kan forhindre:
 - a) anvendelsen af en geografisk betegnelse fra den anden part, der er opført i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser), for ethvert produkt, der er omfattet af den produktklasse, der er angivet i bilag 12-B (produktklasser) og specificeret i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser) for den pågældende geografiske betegnelse, og som enten:
 - i) ikke har oprindelse i det oprindelsesland, der er angivet i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser) for den pågældende geografiske betegnelse, eller
 - ii) har oprindelse i det oprindelsesland, der er angivet i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser) for den pågældende geografiske betegnelse, men ikke er blevet produceret eller fremstillet i overensstemmelse med de love og forskrifter i den anden part, som ville finde anvendelse, hvis produktet var bestemt til forbrug i den anden part
 - b) anvendelse af alle sådanne midler i betegnelsen eller præsentationen af en vare, som angiver eller antyder, at den pågældende vare har oprindelse i et andet geografisk område end det virkelige oprindelsessted, på en måde, som vildleder offentligheden med hensyn til varens geografiske oprindelse eller natur, og
 - c) enhver anden anvendelse, som udgør illoyal konkurrence i henhold til Pariserkonventionens artikel 10a.

2. Der skal gives den i stk. 1, litra a), omhandlede beskyttelse, også selv om produktets virkelige oprindelse er angivet, eller den geografiske betegnelse er anvendt i oversættelse eller ledsaget af udtryk såsom "art", "type", "stil", "efterligning" eller lignende.

3. Parterne skal, med forbehold af TRIPS-aftalens artikel 23, i fællesskab fastsætte de praktiske regler for anvendelse, hvorefter der kan sondres mellem enslydende geografiske betegnelser, samtidig med at der tages hensyn til behovet for, at de berørte producenter behandles lige, og at forbrugerne ikke vildledes. En enslydende betegnelse, der vildleder forbrugerne til at tro, at et produkt stammer fra et andet territorium, skal ikke registreres, selv om navnet er korrekt med hensyn til det territorium, den region eller det sted, hvor det pågældende produkt har dets oprindelse.

4. Hvis en part i forbindelse med forhandlinger med et tredjeland tilbyder at beskytte en geografisk betegnelse fra tredjelandet, som er enslydende med en geografisk betegnelse hos den anden part, som er beskyttet i henhold til denne underafdeling, skal den give den anden part meddelelse herom og give den lejlighed til fremsætte bemærkninger, inden tredjepartens geografiske betegnelse gives beskyttelse.

5. Intet i denne underafdeling forpligter en part til at beskytte den anden parts geografiske betegnelse, hvis betegnelsen ikke er eller ophører med at være beskyttet i oprindelseslandet. Hver part skal meddele den anden part, hvis en geografisk betegnelse ophører med at være beskyttet i oprindelseslandet. En sådan meddelelse skal ske i overensstemmelse med artikel 12.63 (Arbejdsgruppe om Intellektuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser), stk. 3.

6. En part skal ikke være forpligtet til at give et navn beskyttelse som geografisk betegnelse, hvis navnet kan vildlede forbrugerne med hensyn til produktets virkelige oprindelse, i fald navnet kolliderer med navnet på en plantesort eller en dyrerace.

ARTIKEL 12.28

Undtagelser

1. Uanset artikel 12.27 (beskyttelse af geografiske betegnelser) er beskyttelsen af de geografiske betegnelser "Asiago", "Fontina" og "Gorgonzola", der er opført i del A i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser), ikke til hinder for, at disse betegnelser på Vietnams territorium anvendes af personer, herunder deres efterfølgere, som i god tro har foretaget faktisk erhvervsmæssig anvendelse af disse betegnelser for så vidt angår produkter i kategorien "ost" inden den 1. januar 2017.

2. Uanset artikel 12.27 (beskyttelse af geografiske betegnelser) er beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Feta", der er opført i del A i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser), ikke til hinder for, at denne betegnelse anvendes på Vietnams territorium af personer, herunder deres efterfølgere, som i god tro har foretaget faktisk erhvervsmæssig anvendelse af denne betegnelse for så vidt angår produkter i kategorien "ost" fremstillet af fåremælk eller fåre- og gedemælk før den 1. januar 2017.

3. Uanset artikel 12.27 (beskyttelse af geografiske betegnelser) er beskyttelsen af den geografiske betegnelse "Champagne", der er opført i del A i bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser), i en overgangsperiode på 10 år fra datoen for denne aftales ikrafttræden ikke til hinder for, at denne betegnelse eller dens oversættelse, translitteration eller transskription på Vietnams territorium anvendes af personer, herunder deres efterfølgere, som i god tro har foretaget faktisk erhvervsmæssig anvendelse af denne betegnelse for så vidt angår produkter i kategorien "vin".

4. En part kan bestemme, at enhver ansøgning i medfør af denne underafdeling i forbindelse med anvendelsen eller registreringen af et varemærke skal fremsættes senest fem år efter, at den uautoriserede anvendelse af den beskyttede betegnelse er blevet almindeligt kendt i den pågældende part, eller efter datoen for varemærkets registrering i denne part, forudsat at varemærket er offentliggjort senest denne dato, hvis den pågældende dato ligger før den dato, på hvilken den uautoriserede anvendelse blev almindeligt kendt i den pågældende part, forudsat at den geografiske betegnelse ikke er blevet anvendt eller registreret i ond tro.

5. Intet i denne underafdeling indskrænker en persons ret til i forbindelse med normal handel at anvende sit eget navn eller sin erhvervsmæssige forgængers navn, medmindre navnet anvendes således, at offentligheden vildledes.

ARTIKEL 12.29

Ret til anvendelse af geografiske betegnelser

Når en geografisk betegnelse først er beskyttet i henhold til denne aftale, må den legitime anvendelse af en sådan geografisk betegnelse ikke gøres betinget af, at brugerne registreres, eller af yderligere klausuler.

ARTIKEL 12.30

Forhold til varemærker

1. Er der indgivet ansøgning om et varemærke, er et varemærke blevet registreret i god tro, eller er rettighederne til et varemærke erhvervet ved anvendelse i god tro i en part før den relevante dato, der er fastsat i stk. 2, udgør foranstaltninger, der er vedtaget for at gennemføre denne underafdeling i denne part, ikke nogen hindring for berettigelsen til eller gyldigheden af varemærkets registrering eller for retten til at anvende varemærket med den begrundelse, at varemærket er identisk med eller ligner en geografisk betegnelse.
2. Med henblik på stk. 1 er den relevante dato:
 - a) datoen for denne aftales ikrafttræden for så vidt angår geografiske betegnelser som omhandlet i artikel 12.25 (eksisterende geografiske betegnelser) eller

b) datoen, hvor en parts kompetente myndighed fra den anden part modtager en anmodning med en fuldstændig ansøgning om beskyttelse af en yderligere geografisk betegnelse som omhandlet i artikel 12.26 (ændring af listen over geografiske betegnelser).

3. Et varemærke som omhandlet i stk. 1 kan fortsat beskyttes, anvendes og fornyes uanset beskyttelsen af den geografiske betegnelse, såfremt der i den pågældende parts interne lovgivning om varemærker ikke findes grunde til at erklære varemærket ugyldigt, eller til at rettighederne dertil fortabes.

ARTIKEL 12.31

Håndhævelse af beskyttelse

1. Hver part skal sikre håndhævelse af beskyttelsen af geografiske betegnelser ved passende administrative foranstaltninger, i det omfang det følger af dens interne lovgivning, for at forbyde, at en person fremstiller, klargør, emballerer, mærker, sælger, importerer eller reklamerer for en fødevarer på en måde, der er usand, forkert eller vildledende, eller som ville kunne give et forkert indtryk af dens oprindelse.

2. Hver part skal på anmodning af en interesseret part mindst håndhæve den beskyttelse, der er omhandlet i artikel 12.27 (beskyttelse af geografiske betegnelser) og 12.30 (forhold til varemærker).

ARTIKEL 12.32

Generelle regler

1. Produkter, som er forsynet med en beskyttet geografisk betegnelse, skal opfylde produktspecifikationerne, herunder eventuelle ændringer heraf, som er godkendt af den parts myndigheder, på hvis territorium produktet har dets oprindelse.
2. Alle spørgsmål, der opstår i forbindelse med produktspecifikationer for registrerede produkter, skal behandles i Arbejdsgruppen om Intellectuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser som omhandlet i artikel 12.63 (arbejdsgruppe om intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder geografiske betegnelser).

ARTIKEL 12.33

Samarbejde og gennemsigtighed

1. Parterne skal enten direkte eller gennem Arbejdsgruppen om Intellectuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser, som omhandlet i artikel 12.63 (Arbejdsgruppe om Intellectuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser), holde kontakt med hinanden om alle spørgsmål vedrørende denne underafdelings gennemførelse og anvendelse. I den forbindelse kan en part navnlig anmode den anden part om oplysninger vedrørende produktspecifikationer, herunder enhver ændring heraf, og om relevante kontaktpunkter med henblik på kontrol eller forvaltning af geografiske betegnelser.

2. Hver part kan offentliggøre produktspecifikationerne eller et resumé heraf og oplysninger om relevante kontaktpunkter med henblik på kontrol eller forvaltning af den anden parts geografiske betegnelser, som er beskyttet i henhold til denne underafdeling.

UNDERAFDELING 4

INDUSTRIELLE DESIGN

ARTIKEL 12.34

Internationale traktater

Parterne skal tiltræde *Genèveaftalen (1999) under Haagarrangementet vedrørende international registrering af industrielle design*, udfærdiget i Genève den 2. juli 1999, senest to år efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 12.35

Beskyttelse af registrerede industrielle design

1. Parterne skal træffe foranstaltninger til beskyttelse af uafhængigt frembragte industrielle design¹, der er nye eller originale². Beskyttelsen ydes ved registrering og giver indehaverne eneret i overensstemmelse med denne underafdeling³.

¹ Parterne er enige om, at når en parts interne lovgivning indeholder bestemmelser herom, skal der ved "design" forstås udseendet af hele produktet eller en adskillelig eller uadskillelig del af produktet.

² Parterne er enige om, at det, når en parts interne lovgivning indeholder bestemmelser herom, også kan kræves, at design har en individuel karakter. Dette vedrører design, der tydeligt afviger fra kendte design eller kombinationer af kendte designbestanddele. Unionen anser design for at have individuel karakter, hvis det helhedsindtryk, det giver den informerede bruger, adskiller sig fra en sådan brugers helhedsindtryk af alle andre design, som er gjort tilgængelige for offentligheden.

³ Der er enighed om, at design ikke er udelukket fra beskyttelse, blot fordi de udgør en del af en vare eller et produkt, såfremt de er synlige, opfylder betingelserne i dette stykke og:

- a) opfylder eventuelle andre kriterier for designbeskyttelse og
- b) ikke på anden måde er udelukket fra designbeskyttelse

i henhold til parternes respektive interne lovgivning.

2. Et design, der finder anvendelse på eller indgår i et produkt, som udgør en komponent af et sammensat produkt, anses kun for at være nyt og originalt:
 - a) hvis komponenten, efter at være blevet inkorporeret i det sammensatte produkt, fortsat er synlig under normal brug af dette produkt og
 - b) i det omfang disse synlige elementer af komponenten i sig selv opfylder kravene om nyhed og originalitet.
3. Ved "normal brug" i den i stk. 2, litra a), anvendte betydning forstås den endelige brugers anvendelse, dog hverken vedligeholdelse eller reparation.
4. Indehaveren af et registreret design skal i det mindste have ret til at forhindre, at tredjeparter, som ikke har indehaverens samtykke, fremstiller, udbyder til salg, sælger, importerer eller med henblik på salg opbevarer et produkt, der bærer eller inkorporerer et beskyttet design, dersom en sådan handling har en kommerciel målsætning.
5. Beskyttelsen skal mindst være af 15 års varighed.

ARTIKEL 12.36

Undtagelser og udelukkelser

1. En part kan fastsætte begrænsede undtagelser fra beskyttelsen af design, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang strider mod den normale udnyttelse af beskyttede design og ikke indebærer urimelig skade for de legitime interesser, som indehaveren af det beskyttede design har, under hensyntagen til tredjemands legitime interesser.
2. Beskyttelse af industrielle design gælder ikke for design, der i alt væsentligt er dikteret af tekniske eller funktionelle forhold.

ARTIKEL 12.37

Forhold til ophavsret

Et design skal også være berettiget til beskyttelse i henhold til en parts lovgivning om ophavsret fra den dato, hvor designet blev frembragt eller fastlagt i en given form. Berettigelsen til, omfanget af og betingelserne for at opnå en sådan ophavsretlig beskyttelse, herunder det niveau af originalitet, der kræves, fastsættes af hver part.

UNDERAFDELING 5

PATENTER

ARTIKEL 12.38

Internationale aftaler

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til *patentsamarbejdstraktaten*, udfærdiget i Washington den 19. juni 1970, ændret den 28. september 1979 og senest ændret den 3. oktober 2001. Hver part skal forenkle og udvikle dens patentregistreringsprocedurer, bl.a. med *patentlovstraktaten*, vedtaget i Genève den 1. juni 2000, som referencegrundlag.

ARTIKEL 12.39

Patenter og folkesundheden

1. Parterne erkender betydningen af *erklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed*, vedtaget i Doha den 14. november 2001 af ministerkonferencen under WTO. Parterne kan ved fortolkningen og gennemførelsen af rettighederne og forpligtelserne i henhold til dette kapitel henholde sig til denne erklæring.

2. Parterne skal overholde WTO's Almindelige Råds afgørelse af 30. august 2003 om gennemførelsen af punkt 6 i Dohaerklæringen om TRIPS-aftalen og folkesundhed.

ARTIKEL 12.40

Administrativ tilladelse

1. Parterne anerkender, at farmaceutiske produkter, som er beskyttet af et patent på deres respektive territorier, generelt kan underlægges en administrativ tilladelsesprocedure forud for markedsføringen (herefter benævnt "procedure for markedsføringstilladelse").
2. Hver part skal sikre, at der findes en passende og effektiv mekanisme til kompensation af patenthaveren for den forkortelse af den effektive patentperiode, der opstår som følge af urimelige forsinkelser¹ ved udstedelse af den første markedsføringstilladelse på dens territorium. En sådan kompensation kan ydes i form af en forlængelse af gyldighedsperioden for de rettigheder, der er knyttet til patentbeskyttelse, svarende til det tidsrum, hvormed perioden som omhandlet i fodnoten til dette stykke er overskredet. Den maksimale varighed af denne forlængelse må ikke overstige to år.

¹ Med henblik på denne artikel skal en urimelig forsinkelse mindst omfatte en forsinkelse på over to år i det første svar til ansøgeren efter den dato, hvor ansøgningen om markedsføringstilladelse blev indgivet. Der kan ses bort fra forsinkelser, der opstår ved udstedelse af en markedsføringstilladelse på grund af perioder, som kan tilskrives ansøgeren, eller enhver periode, som er uden for markedsføringsmyndighedens kontrol, ved bestemmelsen af en sådan forsinkelse.

3. En part kan som alternativ til stk. 2 give mulighed for en forlængelse, der ikke overstiger 5 år¹, af gyldighedsperioden for de rettigheder, der er knyttet til patentbeskyttelsen, for at kompensere patentindehaveren for den forkortelse af den effektive patentperiode, der følger af den administrative procedure for markedsføringstilladelse. Forlængelsen får virkning ved udløbet af patentets lovhjemlede gyldighedsperiode og har gyldighed i en periode svarende til det tidsrum, der er forløbet mellem datoen for indgivelse af ansøgningen om patent og datoen for den første tilladelse til markedsføring af produktet på partens marked, minus fem år.

UNDERAFDELING 6

BESKYTTELSE AF IKKEFRIGIVNE OPLYSNINGER

ARTIKEL 12.41

Beskyttelse af ikkefrigivne oplysninger

1. For at gennemføre TRIPS-aftalens artikel 39 og sikre en effektiv beskyttelse mod illoyal konkurrence som omhandlet i Pariserkonventionens artikel 10a skal hver part beskytte fortrolige oplysninger og data, der forelægges staten eller statslige organer i overensstemmelse med denne artikel.

¹ Denne periode kan forlænges yderligere seks måneder i tilfælde af lægemidler, for hvilke der er gennemført pædiatriske undersøgelser, og hvor resultaterne af disse undersøgelser er afspejlet i produktinformationen.

2. Hvis en part som betingelse for at godkende markedsføringen af farmaceutiske eller agrokemiske produkter kræver, at der fremlægges ikkefrigivne prøvningsoplysninger eller andre oplysninger, hvis indsamling kræver en betydelig indsats, skal parten beskytte sådanne oplysninger mod illoyal erhvervsmæssig brug. Hver part skal desuden beskytte sådanne oplysninger mod videregivelse, undtagen hvis det er nødvendigt for at beskytte offentligheden.
3. Hver part skal for så vidt angår de i stk. 2 omhandlede oplysninger, der forelægges parten efter datoen for denne aftales ikrafttræden, sikre, at ingen andre ansøgere om markedsføringstilladelse, uden tilladelse fra den person, der har fremlagt oplysningerne, kan basere sig på disse oplysninger til støtte for en ansøgning om markedsføringstilladelse i en rimelig periode, der normalt skal være på mindst fem år fra den dato, hvor den pågældende part udstedte godkendelse til den person, der har udarbejdet de oplysninger, som lå til grund for ansøgningen om tilladelse til at markedsføre produktet.

UNDERAFDELING 7

PLANTESORTSRETTIGHEDER

ARTIKEL 12.42

Plantesortsrettigheder

Hver part skal beskytte plantesortsrettigheder i overensstemmelse med *Den Internationale Konvention om Beskyttelse af Plantenyheder*, vedtaget i Paris den 2. december 1961 og senest ændret i Genève den 19. marts 1991, herunder undtagelserne fra forædlerrettigheder som omhandlet i denne konventions artikel 15, samt samarbejde om at fremme og håndhæve disse rettigheder.

AFDELING C

HÅNDHÆVELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

UNDERAFDELING 1

GENERELLE HÅNDHÆVELSESBESTEMMELSER

ARTIKEL 12.43

Generelle forpligtelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til TRIPS-aftalen, særlig del III. Hver part skal påse, at de supplerende foranstaltninger, procedurer og retsmidler, der i henhold til denne afdeling er nødvendige for at sikre håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, er til rådighed¹. Disse foranstaltninger, procedurer og retsmidler skal være fair og rimelige, må ikke være unødigt komplicerede eller udgiftskrævende og må ikke indebære urimelige frister eller medføre ugrundede forsinkelser.

¹ Med henblik på underafdeling 1 i afdeling C (håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder) bør udtrykket "intellektuelle ejendomsrettigheder" omfatte mindst følgende rettigheder: ophavsret ophavsretsbeslægtede rettigheder rettigheder tilhørende frembringeren af et halvlederprodukts topografi varemærkerettigheder designrettigheder patentrettigheder geografiske betegnelser brugsmønsterrettigheder plantesortsrettigheder handelsnavne, for så vidt disse er beskyttet som intellektuelle ejendomsrettigheder efter den pågældende interne lovgivning.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til krænkelsen og anvendes på en sådan måde, at der ikke opstår hindringer for lovlig samhandel, og at der ydes garanti mod misbrug heraf.

ARTIKEL 12.44

Rekvirenter

Hver part skal anerkende som personer, der kan anmode om anvendelse af de i denne afdeling og i TRIPS-aftalens del III omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler:

- a) indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med gældende lovgivning
- b) alle andre personer, der har tilladelse til at anvende disse intellektuelle ejendomsrettigheder, navnlig licenshavere, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med gældende lovgivning
- c) organisationer til kollektiv forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder, der efter reglerne er anerkendt som berettigede til at repræsentere indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med gældende lovgivning og
- d) faglige interesseorganisationer, der efter reglerne er anerkendt som berettigede til at repræsentere indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med gældende lovgivning.

UNDERAFDELING 2

CIVILRETTLIG HÅNDHÆVELSE

ARTIKEL 12.45

Midlertidige foranstaltninger

1. Hver part skal sikre, at dens kompetente retslige myndigheder efter anmodning fra en part, som har fremlagt rimeligt tilgængeligt bevismateriale til støtte for dens påstand om, at dens intellektuelle ejendomsrettigheder er blevet krænket eller vil blive krænket, har beføjelse til at sikre, at der træffes øjeblikkelige og effektive foreløbige foranstaltninger med henblik på:
 - a) at forhindre en krænkelse af enhver intellektuel ejendomsrettighed, og navnlig for at forhindre indførsel af varer i eller bevægelse af varer inden for handelsleddene på deres område, herunder importerede varer umiddelbart efter toldbehandlingen:
 - i) et foreløbigt påbud kan udstedes mod en part, hvis tjenesteydelser anvendes af tredjemand til at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, og over for hvem den relevante retslige myndighed har kompetence og

- ii) i tilfælde af en påstået krænkelse i kommerciel målestok, skal parterne sikre, at de retslige myndigheder, hvis rekvirenten som omhandlet i artikel 12.44 (rekvirenter) godtgør, at der foreligger omstændigheder, som kan vanskeliggøre inddrivelsen af erstatning, kan kræve retsbevarende beslaglæggelse eller immobilisering af den påståede krænkende parts løsørengenstande og faste ejendom, herunder indefrysning af bankkonti og andre aktiver

og

- b) sikre relevant bevismateriale i forhold til den påståede krænkelse, med forbehold af beskyttelse af fortrolige oplysninger, hvilket kan omfatte en udførlig beskrivelse af de krænkende varer med eller uden udtagning af prøver eller en beslaglæggelse af disse og, når det er hensigtsmæssigt, af de materialer og redskaber, der har været anvendt til fremstilling eller distribution af sådanne varer og af de hertil hørende dokumenter.

2. Hvis det er relevant, navnlig hvis en forsinkelse vil kunne påføre rettighedshaveren et uopretteligt tab, eller hvis der er en påviselig risiko for tilintetgørelse af bevismateriale, skal de retslige myndigheder have beføjelse til at vedtage de i stk. 1 omhandlede foreløbige foranstaltninger, uden at modparten høres.

3. Denne artikel berører ikke TRIPS-aftalens artikel 50.

ARTIKEL 12.46

Bevismateriale

1. Hver part skal sikre, at de kompetente retslige myndigheder på begæring af en part, der har fremført rimeligt tilgængeligt bevismateriale, der er tilstrækkeligt til at understøtte dens påstande, og som til støtte for disse påstande har angivet bevismateriale, som modparten har kontrol over, kan pålægge modparten at fremlægge det pågældende bevismateriale, med forbehold af beskyttelse af fortrolige oplysninger. En part kan med henblik på dette stykke fastsætte, at et rimeligt udvalg af et betydeligt antal kopier af et værk eller enhver anden beskyttet genstand anses af de kompetente retslige myndigheder for at være rimeligt bevismateriale.
2. Hver part skal i tilfælde af en krænkelse i kommerciel målestok træffe de nødvendige foranstaltninger til, at de kompetente retslige myndigheder, når det er hensigtsmæssigt, på begæring af en part kan kræve dokumenter med bankoplysninger samt finansielle eller kommercielle oplysninger, som modparten har kontrol over, fremlagt, med forbehold af beskyttelse af fortrolige oplysninger.

ARTIKEL 12.47

Ret til information

1. Hver part skal, uden at dette berører dens interne lovgivning om beskyttelse af fortrolige oplysninger eller behandling af personoplysninger, sikre, at de kompetente retslige myndigheder i civile sager om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed og som svar på en velbegrundet og forholdsmæssig afpasset anmodning fra rekvirenten kan pålægge den krænkende part, den påståede krænkende part eller enhver anden person at fremlægge oplysninger som fastsat i dens interne love og forskrifter, som den pågældende person er i besiddelse af eller kontrollerer.

Med henblik på dette stykke forstås ved "enhver anden person" en person:

- a) som er fundet i besiddelse af de krænkende varer i kommerciel målestok
- b) som er fundet i færd med at anvende de krænkende tjenesteydelser i kommerciel målestok
- c) som er fundet i færd med at yde tjenesteydelser, der anvendes i de krænkende aktiviteter, i kommerciel målestok eller
- d) som er blevet identificeret af den i dette stykke omhandlede person som involveret i produktion, fremstilling eller distribution af de krænkende varer eller levering af krænkende tjenesteydelser.

2. De i stk. 1 omhandlede oplysninger kan omfatte oplysninger om enhver person, der i kommerciel målestok er involveret i en krænkelse eller en påstået krænkelse, og om midlerne til produktion og netværket til distribution af de krænkende varer eller tjenesteydelser.

ARTIKEL 12.48

Andre midler

1. Hver part skal sikre, at de kompetente retslige myndigheder på begæring af rekvirenten og uden at det berører den erstatning, der skal udredes til rettighedshaveren som følge af krænkelsen, og uden at der ydes nogen form for kompensation på en sådan måde, at der er mindst mulig risiko for yderligere krænkelse, har beføjelser til at kræve:

- a) tilbagekaldelse fra handelen¹
- b) bortskaffelse uden for handelsleddene eller
- c) destruktions

af varer, for hvilke de har konstateret, at de har krænket en intellektuel ejendomsrettighed.

¹ Hver part skal sikre, at denne bestemmelse finder anvendelse på krænkende varer, som findes i handelsleddene, og at rettighedskrænkere som minimum skal tilbagekalde varerne fra deres kunder, f.eks. grossister, distributører og detailhandlere.

De kompetente retslige myndigheder kan ligeledes kræve destruktion af materialer og redskaber, der overvejende har været anvendt til at skabe eller fremstille de krænkende varer, eller deres bortskaffelse uden for handelsleddene på en sådan måde, at risikoen for yderligere krænkelse reduceres mest muligt.

2. De kompetente retslige myndigheder skal have beføjelse til at beordre de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger, i det mindste med henblik på destruktion, herunder fjernelse fra handelsleddene med henblik på destruktion, gennemført for rettighedskrænkerens regning, medmindre særlige grunde taler herimod.

ARTIKEL 12.49

Påbud

Hver part skal sikre, at den kompetente retslige myndighed, når der er truffet en retsafgørelse, hvormed det konstateres, at der er begået en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, kan udstede et påbud til rettighedskrænkeren samt, når det er relevant, en part, hvis tjenesteydelser anvendes af rettighedskrænkeren, og som er underlagt den retslige myndigheds kompetence, med henblik på at forhindre fortsat krænkelse.

ARTIKEL 12.50

Alternative foranstaltninger

En part kan bestemme, at de kompetente retslige myndigheder, når det er hensigtsmæssigt, og på begæring af den person, der kan pålægges de i artikel 12.48 (andre midler) eller 12.49 (påbud) nævnte foranstaltninger, kan beordre betaling af økonomisk kompensation til den forurettede part i stedet for anvendelse af foranstaltningerne i artikel 12.48 (andre midler) og 12.49 (påbud), hvis personen har handlet uforsætligt og ikke har udvist uagtsomhed, hvis gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger ville skade ham uforholdsmæssigt meget, og hvis en økonomisk kompensation til den forurettede forekommer rimeligt tilfredsstillende.

ARTIKEL 12.51

Erstatning

1. Hver part skal sikre, at de kompetente retslige myndigheder har beføjelse til at pålægge en rettighedskrænker, der er vidende om eller har rimelig grund til at vide, at han er involveret i aktiviteter, der krænker en intellektuel ejendomsret, at betale rettighedshaveren en passende erstatning for den faktiske skade, som rettighedshaveren har lidt som følge af krænkelsen.

Ved fastsættelsen af erstatningsbeløbet for krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder skal de kompetente retslige myndigheder have beføjelse til:

- a) at tage hensyn til alle relevante aspekter, såsom negative økonomiske konsekvenser, herunder tabt fortjeneste, som den forurettede har lidt, rettighedskrænkerens uberettigede fortjeneste¹, og, når det er hensigtsmæssigt, andre elementer end de økonomiske faktorer², og
- b) når det er hensigtsmæssigt, at fastsætte erstatningen til et fast beløb på grundlag af elementer, der som minimum svarer til størrelsen af de gebyrer eller afgifter, som rettighedskrænkeren skulle have betalt, hvis han havde anmodet om tilladelse til at anvende den pågældende intellektuelle ejendomsrettighed.

2. I sager, hvor rettighedskrænker har krænket intellektuelle ejendomsrettigheder uden at vide det eller uden at have rimelig grund til at vide det, kan en part bestemme, at de kompetente retslige myndigheder kan træffe beslutning om tilbagebetaling af et overskud eller om betaling af en erstatning, der kan være fastsat på forhånd, til fordel for den krænkede part.

¹ Beregningen af rettighedskrænkerens urimelige fortjeneste må ikke gentages ved beregningen af tabt fortjeneste.

² Udtrykket "andre elementer end de økonomiske faktorer" omfatter moralsk skade som følge af krænkelsen af opfindernes eller ophavsmændenes ideelle rettigheder.

ARTIKEL 12.52

Sagsomkostninger

Hver part skal sikre, at de kompetente retslige myndigheder, hvis det er relevant, som hovedregel har beføjelse til at pålægge den tabende part at betale den vindende part for sagsomkostninger eller afgifter og et passende advokathonorar eller enhver anden form for udgifter i henhold partens interne lovgivning.

ARTIKEL 12.53

Offentliggørelse af retsafgørelser

De kompetente retslige myndigheder skal i henhold til partens interne lovgivning og politikker have beføjelse til beordre offentliggørelse eller tilrådighedsstillelse for almenheden af passende oplysninger om den endelige retsafgørelse for rettighedskrænkere regning.

ARTIKEL 12.54

Formodning om ophavs- eller ejendomsret

Parterne anerkender, at det med henblik på anvendelsen af de i dette kapitel omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler er tilstrækkeligt, at navnet på en ophavsmand til et litterært eller kunstnerisk værk eller navnet på andre rettighedshavere med hensyn til deres beskyttede frembringelser er anført på værket eller den beskyttede frembringelse på sædvanlig måde, for at denne ophavsmand eller anden rettighedshaver kan betragtes som sådan, medmindre det modsatte er bevist, og dermed være berettiget til at anlægge sag om krænkelse.

UNDERAFDELING 3

FORMIDLENDE TJENESTEYDERE

ARTIKEL 12.55

Formidlende tjenesteyderes ansvar

1. Hver part skal i overensstemmelse med denne artikel fastsætte begrænsninger eller undtagelser i dens interne lovgivning vedrørende formidlende tjenesteyderes ansvar i forbindelse med levering eller brug af deres tjenesteydelser for krænkelse af ophavsret eller beslægtede rettigheder, der finder sted på eller via telekommunikationsnet¹.
2. De i stk. 1 omhandlede begrænsninger eller undtagelser skal mindst dække følgende aktiviteter:
 - a) transmission i et telekommunikationsnet af oplysninger, der leveres af en bruger af tjenesten, eller levering af adgang til et telekommunikationsnet ("ren videreformidling")

¹ Det præciseres, at dette omfatter internet.

- b) transmission i et telekommunikationsnet af oplysninger, der leveres af en bruger af tjenesten, vedrørende automatisk, mellemliggende og midlertidig oplagring af disse oplysninger foretaget alene med det formål at gøre videre transmission af oplysningerne til andre tjenestemodtagere efter disses anmodning ("caching") mere effektiv, forudsat at tjenesteudbyderen:
- i) ikke ændrer oplysningerne af andet end tekniske årsager
 - ii) overholder betingelserne for adgang til oplysningerne
 - iii) overholder reglerne for ajourføring af oplysningerne, angivet på en måde, der er almindelig anerkendt og anvendt af industrien
 - iv) ikke griber ind i den lovlige anvendelse af teknologi, som er almindelig anerkendt og anvendt af industrien, med det formål at skaffe sig data om anvendelsen af oplysningerne og
 - v) fjerner eller hindrer adgangen til de oplysninger, han har oplagret, når han får kendskab¹ til, at oplysningerne ved den oprindelige kilde til transmissionen er blevet fjernet fra nettet eller adgangen til den hindret

og

¹ Intet i dette kapitel skal fortolkes således, at en part i dens interne lovgivning forhindres i at definere kriterierne for at bestemme, hvordan kendskabet til de ulovlige oplysninger opnås.

- c) lagring af oplysninger, som leveres af en bruger af tjenesten efter anmodning fra en bruger af tjenesten ("hosting"), såfremt tjenesteudbyderen:
- i) ikke har kendskab til ulovlige oplysninger og
 - ii) når han får et sådant kendskab¹, straks tager skridt til at fjerne eller hindre adgangen til oplysningerne.
3. Hver part kan i dens interne lovgivning fastsætte betingelser for, hvornår formidlende tjenesteydere ikke er berettigede til de i stk. 2 omhandlede begrænsninger eller undtagelser.
4. Betingelserne for, at formidlende tjenesteydere kan være berettigede til de i stk. 2 omhandlede begrænsninger eller undtagelser, omfatter eventuelt ikke den formidlende tjenesteyder, der fører tilsyn med dennes tjeneste, eller som søger at indhente oplysninger om en krænkende aktivitet.
5. Hver part kan indføre procedurer for effektive anmeldelser af påståede overtrædelser og effektive modanmeldelser.
6. Denne artikel berører ikke en domstols eller en administrativ myndigheds muligheder for i overensstemmelse med hver parts retssystem at kræve, at en formidlende tjenesteyder bringer en krænkelse til ophør eller forhindrer den.

¹ Intet i dette kapitel skal fortolkes således, at en part i dens interne lovgivning forhindres i at definere kriterierne for at bestemme, hvordan kendskabet til de ulovlige oplysninger opnås.

UNDERAFDELING 4

GRÆNSEKONTROL

ARTIKEL 12.56

Overensstemmelse med GATT 1994 og TRIPS-aftalen

Parterne skal ved gennemførelsen af grænseforanstaltninger til toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. denne underafdeling, sikre overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til GATT 1994 og TRIPS-aftalen, særlig artikel V i GATT 1994 og i TRIPS-aftalens artikel 41 og del III, afdeling 4.

ARTIKEL 12.57

Definitioner

Med henblik på denne underafdeling forstås ved:

- a) "varemærkeforfalskede varer": varemærkeforfalskede varer og varer med forfalsket geografisk betegnelse

- b) "varer med forfalsket geografisk betegnelse": varer, herunder emballage, der på ulovlig vis er forsynet med en geografisk betegnelse, som er identisk med en geografisk betegnelse, der er lovligt registreret i forhold til samme type varer, eller som i dens væsentlige aspekter ikke kan sondres fra en sådan geografisk betegnelse, og hvis import derved udgør en krænkelse, eller hvis eksport ville have udgjort en krænkelse af de rettigheder, der er tilknyttet den pågældende geografiske betegnelse i overensstemmelse med lovgivningen i den part, hvor varerne befinder sig
- c) "varemærkeforfalskede varer": varer, herunder emballage, på hvilke der uden tilladelse er anbragt et varemærke, som er identisk med, eller som i dens væsentlige aspekter ikke kan sondres fra, et sådan varemærke, og hvis import derved krænker, eller hvis eksport ville have udgjort en krænkelse af de rettigheder, der tilkommer indehaveren af det pågældende varemærke i overensstemmelse med lovgivningen i den part, hvor varerne befinder sig
- d) "eksportvarer": varer, der skal transporteres fra en parts territorium til et sted uden for dette territorium, mens de forbliver under toldkontrol
- e) "varer, der krænker en intellektuel ejendomsrettighed": varemærkeforfalskede varer og piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer, hvis import eller eksport i henhold til lovgivningen i den part, hvor varerne findes, krænker en intellektuel ejendomsrettighed
- f) "importvarer": varer, der føres ind på en parts territorium fra et sted uden for dette territorium, mens de forbliver under toldkontrol og

- g) "piratkopierede ophavsretsbeskyttede varer": varer, som er kopier, der er fremstillet uden tilladelse fra rettighedsindehaveren eller en af rettighedsindehaveren gyldigt bemyndiget person i fremstillingslandet, og som er direkte eller indirekte fremstillet på grundlag af en artikel, når fremstillingen af den pågældende kopi, ligesom importen eller eksporten, ville have udgjort en krænkelse af en ophavsret eller en dermed beslægtet rettighed ifølge lovgivningen i den part, hvorfra der sker import eller hvortil der sker eksport.

ARTIKEL 12.58

Omfanget af grænseforanstaltninger

1. Hver part skal for så vidt angår import- og eksportvarer indføre eller opretholde procedurer, hvormed en rettighedshaver kan indgive anmodning om, at toldmyndighederne suspenderer import eller eksport af varer, der mistænkes for at krænke intellektuelle ejendomsrettigheder.
2. Toldmyndighederne skal i overensstemmelse med de interne procedurer suspendere frigivelsen af varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed.

ARTIKEL 12.59

Aktiv deltagelse af toldmyndighederne

Toldmyndighederne skal på grundlag af risikoanalyseteknikker være aktive med hensyn til at målrette indsatsen og udpege forsendelser, der indeholder import- og eksportvarer, som mistænkes for at krænke intellektuelle ejendomsrettigheder. De skal samarbejde med rettighedsindehaverne, herunder om at give adgang til oplysninger med henblik på risikoanalyse.

ARTIKEL 12.60

Specifikt samarbejde om grænseforanstaltninger

1. Når det er hensigtsmæssigt, skal parterne, med forbehold af artikel 4.2 (toldsamarbejde og gensidig administrativ bistand), stk. 2, litra a), fremme samarbejde og udveksling af oplysninger og bedste praksis mellem deres toldmyndigheder for at muliggøre effektiv grænsekontrol med henblik på håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, navnlig for effektivt at gennemføre TRIPS-aftalens artikel 69.
2. Parternes toldmyndigheder skal med hensyn til toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder yde hinanden administrativ bistand i overensstemmelse med protokol 2 (gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål).

3. Toldudvalget, der er omhandlet i artikel 17.2 (specialudvalg), skal med forbehold af artikel 17.1 (Handelsudvalg), være ansvarligt for at sikre, at denne artikel fungerer efter hensigten og gennemføres korrekt. Toldudvalget skal fastsætte prioriteterne og sørge for passende procedurer for samarbejde mellem parternes kompetente myndigheder.

UNDERAFDELING 5

ANDRE BESTEMMELSER VEDRØRENDE HÅNDHÆVELSE

ARTIKEL 12.61

Adfærdskodekser

Parterne skal tilskynde til:

- a) at erhvervssammenslutninger eller -organisationer udarbejder adfærdskodekser, som bidrager til håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, og
- b) at parternes kompetente myndigheder får tilsendt udkast til adfærdskodekser og eventuelle evalueringer af deres anvendelse.

AFDELING D

SAMARBEJDE OG INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 12.62

Samarbejde

1. Parterne skal samarbejde med henblik på at støtte gennemførelsen af dette kapitel.
2. Samarbejdsområderne omfatter, men er ikke begrænset til, følgende aktiviteter, jf. dog kapitel 16 (samarbejde og kapacitetsopbygning):
 - a) udveksling af oplysninger om den retlige ramme for intellektuelle ejendomsrettigheder og relevante regler for beskyttelse og håndhævelse samt udveksling af erfaringer i Unionen og Vietnam om lovgivningsprocessen
 - b) udveksling af erfaringer og oplysninger mellem Unionen og Vietnam om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder
 - c) udveksling af erfaringer mellem Unionen og Vietnam om toldmyndighedernes, politiets samt administrative og retslige myndigheders håndhævelse af rettigheder på centralt og decentralt niveau samt samordning af deres indsats, også med andre lande, med henblik på at forhindre eksport af forfalskede varer

- d) kapacitetsopbygning samt udveksling og uddannelse af personale
- e) fremme og formidling af oplysninger om intellektuelle ejendomsrettigheder, bl.a. i erhvervskredse, socioprofessionelle og sociale organisationer, samt bevidstgørelse af forbrugere og rettighedshavere
- f) styrkelse af det mellemstatslige samarbejde mellem bl.a. kontorer for intellektuel ejendomsret og
- g) aktiv fremme af bevidstgørelse og uddannelse af offentligheden om politikker for intellektuelle ejendomsrettigheder ved at udarbejde effektive strategier med henblik på at udpege målgrupper og etablere oplysningsprogrammer for at øge forbrugernes og mediernes bevidsthed om følgerne af krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder risiciene for sundhed og sikkerhed og forbindelsen til den organiserede kriminalitet.

3. Parterne er med forbehold af stk. 1 og 2 enige om, når det er nødvendigt, at behandle emner af relevans for beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omfattet af dette kapitel, samt alle andre relevante spørgsmål i Arbejdsgruppen om Intellektuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser, der er nedsat i henhold til artikel 17.3 (arbejdsgrupper).

ARTIKEL 12.63

Arbejdsgruppe om Intellektuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser

1. Arbejdsgruppen om Intellektuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser, der er nedsat i henhold til artikel 17.3 (arbejdsgrupper), skal bestå af repræsentanter for parterne med henblik på at overvåge gennemførelsen af dette kapitel, intensivere deres samarbejde og føre dialog om intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder geografiske betegnelser.
2. Arbejdsgruppen om Intellektuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser, kan behandle ethvert spørgsmål vedrørende gennemførelsen og anvendelsen af dette kapitel. Den har navnlig ansvaret for:
 - a) at udarbejde en anbefaling til parterne om at ændre bilag 12-A (liste over geografiske betegnelser) for så vidt angår geografiske betegnelser i overensstemmelse med artikel 12.26 (ændring af listen over geografiske betegnelser)
 - b) at udveksle oplysninger om udviklingen i lovgivning og politik for så vidt angår geografiske betegnelser og alle andre spørgsmål af fælles interesse vedrørende geografiske betegnelser og
 - c) at udveksle oplysninger om geografiske betegnelser med henblik på at overveje deres beskyttelse i overensstemmelse med denne underafdeling 3 (geografiske betegnelser) i afdeling B (standarder for intellektuelle ejendomsrettigheder).

KAPITEL 13

HANDEL OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

ARTIKEL 13.1

Mål

1. Formålet med dette kapitel er at fremme bæredygtig udvikling, navnlig ved at fremme de handels- og investeringsrelaterede aspekter, der bidrager til arbejdsmarkeds- og miljøspørgsmål.
2. Parterne henviser til *Agenda 21 om miljø og udvikling* fra 1992, *gennemførelsesplanen fra verdenstopmødet i Johannesburg om bæredygtig udvikling* fra 2002, *FN's Økonomiske og Sociale Råds ministererklæring om fuld beskæftigelse og anstændigt arbejde* fra 2006, *dagsordenen for anstændigt arbejde* fra *Den Internationale Arbejdsorganisation* (herefter benævnt "ILO"), *slutdokumentet fra De Forenede Nationers konference om bæredygtig udvikling* fra 2012 med titlen "*den fremtid, vi ønsker*" ("*The future we want*"), og *slutdokumentet fra FN's topmøde om bæredygtig udvikling* fra 2015 med titlen "*Ændring af vores samfund: 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling*" ("*Transforming Our World*": *the 2030 Agenda for Sustainable Development*"). Parterne bekræfter deres vilje til at fremme udviklingen af den internationale handel på en sådan måde, at det bidrager til målet om bæredygtig udvikling, for nuværende og kommende generationers velfærd. Målet om bæredygtig udvikling skal integreres i deres bilaterale handelsforbindelser.

3. Parterne bekræfter deres vilje til at forfølge bæredygtig udvikling, hvis komponenter - økonomisk og social udvikling samt miljøbeskyttelse - er indbyrdes afhængige og gensidigt forstærkende størrelser
4. Parterne fremhæver fordelene ved at samarbejde om handelsrelaterede arbejdsmarkeds¹- og miljøspørgsmål som led i en global tilgang til handel og bæredygtig udvikling.
5. Dette kapitel omfatter en samarbejdsbaseret tilgang baseret på fælles værdier og interesser under hensyntagen til forskellene på parternes respektive udviklingsniveauer.

ARTIKEL 13.2

Ret til at regulere og beskyttelsesniveauer

1. Parterne anerkender deres respektive ret til:
 - a) at fastlægge deres mål, strategier, politikker og prioriteter for bæredygtig udvikling
 - b) at fastsætte egne interne beskyttelsesniveauer på de miljømæssige og sociale områder, som de finder hensigtsmæssige, og

¹ Med henblik på dette kapitel skal der ved "arbejdsmarkedsspørgsmål" forstås de spørgsmål, der er omfattet af dagsordenen for anstændigt arbejde som omhandlet i *ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering*, som blev vedtaget på Den Internationale Arbejdskonferences 97. møde i Genève den 10. juni 2008.

- c) i overensstemmelse hermed at vedtage eller ændre deres relevante love og politikker på en måde, der er i overensstemmelse med de internationalt anerkendte standarder, og de aftaler, som en part er part i som omhandlet i artikel 13.4 (multilaterale arbejdsmarkedsstandarder og -aftaler) og 13.5 (multilaterale miljøaftaler).
2. Hver part skal tilstræbe at sikre, at dens love og politikker sikrer og fremmer et højt niveau af intern beskyttelse på miljø- og socialområdet, og tilstræbe løbende at forbedre disse love og politikker.

ARTIKEL 13.3

Opretholdelse af beskyttelsesniveauer

1. Parterne understreger, at en svækkelse af beskyttelsesniveauerne på miljø- eller arbejdsmarkedsområdet er til skade for målene i dette kapitel, og at det er uhensigtsmæssigt at fremme handel og investeringer ved at svække de beskyttelsesniveauer, der sikres i den interne miljø- eller arbejdsmarkedslovgivning.
2. En part må ikke indrømme fritagelse fra eller på anden måde fravige eller tilbyde at indrømme fritagelse eller på anden måde fravige dens miljø- og arbejdsmarkedslovgivning på en måde, der påvirker handelen eller investeringerne mellem parterne.
3. En part må ikke undlade effektivt at håndhæve dens miljø- og arbejdsmarkedslovgivning ved vedholdende eller gentagne gange at handle eller forsømme at handle på en måde, der fremmer handel eller investeringer.

4. En part må ikke anvende miljø- og arbejdsmarkedslovgivning på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parterne eller en skjult begrænsning af handelen.

ARTIKEL 13.4

Multilaterale arbejdsmarkedsstandarder og -aftaler

1. Parterne anerkender betydningen af fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle, navnlig som en reaktion på globaliseringen. Parterne bekræfter deres tilsagn om at fremme udviklingen af deres bilaterale handel på en måde, der fører til fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle, herunder kvinder og unge. I den forbindelse skal parterne konsultere hinanden og samarbejde i hensigtsmæssigt omfang om handelsrelaterede arbejdsmarkedsspørgsmål af fælles interesse.

2. Hver part bekræfter dens tilsagn, der følger af dens forpligtelser under ILO og *ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet og opfølgningen heraf*, som blev vedtaget på Den Internationale Arbejdskonferences 86. møde i 1998, om at iagttage, fremme og effektivt gennemføre principperne om de grundlæggende rettigheder på arbejdspladsen, dvs.:

- a) foreningsfrihed og faktisk anerkendelse af retten til kollektive forhandlinger
- b) afskaffelse af alle former for tvangsarbejde

c) reel afskaffelse af børnearbejde og

d) afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og ansættelse.

3. Hver part skal:

a) fortsætte og videreføre bestræbelserne på at ratificere de grundlæggende ILO-konventioner, i det omfang det endnu ikke er sket

b) overveje ratificeringen af andre konventioner, som ILO har klassificeret som ajourførte, under hensyntagen til dens egne interne forhold og

c) udveksle oplysninger med den anden part med hensyn til de ratifikationer, der er nævnt i litra a) og b).

4. Hver part bekræfter dens tilsagn om effektivt i dens interne love, forskrifter og praksis at gennemføre de ILO-konventioner, der er ratificeret af henholdsvis Vietnam og Den Europæiske Unions medlemsstater.

5. Parterne anerkender, at krænkelse af grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet ikke kan påberåbes eller på anden måde anvendes som en legitim komparativ fordel, og at arbejdsmarkedsstandarder ikke bør anvendes til handelsbeskyttelsesformål.

ARTIKEL 13.5

Multilaterale miljøaftaler

1. Parterne anerkender værdien af multilateral miljøforvaltning og multilaterale miljøaftaler som det internationale samfunds reaktion på miljøproblemer og understreger behovet for at fremme det positive samspil mellem handel og miljø. Parterne skal konsultere hinanden og samarbejde i hensigtsmæssigt omfang for så vidt angår handelsrelaterede miljøspørgsmål af fælles interesse.
2. Hver part bekræfter dens tilsagn om i dens interne love og praksis effektivt at gennemføre de multilaterale miljøaftaler, som den er part i.
3. Parterne skal i Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling og, i hensigtsmæssigt omfang, ved andre lejligheder udveksle oplysninger om og erfaringer med deres respektive situation og fremskridt med hensyn til ratificeringen af multilaterale miljøaftaler eller ændringer heraf.
4. Intet i denne aftale forhindrer en part i at træffe eller opretholde foranstaltninger til gennemførelse af de multilaterale miljøaftaler, som den er part i, forudsat at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af parterne eller en skjult begrænsning af handelen.

ARTIKEL 13.6

Klimaændringer

1. For at imødegå den presserende klimatrussel bekræfter parterne deres tilsagn om at opfylde det endelige mål for *De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer* fra 1992 (herefter benævnt "UNFCCC") og effektivt at gennemføre UNFCCC, *Kyotoprotokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer*, senest ændret den 8. december 2012 (i det følgende benævnt "Kyotoprotokollen"), og *Parisaftalen*, udfærdiget den 12. december 2015 og vedtaget i medfør heraf. Parterne skal samarbejde om gennemførelsen af UNFCCC, Kyotoprotokollen og *Parisaftalen*. Parterne skal i hensigtsmæssigt omfang samarbejde og fremme det positive bidrag fra dette kapitel for at styrke parternes kapacitet i forbindelse med overgangen til lave drivhusgasemissioner og klimaresistente økonomier i overensstemmelse med *Parisaftalen*.
2. Inden for rammerne af UNFCCC anerkender parterne de interne politikkers betydning for bekæmpelsen af klimaændringer. Parterne skal konsultere hinanden og udveksle oplysninger og erfaringer om prioriterede områder eller områder af fælles interesse, herunder:
 - a) bedste praksis og erfaringer med udformning, gennemførelse og mekanismer til CO₂-prissætning

- b) fremme af interne og internationale CO₂-markeder, herunder gennem mekanismer som emissionshandelsordninger og reduktion af emissioner fra skovrydning og skovforringelse og
- c) fremme af energieffektivitet, lavemissionsteknologi og vedvarende energi.

ARTIKEL 13.7

Biologisk mangfoldighed

1. Parterne anerkender betydningen af at sikre bevarelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed i overensstemmelse med *konventionen om den biologiske mangfoldighed* af 1992 (herefter benævnt "CBD") og *den strategiske plan for biodiversitet for 2011-2020* og *Aichi-målene for biodiversitet*, vedtaget på det 10. møde i partskonferencen i Nagoya den 18.-29. oktober 2010, *konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter*, senest ændret i Gaborone i 1983 (herefter benævnt "CITES"), og andre relevante internationale instrumenter, som de er part i, samt de beslutninger, der træffes i medfør heraf.

2. Parterne anerkender i overensstemmelse med artikel 15 i CBD landenes suveræne rettigheder over deres naturressourcer, og at kompetencen til at fastsætte adgangen til deres genetiske ressourcer tilhører deres respektive regeringer og er underlagt deres interne lovgivning. Parterne skal tilstræbe at skabe betingelser for at lette adgangen til genetiske ressourcer for miljømæssigt forsvarlige anvendelser og for ikke at indføre begrænsninger, der strider mod CBD-målene. Parterne anerkender, at adgang til genetiske ressourcer skal være betinget af forudgående informeret samtykke fra den part, der tilvejebringer de genetiske ressourcer, medmindre andet fastsættes af den pågældende part.

3. Med henblik herpå skal hver part:

- a) tilskynde til handel med produkter, der i overensstemmelse med dens interne love og forskrifter bidrager til en bæredygtig anvendelse og bevarelse af den biologiske mangfoldighed
- b) fremme og tilskynde til bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, herunder adgang til genetiske ressourcer og rimelig og retfærdig deling af de fordele, der opstår ved deres anvendelse
- c) udveksle oplysninger med den anden part om foranstaltninger såsom strategier, politiske initiativer, programmer, handlingsplaner, forbrugeroplysningskampagner af relevans i en handelssammenhæng, som har til formål at standse tabet af den biologiske mangfoldighed og mindske presset på den biologiske mangfoldighed samt, hvor det er relevant, samarbejde om at maksimere virkningerne af deres respektive politikker og sikre det positive samspil mellem disse

- d) vedtage og gennemføre passende effektive foranstaltninger, som er i overensstemmelse med partens forpligtelser i henhold til internationale traktater, som den er part i, og som fører til en reduktion af den ulovlige handel med vilde dyr såsom oplysningskampagner, overvågning og håndhævelsesforanstaltninger
- e) i hensigtsmæssigt omfang fremme samarbejdet med den anden part med henblik på at foreslå nye dyre- og plantearter, der skal optages på liste I og II i CITES, og
- f) i hensigtsmæssigt omfang samarbejde med den anden part på regionalt og globalt plan med henblik på at fremme bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed i naturlige økosystemer eller landbrugsøkosystemer, herunder truede arter, deres levesteder, særligt beskyttede naturområder og den genetiske mangfoldighed, genopretning af økosystemer, fjernelse eller nedbringelse af negative miljøvirkninger, som skyldes brug af levende og ikkelevende naturressourcer, herunder økosystemer, adgangen til genetiske ressourcer og en rimelig og retfærdig fordeling af fordelene ved deres anvendelse.

ARTIKEL 13.8

Bæredygtig skovforvaltning og handel med skovbrugsprodukter

1. Parterne anerkender betydningen af at sikre bevarelsen og den bæredygtige forvaltning af skovressourcer for at bidrage til deres økonomiske, miljømæssige og sociale mål.

2. Med henblik herpå skal hver part:

- a) fremme handel med skovbrugsprodukter fra bæredygtigt forvaltede skove, som er høstet i overensstemmelse med hugstlandets interne lovgivning, dette kan omfatte indgåelse af en *frivillig partnerskabsaftale om retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet ("FLEGT")*
- b) udveksle oplysninger med den anden part om foranstaltninger til fremme af forbrug af tømmer og tømmervarer fra bæredygtigt forvaltede skove og, i relevant omfang, samarbejde om at udvikle sådanne foranstaltninger
- c) vedtage foranstaltninger, der er i overensstemmelse med intern lovgivning og internationale traktater, som den er part i, med henblik på at fremme bevarelsen af skovressourcer og bekæmpe ulovlig skovhugst og tilknyttet handel
- d) udveksle oplysninger med den anden part om foranstaltninger, i hensigtsmæssigt omfang, til at fremme håndhævelse af lovgivningen om skove, og i relevant omfang, samarbejde om at maksimere virkningerne af og sikre det positive samspil mellem deres respektive politikker med henblik på at fjerne ulovligt fældet tømmer og ulovligt producerede tømmervarer fra handelsstrømmene og
- e) samarbejde med den anden part på regionalt og globalt plan, i hensigtsmæssigt omfang, med henblik på at fremme bevarelse og bæredygtig forvaltning af alle typer skove.

ARTIKEL 13.9

Handel og bæredygtig forvaltning af levende marine ressourcer og akvakulturprodukter

1. Parterne anerkender betydningen af at sikre bevarelse og bæredygtig forvaltning af de levende marine ressourcer og marine økosystemer samt fremme ansvarlig og bæredygtig akvakultur.
2. Med henblik herpå skal hver part:
 - a) overholde langsigtede bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger samt bæredygtig udnyttelse af levende marine ressourcer som defineret i *De Forenede Nationers havretskonvention* fra 1982 tilskynde til overholdelse af *aftalen om gennemførelse af bestemmelserne i De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982 vedrørende bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskebestande*, udfærdiget i New York den 24. juli til den 4. august 1995, *aftalen om fremme af fiskerfartøjers overholdelse af internationale bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger på det åbne hav*, godkendt af Fødevarer- og Landbrugsorganisationens konference på dens 27. møde i november 1993, og *aftalen om havnestatsforanstaltninger, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri*, godkendt på Fødevarer- og Landbrugsorganisationens konference den 22. november 2009 og tilslutte sig principperne i *adfærdskodeksen for ansvarligt fiskeri*, vedtaget på Fødevarer- og Landbrugsorganisationens konference i Cancun den 31. oktober 1995

- b) samarbejde med den anden part, i hensigtsmæssigt omfang, med og inden for regionale fiskeriforvaltningsorganisationer, hvor den er medlem, observatør eller samarbejdende ikkekontraherende part, herunder gennem en effektiv anvendelse af tilsyn, kontrol og overvågning samt håndhævelse af forvaltningsforanstaltninger og, når det er relevant, gennemføre deres fangstdokumentations- eller certificeringsordninger
- c) samarbejde med den anden part og aktivt deltage i bekæmpelsen af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (herefter benævnt "IUU-fiskeri") og fiskerirelaterede aktiviteter med omfattende, effektive og gennemsigtige foranstaltninger til bekæmpelse af IUU-fiskeri. Hver part skal også lette udvekslingen af oplysninger om IUU-aktiviteter og gennemføre politikker og foranstaltninger med henblik på at udelukke produkter, der er et resultat af IUU-aktiviteter, fra handelsstrømme
- d) fremme udviklingen af bæredygtig akvakultur under hensyntagen til de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter og
- e) udveksle oplysninger om alle nye foranstaltninger vedrørende forvaltning af levende marine ressourcer og fiskevarer, der kan påvirke handelen mellem parterne, i Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling og, i hensigtsmæssigt omfang, ved andre lejligheder.

ARTIKEL 13.10

Handel og investeringer, der fremmer den bæredygtige udvikling

1. Hver part bekræfter dens vilje til at forbedre den måde, hvorpå handel og investeringer bidrager til at opfylde de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter af målet om bæredygtig udvikling.
2. Med henblik herpå:
 - a) anerkender parterne den gavnlige rolle, som anstændigt arbejde kan spille for økonomisk effektivitet, innovation og produktivitet, og de skal tilskynde til større politisk kohærens mellem handelspolitikker på den ene side og arbejdsmarkedspolitikker på den anden side
 - b) skal parterne tilstræbe at lette og fremme handel med og investeringer i miljøvarer og -tjenesteydelser på en måde, der er forenelig med denne aftale
 - c) skal parterne fremme handel med og investering i varer og tjenesteydelser af særlig relevans for modvirkning af klimaændringer, f.eks. bæredygtig vedvarende energi og energieffektive varer og tjenesteydelser, herunder gennem udarbejdelse af politiske rammer, der kan befordre anvendelsen af den bedste tilgængelige teknologi

- d) anerkender parterne, at frivillige initiativer kan bidrage til at opnå og opretholde et højt niveau af miljø- og arbejdstagerbeskyttelse og supplere interne reguleringsforanstaltninger, derfor skal hver part, i overensstemmelse med dens interne lovgivning eller politikker, tilskynde til udvikling af og deltagelse i sådanne initiativer, herunder frivillige garantiordninger for bæredygtighed såsom fairtradeordninger og etiske handelsordninger og miljømærkning, og
- e) er parterne enige om, i overensstemmelse med deres interne lovgivning eller politikker, at fremme virksomhedernes sociale ansvar, såfremt sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parterne eller en skjult begrænsning af handelen. Foranstaltninger til fremme af virksomhedernes sociale ansvar omfatter bl.a. udveksling af oplysninger og bedste praksis, uddannelsesaktiviteter og teknisk rådgivning. I denne henseende tager hver part behørigt hensyn til relevante internationalt godkendte instrumenter, som den enkelte part har godkendt eller støtter, f.eks. *OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder*, *FN's Global Compact-initiativ* og *ILO's trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og socialpolitik*.

ARTIKEL 13.11

Videnskabelige oplysninger

Hver part skal ved udarbejdelsen og gennemførelsen af foranstaltninger, som har til formål at beskytte miljøet eller arbejdsmarkedsforholdene, og som kan påvirke handelen eller investeringerne, tage hensyn til relevante og tilgængelige videnskabelige, tekniske og innovationsrelaterede oplysninger, samt relevante internationale standarder, retningslinjer eller anbefalinger, herunder forsigtighedsprincippet.

ARTIKEL 13.12

Gennemsigtighed

Hver part skal i overensstemmelse med dens interne lovgivning og kapitel 14 (gennemsigtighed) sikre, at enhver foranstaltning, som har til formål at beskytte miljøet og arbejdsmarkedsforholdene, og som kan påvirke handelen eller investeringerne, udvikles, indføres og gennemføres på en gennemsigtig måde med behørigt forudgående varsel og med mulighed for, at interesserede personer kan blive hørt.

ARTIKEL 13.13

Undersøgelse af virkningerne for bæredygtigheden

Parterne skal i fællesskab eller hver for sig gennemgå, overvåge og vurdere virkningerne af gennemførelsen af denne aftale for bæredygtig udvikling gennem deres respektive politikker, praksis, participatoriske processer og institutioner.

ARTIKEL 13.14

Samarbejde om handel og bæredygtig udvikling

1. Parterne, der anerkender betydningen af at samarbejde om handelsrelaterede aspekter af bæredygtig udvikling for at nå målene i dette kapitel, kan samarbejde på f.eks. følgende områder:
 - a) handel og bæredygtig udvikling i internationale fora, herunder ILO, Asien-Europa-mødet, De Forenede Nationers Miljøprogram og under multilaterale miljøaftaler
 - b) udveksling af oplysninger og erfaringer vedrørende metoder og indikatorer for konsekvensanalyser af handelsbæredygtighed

- c) virkninger for handel og investeringer af lovgivning, regler, normer og standarder på arbejdsmarkeds- og miljøområdet samt handels- og investeringsreglers virkninger for arbejdsmarkedet og miljøet, herunder for udviklingen af strategier og politikker om bæredygtig udvikling
- d) udveksling af erfaringer med fremme af ratificering og gennemførelse af grundlæggende, prioriterede og andre ajourførte ILO-konventioner og multilaterale miljøaftaler af relevans for handelen
- e) handelsrelaterede aspekter af *ILO's dagsorden for anstændigt arbejde*, navnlig samspillet mellem handel og fuld og produktiv beskæftigelse for alle, herunder unge, kvinder og personer med handicap, arbejdsmarkedstilpasninger, centrale og andre internationale arbejdsstandarder, arbejdsmarkedsstatistikker, udvikling af menneskelige ressourcer og livslang læring, social beskyttelse for alle, herunder for sårbare og dårligt stillede grupper såsom vandrende arbejdstagere, kvinder, unge og personer med handicap, social inklusion, social dialog og ligestilling mellem kønnene
- f) multilaterale miljøaftalers handelsrelaterede aspekter, herunder tolsamarbejde
- g) handelsrelaterede aspekter af nuværende og fremtidige internationale klimaordninger, herunder metoder til fremme af lavemissionsteknologier og energieffektivitet
- h) udveksling af oplysninger og erfaringer om certificerings- og mærkningsordninger, herunder miljømærkning

- i) fremme af virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlighed, herunder med hensyn til de internationalt aftalte instrumenter, der er godkendt, eller som støttes af hver part
 - j) handelsrelaterede foranstaltninger til fremme af bevaring og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, herunder kortlægning, vurdering og værdiansættelse af økosystemer og deres tjenester, og bekæmpelse af ulovlig international handel med vilde dyr og planter
 - k) handelsrelaterede foranstaltninger til fremme af bevarelse og bæredygtig forvaltning af skove med henblik på at nedbringe afskovning og ulovlig skovhugst
 - l) handelsrelaterede foranstaltninger til fremme af bæredygtige fangstmetoder i fiskeriet og handel med bæredygtigt forvaltede fiskevarer og
 - m) udveksling af oplysninger og erfaringer om handelsrelaterede aspekter vedrørende definition og gennemførelse af strategier og politikker for grøn vækst, herunder, men ikke begrænset til, bæredygtig produktion og bæredygtigt forbrug, modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer samt miljømæssigt forsvarlig teknologi.
2. Parterne skal udveksle oplysninger og erfaringer med henblik på at udvikle og gennemføre samarbejds- og kapacitetsopbygningsaktiviteter inden for handel og bæredygtig udvikling.

3. Parterne kan i overensstemmelse med kapitel 16 (samarbejde og kapacitetsopbygning) samarbejde på de områder, der er omhandlet i stk. 1, ved hjælp af bl.a.:

- a) workshopper, seminarer, uddannelse og dialoger med henblik på at dele viden, erfaringer og bedste praksis
- b) undersøgelser og
- c) teknisk bistand og kapacitetsopbygning, hvor det er relevant.

Parterne kan aftale andre former for samarbejde.

ARTIKEL 13.15

Institutionelle bestemmelser

- 1. Hver part skal udpege et kontaktpunkt i dens forvaltning med henblik på gennemførelsen af dette kapitel.
- 2. Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling, der nedsættes ved artikel 17.2 (specialudvalg), skal bestå af højtstående embedsmænd fra hver parts relevante forvaltninger, eller embedsmænd, som de udpeger.

3. Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling skal træde sammen inden for det første år efter denne aftales ikrafttræden og derefter efter behov for at overvåge gennemførelsen af dette kapitel, herunder samarbejdsaktiviteterne i henhold til artikel 13.14 (samarbejde om handel og bæredygtig udvikling). Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling skal selv fastsætte dens forretningsorden og drage dens konklusioner efter fælles overenskomst.

4. Hver part skal udpege en ny eller indkalde en eksisterende, intern rådgivende gruppe eller eksisterende, interne rådgivende grupper vedrørende bæredygtig udvikling med det formål at rådgive om gennemførelsen af dette kapitel. Hver part skal fastsætte dens egne interne procedurer for nedsættelse af dens interne rådgivende gruppe eller grupper og for udpegelse af medlemmerne af en sådan gruppe eller grupper. Gruppen eller grupperne skal bestå af uafhængige repræsentative organisationer, der sikrer en afbalanceret repræsentation af de berørte parter på det økonomiske, sociale og miljømæssige område, herunder bl.a. arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, erhvervsgrupper og miljøorganisationer. Hver intern rådgivende gruppe kan på eget initiativ fremlægge synspunkter eller komme med anbefalinger over for dens part vedrørende gennemførelsen af dette kapitel.

5. Medlemmerne af hver parts interne rådgivende gruppe eller grupper skal mødes i et fælles forum for at føre en dialog om de aspekter af parternes handelsforbindelser, der vedrører bæredygtig udvikling. Begge parters interne rådgivende grupper kan ved fælles overenskomst inddrage andre berørte parter i møderne i det fælles forum. Forummet skal være baseret på en afbalanceret repræsentation af de berørte parter på det økonomiske, sociale og miljømæssige område. Rapporten om hvert møde i det fælles forum skal forelægges Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling og derefter offentliggøres.

6. Medmindre parterne aftaler andet, mødes det fælles forum en gang om året og i forbindelse med møderne i Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling. Ved sådanne lejligheder skal parterne give det fælles forum en opdatering vedrørende gennemførelsen af dette kapitel. Parterne skal senest et år efter datoen for denne aftales ikrafttræden aftale, hvordan det fælles forum skal fungere.

ARTIKEL 13.16

Konsultationer på statsplan

1. I tilfælde af uenighed om ethvert spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel, skal parterne udelukkende anvende de i denne artikel og artikel 13.17 (ekspertpanel) fastsatte procedurer. Medmindre andet er fastsat i dette kapitel, finder kapitel 15 (tvistbilæggelse) og dets bilag 15-C (mæglingsordning) ikke anvendelse på dette kapitel. Bilag 15-A (forretningsorden) finder med de fornødne ændringer anvendelse i overensstemmelse med artikel 13.17 (ekspertpanel), stk. 2.

2. En part kan ved skriftlig henvendelse til den anden parts kontaktpunkt anmode den anden part om konsultationer vedrørende et hvilket som helst spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med dette kapitel. Anmodningen skal indeholde en klar fremstilling af sagen med angivelse af det pågældende problem og et kort resumé af kravene i henhold til dette kapitel, herunder angivelse af de relevante bestemmelser heri, samt en redegørelse for, hvordan problemet har indvirkning på målene for dette kapitel, samt alle andre oplysninger, som parten måtte finde relevante. Konsultationerne skal straks indledes efter en parts indgivelse af en anmodning om konsultationer.

3. Parterne skal udfolde enhver bestræbelse på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet. Under høringerne skal der tages særlig hensyn til de særlige problemer og interesser, der gør sig gældende for den part, der er et udviklingsland. Når det er relevant, skal parterne tage behørigt hensyn til ILO's eller relevante multilaterale miljøorganisationers eller -organers aktiviteter, og de kan efter fælles overenskomst søge rådgivning hos disse organisationer eller organer eller andre organer eller personer, som de skønner hensigtsmæssige, for fuldt ud at undersøge spørgsmålet.
4. Hvis en part mener, at sagen kræver yderligere drøftelser, kan den efter skriftlig anmodning til kontaktpunktet i den anden part anmode om, at Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling indkaldes for at behandle spørgsmålet. Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling træder straks sammen og tilstræber at finde en løsning på spørgsmålet.
5. Når det er hensigtsmæssigt, kan Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling søge rådgivning hos den interne rådgivende gruppe eller grupper i en part eller begge parter eller anden ekspertbistand med det formål at bidrage til analysen.
6. En beslutning truffet af parterne om dette spørgsmål skal offentliggøres, medmindre der i fællesskab træffes en anden beslutning.

ARTIKEL 13.17

Ekspertpanel

1. Har Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling ikke løst sagen på tilfredsstillende vis inden for 120 dage, eller en længere periode, som begge parter har aftalt, efter indgivelse af en anmodning om konsultationer i henhold til artikel 16.4 (forbindelser med andre kapitler), kan en part ved indgivelse af en skriftlig anmodning til kontaktpunktet i den anden part anmode om, at der indkaldes et ekspertpanel med henblik på at undersøge spørgsmålet.
2. Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling skal efter denne aftales ikrafttræden fastsætte forretningsordenen for ekspertpanelet for alle proceduremæssige spørgsmål, der ikke er omfattet af denne artikel. Indtil en sådan forretningsorden er fastlagt, og medmindre Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling aftaler andet, skal den forretningsorden, der er fastlagt i bilag 15-A (forretningsorden) med de fornødne ændringer finde anvendelse, idet der tages hensyn til arten af det arbejde, der udføres af ekspertpanelet.

3. Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling skal på det første møde efter denne aftales ikrafttræden udarbejde en liste over mindst 15 personer, som er villige og i stand til at indgå i ekspertpanelet. Listen skal bestå af tre dellister: en delliste for hver part og en delliste over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne og skal fungere som formand for ekspertpanelet. Hver part skal for dens delliste foreslå mindst fem personer til at fungere som eksperter. Parterne skal også udvælge mindst fem personer til dellisten over formænd. Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling skal på dets møder gennemgå listen og sikre, at den hele tiden består af mindst 15 personer.

4. Den i stk. 3 omhandlede liste skal omfatte personer med specialiseret viden eller ekspertise inden for de spørgsmål vedrørende arbejdsret eller miljølovgivning, som behandles i dette kapitel, eller bilæggelse af tvister i forbindelse med internationale aftaler. De skal være uafhængige og handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller offentlig forvaltning vedrørende tvisten eller være tilknyttet en parts offentlige forvaltning. Principperne i bilag 15-B (adfærdskodeks for voldgiftsmænd og mæglere) finder med de fornødne ændringer anvendelse på eksperter under hensyntagen til arten af deres arbejde.

5. Et ekspertpanel skal bestå af tre medlemmer, medmindre parterne aftaler andet. Parterne skal senest 30 dage efter datoen for den besvarende parts modtagelse af anmodningen om nedsættelse af et ekspertpanel konsultere hinanden for at nå frem til en aftale om panelets sammensætning. Hvis parterne ikke kan nå til enighed om ekspertpanelets sammensætning inden for den fastsatte tidsfrist, vælger de en formand fra den i stk. 3 omhandlede relevante delliste ved fælles aftale, eller, hvis de ikke kan nå til enighed inden for yderligere syv dage, ved lodtrækning. Hver part skal vælge en ekspert, der opfylder de i stk. 4 omhandlede krav, senest 14 dage efter udløbet af perioden på 30 dage. Parterne kan enes om enhver anden ekspert, som opfylder de i stk. 4 omhandlede krav, til at indgå i ekspertpanelet. Er ekspertpanelets sammensætning ikke fastlagt inden for denne tidsfrist på 44 dage fra datoen for den besvarende parts modtagelse af anmodningen om nedsættelsen af et ekspertpanel, vælges den eller de resterende eksperter inden for syv dage ved lodtrækning fra den eller de i stk. 3 omhandlede dellister blandt de personer, som er foreslået af den eller de parter, som har eller ikke har afsluttet proceduren. Er den i stk. 3 omhandlede liste endnu ikke udarbejdet, udvælges eksperterne ved lodtrækning blandt de personer, som begge parter formelt har foreslået, eller, hvis kun den ene part har fremsat dets forslag, af en af parterne. Ekspertpanelet anses for nedsat på den dato, på hvilken den sidste af de tre eksperter udvælges.

6. Medmindre parterne aftaler andet senest syv dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet, er ekspertpanelets mandat:

"på baggrund af de relevante bestemmelser i kapitlet om handel og bæredygtig udvikling at undersøge den sag, der er omhandlet i anmodningen om nedsættelsen af ekspertpanelet, og udarbejde en rapport i overensstemmelse med stk. 8 i denne artikel med anbefalinger til, hvordan sagen løses".

7. I sager vedrørende overholdelsen af multilaterale aftaler som anført i artikel 13.4 (multilaterale arbejdsmarkedsstandarder og -aftaler) og 13.5 (multilaterale miljøaftaler) bør ekspertpanelet søge oplysninger og rådgivning fra ILO eller fra organer under de relevante multilaterale miljøaftaler. Alle oplysninger, der er indhentet i henhold til dette stykke, forelægges parterne med henblik på bemærkninger.

8. Ekspertpanelet skal udarbejde en foreløbig rapport og en endelig rapport til parterne. I disse rapporter redegøres der for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af de relevante bestemmelser og den grundlæggende begrundelse for de anførte resultater og anbefalinger. Ekspertpanelet skal udarbejde en foreløbig rapport til parterne senest 90 dage efter dets nedsættelse. Enhver part kan fremsætte skriftlige bemærkninger til ekspertpanelet vedrørende den foreløbige rapport senest 45 dage efter dens forelæggelse. Ekspertpanelet kan efter at have analyseret sådanne skriftlige bemærkninger ændre rapporten og foretage yderligere behandling af sagen, hvis det anses for hensigtsmæssigt. Ekspertpanelet skal udarbejde en endelig rapport til parterne senest 150 dage efter dets nedsættelse. Finder panelet, at fristerne i dette stykke ikke kan overholdes, meddeler formanden for ekspertpanelet parterne dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet agter at forelægge den foreløbige rapport eller endelige rapport. Ekspertpanelet skal udarbejde den endelige rapport senest 180 dage efter datoen for dets nedsættelse, medmindre parterne aftaler andet. Denne endelige rapport skal gøres offentligt tilgængelig, medmindre parterne aftaler andet.

9. Parterne skal drøfte passende aktioner eller foranstaltninger, som skal gennemføres, under hensyntagen til ekspertpanelets endelige rapport og de heri anførte anbefalinger. Den berørte part skal give den eller de interne rådgivende grupper og den anden part meddelelse om, hvilke aktioner eller foranstaltninger der skal gennemføres, senest 90 dage, eller en længere periode, som parterne aftaler i fællesskab, efter at parterne har modtaget den endelige rapport. Gennemførelsen af sådanne aktioner eller foranstaltninger overvåges af Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling. Den eller de interne rådgivende grupper og det fælles forum kan i denne forbindelse fremsætte bemærkninger for Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling.

KAPITEL 14

GENNEMSIGTIGHED

ARTIKEL 14.1

Mål og anvendelsesområde

I erkendelse af de virkninger, som de reguleringsmæssige rammer og procedurer kan have for handel og investeringer, skal hver part fremme forudsigelige reguleringsmæssige rammer og effektive procedurer for de økonomiske aktører, navnlig små og mellemstore virksomheder.

ARTIKEL 14.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås der ved:

- a) "interesseret person": en fysisk eller juridisk person, som kan blive berørt af en alment gældende foranstaltning og

- b) "alment gældende foranstaltninger": bl.a. almenlydige love, forskrifter, retsafgørelser, procedurer og administrative kendelser, der kan have betydning for forhold, der er omfattet af denne aftale.

ARTIKEL 14.3

Offentliggørelse

1. Parterne skal sikre, at alment gældende foranstaltninger:
 - a) straks offentliggøres via et officielt udpeget medie, herunder, når det er muligt, elektronisk, således at offentlige forvaltninger og interesserede personer kan blive bekendt dermed og
 - b) tillader en tilstrækkelig lang frist mellem deres offentliggørelse og ikrafttræden, undtagen når dette ikke er muligt på grund af sagens hastende karakter.
2. Hver part skal:
 - a) tilstræbe på et tidligt og passende tidspunkt at offentliggøre ethvert forslag om indførelse eller ændring af en alment gældende foranstaltning, herunder, når der anmodes herom, en redegørelse for formålet med og begrundelsen for forslaget

- b) give interesserede personer rimelig mulighed for at fremsætte bemærkninger til ethvert forslag om at indføre eller ændre en alment gældende foranstaltning, idet der navnlig skal afsættes tilstrækkelig tid hertil, undtagen når dette ikke er muligt på grund af sagens hastende karakter, og
- c) tilstræbe at tage hensyn til de bemærkninger, der modtages fra interesserede personer, om ethvert forslag om at indføre eller ændre en alment gældende foranstaltning.

ARTIKEL 14.4

Forespørgsler og kontaktpunkter

1. Hver part skal fra og med denne aftales ikrafttræden udpege et kontaktpunkt for at sikre en effektiv gennemførelse af denne aftale og lette kommunikationen mellem parterne om ethvert forhold, der er omfattet af denne aftale.
2. Kontaktpunkterne skal efter anmodning fra den anden part oplyse, hvilket kontor eller hvilken embedsmand der er ansvarlig for området, og om nødvendigt yde støtte med henblik på at lette kommunikationen med den anmodende part.

3. Hver part skal inden for dens disponible ressourcer etablere eller opretholde passende mekanismer, herunder de mekanismer, der er omhandlet i andre kapitler af denne aftale, for at besvare forespørgsler fra enhver interesseret person vedrørende enhver alment gældende foranstaltning, som foreslås eller er i kraft, og hvordan den vil blive anvendt. Forespørgsler kan sendes gennem de i stk. 1 omhandlede kontaktpunkter eller på enhver anden hensigtsmæssig måde, medmindre der indføres en særlig mekanisme i denne aftale.
4. Hver part skal stille procedurer til rådighed for interesserede personer, der søger en løsning på problemer, der er opstået ved gennemførelsen af en alment gældende foranstaltning i henhold til denne aftale.
5. Parterne erkender, at svar, der afgives i henhold til denne artikel, ikke nødvendigvis er endelige eller retligt bindende, men kun til orientering.
6. Hver part skal efter anmodning herom redegøre for formålet med og begrundelsen for alment gældende foranstaltninger.
7. Efter anmodning fra en part skal den anden part straks afgive oplysninger og besvare spørgsmål vedrørende enhver eksisterende eller foreslået alment gældende foranstaltning, som den anmodende part anser for materielt at kunne påvirke anvendelsen af denne aftale, uanset om foranstaltningen er blevet anmeldt til den anmodende part på forhånd.

ARTIKEL 14.5

Forvaltning af alment gældende foranstaltninger

Hver part skal på ensartet, objektiv, upartisk og rimelig vis forvalte alle alment gældende foranstaltninger. Hver part skal ved anvendelsen af sådanne foranstaltninger på bestemte personer, varer eller tjenesteydelser fra den anden part:

- a) tilstræbe, i overensstemmelse med dens interne procedurer, at give interesserede personer, der er direkte berørt af en sag, rettidig meddelelse om indledningen af sagsbehandlingen, herunder en beskrivelse af sagens art, en angivelse af den retslige myndighed, hvorunder sagen indledes, og en generel gennemgang af de spørgsmål, som sagen omfatter
- b) give sådanne berørte personer rimelig mulighed for at fremlægge oplysninger og argumenter til støtte for deres synspunkter forud for enhver endelig administrativ handling, når det er muligt under hensyn til tidshorisont, sagens art og offentlighedens interesse, og
- c) sikre, at dens procedurer er baseret på og i overensstemmelse med dens interne lovgivning.

ARTIKEL 14.6

Prøvelse og klage

1. Hver part skal i overensstemmelse med dens interne lovgivning oprette eller opretholde retslige, voldgiftsretslige eller administrative instanser eller procedurer med henblik på en omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, en afhjælpning af administrative handlinger vedrørende forhold, der er omfattet af denne aftale. Sådanne instanser og procedurer skal være upartiske og uafhængige af det kontor eller den myndighed, der har ansvaret for den administrative håndhævelse, og må ikke have en væsentlig interesse i sagens resultat.
2. Hver part skal sikre, at sagens parter ved sådanne instanser eller procedurer har ret til:
 - a) en rimelig mulighed for at underbygge eller forsvare deres respektive synspunkter og
 - b) en afgørelse baseret på bevismateriale og forelagte aktstykker eller, hvis det er et internt lovkrav, de af den administrative myndighed indsamlede aktstykker.
3. Hver part skal med forbehold af klage eller yderligere prøvelse i henhold til dens interne lovgivning sikre, at en sådan afgørelse gennemføres af det kontor eller den myndighed, der håndhæver den pågældende administrative foranstaltning, og er bestemmende for kontorets eller myndighedens praksis med hensyn hertil.

ARTIKEL 14.7

God reguleringspraksis og forvaltningsskik

1. Parterne er enige om at samarbejde om fremme af lovgivningskvalitet og -resultater, herunder ved udveksling af oplysninger og bedste praksis vedrørende deres respektive reguleringsmæssige reformprocesser og konsekvensvurderinger af lovgivning.
2. Parterne tilslutter sig principperne for god forvaltningsskik og er enige om at samarbejde om fremme heraf, herunder gennem udvekslingen af oplysninger og bedste praksis.

ARTIKEL 14.8

Særlige bestemmelser

Dette kapitel finder anvendelse uden at det berører eventuelle særlige bestemmelser i andre kapitler i denne aftale.

KAPITEL 15

TVISTBILÆGGELSE

AFDELING A

MÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

ARTIKEL 15.1

Mål

Målet med dette kapitel er at etablere en effektiv og velfungerende mekanisme til undgåelse og bilæggelse af tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne aftale med henblik på at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.

ARTIKEL 15.2

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse med hensyn til undgåelse og bilæggelse af tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne aftales bestemmelser, medmindre andet er fastsat i denne aftale.

AFDELING B

KONSULTATIONER OG MÆGLING

ARTIKEL 15.3

Konsultationer

1. Parterne tilstræber at løse tvister som omhandlet i artikel 15.2 (anvendelsesområde) ved loyalt at indlede konsultationer med det formål at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.
2. En part fremsætter ønske om konsultationer ved at fremsende en skriftlig anmodning til den anden part med kopi til Handelsudvalget, hvori det anføres, hvilken foranstaltning sagen drejer sig om, og de relevante bestemmelser i denne aftale.

3. Konsultationer afholdes senest 30 dage efter datoen for modtagelse af anmodningen som omhandlet i stk. 2 og finder sted på den modtagende parts territorium, medmindre parterne aftaler andet. Konsultationerne anses for at være afsluttet senest 45 dage efter modtagelse af anmodningen, medmindre parterne enes om at fortsætte dem. Konsultationerne, og især de oplysninger, der kommer frem, og de holdninger, parterne indtager under konsultationerne, er fortrolige og berører ikke parternes rettigheder i et eventuelt videre sagsforløb.

4. Konsultationer om hastende spørgsmål, herunder om letfordærlige varer, sæsonvarer eller sæsonbetonede tjenesteydelser, indledes senest 15 dage efter modtagelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning. Konsultationerne anses for at være afsluttet inden for 20 dage, medmindre parterne enes om at fortsætte dem.

5. Den part, der har anmodet om konsultationer, kan gøre brug af artikel 15.5 (indledning af voldgiftsproceduren), hvis:

- a) den anden part ikke svarer på anmodningen om konsultationer senest 15 dage efter modtagelsen
- b) konsultationerne ikke gennemføres inden for den i stk. 3 eller 4 omhandlede frist

- c) parterne enes om ikke at gennemføre konsultationer eller
- d) konsultationerne er afsluttet uden en gensidigt acceptabel løsning.

6. Hver part skal under konsultationerne afgive tilstrækkelige faktuelle oplysninger til at muliggøre en fuldstændig undersøgelse af, hvorledes den anfægtede foranstaltning kunne påvirke anvendelsen af denne aftale.

ARTIKEL 15.4

Mæglingsordning

Parterne kan når som helst aftale at indlede en mæglingsprocedure i henhold til bilag 15-C (mæglingsordning) for så vidt angår enhver foranstaltning, der har negative virkninger for handelen eller investeringerne mellem parterne.

AFDELING C

TVISTBILÆGGELSESPROCEDURER

UNDERAFDELING 1

VOLDGIFTSPROCEDURE

ARTIKEL 15.5

Indledning af voldgiftsproceduren

1. Er det ikke lykkedes parterne at løse tvisten gennem konsultationer som omhandlet i artikel 15.3 (konsultationer), kan den part, som har anmodet om konsultationer, anmode om, at der nedsættes et voldgiftspanel.
2. Anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel skal fremsættes skriftligt over for den anden part med kopi til Handelsudvalget. Den klagende part skal i dens anmodning angive den foranstaltning, sagen handler om, og forklare, hvordan denne foranstaltning er uforenelig med bestemmelserne i denne aftale på en måde, der er tilstrækkelig til klart at udgøre retsgrundlaget for klagen.

ARTIKEL 15.6

Voldgiftspanelets mandat

Medmindre parterne aftaler andet senest 10 dage efter datoen for udvælgelse af voldgiftsmændene, er voldgiftspanelets mandat:

"på baggrund af de relevante bestemmelser i denne aftale, som parterne har anført, at undersøge det anliggende, hvortil der henvises i anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 15.5 (indledning af voldgiftsproceduren), at afgøre, om den pågældende foranstaltning er i overensstemmelse med de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, og at træffe afgørelse om faktiske omstændigheder, anvendeligheden af relevante bestemmelser og den grundlæggende begrundelse for eventuelle resultater og anbefalinger, jf. artikel 15.10 (foreløbig rapport) og 15.11 (endelig rapport)".

ARTIKEL 15.7

Nedsættelse af voldgiftspanelet

1. Et voldgiftspanel skal bestå af tre voldgiftsmænd.
2. Parterne skal senest 10 dage efter den indklagede parts modtagelse af anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel rådføre sig med hinanden for at nå til enighed om voldgiftspanelets sammensætning.

3. Når parterne ikke til enighed om panelets sammensætning inden for den i stk. 2 omhandlede frist, skal hver part udpege en voldgiftsmand fra dens delliste, der er opstillet i henhold til artikel 15.23 (liste over voldgiftsmænd), senest 10 dage efter udløbet af fristen i stk. 2. Hvis en part ikke udpeger en voldgiftsmand fra dens delliste, udvælges voldgiftsmanden ved lodtrækning efter anmodning fra den anden part, af formanden for Handelsudvalget eller dennes stedfortræder fra denne parts delliste, der er nedsat i henhold til artikel 15.23 (liste over voldgiftsmænd).
4. Når parterne ikke til enighed om voldgiftspanelet's formand inden for den i stk. 2 omhandlede frist, skal Handelsudvalgets formand eller dennes stedfortræder ved lodtrækning efter anmodning fra en af parterne vælge voldgiftspanelet's formand ud fra dellisten over formænd, der er oprettet i henhold til artikel 15.23 (liste over voldgiftsmænd).
5. Handelsudvalgets formand eller dennes stedfortræder skal udvælge voldgiftsmændene senest fem dage efter fremsættelsen af den i stk. 3 eller 4 omhandlede anmodning.
6. Datoen for nedsættelse af voldgiftspanelet er den dato, på hvilken alle tre udvalgte voldgiftsmænd har meddelt parterne om deres accept af udnævnelsen i henhold til bilag 15-A (forretningsorden).
7. Er en af de i artikel 15.23 (liste over voldgiftsmænd) omhandlede lister ikke oprettet, eller indeholder en af disse lister ikke et tilstrækkeligt antal navne på det tidspunkt, hvor der fremsættes en anmodning som omhandlet i stk. 3 eller 4, udvælges voldgiftsmændene ved lodtrækning blandt de personer, som er foreslået af begge parter eller af en part, hvis kun én part har fremsat forslag.

ARTIKEL 15.8

Voldgiftspanelets tvistbilæggelsesprocedurer

1. Et voldgiftspanels tvistbilæggelsesprocedure er underlagt de regler og procedurer, der er fastsat i denne artikel, bilag 15-A (forretningsorden) og 15-B (adfærdskodeks for voldgiftsmænd og mæglere).
2. Medmindre parterne aftaler andet, mødes de med voldgiftspanelet senest 10 dage efter nedsættelsen heraf for at tage stilling til ethvert spørgsmål, som parterne eller voldgiftspanelet anser for relevante, herunder tidsplanen for sagsbehandlingen, voldgiftsmændenes vederlag og godtgørelsen af deres omkostninger, i overensstemmelse med bilag 15-A (forretningsorden). Voldgiftsmændene og parternes repræsentanter kan deltage i dette møde pr. telefon- eller videokonference.
3. Stedet for høringen fastsættes efter gensidig aftale mellem parterne. Når parterne ikke til enighed om stedet for høringen, skal den afholdes i Bruxelles, hvis den klagende part er Vietnam, og i Hanoi, hvis den klagende part er Unionen.
4. Høringer skal være åbne for offentligheden, medmindre andet er fastsat i bilag 15-A (forretningsorden).

5. Parterne skal i henhold til bilag 15-A (forretningsorden) have mulighed for at overvære alle fremlæggelser, erklæringer, redegørelser, argumenter eller indsigelser i sagen. Alle oplysninger eller skriftlige bemærkninger, som en part forelægger voldgiftspanelet, herunder eventuelle bemærkninger til den beskrivende del af den foreløbige rapport, svar på spørgsmål fra voldgiftspanelet og bemærkninger fra en part til disse svar, stilles til rådighed for den anden part.
6. Medmindre parterne aftaler andet senest tre dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftspanelet, kan voldgiftspanelet i overensstemmelse med bilag 15-A (forretningsorden) modtage uanmodede skriftlige indlæg fra fysiske eller juridiske personer, der er etableret på en parts territorium (*amicus curiae*-indlæg).
7. Voldgiftspanelet mødes for dets interne drøftelser i et lukket møde, hvor kun voldgiftsmændene deltager. Voldgiftspanelet kan også give dets assistenter tilladelse til at overvære drøftelserne. Voldgiftspanelets drøftelser og de dokumenter, der forelægges det, holdes fortrolige.

ARTIKEL 15.9

Foreløbig kendelse om hastesager

Såfremt en part anmoder herom, skal voldgiftspanelet senest 10 dage efter dets nedsættelse afsige en foreløbig kendelse om, hvorvidt det anser sagen for at haste.

ARTIKEL 15.10

Foreløbig rapport

1. Voldgiftspanelet skal senest 90 dage efter dets nedsættelse forelægge en foreløbig rapport for parterne, hvori der redegøres for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af relevante bestemmelser og grundlaget for panelets konklusioner og anbefalinger. Finder voldgiftspanelet, at denne frist ikke kan overholdes, meddeler panelets formand parterne og Handelsudvalget dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår voldgiftspanelet agter at forelægge dets foreløbige rapport. Voldgiftspanelet må under ingen omstændigheder forelægge den foreløbige rapport senere end 120 dage efter datoen for voldgiftspanelets nedsættelse.
2. En part kan indgive en skriftlig anmodning, inklusive bemærkninger, til voldgiftspanelet om at genbehandle bestemte punkter i den foreløbige rapport senest 14 dage efter meddelelsen heraf.
3. I hastesager, herunder i sager vedrørende letfordærlige varer, sæsonvarer eller sæsonbetonede tjenesteydelser, skal voldgiftspanelet tilstræbe mest muligt at afgive dets foreløbige rapport inden for en frist på 45 dage og under alle omstændigheder senest 60 dage efter datoen for voldgiftspanelets nedsættelse. En part kan indgive en skriftlig anmodning, inklusive bemærkninger, til voldgiftspanelet om at genbehandle bestemte punkter i den foreløbige rapport senest syv dage efter forelæggelsen heraf.

4. Efter at have undersøgt eventuelle skriftlige anmodninger, inklusive bemærkninger, fra parterne vedrørende den foreløbige rapport, kan voldgiftspanelet ændre dets rapport og foretage yderligere undersøgelser, hvis det finder det hensigtsmæssigt.

ARTIKEL 15.11

Endelig rapport

1. Voldgiftspanelet skal senest 120 dage efter dets nedsættelse udarbejde dets endelige rapport til parterne og Handelsudvalget. Finder voldgiftspanelet, at denne frist ikke kan overholdes, skal panelets formand meddele parterne og Handelsudvalget dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår voldgiftspanelet agter at forelægge dets endelige rapport. Voldgiftspanelet må under ingen omstændigheder udstede dets endelige rapport senere end 150 dage efter dets nedsættelse.
2. I hastesager, herunder i sager vedrørende letfordærlige varer, sæsonvarer eller sæsonbetonede tjenesteydelser, skal voldgiftspanelet tilstræbe bedst muligt at meddele dets endelige rapport senest 60 dage efter dets nedsættelse. Voldgiftspanelet må under ingen omstændigheder forelægge den endelige rapport senere end 75 dage efter datoen for dets nedsættelse.
3. Den endelige rapport skal indeholde en fyldestgørende diskussion af de anbringender, der er fremført i forbindelse med den foreløbige behandling, samt klare svar på parternes bemærkninger.

UNDERAFDELING 2

EFTERLEVELSE

ARTIKEL 15.12

Efterlevelse af den endelige rapport

Den indklagede part skal træffe de foranstaltninger, som er nødvendige for hurtigt og i god tro at efterleve den endelige rapport.

ARTIKEL 15.13

Rimelig frist til efterlevelse

1. Er øjeblikkelig efterlevelse ikke mulig, tilstræber parterne at nå til enighed om en frist for efterlevelse af den endelige rapport. I et sådant tilfælde meddeler den indklagede part senest 30 dage efter modtagelse af den endelige rapport den klagende part og Handelsudvalget den frist, som er nødvendig for efterlevelse (herefter benævnt "rimelig frist").

2. I tilfælde af uenighed mellem parterne om, hvad der er en rimelig frist for at efterleve den endelige rapport, skal den klagende part senest 20 dage efter modtagelse af meddelelsen fra den indklagede part i henhold til stk. 1 skriftligt anmode voldgiftspanelet, der er nedsat i henhold til artikel 15.7 (nedsættelse af voldgiftspanelet) (herefter benævnt "det oprindelige voldgiftspanel"), om at fastsætte længden af en rimelig frist. Denne anmodning skal meddeles den indklagede part med kopi til Handelsudvalget.
3. Voldgiftspanelet skal meddele dets kendelse om en rimelig frist til parterne og Handelsudvalget senest 20 dage efter datoen for indgivelse af den i stk. 2 omhandlede anmodning.
4. Den indklagede part skal give den klagende part skriftlig meddelelse om, hvor langt den er kommet med at efterleve den endelige rapport, mindst 30 dage inden udløbet af den rimelige frist.
5. Parterne kan aftale at forlænge den rimelige frist.

ARTIKEL 15.14

Prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets endelige rapport

1. Den indklagede part skal, inden den rimelige frist udløber, give den klagende part og Handelsudvalget meddelelse om enhver foranstaltning, den har truffet for at efterleve den endelige rapport.

2. I tilfælde af uenighed mellem parterne om, hvorvidt en foranstaltning, der træffes for at efterleve de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 15.2 (anvendelsesområde) og meddelt i henhold til stk. 1, er reel og forenelig med disse bestemmelser, kan den klagende part skriftligt anmode det oprindelige voldgiftspanel om at afgøre spørgsmålet. Denne anmodning skal meddeles den indklagede part med kopi til Handelsudvalget. Den klagende part skal i dens anmodning angive den særlige foranstaltning, sagen handler om, og forklare, hvorfor denne foranstaltning ikke er forenelig med de bestemmelser, der er omhandlet i artikel 15.2 (anvendelsesområde) på en måde, der er tilstrækkelig til at udgøre et klart retsgrundlag for en klage.

3. Voldgiftspanelet skal meddele parterne og Handelsudvalget dets kendelse senest 45 dage efter indgivelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning.

ARTIKEL 15.15

Midlertidige afbødende foranstaltninger i tilfælde af manglende efterlevelse

1. Meddeler den indklagede part ikke den klagende part og Handelsudvalget, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterleve den endelige rapport, inden udløbet af den rimelige frist, eller konstaterer voldgiftspanelet, at der ikke er truffet en foranstaltning til efterlevelse, eller at den foranstaltning, der er meddelt i henhold til artikel 15.14 (prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse), stk. 1, ikke er forenelig med partens forpligtelser i henhold til de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, skal den indklagede part, såfremt den klagende part har anmodet herom, og efter konsultationer med denne part, fremsætte et forslag om kompensation.

2. Beslutter den klagende part ikke at anmode om et tilbud om kompensation eller er der, såfremt en sådan anmodning fremsættes, ikke opnået enighed om kompensation senest 30 dage efter udløbet af den rimelige frist eller efter meddelelsen af voldgiftspanelets kendelse i henhold til artikel 15.14 (prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets endelige rapport) om, at der ikke er truffet en efterlevelseshenstandelse, eller at en foranstaltning ikke er forenelig med de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, er den klagende part berettiget til efter have givet meddelelse til den anden part og Handelsudvalget at suspendere de forpligtelser, som udspringer af de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, i et omfang der svarer til omfanget af den ophævelse eller forringelse af fordele, som den manglende efterlevelse har forårsaget. I meddelelsen specificeres omfanget af suspensionen af forpligtelser. Den klagende part kan gennemføre suspensionen på et hvilket som helst tidspunkt 10 dage efter datoen for den indklagede parts modtagelse af meddelelsen, medmindre den indklagede part har anmodet om voldgift efter stk. 3 i denne artikel.

3. Finder den indklagede part, at omfanget af suspensionen ikke svarer til den ophævelse eller forringelse af fordele, som den manglende efterlevelse har forårsaget, kan den skriftligt anmode det oprindelige voldgiftspanel om at afgøre spørgsmålet. En sådan anmodning skal meddeles den klagende part med kopi til Handelsudvalget inden udløbet af den i stk. 2 omhandlede frist på 10 dage. Det oprindelige voldgiftspanel skal meddele dens kendelse om omfanget af suspensionen af forpligtelserne til parterne og Handelsudvalget senest 30 dage efter datoen for anmodningens indgivelse. Forpligtelser må ikke suspenderes, før det oprindelige voldgiftspanel har afsagt dens kendelse, og enhver suspension skal være i overensstemmelse med denne kendelse.

4. Suspension af forpligtelser og kompensation skal være midlertidige og må ikke anvendes efter:

- a) at parterne er nået til enighed om en gensidigt acceptabel løsning i henhold til artikel 15.19 (gensidigt acceptabel løsning)
- b) at parterne er nået til enighed om, at foranstaltningen, som er meddelt i henhold til artikel 15.14 (prøvelse af efterlevelseshenstillinger, der er truffet efter suspensionen af forpligtelser), stk. 1, medfører, at den indklagede part efterlever de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser eller
- c) at de foranstaltninger, som er fundet uforenelige med de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, er trukket tilbage eller ændret således, at de er forenelige med de nævnte bestemmelser, som fastlagt i artikel 15.14 (prøvelse af efterlevelseshenstillinger, der er truffet efter suspensionen af forpligtelser), stk. 3.

ARTIKEL 15.16

Prøvelse af efterlevelseshforanstaltninger,

der er truffet efter vedtagelsen af midlertidige foranstaltninger i tilfælde af manglende efterlevelse

1. Den indklagede part skal give den klagende part og Handelsudvalget meddelelse om enhver foranstaltning, den har truffet for at efterleve voldgiftspanelet's rapport enten efter suspensionen af forpligtelser eller efter anvendelsen af kompensation. Den klagende part skal, undtagen i de i stk. 2 omhandlede tilfælde, afslutte suspensionen af forpligtelser senest 30 dage efter meddelelsens modtagelse. Den indklagede part kan i det tilfælde, hvor der er blevet anvendt kompensation, og med undtagelse af de i stk. 2 omhandlede tilfælde, afslutte anvendelsen af en sådan kompensation senest 30 dage efter meddelelsen om, at den har efterlevet voldgiftspanelet's rapport.
2. Når parterne ikke til enighed om, hvorvidt den meddelte foranstaltning bringer den indklagede part i overensstemmelse med de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen, skal den klagende part skriftligt anmode det oprindelige voldgiftspanel om at afgøre spørgsmålet. Denne anmodning meddeles den indklagede part med kopi til Handelsudvalget.

3. Voldgiftspanelets kendelse skal meddeles parterne og Handelsudvalget senest 45 dage efter anmodningens indgivelse. Når voldgiftspanelet frem til, at den meddelte foranstaltning er forenelig med de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser, bringes suspensionen af forpligtelser eller kompensationen, alt efter hvad der er relevant, til ophør. Når det er relevant, skal niveauet af suspension af forpligtelser eller af kompensationer tilpasses i lyset af voldgiftspanelets kendelse.

UNDERAFDELING 3

FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL 15.17

Udskiftning af voldgiftsmænd

Hvis det oprindelige voldgiftspanel eller nogle af dets medlemmer er ude af stand til at deltage i voldgiftsprocedurer, trækker sig eller skal udskiftes, fordi de ikke opfylder kravene i adfærdskodeksen i bilag 15-B (adfærdskodeks for voldgiftsmænd og mæglere), finder proceduren i artikel 15.7 (nedsættelse af voldgiftspanelet) anvendelse. Fristen for meddelelse af rapporter og kendelser, alt efter hvad der er relevant, forlænges i så fald med 20 dage.

ARTIKEL 15.18

Suspension og ophør af voldgiftsprocedurer

1. Voldgiftspanelet skal på anmodning fra begge parter til enhver tid suspendere dets arbejde i en periode på højst 12 på hinanden følgende måneder, der aftales parterne imellem. Det skal genoptage sit arbejde før udløbet af denne suspensionsperiode efter skriftlig anmodning fra begge parter. Parterne giver Handelsudvalget meddelelse herom. Voldgiftspanelet kan også genoptage sit arbejde ved udløbet af denne suspensionsperiode efter skriftlig anmodning fra en af parterne. Den anmodende part skal give Handelsudvalget og den anden part meddelelse herom. Anmoder ingen part om genoptagelse af voldgiftspanelets arbejde ved suspensionsperiodens udløb, bortfalder voldgiftspanelets bemyndigelse og proceduren afsluttes. Indstilles voldgiftspanelets arbejde, forlænges de forskellige tidsfrister, der er fastsat i de relevante bestemmelser i dette kapitel, med den periode, hvor voldgiftspanelets arbejde var indstillet. Suspension og afslutning af voldgiftspanelets arbejde berører ikke parternes rettigheder i forbindelse med andre procedurer i henhold til artikel 15.24 (valg af værneting).
2. Parterne kan aftale at afslutte voldgiftspanelproceduren ved i fællesskab at meddele dette til formanden for voldgiftspanelet og Handelsudvalget på et hvilket som helst tidspunkt inden udstedelsen af voldgiftspanelets endelige rapport.

ARTIKEL 15.19

Gensidigt acceptabel løsning

Parterne kan til enhver tid at finde en gensidigt acceptabel løsning på tvister, som er omfattet af dette kapitel. De skal i fællesskab give Handelsudvalget og formanden for voldgiftspanelet, alt efter tilfældet, meddelelse en sådan løsning. Er den pågældende løsning underlagt et krav om godkendelse i henhold til de relevante interne procedurer hos en af parterne, skal dette krav angives i meddelelsen, og tvistbilæggelsesproceduren skal suspenderes. Kræves der ikke godkendelse, eller er det blevet meddelt, at disse interne procedurer er gennemført, afsluttes tvistbilæggelsesproceduren.

ARTIKEL 15.20

Oplysninger og teknisk rådgivning

Voldgiftspanelet kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ fra enhver kilde, herunder parterne i tvisten, indhente de oplysninger, det finder nødvendige med henblik på voldgiftspanelproceduren. Voldgiftspanelet har også ret til at søge ekspertrådgivning, hvis det finder det nødvendigt. Voldgiftspanelet skal konsultere parterne, inden det vælger sådanne eksperter. Alle oplysninger, der indhentes i medfør af denne artikel, skal offentliggøres og forelægges parterne med henblik på bemærkninger inden for den frist, der fastsættes af voldgiftspanelet.

ARTIKEL 15.21

Fortolkningsregler

Voldgiftspanelet skal fortolke de i artikel 15.2 (anvendelsesområde) omhandlede bestemmelser efter sædvanereglene for fortolkning af folkeretten, herunder de kodificerede regler i *Wienerkonventionen om traktatretten*, vedtaget i Wien den 23. maj 1969. Voldgiftspanelet skal ligeledes tage hensyn til relevante fortolkninger, der er vedtaget i rapporter fra paneler og appelinstansen, som er vedtaget af WTO's tvistbilægelsesorgan. Voldgiftspanelets rapporter og kendelser kan ikke udvide eller begrænse parternes rettigheder og forpligtelser som fastsat i denne aftale.

ARTIKEL 15.22

Voldgiftspanelets afgørelser og kendelser

1. Voldgiftspanelet skal tilstræbe mest muligt på at træffe afgørelse ved enstemmighed. Er det ikke muligt at træffe afgørelse ved enstemmighed, afgøres sagen ved flertalsafstemning. Voldgiftsmændenes dissenser offentliggøres ikke.

2. Voldgiftspanelets rapporter og kendelser godkendes betingelsesløst af parterne. De skaber hverken rettigheder eller forpligtelser for fysiske eller juridiske personer. Der skal i rapporter og kendelser redegøres for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af relevante bestemmelser som omhandlet i artikel 15.2 (anvendelsesområde) og grundlaget for enhver konstatering og konklusion. Handelsudvalget skal gøre voldgiftspanelets rapporter og kendelser offentligt tilgængelige i deres helhed senest 10 dage efter deres udstedelse, medmindre det beslutter ikke at gøre dette af hensyn til beskyttelsen af fortrolige oplysninger.

AFDELING D

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 15.23

Liste over voldgiftsmænd

1. Handelsudvalget skal senest seks måneder efter denne aftales ikrafttræden opstille en liste over mindst 15 personer, som er villige og i stand til at fungere som voldgiftsmænd. Listen skal bestå af tre dellister:

a) en delliste for Unionen

- b) en delliste for Vietnam og
 - c) en delliste over personer, som ikke er statsborgere i en af parterne, og som ikke har fast bopæl i en af parterne, og som skal fungere som formand for voldgiftspanelet.
2. Hver delliste skal bestå af mindst fem personer. Handelsudvalget skal sørge for, at listen altid indeholder dette minimum antal personer.
3. Voldgiftsmænd skal have dokumenteret ekspertviden eller erfaring inden for jura og international handel. De skal være uafhængige og handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller offentlig forvaltning eller være tilknyttet en parts offentlige forvaltning, og de skal overholde adfærdskodeksen i bilag 15-B (adfærdskodeks for voldgiftsmænd og mæglere).
4. Handelsudvalget kan opstille en supplerende liste med 10 personer med dokumenteret ekspertviden og erfaring inden for specifikke sektorer, de er omfattet af denne aftale. En sådan supplerende liste skal, såfremt parterne er enige herom, anvendes med henblik på at sammensætte voldgiftspanelet i overensstemmelse med proceduren i artikel 15.7 (nedsættelse af voldgiftspanelet).

ARTIKEL 15.24

Valg af værneting

1. Anvendelse af tvistbilæggelsesproceduren i henhold til dette kapitel berører ikke eventuelle foranstaltninger inden for rammerne af WTO, herunder tvistbilæggelsessager, eller under andre internationale aftaler, som begge parter er part i.
2. Uanset stk. 1 må en part for så vidt angår en bestemt foranstaltning ikke søge afhjælpning for misligholdelse af en i alt væsentligt tilsvarende forpligtelse i henhold til denne aftale, WTO-overenskomsten eller en anden international aftale, som begge parter er part i i de relevante fora. Når en tvistbilæggelsesprocedure er indledt, må parten ikke indbringe et krav om afhjælpning for misligholdelse af den i alt væsentligt tilsvarende forpligtelse i henhold til den anden aftale for det andet forum, medmindre det først valgte forum af proceduremæssige eller retslige grunde ikke når frem til nogen konstatering vedrørende kravet om afhjælpning i forbindelse med den pågældende forpligtelse.
3. Med henblik på denne artikel:
 - a) anses en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til WTO-overenskomsten for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et panel i henhold til artikel 6 i WTO-forståelsen vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse

- b) anses en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til dette kapitel for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et voldgiftspanel i henhold til artikel 15.5 (nedsættelse af voldgiftspanelet), stk. 1
 - c) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til enhver anden aftale for at være indledt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i den pågældende aftale.
4. Intet i denne aftale forhindrer en part i at gennemføre suspension af forpligtelser, der er tilladt af WTO's tvistbilæggelsesorgan. WTO-overenskomsten kan ikke påberåbes for at forhindre en part i at suspendere forpligtelser i henhold til dette kapitel.

ARTIKEL 15.25

Frister

1. Alle de i dette kapitel fastsatte frister, herunder voldgiftspanelernes frister til at meddele deres rapporter og kendelser, regnes i kalenderdage fra dagen efter den handling eller det forhold, som de vedrører, medmindre andet er fastsat.
2. Alle de i dette kapitel omhandlede frister kan ændres efter gensidig aftale mellem parterne i tvisten. Voldgiftspanelet kan til enhver tid foreslå parterne at ændre en tidsfrist, der er omhandlet i dette kapitel, med angivelse af begrundelsen for et sådant forslag.

ARTIKEL 15.26

Revision og ændring

Handelsudvalget kan beslutte at revidere og ændre bilag 15-A (forretningsorden), 15-B (adfærdskodeks for voldgiftsmænd og mæglere) og 15-C (mæglingsordning).

KAPITEL 16

SAMARBEJDE OG KAPACITETSOPBYGNING

ARTIKEL 16.1

Mål og anvendelsesområde

1. Parterne bekræfter betydningen af samarbejde og kapacitetsopbygning med henblik på en effektiv gennemførelse af denne aftale, som støtter den fortsatte udvidelse af deres indbyrdes handel og investeringer og skaber nye muligheder herfor.

2. Parterne forpligter sig til at uddybe samarbejdet på områder af fælles interesse under hensyntagen til de forskellige udviklingsniveauer mellem Unionen og Vietnam. Dette samarbejde skal fremme en bæredygtig udvikling i alle dens dimensioner, herunder bæredygtig vækst og fattigdomsbekæmpelse.
3. Dette kapitel finder anvendelse på alle bestemmelser om samarbejde i denne aftale.

ARTIKEL 16.2

Samarbejdsområder og -midler

1. Parterne anerkender, at samarbejdet skal gennemføres inden for de eksisterende retlige og institutionelle rammer og i overensstemmelse med de regler og procedurer, der gælder for forbindelserne mellem parterne.
2. For at nå målene som omhandlet i artikel 16.1 (mål og anvendelsesområde) lægger parterne særlig vægt på samarbejde på følgende områder:
 - a) regionalt samarbejde og regional integration
 - b) handelslettelser
 - c) handelspolitik og -regulering

- d) handelsrelaterede aspekter af landbrug, fiskeri og skovbrug
- e) bæredygtig udvikling, navnlig med hensyn til miljø og arbejdsmarkedsforhold
- f) små og mellemstore virksomheder
- g) andre områder, der er identificeret i specifikke kapitler i denne aftale, og
- h) andre områder af fælles interesse i forbindelse med denne aftale.

3. Samarbejdet mellem parterne skal primært foregå gennem udveksling af oplysninger, erfaringer og bedste praksis samt gennem politiksamarbejde. Hvor det er relevant, kan der overvejes seminarer, workshops, uddannelse, undersøgelser, teknisk bistand og kapacitetsopbygning.

4. Parterne anerkender den private sektors potentielt vigtige rolle i samarbejdet og støtter dens deltagelse med henblik på at bidrage til at maksimere aftalens fordele for økonomisk vækst og udvikling.

ARTIKEL 16.3

Dyrevelfærd

Parterne er enige om at samarbejde om dyrevelfærd, hvor det er nødvendigt, herunder teknisk bistand og kapacitetsopbygning til udvikling af dyrevelfærdsstandarder. De skal med henblik på denne artikel høre Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger, som er nedsat i henhold til artikel 17.2 (specialudvalg).

ARTIKEL 16.4

Institutionel ordning

1. Samarbejdsspørgsmål skal drøftes i de relevante specialudvalg, der nedsættes i henhold til artikel 17.2 (specialudvalg). På samarbejdsområder, der ikke hører under specialudvalgene, drøftes disse spørgsmål i Handelsudvalget.
2. Hver part skal udpege et kontaktpunkt i dens administration, som skal samarbejde med den anden part om spørgsmål vedrørende gennemførelsen af dette kapitel.

KAPITEL 17

INSTITUTIONELLE, GENERELLE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 17.1

Handelsudvalg

1. Parterne opretter herved Handelsudvalget bestående af repræsentanter for hver part.
2. Handelsudvalget mødes en gang om året, medmindre andet besluttet af Handelsudvalget, eller i hastetilfælde efter anmodning fra en af parterne. Handelsudvalgets møder skal finde sted skiftevis i Unionen og Vietnam, medmindre andet aftales af parterne. Handelsudvalgets formandskab varetages i fællesskab af Vietnams industri- og handelsminister og det medlem af Europa-Kommissionen, der har ansvaret for handel, eller af deres respektive stedfortrædere. Handelsudvalget fastsætter selv dets mødeplan og dagsorden.
3. Handelsudvalget har til opgave:
 - a) at påse, at denne aftale gennemføres på tilfredsstillende vis
 - b) at overvåge og lette gennemførelsen og anvendelsen af denne aftale og fremme dens generelle mål

- c) at overvåge og koordinere arbejdet i alle specialudvalg, arbejdsgrupper og andre organer, der er nedsat i henhold til denne aftale, at anbefale disse organer enhver nødvendig foranstaltning og at evaluere og vedtage afgørelser, når dette er foreskrevet i denne aftale, for så vidt angår ethvert emne, som forelægges af disse organer
 - d) at overveje, hvordan handels- og investeringsforbindelserne mellem parterne kan styrkes yderligere
 - e) at forsøge at løse de problemer, der kan opstå inden for områder, som er omfattet af denne aftale, eller bilægge tvister, der måtte opstå vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale, jf. dog kapitel 15 (tvistbilæggelse), og
 - f) at drøfte andre relevante spørgsmål vedrørende forhold, der er omfattet af denne aftale.
4. Handelsudvalget kan i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i denne aftale:
- a) beslutte at nedsætte specialudvalg, arbejdsgrupper eller andre organer, at tildele dem ansvarsområder for at bistå udvalget ved udførelsen af dets opgaver og at opløse dem. Handelsudvalget fastsætter sammensætningen, mandatet og opgaverne for de specialudvalg, arbejdsgrupper eller andre organer, som det opretter
 - b) kommunikere om spørgsmål, der er omfattet af denne aftales anvendelsesområde, med alle interesserede parter, herunder den private sektor, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundets organisationer

- c) overveje og anbefale parterne ændringer til denne aftale eller, i tilfælde, der udtrykkeligt er fastsat i denne aftale, ændre denne aftales bestemmelser ved en afgørelse
 - d) vedtage fortolkninger af bestemmelserne i denne aftale, som er bindende for parterne og alle andre organer, der er etableret i henhold til denne aftale, herunder voldgiftspanelerne, der er omhandlet i kapitel 15 (tvistbilæggelse)
 - e) vedtage afgørelser eller komme med anbefalinger som fastsat i aftalen
 - f) selv vedtage dets forretningsorden og
 - g) træffe alle andre foranstaltninger i forbindelse med udøvelsen af dets opgaver i henhold til denne aftale.
5. Handelsudvalget skal give Det Fælles Udvalg, der er nedsat i henhold til partnerskabs- og samarbejdsaftalen som en del af de fælles institutionelle rammer, meddelelse om dets aktiviteter og, hvis det er relevant, om specialudvalgenes aktiviteter på regelmæssige møder i Det Fælles Udvalg.

ARTIKEL 17.2

Specialudvalg

1. Under Handelsudvalget nedsættes hermed følgende specialudvalg:
 - a) Udvalget om Handel med Varer
 - b) Toldudvalget
 - c) Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger
 - d) Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud og
 - e) Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling
2. Sammensætningen, mandatet og opgaverne for de i stk. 1 omhandlede specialudvalg er fastlagt i de relevante kapitler og protokoller i denne aftale og kan om nødvendigt ændres ved afgørelse truffet af Handelsudvalget.

3. Medmindre andet er fastsat i denne aftale eller aftalt mellem parterne, mødes specialudvalgene en gang om året. De skal også mødes efter anmodning fra en af parterne eller Handelsudvalget. De skal have fælles formandsskab af Unionens og Vietnams repræsentanter på et passende niveau. Møderne skal finde sted skiftevis i Unionen og Vietnam eller ved ethvert andet passende kommunikationsmiddel, som parterne er blevet enige om. Specialudvalgene fastsætter selv deres mødeplan og dagsorden ved fælles overenskomst. Hvert specialudvalg kan selv fastsætte dets egen forretningsorden, men hvis dette ikke er tilfældet, finder Handelsudvalgets forretningsordenen anvendelse med de fornødne ændringer.
4. Specialudvalgene kan fremsætte forslag til afgørelser, der skal træffes af Handelsudvalget, eller træffe afgørelse i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i denne aftale.
5. Udvalget om Handel med Varer kan efter anmodning fra en part, efter henvisning fra det relevante specialudvalg eller i forbindelse med det forberedende arbejde forud for drøftelserne i Handelsudvalget behandle spørgsmål, der opstår vedrørende toldforanstaltninger eller sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, hvis dette befordrer løsningen af et spørgsmål, som ellers ikke kan løses af det relevante specialudvalg.
6. Specialudvalgene skal give Handelsudvalget meddelelse om deres mødekalender og dagsorden i tilstrækkelig god tid forud for deres møder og skal rapportere til Handelsudvalget om resultaterne og konklusionerne fra deres møder. Det forhold, at der findes et specialudvalg, er ikke til hinder for, at en part kan indbringe et spørgsmål direkte for Handelsudvalget.

ARTIKEL 17.3

Arbejdsgrupper

1. Følgende arbejdsgrupper nedsættes hermed under Udvalget om Handel med Varer:
 - a) Arbejdsgruppen om Intellektuelle Ejendomsrettigheder, herunder Geografiske Betegnelser og
 - b) Arbejdsgruppen om Motorkøretøjer og Reservedele.
2. Handelsudvalget kan beslutte at nedsætte yderligere arbejdsgrupper med henblik på en bestemt opgave eller et bestemt emne.
3. Handelsudvalget skal fastsætte arbejdsgruppernes sammensætning, kommissorium og opgaver.
4. Arbejdsgrupperne mødes en gang om året, medmindre parterne aftaler andet. De skal også mødes efter anmodning fra en af parterne eller Handelsudvalget. De skal have fælles formandsskab af Unionens og Vietnams repræsentanter på et passende niveau. Møderne skal finde sted skiftevis i Unionen eller Vietnam eller ved ethvert andet passende kommunikationsmiddel, som parterne er blevet enige om. Specialudvalgene fastsætter selv deres mødeplan og dagsorden ved fælles overenskomst. De kan selv fastsætte deres egen forretningsorden, men hvis dette ikke er tilfældet finder Handelsudvalgets forretningsordenen anvendelse med de fornødne ændringer.

5. Arbejdsgrupperne skal give de relevante specialudvalg meddelelse om deres mødeplan og dagsorden tilstrækkelig lang tid forud for deres møder. De skal rapportere om deres aktiviteter på hvert ordinært møde i de relevante specialudvalg. Det forhold, at der findes en arbejdsgruppe, er ikke til hinder for, at en part kan indbringe et spørgsmål direkte for Handelsudvalget eller de relevante specialudvalg.

ARTIKEL 17.4

Handelsudvalgets beslutningstagning

1. Handelsudvalget har med henblik på at nå målene i denne aftale beføjelse til at træffe afgørelser i de i aftalen fastsatte tilfælde. Afgørelserne er bindende for parterne, der skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre disse afgørelser.
2. Handelsudvalget kan give passende anbefalinger til parterne.
3. Handelsudvalgets afgørelser og anbefalinger træffes ved fælles overenskomst.

ARTIKEL 17.5

Ændringer

1. Parterne kan ændre denne aftale. En ændring træder i kraft, når parterne skriftligt har givet hinanden meddelelse om, at de har gennemført deres respektive gældende lovgivningsmæssige procedurer som fastsat i artikel 17.16 (ikrafttræden).
2. Handelsudvalget kan uanset bestemmelserne i stk.1 ændre denne aftale som fastsat i denne aftale. Parterne skal vedtage afgørelsen i Handelsudvalget i overensstemmelse med deres respektive gældende lovgivningsmæssige procedurer.
3. Uanset stk. 1 kan listen over enheder i afdeling A (centrale statslige enheder) til C (andre omfattede enheder) i bilag 9A (dækning af offentlige udbud i Unionen) og 9B (dækning af offentlige udbud i Vietnam) ændres i overensstemmelse med artikel 9.20 (ændring og rettelse af dækning) og 9.23 (Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud).

ARTIKEL 17.6

WTO-lovgivning under løbende udvikling

Ændres en bestemmelse i WTO-overenskomsten, som parterne har indarbejdet i denne aftale, skal parterne konsultere hinanden med henblik på, om nødvendigt, at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning. Som et resultat af en sådan gennemgang kan Handelsudvalget træffe afgørelse om at ændre denne aftale i overensstemmelse hermed.

ARTIKEL 17.7

Skattemæssige bestemmelser

1. Intet i denne aftale påvirker de rettigheder og forpligtelser, der gælder for Unionen eller en af dens medlemsstater eller Vietnam i henhold til en skatteaftale mellem en EU-medlemsstat og Vietnam. I tilfælde af uforenelighed mellem denne aftale og enhver skatteaftale, har sidstnævnte aftale forrang i det omfang, der er uforenelighed.
2. Intet i denne aftale må fortolkes således, at parterne ved anvendelsen af de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning hindres i at sondre mellem skatteydere, som ikke befinder sig i samme situation, f.eks. på grundlag af bopæl eller på grundlag af, hvor de har investeret deres kapital.

3. Intet i denne aftale må fortolkes således, at det er til hinder for indførelse eller håndhævelse af foranstaltninger til bekæmpelse af skattesvig og -unddragelse på grundlag af aftaler om afskaffelse af dobbeltbeskatning eller andre beskatningsaftaler eller på grundlag af intern skattelovgivning.

ARTIKEL 17.8

Løbende poster

Parterne tillader i frit konvertibel valuta og i overensstemmelse med bestemmelserne i *overenskomsten om Den Internationale Valutafond*, når den finder anvendelse, alle betalinger og overførsler vedrørende transaktioner på betalingsbalancens løbende poster mellem parterne, der er omfattet af denne aftale, navnlig hvad angår deres respektive specifikke forpligtelser i henhold til underafdeling 6 (finansielle tjenesteydelser) i afdeling E (reguleringsmæssig ramme) i kapitel 8 (liberalisering af investeringer, handel med tjenesteydelser og elektronisk handel).

ARTIKEL 17.9

Kapitalbevægelser

1. For så vidt angår transaktioner på betalingsbalancens kapitalkonto og finansielle konto må parterne ikke indføre restriktioner for den frie bevægelighed af kapital i forbindelse med investeringer, som liberaliseres i overensstemmelse med afdeling B (liberalisering af investeringer) i kapitel 8 (liberalisering af investeringer, handel med tjenesteydelser og elektronisk handel).
2. Parterne skal konsultere hinanden med henblik på at lette deres indbyrdes kapitalbevægelser for at fremme handel og investering.

ARTIKEL 17.10

Anvendelse af love og forskrifter vedrørende kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler

Artikel 17.8 (løbende poster) og 17.9 (kapitalbevægelser) må ikke fortolkes således, at det forhindrer en part i på en rimelig og ikkediskriminerende måde og således, at det ikke udgør en skjult begrænsning af handel og investeringer, at anvende dens love og forskrifter vedrørende:

- a) konkurs, insolvens, genopretning og afvikling af banker, beskyttelse af kreditorers rettigheder eller tilsyn med finansielle institutioner

- b) udstedelse eller handel med finansielle instrumenter
- c) regnskabsaflæggelse for eller registrering af overførsler, når det er nødvendigt til støtte for de lovhåndhævende myndigheder eller finanstilsynsmyndighederne
- d) strafbare handlinger, vildledende eller svigagtig praksis
- e) sikring af fuldbyrdelse af retsafgørelser i forbindelse med retlige procedurer eller
- f) social sikring, offentlige pensionsordninger eller obligatoriske opsparingsordninger.

ARTIKEL 17.11

Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger vedrørende kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler

Under ekstraordinære omstændigheder med alvorlige vanskeligheder for Unionens økonomiske og monetære union eller, for Vietnams vedkommende, med hensyn til penge- og valutapolitikken eller en risiko herfor, kan den pågældende part træffe de beskyttelsesforanstaltninger, der er strengt nødvendige med hensyn til kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler i en periode på højst et år

ARTIKEL 17.12

Restriktioner i tilfælde af betalingsbalanceproblemer eller udefra kommende finansielle vanskeligheder

1. Har en part alvorlige betalingsbalanceproblemer eller udefra kommende finansielle vanskeligheder eller en risiko herfor, kan den indføre eller opretholde beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler, som:
 - a) skal være ikkediskriminerende i forhold til tredjelande, der befinder sig i samme situation
 - b) ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at rette op på betalingsbalancevanskeligheder eller udefra kommende finansielle vanskeligheder
 - c) skal være i overensstemmelse med *overenskomsten om Den Internationale Valutafond*, hvis det er relevant
 - d) skal undgå at forårsage unødvendig skade på den anden parts handelsmæssige, økonomiske og finansielle interesser og
 - e) skal være midlertidige og afskaffes gradvist, efterhånden som situationen forbedres.

2. Hver part kan i tilfælde af handel med varer indføre restriktive foranstaltninger for at beskytte dens finansielle stilling over for udlandet eller betalingsbalancen. Sådanne restriktive foranstaltninger skal være i overensstemmelse med GATT 1994 og *forståelsen vedrørende betalingsbalancebestemmelserne i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994*.
3. Hver part kan i forbindelse med handel med tjenesteydelser eller liberalisering af investeringer vedtage restriktive foranstaltninger for at beskytte dens finansielle stilling over for udlandet eller dens betalingsbalance. Disse restriktive foranstaltninger skal overholde betingelserne i artikel XII i GATS.
4. Hvis en part opretholder eller indfører foranstaltninger som omhandlet i stk. 1-3, skal den straks meddele dem til den anden part og hurtigst muligt forelægge en tidsplan for deres afskaffelse.
5. Når der indføres eller opretholdes restriktioner i henhold til denne artikel, afholdes der straks konsultationer i Udvalget om Investering, Handel med Tjenesteydelser, Elektronisk Handel og Offentlige Udbud, medmindre der afholdes konsultationer i andre fora. Ved konsultationerne skal der foretages en vurdering af den betalingsbalancevanskelighed eller den eksterne finansielle vanskelighed, der førte til de respektive foranstaltninger, under hensyntagen til bl.a.:
 - a) vanskelighedernes art og omfang
 - b) det eksterne økonomiske og handelsmæssige miljø eller

- c) alternative afhjælpende foranstaltninger, der måtte forefindes.

Ved konsultationerne undersøges de restriktive foranstaltningers forenelighed med stk. 1-3. Alle relevante oplysninger af statistisk eller faktuel art, der forelægges af IMF, skal accepteres, og konklusionerne skal tage hensyn til IMF's vurdering af den pågældende parts betalingsbalancesituation og eksterne finansielle situation.

ARTIKEL 17.13

Undtagelser af sikkerhedshensyn

Intet i denne aftale må fortolkes således:

- a) at det kræves af en part, at den skal give oplysninger, hvis den betragter dette som værende i strid med dens væsentlige sikkerhedsinteresser
- b) at det hindrer en part i at træffe foranstaltninger, som den anser for nødvendige af hensyn til beskyttelsen af dens væsentlige sikkerhedsinteresser:
 - i) som har tilknytning til produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller vedrører handel med andre varer og materialer og økonomiske aktiviteter, der udøves direkte eller indirekte med henblik på at forsyne et militært anlæg

- ii) som vedrører levering af tjenesteydelser, der udøves direkte eller indirekte med henblik på at forsyne et militært anlæg
 - iii) som vedrører fissions- og fusionsmaterialer eller materialer, af hvilke disse udvindes, eller
 - iv) som foretages i krigstid eller anden krisetilstand i internationale forbindelser
- eller
- c) at det hindrer en part i at handle i medfør af dens forpligtelser i henhold til *De Forenede Nationers pagt til opretholdelse af international fred og sikkerhed*.

ARTIKEL 17.14

Præferenceudnyttelse

Et år efter datoen for denne aftales ikrafttræden skal parterne hvert år inden den 1. juli udveksle årlige importstatistikker for det foregående år, herunder tal på toldpositionsniveau og om indbyrdes præferencehandel og ikkepræferencehandel.

ARTIKEL 17.15

Fremlæggelse af oplysninger

1. Intet i denne aftale må fortolkes således, at det kræves, at en part giver fortrolige oplysninger, hvis videregivelse vil vanskeliggøre håndhævelse af loven eller på anden måde være i strid med samfundsmæssige interesser, eller som vil skade individuelle offentlige eller private virksomheders legitime kommercielle interesser, medmindre et panel kræver udlevering af fortrolige oplysninger i forbindelse med tvistbilæggelsesprocedurer under kapitel 15 (tvistbilæggelse). I sådanne tilfælde skal panelet sikre, at fortroligheden beskyttes fuldt ud.
2. Når en part forelægger oplysninger for Handelsudvalget eller et specialudvalg, som anses for at være fortrolige i henhold til dens love og forskrifter, skal den anden part behandle disse oplysninger som fortrolige, medmindre der aftales andet med den forelæggende part.

ARTIKEL 17.16

Ikrafttræden

1. Denne aftale skal godkendes af parterne efter deres respektive gældende retlige procedurer.

2. Denne aftale træder i kraft på den første dag i den anden måned efter den dato, på hvilken parterne har givet hinanden meddelelse om gennemførelsen af deres gældende retlige procedurer for aftalens ikrafttræden. Parterne kan ved aftale fastsætte en anden dato.

3. Meddelelserne sendes til generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union og til Vietnams industri- og handelsminister.

ARTIKEL 17.17

Varighed

1. Denne aftale indgås på ubestemt tid.

2. Hver part kan skriftligt meddele den anden part, at den agter at opsige aftalen. Opsigelsen får virkning ved udgangen af den sjette måned efter meddelelsen.

ARTIKEL 17.18

Opfyldelse af forpligtelser

1. Parterne skal træffe de fornødne generelle eller særlige foranstaltninger til opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til denne aftale. De skal sikre, at aftalens mål gennemføres.

2. Finder en part, at den anden part har begået en væsentlig overtrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen, kan den træffe passende foranstaltninger med hensyn til denne aftale i overensstemmelse med partnerskabs- og samarbejdsaftalens artikel 57.

ARTIKEL 17.19

Personer, der udøver delegeret statslig myndighed

Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal hver part sikre, at enhver person, herunder en statsejet virksomhed, en virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller et udpeget monopol, og som af en part har fået delegeret regulerende, administrativ eller anden statslig myndighed på et hvilket som helst statsligt niveau som fastsat i dens interne lovgivning, ved udøvelsen af myndigheden handler i overensstemmelse med partens forpligtelser som fastsat i denne aftale.

ARTIKEL 17.20

Ingen direkte virkning

Intet i denne aftale må fortolkes således, at det skaber rettigheder eller forpligtelser for personer ud over de rettigheder og forpligtelser, som består mellem parterne i henhold til folkeretten. Vietnam kan i henhold til sin interne lovgivning fastsætte andet.

ARTIKEL 17.21

Bilag, tillæg, fælles erklæringer, protokoller og forståelser

De bilag, tillæg, fælles erklæringer, protokoller og forståelser, der er knyttet til denne aftale, udgør en integrerende del heraf.

ARTIKEL 17.22

Forhold til andre aftaler

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, træder denne aftale ikke i stedet for eller ophæver tidligere aftaler mellem EU-medlemsstaterne, eller Det Europæiske Fællesskab eller Unionen og Vietnam.
2. Denne aftale indgår i de overordnede forbindelser mellem Unionen og dens medlemsstater på den ene side og Vietnam på den anden side, jf. partnerskabs- og samarbejdsaftalen, og udgør en del af den fælles institutionelle ramme.
3. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at det forpligter en part til at handle i modstrid med dens forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 17.23

Fremtidige tiltrædelser af Unionen

1. Unionen giver Vietnam meddelelse om enhver anmodning om optagelse af et tredjeland i Unionen.
2. Under forhandlingerne mellem Unionen og det kandidatland, der søger om tiltrædelse, tilstræber Unionen:
 - a) efter anmodning fra Vietnam at fremskaffe oplysninger i det omfang, det er muligt, om et hvilket som helst emne, som er omhandlet af denne aftale, og
 - b) at tage hensyn til de betænkeligheder, som Vietnam giver udtryk for.
3. Unionen skal give Vietnam meddelelse om ikrafttrædelsen af enhver tiltrædelse af Unionen.
4. Handelsudvalget skal i tilstrækkelig god tid inden datoen for et tredjelands tiltrædelse af Unionen undersøge de virkninger, som tiltrædelsen måtte have for denne aftale. Parterne kan efter en afgørelse truffet af Handelsudvalget foretage nødvendige tilpasninger eller etablere nødvendige overgangsordninger.

ARTIKEL 17.24

Territorial anvendelse

1. Denne aftale finder anvendelse:
 - a) for så vidt angår Unionen på de territorier, hvor *traktaten om Den Europæiske Union* og *traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde* finder anvendelse, og på de vilkår, der er fastlagt i disse traktater, og
 - b) for så vidt angår Vietnam på landets territorium.

Begrebet "territorium" i denne aftale skal forstås i denne betydning, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat.

2. Denne aftale finder for så vidt angår bestemmelserne vedrørende toldbehandlingen af varer også anvendelse på de områder af EU's toldområde, der ikke er omfattet af stk. 1, litra a).

ARTIKEL 17.25

Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk, ungarsk og vietnamesisk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Udfærdiget i [...], den [...].

På vegne af Den Europæiske Union

På vegne af Den Socialistiske Republik Vietnam